



## РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ БУРГАС



### РЕГИОНАЛЕН ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА 2022 г.

---

гр. Бургас, 2023 г.

## СЪДЪРЖАНИЕ

---

|                                                              | стр. |
|--------------------------------------------------------------|------|
| I. Въведение.....                                            | 6    |
| II. Анализи по компоненти на околната среда .....            | 6    |
| II.1. Атмосферен въздух .....                                | 6    |
| II.2. Води .....                                             | 39   |
| II.3. Земи и почви .....                                     | 61   |
| II.4. Защитени територии и биологично разнообразие .....     | 68   |
| III. Анализи по фактори на въздействие .....                 | 103  |
| III.1. Отпадъци .....                                        | 103  |
| III.2. Шум .....                                             | 127  |
| III.3. Радиационен контрол .....                             | 131  |
| III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии ..... | 137  |
| IV. Превантивна дейност и контрол .....                      | 143  |
| V.Проекти/обекти с екологично предназначение .....           | 159  |
| VI. Заключение .....                                         | 166  |
| VII. Приложения .....                                        | 169  |

## СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

|                |                                                                       |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <b>ADR</b>     | Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе   |
| <b>АУАН</b>    | Акт за установяване на административно нарушение                      |
| <b>БАН</b>     | Българска академия на науките                                         |
| <b>БД</b>      | Български държавен стандарт                                           |
| <b>БДУВЧР</b>  | Басейнова Дирекция за управление на водите за Черноморски район       |
| <b>БДИБР</b>   | Басейнова Дирекция Източнобеломорски район гр. Пловдив                |
| <b>БИ</b>      | Биотичен индекс                                                       |
| <b>БПК5</b>    | Биологична потребност от кислород                                     |
| <b>БФВ</b>     | Битово-фекални води                                                   |
| <b>в.с.</b>    | Ваканционно селище                                                    |
| <b>ГПСОВ</b>   | Градска пречиствателна станция за отпадъчни води                      |
| <b>ГКПП</b>    | Гранично-контролно пропускателен пункт                                |
| <b>ГОП</b>     | Горен оценъчен праг                                                   |
| <b>ГДТБО</b>   | Градско депо за твърди битови отпадъци                                |
| <b>ГФ</b>      | Горски фонд                                                           |
| <b>ГПП</b>     | Геолого-проучвателна площ                                             |
| <b>ДА</b>      | Държавна агенция                                                      |
| <b>ДВ</b>      | Държавен вестник                                                      |
| <b>ДГТ</b>     | Държавени горски територии                                            |
| <b>ДДивС</b>   | Държавна дивечовъдна станция                                          |
| <b>ДДТ</b>     | Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България    |
| <b>ДЛ</b>      | Държавно лесничество                                                  |
| <b>ДКЦ</b>     | Диагностично-консултативен център                                     |
| <b>ДОАС</b>    | Диференциална оптична автоматична система                             |
| <b>ДОВОС</b>   | Доклад за оценка на въздействието върху околната среда                |
| <b>ДОП</b>     | Долен оценъчен праг                                                   |
| <b>ЕИБ</b>     | Европейска информационна банка                                        |
| <b>ЕО</b>      | Екологична оценка                                                     |
| <b>ЕПг</b>     | Екологичен праг                                                       |
| <b>ЕС</b>      | Европейски съюз                                                       |
| <b>ЗБР</b>     | Закон за биологичното разнообразие                                    |
| <b>ЗГ</b>      | Закон за горите                                                       |
| <b>ЗЗВВХВП</b> | Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси |
| <b>ЗЗТ</b>     | Закон за защитените територии                                         |
| <b>ЗЛОД</b>    | Закон за лова и опазване на дивеча                                    |
| <b>ЗЛР</b>     | Закон за лечебните растения                                           |
| <b>ЗООС</b>    | Закон за опазване на околната среда                                   |
| <b>ЗПБ</b>     | Закон за подземните богатства                                         |
| <b>ЗРА</b>     | Закон за рибарството и аквакултурите                                  |
| <b>ЗВ</b>      | Закон за водите                                                       |

|                  |                                                                                                               |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ЗТ</b>        | Защитена територия                                                                                            |
| <b>ЗУО</b>       | Закон за управление на отпадъците                                                                             |
| <b>ЗЗШОС</b>     | Закон за защита от шума в околната среда                                                                      |
| <b>ЗЧАВ</b>      | Закон за чистота на атмосферен въздух                                                                         |
| <b>ИАОС</b>      | Изпълнителна агенция по околна среда                                                                          |
| <b>ИБР</b>       | Източнобеломорски район                                                                                       |
| <b>ИЕО</b>       | Индивидуални емисионни ограничения                                                                            |
| <b>ИО</b>        | Институт по океанология, БАН                                                                                  |
| <b>ИРА</b>       | Институт по рибарство и аквакултури, Варна                                                                    |
| <b>ИСПА</b>      | Инструмент за структурни политики по присъединяването                                                         |
| <b>ИУМПС</b>     | Излезли от употреба моторни превозни средства                                                                 |
| <b>КАВ</b>       | Качество на атмосферния въздух                                                                                |
| <b>КПС</b>       | Канална помпена станция                                                                                       |
| <b>к. к.</b>     | Курортен комплекс                                                                                             |
| <b>к-г</b>       | Къмпинг                                                                                                       |
| <b>КИАЕМЦ</b>    | Комитет за използване атомната енергия за мирни цели                                                          |
| <b>ЛПС</b>       | Локално пречиствателно съоръжение                                                                             |
| <b>МДК</b>       | Максимално допустима концентрация                                                                             |
| <b>МЗ</b>        | Министерство на здравеопазването                                                                              |
| <b>МОСВ</b>      | Министерство на околната среда и водите                                                                       |
| <b>МПС</b>       | Моторни превозни средства                                                                                     |
| <b>НПО</b>       | Неправителствена организация                                                                                  |
| <b>НИМХ</b>      | Национален институт по метеорология и хидрология                                                              |
| <b>НСМОС</b>     | Национална система за мониторинг на околната среда                                                            |
| <b>НУРИКР</b>    | Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни                                            |
| <b>ОВОС</b>      | Оценка на въздействието върху околната среда                                                                  |
| <b>ОГТ</b>       | Общински горски територии                                                                                     |
| <b>ОЛТ</b>       | Организиран ловен туризъм                                                                                     |
| <b>ОО</b>        | Опасни отпадъци                                                                                               |
| <b>ПВТ</b>       | Подземно водно тяло                                                                                           |
| <b>ПДК</b>       | Пределно – допустима концентрация                                                                             |
| <b>ПДКм.е.</b>   | Пределно допустима максимално-еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители                  |
| <b>ПДН</b>       | Пределно допустими нива                                                                                       |
| <b>ПЗ</b>        | Праг на замърсяването                                                                                         |
| <b>ПХБ</b>       | Полихлорирани бифинили                                                                                        |
| <b>ПрО</b>       | Производствени отпадъци                                                                                       |
| <b>ПО</b>        | Перманганатна окисляемост                                                                                     |
| <b>ППЗГ</b>      | Правилник за прилагане Закона за горите                                                                       |
| <b>ПСОВ</b>      | Пречиствателна станция за отпадъчни води                                                                      |
| <b>ПС за СЧН</b> | Прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители    |
| <b>ПС за СДН</b> | Прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители |
| <b>ПДКс.д.</b>   | Пределно допустима средноденонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители                        |



|                 |                                                                       |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------|
| <b>ПУ</b>       | План за управление                                                    |
| <b>ПУДООС</b>   | Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда |
| <b>РДВ</b>      | Рамкова директива Води                                                |
| <b>РСОО</b>     | Разделно събиране на отпадъци от опаковки                             |
| <b>РЗИ</b>      | Регионална здравна инспекция                                          |
| <b>РИОСВ</b>    | Регионална инспекция по околната среда и водите                       |
| <b>РЛ</b>       | Регионална лаборатория                                                |
| <b>РОУКАВ</b>   | Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух          |
| <b>РУГ</b>      | Регионално управление на горите                                       |
| <b>СГН</b>      | Средно годишна норма                                                  |
| <b>СДН</b>      | Средноденоношна норма                                                 |
| <b>СКШ</b>      | Стратегическа карта за шум                                            |
| <b>СМР</b>      | Строително-монтажни работи                                            |
| <b>Тип „ся”</b> | Тип „септична яма”                                                    |
| <b>СОЗ</b>      | Санитарно-охранителни зони                                            |
| <b>ФПЧ10</b>    | Фини прахови частици 10 µm                                            |
| <b>ха</b>       | Хектар                                                                |
| <b>ХМО</b>      | Хидрометеорологична обсерватория                                      |
| <b>ХПК</b>      | Химична потребност от кислород                                        |
| <b>ХЗЗ</b>      | Хигиенно-защитна зона                                                 |
| <b>ЦРРРВ</b>    | Център за размножаване и рехабилитация на редки видове                |
| <b>ЧГФ</b>      | Частен горски фонд                                                    |
| <b>ЧКБ</b>      | Червена книга на България                                             |
| <b>N общ</b>    | Общ азот                                                              |
| <b>н. в.</b>    | Надморска височина                                                    |
| <b>P общ</b>    | Общ фосфор                                                            |
| <b>Mn</b>       | Манган                                                                |
| <b>Cr</b>       | Хром                                                                  |
| <b>Zn</b>       | Цинк                                                                  |
| <b>Ni</b>       | Никел                                                                 |
| <b>Cd</b>       | Кадмий                                                                |
| <b>Cu</b>       | Мед                                                                   |
| <b>Pb</b>       | Олово                                                                 |
| <b>Мг/кг</b>    | милиграм/килограм                                                     |
| <b>Мг/дм3</b>   | милиграм/куб.дециметър                                                |
| <b>екз/м-2</b>  | екземпляр/м-2                                                         |
| <b>ммол/л</b>   | милимол/литър                                                         |
| <b>г/л</b>      | грам/литър                                                            |
| <b>т/г</b>      | тон/година                                                            |
| <b>м3</b>       | кубичен метър                                                         |
| <b>dB/A</b>     | децибели/скала А                                                      |
| <b>nGy/h</b>    | наноГрей/час                                                          |
| <b>Bq/m2</b>    | бекерел/кв.метър                                                      |
| <b>µSv/h</b>    | микроСиверт/час                                                       |
| <b>Bq/l</b>     | бекерел/литър                                                         |

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

---

Този доклад е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас, с цел да представи пред обществеността проблемите, свързани с опазването на компонентите на околната среда, както и състоянието ѝ. Годишният доклад е изготвен съгласно изискванията на чл. 4 и чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и водите (ЗООС). Използвани са данни, резултати от проверки, анализи, изследвания и факти от 2022 година.

При изготвянето на доклада са използвани данни от Басейнова дирекция „Черноморски район“, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, Изпълнителна агенция по околна среда и общините от териториалния обхват на РИОСВ-Бургас.

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област. Общо обхвата на инспекцията включва 13 общини (Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево). Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след РИОСВ-София.

Като регионално поделение на Министерството на околната среда и водите, РИОСВ-Бургас провежда държавната политика за опазване и контрол на околната среда. Предмет на дейност е чистотата на въздуха, водите и почвите, съхранението на биологичното разнообразие и охраната на резерватите, рационалното и екологосъобразно използване на земните недра и подземните богатства, управлението на отпадъците, предоставяне на екологична информация на заинтересовани лица, както и вземане на решения по ликвидиране на последствията от замърсяване. За провеждане на своята дейност, като регионално поделение на МОСВ, РИОСВ-Бургас изпълнява регулиращи, контролни и информационни функции, съгласно законовите уредби.

РИОСВ-Бургас поддържа актуална информация за предоставяните публични услуги на страницата в Интернет: <http://www.riosvbs.com>. Публикувани са всички услуги, необходими документи, такси и цени, както и нормативно определените срокове за предоставяне на услугите.

## II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

### II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

---

Опазването на чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурана защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

„Качество на атмосферния въздух“ е състоянието на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на

естествените му съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход, дефинирано в допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух

## **1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас като част от НСМОС – подсистема „въздух“.**

### **Описание на пунктовете за мониторинг:**

**АИС „Долно Езерово“** кв. Долно Езерово, гр. Бургас функционира като автоматична измервателна станция с ЕoI код BG0044A към НАСЕМ. Разположен е в кв. Долно Езерово, гр. Бургас, с географски координати: 42°31'8.02"N и 27°22'29.56"E. Районът основно попада под въздействието на промишлените инсталации на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и промишлените предприятия, разположени източно от кв. Долно Езерово. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като промишлен пункт с обхват 100 m до 2 km.

**АИС „Меден Рудник“** с ЕoI код BG0056A се намира в ж.к. „Меден Рудник“, разположена е в двора на СОУ „Константин Петканов“ с географски координати: 42°27'24.09"N и 27°25'19.39"E. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като фонов пункт и съгласно Приложение № 1 към чл.10, ал. 3 и 4 на *Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух* за класификация на пунктовете за мониторинг е с обхват от 100 m до 2 km. Чрез автоматичната измервателна станция се контролира районът на ж.к. „Меден Рудник“. Отчитат се емисии и от битовия сектор, тъй като ж.к. „Меден Рудник“ не е включен в системата за централно топлоснабдяване, както и емисии и от други промишлени дейности.

**АИС „Несебър“** е класифициран като автоматичен фонов пункт с ЕoI код BG0071A към НАСЕМ, с географски координати: 42°31'35.34"N и 27°43'15.51"E. Разположен е в новата част на гр. Несебър, в непосредствена близост до пътна артерия – ул. „Иван Вазов“ и на 180 м. от ул. „Хан Крум“. По последната се осъществява връзката на старата част на гр. Несебър с общинската и републиканската пътни мрежи. Пункта е без преобладаващо влияние на емисии от производствени дейности. Обхвата на ПМ „АИС – Несебър“ е от 100 m до 2 km.

**ДОАС – РИОСВ (диференциална оптична автоматична система)** гр. Бургас с ЕoI код BG0063A е разположена на сградата на РИОСВ Бургас, ул. "Перушица" №67, с географски координати: 42°30'38.13"N и 27°28'11.12"E. Пунктът е разположен в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас - участъка между МБАЛ и сградата на РИОСВ Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик, комунално-битова дейност, пренос на емисии от технологичната дейност на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. Съгласно Заповед №РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като фонов пункт с обхват от 100 m до 2 km. Пробовземането на  $\text{ФПЧ}_{10}$  е ръчно и резултатите се извеждат ежедневно,

**ДОАС – Камено** гр. Камено измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен, бензен, о-ксилен, p-ксилен и толуен.

Рафинерията, собственост на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Нейното въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като селата Братово, Ветрен, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали „Лозово“ и „Долно Езерово“. Влиянието му върху централните части на гр. Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

**Мобилна автоматична станция (МАС) към община Бургас** е въведена в експлоатация през април 2011 година. Тя е единствената в страната автоматизирана общинска станция. Чрез нея се следят нивата на осем замърсители на атмосферния въздух: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, сяроводород, ФПЧ<sub>10</sub> и ФПЧ<sub>2.5</sub>. Мобилният характер на станцията позволява тя да бъде ситуирана на различни места на територията на община Бургас.

ДОАС-система в ж.к. „Славейков“ е автоматичен пункт за мониторинг, който следи качеството на атмосферния въздух по показател ФПЧ<sub>10</sub>. Разположена е до бл. 25 в комплекса.

## 2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Общото състояние на атмосферния въздух се определя чрез показателите, посочени в чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух: *общ суспендиран прах; фини прахови частици; тежки метали (Pb, Cd, Ni, As), полиароматни въглеводороди (ПАВ); серен диоксид; азотни оксиди; въглероден оксид; озон; бензен; сероводород. Сероводородът е включен като допълнителен показател, тъй като се емитира основно от нефтопреработващите предприятия.*

Нормите за ФПЧ<sub>10</sub>, SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub>, бензен, озон, олово и въглероден оксид и алармените прагове за SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub> са съгласно *Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*.

Нормите за полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), арсен, кадмий и никел са определени в *Наредба № 11 от 14 май 2007 за норми за арсен, кадмий и никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ)*.

Нормите за стирен, толуен, ксилен и сероводород са определени в *Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за предельно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места.*

Анализът на данните регистрирани през 2022 г. е както следва:

[illegible]

|                                                                                                                                      |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| гр. Камено<br>6. ДОАС Славейков в<br>гр. Бургас, к-с<br>„Славейков“<br>7. МАС – Бургас                                               | √ |   | √ | √ |   | √ | √ |   |   |   |   |   | √ |
| <b>Брой пунктове<br/>с концентрация над ПС<br/>на СЧН, или ПДК м.е.:</b><br>1. АИС „Меден Рудник“<br>кв. Меден Рудник, гр.<br>Бургас | - | - | 0 | 0 | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - |
| <b>Брой пунктове<br/>с концентрация над ПС<br/>на СДН или ПДК ср.дн.,<br/>в т.ч.:</b>                                                | 0 | - | 0 | - | - | 0 | - | - | - | - | - | - | - |
| <b>Пунктове с<br/>концентрация над<br/>СГН:</b>                                                                                      | 0 | 0 | - | 0 | - | - | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | - | - |

*КЦН* – краткосрочна целева норма

*ПС за СЧН* – пределна стойност за средночасовата норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 30 минути или един час.

*ПС за СДН* – пределна стойност за средноденонощната норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 24-часова експозиция.

*ПС за СГН* – пределна стойност за средногодишната норма е пределно допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

*ПДК* – пределно допустима концентрация

*ПДК м.е.* – пределно допустима концентрация за 60-минутна краткосрочна експозиция

*ПДК ср. дн.* – пределно допустима концентрация за 24-часова експозиция

**АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2022 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИТЕ ОТ РИОСВ - БУРГАС ПУНКТОВЕ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ – ДОАС-РИОСВ, АИС „Д. ЕЗЕРОВО“, АИС „М. РУДНИК“ ГР. БУРГАС И АИС „НЕСЕБЪР“ ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБИ № 12 И № 14**

**АИС „МЕДЕН РУДНИК“**

|                                                                                                                                                          | O <sub>3</sub>       | NO                   | NO <sub>2</sub>             | NO <sub>x</sub> | CO                   | SO <sub>2</sub>      | H <sub>2</sub> S     | PM <sub>10</sub>     | Benzen               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|-----------------------------|-----------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
|                                                                                                                                                          | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ]        | [ppb]           | [mg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [mg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] |
| Средногодишна норма                                                                                                                                      |                      |                      | 40                          |                 |                      |                      |                      | 40                   | 5                    |
| Средногодишна стойност (за периода)                                                                                                                      | <b>43,88</b>         | <b>8,80</b>          | <b>12,82</b>                | <b>13,74</b>    | <b>0,24</b>          | <b>13,38</b>         | <b>0,0030</b>        | <b>18,51</b>         | <b>0,65</b>          |
| Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците) |                      |                      | 30<br>(NO+NO <sub>2</sub> ) |                 |                      | 20                   |                      |                      |                      |
| Средногодишна концентрация на NO+NO <sub>2</sub>                                                                                                         |                      |                      | 21,62                       |                 |                      |                      |                      |                      |                      |
| ГОП на средногодишна норма                                                                                                                               |                      |                      | 32                          |                 |                      |                      |                      | 28                   | 3,5                  |
| ДОП на средногодишна норма                                                                                                                               |                      |                      | 26                          |                 |                      |                      |                      | 20                   | 2                    |
| ГОП на средночасовите норми                                                                                                                              |                      |                      | 140<br>(18 бр./г.)          |                 |                      |                      |                      |                      |                      |
| Брой средночасови стойности над ГОП                                                                                                                      |                      |                      | <b>0</b>                    |                 |                      |                      |                      |                      |                      |
| ДОП на средночасовите норми                                                                                                                              |                      |                      | 100<br>(18 бр./г.)          |                 |                      |                      |                      |                      |                      |



|                                                                |                        |       |                        |       |      |                        |        |                   |      |
|----------------------------------------------------------------|------------------------|-------|------------------------|-------|------|------------------------|--------|-------------------|------|
| Брой средночасови стойности над ДОП                            |                        |       | 0                      |       |      |                        |        |                   |      |
| Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието | 120                    |       |                        |       | 10   |                        |        |                   |      |
| Максимално измерена 8-часова средна стойност                   | 102,74                 |       |                        |       | 1,04 |                        |        |                   |      |
| Средно часова норма (СЧН)                                      |                        |       | 200<br>(18 бр./г.)     |       |      | 350<br>(24 бр./г.)     | 0,005  |                   |      |
| Брой средночасови стойности над СЧН                            |                        |       | 0                      |       |      | 0                      |        |                   |      |
| Брой средночасови стойности над 3 СЧН (за H <sub>2</sub> S)    |                        |       |                        |       |      |                        | 29     |                   |      |
| Регистрирана най-висока СЧ стойност                            | 106,02                 | 97,06 | 58,27                  | 91,17 | 1,56 | 73,23                  | 0,0171 | -                 | 8,37 |
| Праг за информиране население (ПИН)                            | 180                    |       | 400                    |       |      | 500                    |        |                   |      |
| Брой средночасови стойности над ПИН                            | 0                      |       | 0                      |       |      | 0                      |        |                   |      |
| Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)       | 3 посл. ст-сти над 240 |       | 3 посл. ст-сти над 400 |       |      | 3 посл. ст-сти над 500 |        |                   |      |
| Брой периоди с превишения над АП или ППН                       | 0                      |       |                        |       |      |                        |        |                   |      |
| Брой средночасови стойности над ППН                            | 0                      |       |                        |       |      |                        |        |                   |      |
| Средноденонощна норма (СДН)                                    |                        |       |                        |       |      | 125<br>(3 бр./г.)      | 0,003  | 50<br>(35 бр./г.) |      |

|                                                                        |                         |              |              |              |             |                  |               |                              |             |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------|--------------|--------------|-------------|------------------|---------------|------------------------------|-------------|
| Брой средноденонощни стойности над СДН                                 |                         |              |              |              |             | <b>0</b>         |               | <b>3</b>                     |             |
| Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН (за H <sub>2</sub> S)    |                         |              |              |              |             |                  | <b>0</b>      |                              |             |
| Максимална средноденонощна стойност за периода                         | <b>79,01</b>            | <b>35,97</b> | <b>27,47</b> | <b>34,31</b> | <b>0,65</b> | <b>37,82</b>     | <b>0,0145</b> | <b>61,37</b>                 | <b>2,66</b> |
| ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве              |                         |              |              |              |             | 75<br>(3 бр./г.) |               | 35 (не повече от 35 пъти/г.) |             |
| Брой проби над ГОП на СДН                                              |                         |              |              |              |             | <b>0</b>         |               | <b>24</b>                    |             |
| ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве              |                         |              |              |              |             | 50<br>(3 бр./г.) |               | 25 (не повече от 35 пъти/г.) |             |
| Брой проби над ДОП на СДН                                              |                         |              |              |              |             | <b>0</b>         |               | <b>67</b>                    |             |
| КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност) | 120                     |              |              |              |             |                  |               |                              |             |
| Брой дни с превишение на КЦН                                           | <b>0</b><br>(25 бр./г.) |              |              |              |             |                  |               |                              |             |

#### АИС „ДОЛНО ЕЗЕРОВО“

|               | O <sub>3</sub>       | NO <sub>x</sub> | NO                   | NO <sub>2</sub>      | CH <sub>4</sub>        | NMHC                   | CO                   | SO <sub>2</sub>      | H <sub>2</sub> S     | PM <sub>10</sub>     | THC     | Benzen               |
|---------------|----------------------|-----------------|----------------------|----------------------|------------------------|------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|---------|----------------------|
|               | [µg/m <sup>3</sup> ] | [ppb]           | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg-C/m <sup>3</sup> ] | [µg-C/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [ppm-C] | [µg/m <sup>3</sup> ] |
| Средногодишна |                      |                 |                      | 40                   |                        |                        |                      |                      |                      | 40                   |         | 5                    |

|                                                                                                                                                          |       |      |      |                          |         |      |      |       |        |       |      |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|------|--------------------------|---------|------|------|-------|--------|-------|------|------|
| норма                                                                                                                                                    |       |      |      |                          |         |      |      |       |        |       |      |      |
| Средногодишна стойност (за периода)                                                                                                                      | 41,69 | 9,13 | 3,63 | 11,95                    | 2217,89 | 0,64 | 0,28 | 10,11 | 0,0020 | 31,63 | 2,33 | 1,01 |
| Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците) |       |      |      | 30 (NO+NO <sub>2</sub> ) |         |      |      | 20    |        |       |      |      |
| Средгодишна концентрация на NO+NO <sub>2</sub>                                                                                                           |       |      |      | 15,58                    |         |      |      |       |        |       |      |      |
| ГОП на средногодишна норма                                                                                                                               |       |      |      | 32                       |         |      |      |       |        | 28    |      | 3,50 |
| ДОП на средногодишна норма                                                                                                                               |       |      |      | 26                       |         |      |      |       |        | 20    |      | 2    |
| ГОП на средночасовите норми                                                                                                                              |       |      |      | 140 (18 бр./г.)          |         |      |      |       |        |       |      |      |
| Брой средночасови стойности над                                                                                                                          |       |      |      | 0                        |         |      |      |       |        |       |      |      |

|                                                                  |        |        |        |                       |             |      |      |                       |        |   |      |       |
|------------------------------------------------------------------|--------|--------|--------|-----------------------|-------------|------|------|-----------------------|--------|---|------|-------|
| ГОП                                                              |        |        |        |                       |             |      |      |                       |        |   |      |       |
| ДОП на средночасовите норми                                      |        |        |        | 100<br>(18<br>бр./г.) |             |      |      |                       |        |   |      |       |
| Брой средночасови стойности над ДОП                              |        |        |        | 0                     |             |      |      |                       |        |   |      |       |
| Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието   | 120    |        |        |                       |             |      | 10   |                       |        |   |      |       |
| Максимално измерена 8-часова средна стойност                     | 102,69 |        |        |                       |             |      | 1,40 |                       |        |   |      |       |
| Средночасова норма (СЧН)                                         |        |        |        | 200<br>(18<br>бр./г.) |             |      |      | 350<br>(24<br>бр./г.) | 0,015  |   |      |       |
| Брой средночасови стойности над СЧН                              |        |        |        | 0                     |             |      |      | 0                     |        |   |      |       |
| Брой средночасови стойности над 3 пъти СЧН (за H <sub>2</sub> S) |        |        |        |                       |             |      |      |                       | 0      |   |      |       |
| Регистрирана                                                     | 118,86 | 108,60 | 103,82 | 86,56                 | 6530,1<br>7 | 9,34 | 2,20 | 115,33                | 0,0129 | - | 6,60 | 12,10 |

|                                                                      |                              |                                 |  |  |  |  |  |                              |       |                      |  |  |
|----------------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------------------------|--|--|--|--|--|------------------------------|-------|----------------------|--|--|
| най-висока СЧ<br>стойност                                            |                              |                                 |  |  |  |  |  |                              |       |                      |  |  |
| Праг за<br>информиране<br>население<br>(ПИН)                         | 3 посл.<br>ст-сти<br>над 180 | 3 посл.<br>ст-сти<br>над<br>400 |  |  |  |  |  | 3 посл.<br>ст-сти<br>над 500 |       |                      |  |  |
| Брой<br>средночасови<br>стойности над<br>ПИН                         | 0                            | 0                               |  |  |  |  |  | 0                            |       |                      |  |  |
| Алармен праг<br>(праг за<br>предупреждение<br>на населението<br>ППН) | 3 посл.<br>ст-сти<br>над 240 |                                 |  |  |  |  |  |                              |       |                      |  |  |
| Брой периоди с<br>превишения над<br>ПИН или ППН                      | 0                            |                                 |  |  |  |  |  |                              |       |                      |  |  |
| Брой<br>средночасови<br>стойности над<br>ППН                         | 0                            |                                 |  |  |  |  |  |                              |       |                      |  |  |
| Средноденонощ<br>на норма (СДН)                                      |                              |                                 |  |  |  |  |  | 125<br>(3 бр./г.)            | 0,015 | 50<br>(35<br>бр./г.) |  |  |
| Брой<br>средноденонощн<br>и стойности над<br>СДН                     |                              |                                 |  |  |  |  |  | 0                            |       | 26                   |  |  |
| Брой<br>средноденонощн                                               |                              |                                 |  |  |  |  |  |                              | 0     |                      |  |  |

[illegible]

|     |         |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|-----|---------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| КЦН | бр./г.) |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|-----|---------|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

### ДОАС - РИОСВ

|                                                                                                                                                          | O <sub>3</sub>       | SO <sub>2</sub>      | NO <sub>2</sub>             | Benzene              | Toluene              | P-Xylene             | O-Xylene             | Stirol               | PM <sub>10</sub>     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|-----------------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|----------------------|
|                                                                                                                                                          | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ]        | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] | [µg/m <sup>3</sup> ] |
| Средногодишна норма                                                                                                                                      |                      |                      | 40                          | 5                    |                      |                      |                      |                      | 40                   |
| Средногодишна стойност (за периода)                                                                                                                      | <b>64,52</b>         | <b>4,91</b>          | <b>24,10</b>                | <b>1,20</b>          | <b>1,78</b>          | <b>1,64</b>          | <b>10,70</b>         | <b>1,81</b>          | <b>25,63</b>         |
| Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците) |                      | 20                   | 30<br>(NO+NO <sub>2</sub> ) |                      |                      |                      |                      |                      |                      |
| ГОП на годишна средна стойност                                                                                                                           |                      |                      | 32                          | 3,5                  |                      |                      |                      |                      | 28                   |
| ДОП на годишна средна стойност                                                                                                                           |                      |                      | 26                          | 2                    |                      |                      |                      |                      | 20                   |
| ГОП на средночасовите норми                                                                                                                              |                      |                      | 140<br>(18 бр./г.)          |                      |                      |                      |                      |                      |                      |
| Брой средночасови стойности над ГОП                                                                                                                      |                      |                      | <b>0</b>                    |                      |                      |                      |                      |                      |                      |
| ДОП на средночасовите норми                                                                                                                              |                      |                      | 100<br>(18 бр./г.)          |                      |                      |                      |                      |                      |                      |
| Брой средночасови стойности над ДОП                                                                                                                      |                      |                      | <b>16</b>                   |                      |                      |                      |                      |                      |                      |

|                                                                |                        |                        |                        |      |       |      |       |      |                   |
|----------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------|------------------------|------|-------|------|-------|------|-------------------|
| Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието | 120                    |                        |                        |      |       |      |       |      |                   |
| Максимално измерена 8-часова средна стойност                   | 114,41                 |                        |                        |      |       |      |       |      |                   |
| Средночасова норма (СЧН)                                       |                        | 350<br>(24 бр.г.)      | 200<br>(18 бр./г.)     |      | 500   | 200  | 200   | 5    |                   |
| Брой средночасови стойности над СЧН                            |                        | 0                      | 0                      |      | 0     |      | 0     | 0    |                   |
| Регистрирана най-висока СЧ стойност                            | 120,11                 | 207,97                 | 126,62                 | 4,64 | 12,70 | 6,70 | 71,58 | 4,69 | -                 |
| Праг за информиране население (ПИН)                            | 3 посл. ст-сти над 180 | 3 посл. ст-сти над 500 | 3 посл. ст-сти над 400 |      |       |      |       |      |                   |
| Брой средночасови стойности над ПИН                            | 0                      | 0                      | 0                      |      |       |      |       |      |                   |
| Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)       | 3 посл. ст-сти над 240 |                        |                        |      |       |      |       |      |                   |
| Брой периоди с превишения над АП или ППН                       | 0                      |                        |                        |      |       |      |       |      |                   |
| Брой средночасови стойности над ППН                            | 0                      |                        |                        |      |       |      |       |      |                   |
| Средноденонощна норма (СДН)                                    |                        | 125<br>(3 бр.г.)       |                        |      | 200   | 100  | 100   | 3    | 50<br>(35 бр./г.) |
| Брой средноденонощни стойности над СДН                         |                        | 0                      |                        |      | 0     | 0    | 0     | 0    | 14                |
| Максимална                                                     | 93,51                  | 42,48                  | 57,73                  | 1,63 | 4,45  | 2,79 | 31,33 | 2,65 | 105,90            |



|                                                                        |                    |                  |  |  |  |  |  |  |                   |
|------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------|--|--|--|--|--|--|-------------------|
| средноденонощна стойност за периода                                    |                    |                  |  |  |  |  |  |  |                   |
| ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве              |                    | 75<br>(3 бр./г.) |  |  |  |  |  |  | 35<br>(35 бр./г.) |
| Брой проби над ГОП                                                     |                    | <b>0</b>         |  |  |  |  |  |  | <b>53</b>         |
| ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве              |                    | 50<br>(3 бр./г.) |  |  |  |  |  |  | 25<br>(35 бр./г.) |
| Брой проби над ДОП                                                     |                    | <b>0</b>         |  |  |  |  |  |  | <b>158</b>        |
| КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност) | 120<br>(25 бр./г.) |                  |  |  |  |  |  |  |                   |
| Брой дни с превिшение на КЦН                                           | <b>0</b>           |                  |  |  |  |  |  |  |                   |

#### АИС „НЕСЕБЪР“

|                                     | O <sub>3</sub><br>[µg/m <sup>3</sup> ] | NO <sub>x</sub><br>[ppb] | NO<br>[µg/m <sup>3</sup> ] | NO <sub>2</sub><br>[µg/m <sup>3</sup> ] | SO <sub>2</sub><br>[µg/m <sup>3</sup> ] | Benzol<br>[µg/m <sup>3</sup> ] | Toluene<br>[µg/m <sup>3</sup> ] | P-xylene<br>[µg/m <sup>3</sup> ] | PM <sub>10</sub><br>[µg/m <sup>3</sup> ] |
|-------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------|----------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|----------------------------------|------------------------------------------|
| Средногодишна норма                 |                                        |                          |                            | 40                                      |                                         | 5                              |                                 |                                  | 40                                       |
| Средногодишна стойност (за периода) | <b>39,86</b>                           | <b>13,83</b>             | <b>6,32</b>                | <b>16,79</b>                            | <b>14,53</b>                            | <b>0,00</b>                    | <b>0,00</b>                     | <b>0,00</b>                      | <b>23,65</b>                             |

|                                                                                                                                                          |        |        |       |                             |                    |      |      |      |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|-------|-----------------------------|--------------------|------|------|------|----|
| Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците) |        |        |       | 30<br>(NO+NO <sub>2</sub> ) | 20                 |      |      |      |    |
| Средгодишна концентрация на NO+NO <sub>2</sub>                                                                                                           |        |        |       | 23,11                       |                    |      |      |      |    |
| ГОП на годишна средна стойност                                                                                                                           |        |        |       | 32                          |                    | 3,5  |      |      | 28 |
| ДОП на годишна средна стойност                                                                                                                           |        |        |       | 26                          |                    | 2    |      |      | 20 |
| ГОП на средночасовите норми                                                                                                                              |        |        |       | 140<br>(18 бр./г.)          |                    |      |      |      |    |
| Брой средночасови стойности над ГОП                                                                                                                      |        |        |       | 0                           |                    |      |      |      |    |
| ДОП на средночасовите норми                                                                                                                              |        |        |       | 100<br>(18 бр./г.)          |                    |      |      |      |    |
| Брой средночасови стойности над ДОП                                                                                                                      |        |        |       | 0                           |                    |      |      |      |    |
| Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието                                                                                           | 120    |        |       |                             |                    |      |      |      |    |
| Максимално измерена 8-часова средна стойност                                                                                                             | 95,54  |        |       |                             |                    |      |      |      |    |
| Средночасова норма (СЧН)                                                                                                                                 |        |        |       | 200<br>(18 бр./г.)          | 350<br>(24 бр./г.) |      | 500  | 200  |    |
| Брой средночасови стойности над СЧН                                                                                                                      |        |        |       | 0                           | 0                  |      | 0    | 0    |    |
| Регистрирана най-висока СЧ                                                                                                                               | 102,96 | 100,81 | 83,61 | 85,82                       | 163,04             | 0,00 | 0,00 | 0,00 | -  |

|                                                                        |                 |       |       |       |                |      |      |      |                |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------|-------|-------|-------|----------------|------|------|------|----------------|
| стойност                                                               |                 |       |       |       |                |      |      |      |                |
| Праг за информиране население (ПИН)                                    | 180             |       |       | 400   | 500            |      |      |      |                |
| Брой средночасови стойности над ПИН                                    | 0               |       |       | 0     | 0              |      |      |      |                |
| Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)               | 3 посл. над 240 |       |       |       |                |      |      |      |                |
| Брой периоди с превишения над АП или ППН                               | 0               |       |       |       |                |      |      |      |                |
| Средноденонощна норма (СДН)                                            |                 |       |       |       | 125 (3 бр./г.) |      | 250  | 100  | 50 (35 бр./г.) |
| Брой средноденонощни стойности над СДН                                 |                 |       |       |       | 0              |      | 0    | 0    | 5              |
| Максимална средноденонощна стойност за периода                         | 83,25           | 38,17 | 23,87 | 38,86 | 47,00          | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 91,64          |
| ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве              |                 |       |       |       | 75 (3 бр./г.)  |      |      |      | 35 (35 бр./г.) |
| Брой проби над ГОП                                                     |                 |       |       |       | 0              |      |      |      | 30             |
| ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве              |                 |       |       |       | 50 (3 бр./г.)  |      |      |      | 25 (35 бр./г.) |
| Брой проби над ДОП                                                     |                 |       |       |       | 0              |      |      |      | 114            |
| КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност) | 120             |       |       |       |                |      |      |      |                |
| Брой дни с превишение на                                               | 0               |       |       |       |                |      |      |      |                |

|     |                |  |  |  |  |  |  |  |  |
|-----|----------------|--|--|--|--|--|--|--|--|
| КЦН | (25<br>бп./г.) |  |  |  |  |  |  |  |  |
|-----|----------------|--|--|--|--|--|--|--|--|

Анализът на данните регистрирани през 2022 г. от пунктовете за мониторинг е както следва:

#### **Фини прахови частици ФПЧ<sub>10</sub>**

През 2022 г. концентрацията на фини прахови частици (ФПЧ<sub>10</sub>) в атмосферния въздух е измервана в следните пунктове за мониторинг: ДОАС РИОСВ, АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС Славейков и АИС „Несебър“.

В пункт ДОАС РИОСВ са отчетени 357 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). От тях 27 бр. са над нормативно определената средноденонощна норма (СДН) от 50  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ . Запазва се и тенденцията дните с превишения през годината да бъдат по-малко от нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. Максималната средноденонощна концентрация през годината е 105,90  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  (2,1 пъти СДН), измерена на 23.08.2022 г. Средногодишната концентрация е 26,85  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ , която е по-ниска средногодишната норма от 40  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ .

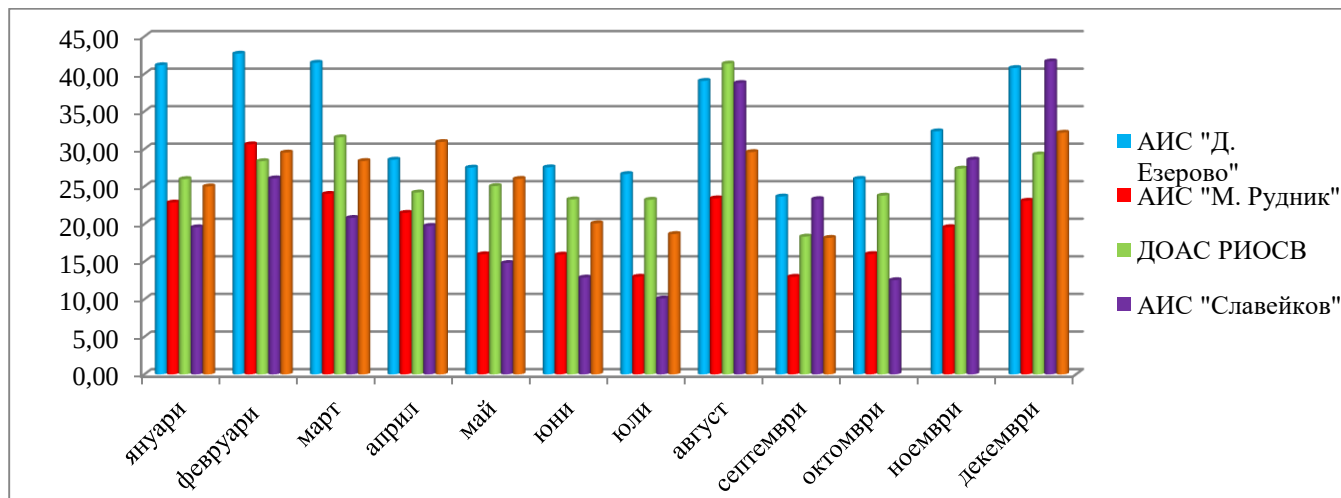
В АИС "Меден Рудник" са извършени 359 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Отчетени са 7 броя превишения на СДН, които са съществено под максималния брой от 35 дни в годината. Максималната измерена средна стойност за периода е 86,58  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  (1,7 пъти СДН), измерена на 02.04.2022 г. Средногодишната концентрация е 19,60  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ , далеч под средногодишната норма.

В АИС "Долно Езерово" са измерени 362 бр. валидни средноденонощни стойности. Констатирани са 37 броя превишения на СДН, което превишава нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. Най-високата среднодневна концентрация през годината е 89,80  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  (1,8 пъти СДН) на 24.08.2022 г. Средногодишната концентрация е 33,07  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  при СГН – 40  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ , което показва че средногодишната норма е спазена. Дните с наднормено замърсяване през 2022 г. се запазват на нивото от предходната година, както и средногодишната концентрация.

В АИС "Несебър" са направени 311 бр. измервания валидни средноденонощни стойности. Констатирани са 13 броя превишения на средноденонощната норма, което е далеч под нормативно определените 35 броя за година. Най-високата измерена концентрация е 91,64  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  (1,8 пъти СДН) на 11.04.2022 г. Средногодишната концентрация е 25,30  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ , далеч под средногодишната норма.

В ДОАС Славейков са регистрирани 353 бр. валидни средноденонощни стойности. Отчетени са 27 бр. превишения на СДН на ФПЧ<sub>10</sub>, измерена максимална средноденонощна стойност 103,05  $\mu\text{g}/\text{m}^3$  на 23.12.2022 г. Средногодишната концентрация е 22,26  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ .

***Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха с ФПЧ<sub>10</sub> в [ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ] за пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Славейков, АИС "Несебър" за 2022 г.***



От представената сравнителна графика се вижда, че концентрацията на замърсителя в районите е по-висока през зимните месеци. Най-ярко това се вижда за района контролиран от АИС „Д. Езерово“. Основна причината е използването на твърди горива за отопление с високо съдържание на пепел и лошите метеорологични условия, не позволяващи разсейването му в атмосферата.

Превишенията във всички пунктове за мониторинг през топлото полугодие основно са регистрирани през месец август (периода 20.08-01.09.2022 г.), когато се констатира и завишени нива на  $ФПЧ_{10}$ , дължащи се на пренос на прахови частици от пустинята Сахара.

Отчитайки този факт, на основание чл. 20 от Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа, според който държавите-членки на Европейския съюз могат да изпращат на Европейската Комисия, за определена година, списък на зоните и агломерациите, където превишенията на пределно допустимите стойности за определен замърсител се дължат на емисии от природни източници, включително от пренос на пустинен прах, през 2022 г. МОСВ разработи *Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на  $ФПЧ_{10}$ , които се дължат на емисии от природни източници – пустинен прах* (Методиката) публикувана на сайта на ИАОС на адрес:

[https://eea.government.bg/bg/legislation/air/Methodika\\_pustinen\\_prah1.pdf](https://eea.government.bg/bg/legislation/air/Methodika_pustinen_prah1.pdf)

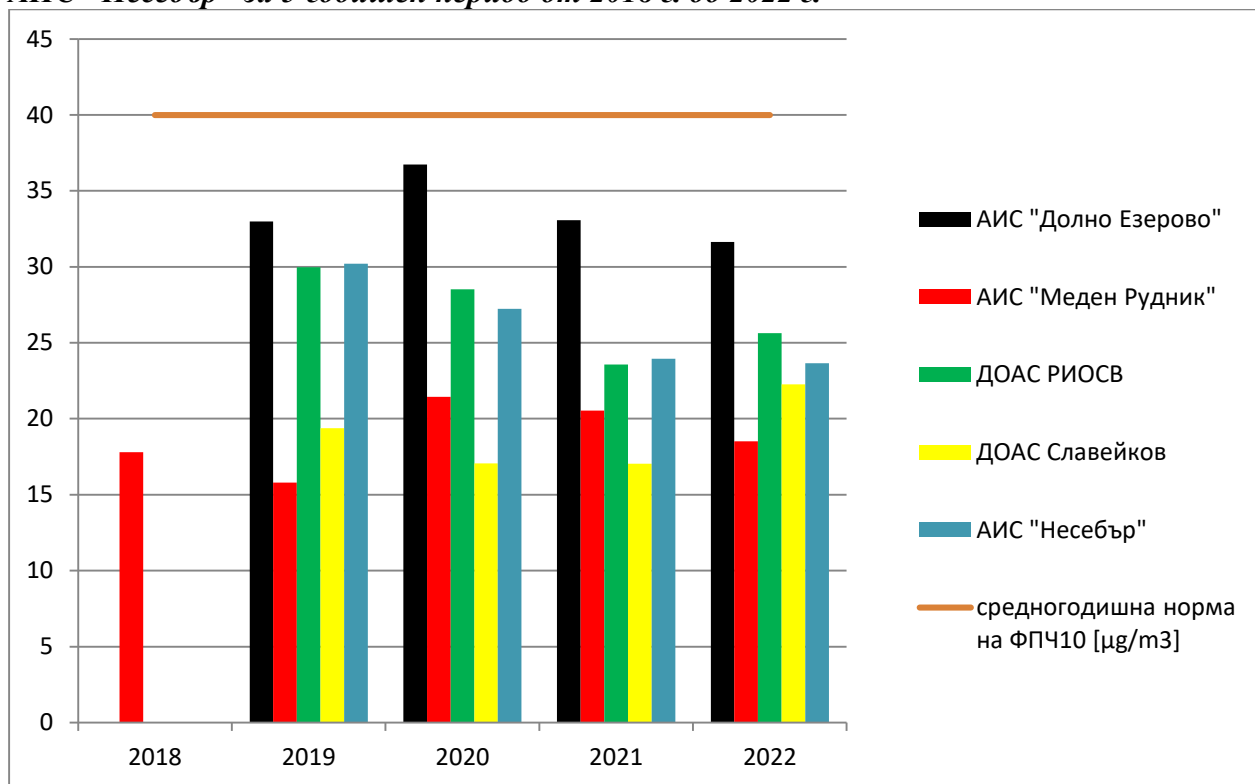
Методиката е приложена за измерените средноденонощни концентрации на  $ФПЧ_{10}$  през 2021 г. и 2022 г. от пунктовете за мониторинг, включени в НСМОС.

Преизчислените средногодишни концентрации и броят на превишенията на средноденонощните концентрации през 2022 г. са представени в таблицата:

| ПУНКТОВЕ ЗА МОНИТОРИНГ | Регистрирани превишения на СДН (брой дни) | Превишения на СДН след корекция (брой дни) | Регистрирана СГК, $\mu\text{g}/\text{m}^3$ | СГК след корекция, $\mu\text{g}/\text{m}^3$ |
|------------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------------|---------------------------------------------|
| ДОАС РИОСВ             | 27                                        | 14                                         | 26,85                                      | 25,63                                       |
| АИС „Д. Езерово“       | 37                                        | 26                                         | 33,03                                      | 31,63                                       |
| АИС „М. Рудник“        | 7                                         | 3                                          | 19,80                                      | 18,51                                       |
| АИС „Несебър“          | 13                                        | 5                                          | 25,30                                      | 23,65                                       |

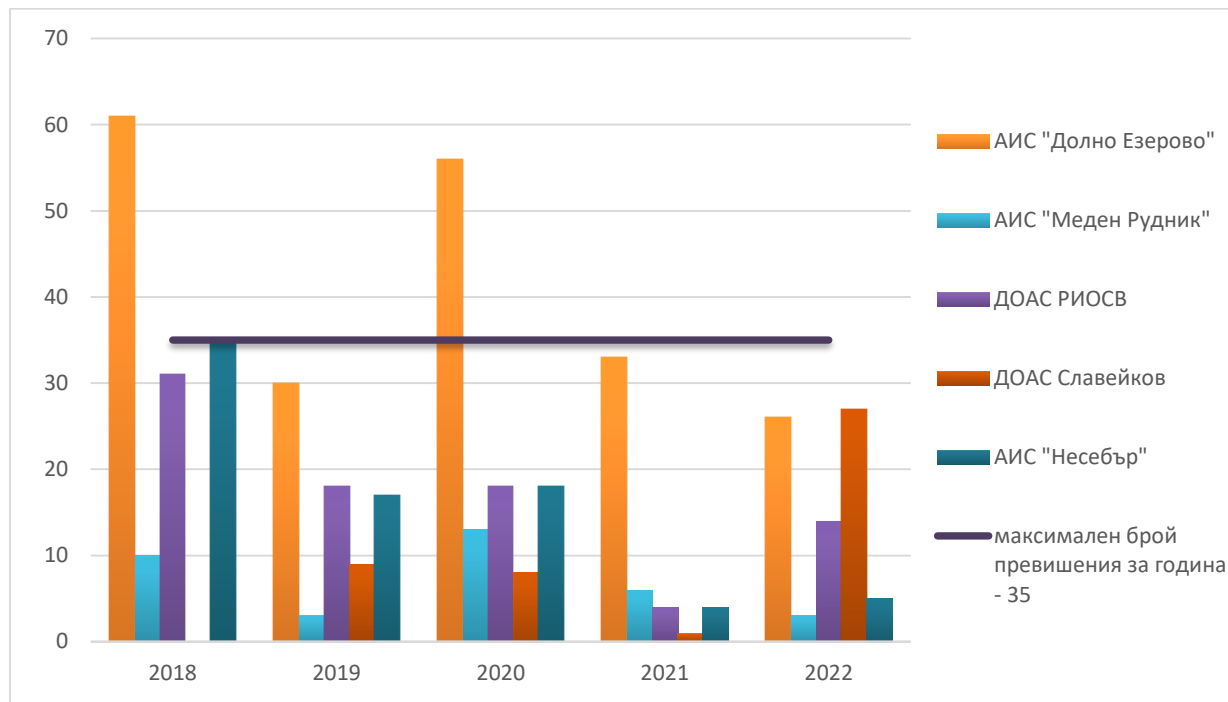
За данните, регистрирани от ДОАС Славейков Методиката не се прилага, тъй като пункта не е част от НСМОС.

**Сравнителна графика за годишното замърсяване на въздуха с  $\text{ФПЧ}_{10}$  в пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Славейков, АИС "Несебър" за 5-годишен период от 2018 г. до 2022 г.**



Представената сравнителна графика показва трайна тенденция за спазване на средногодишната норма на  $\text{ФПЧ}_{10}$  от  $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$  във всички пунктове за мониторинг за предходните пет календарни години.

**Регистриран брой превишения на ПС на СДН на  $\text{ФПЧ}_{10}$  в пунктовете АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Славейков, АИС "Несебър" за 5-годишен период от 2018 г. до 2022 г.**



Графиката представя броя превишения на СДН, сравнено с нормативно определените 35 дни съгласно Наредба №12/2010 г. Наднормено замърсяване през 2022 г. не се наблюдава.

Замърсяването с фини прахови частици (ФПЧ<sub>10</sub>) е един от основните проблеми за качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас. В резултат на преизчисляването на данните за ФПЧ<sub>10</sub> чрез Методиката през 2021 г. и 2022 г. **нормите на замърсителя (СГН и брой превишения на СДН) през двете години са спазени за всички пунктове за мониторинг в обхвата на РИОСВ - Бургас.**

Основно превишенията на нормите и в петте пункта на територията на община Бургас и община Несебър се регистрират през зимния период на годината. Резултатите показват, че делът на дните с превишения през студеното полугодие на годината е най-нисък в района на гр. Несебър (60%), а най-висок традиционно в кв. Долно Езеро (100%).

Въпреки констатираното спазване на нормите в две последователни години, Община Бургас изпълнява мерки (краткосрочни и дългосрочни) целящи намаляване замърсяването с ФПЧ<sub>10</sub> и спазване на нормите на замърсителя, определени в екологичното законодателство. Мерките са заложили в „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас за периода 2021 – 2027 г.“, разработена съгласно чл.27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*.

Община Несебър също изпълнява мерки заложили в общинската „Програма за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми за вредни вещества“ с период на действие 2018-2022 г., целящи намаляване на замърсяването с ФПЧ<sub>10</sub>. В резултат на това през последните 5 години нормите на показателя са спазени.



### Серен диоксид $SO_2$

Основен източник на емисии на серен диоксид е технологичната дейност на “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, както и процесите свързани с изгаряне на твърди и течни горива в промишлеността и бита. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг от  $500 \mu g/m^3$ .

В АИС “Долно Езерово” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма (СЧН –  $350 \mu g/m^3$ ) и средноденонощната норма (СДН –  $125 \mu g/m^3$ ). Средногодишната концентрация за 2022 г. е  $10,12 \mu g/m^3$ .

В АИС “Меден Рудник” не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация за 2022 г. е  $13,38 \mu g/m^3$ .

В ДОАС РИОСВ не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация за 2022 г. е  $4,91 \mu g/m^3$ .

В АИС “Несебър” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация е  $14,53 \mu g/m^3$ .

ДОАС Камено не регистрира превишения на средночасовата и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация е  $8,05 \mu g/m^3$ .

### Азотен диоксид $NO_2$

Основен източник на емисии на азотен диоксид са автомобилния транспорт и горивните процеси в промишлените предприятия. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението от  $400 \mu g/m^3$ .

В АИС “Долно Езерово” отчетената средногодишна концентрация (СГК) през 2022 г. е  $11,94 \mu g/m^3$  и е далеч под средногодишната норма (СГН -  $40 \mu g/m^3$ ). Не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН –  $200 \mu g/m^3$ ).

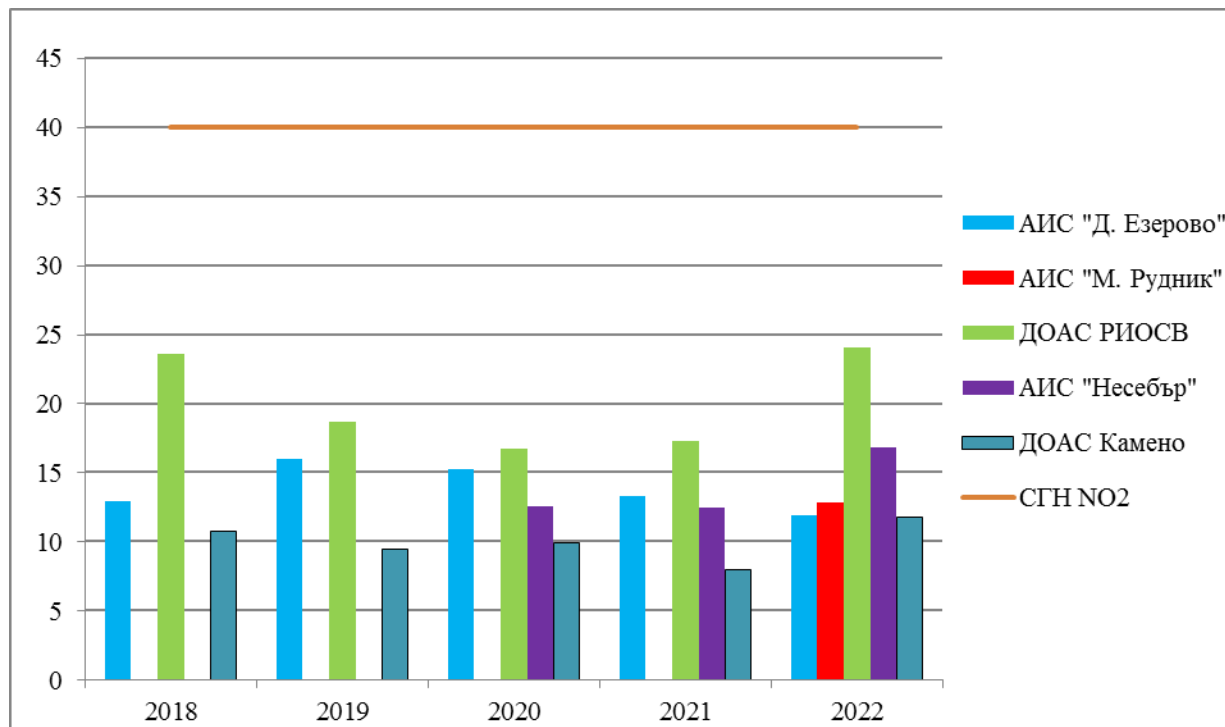
В АИС “Меден Рудник” не са регистрирани концентрации над средночасовата норма. Средногодишната концентрация е  $12,82 \mu g/m^3$ .

В ДОАС РИОСВ през 2022 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма. Средногодишна концентрация през 2022 г. е  $24,06 \mu g/m^3$ .

В АИС “Несебър” не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Средногодишната концентрация е  $16,83 \mu g/m^3$ .

ДОАС Камено не регистрира превишения на СЧН. Средногодишната концентрация за 2022 г. е  $11,83 \mu g/m^3$ .

**Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с  $NO_2$  в  $[\mu g/m^3]$  за пунктовете: АИС “Долно Езерово”, АИС “Меден Рудник”, АИС “Несебър”, ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2018 г. до 2022 г.**



От сравнителната графика се вижда, че през 2022 г. се запазва устойчивата тенденция за средногодишно замърсяване с азотен диоксид далеч под нормативно определеното в Наредба №12/2010 г.

### **Въглероден оксид CO**

Измерва се в два пункта за мониторинг: АИС "Долно Езерово" и АИС "Меден Рудник". Не са регистрирани осемчасови средни стойности, превишаващи максималната от 10 mg/m<sup>3</sup>, съгласно Наредба № 12. Средногодишната концентрация на замърсителя в кв. Долно Езерово и ж.к. „Меден Рудник“ е съответно 0,28 mg/m<sup>3</sup> и 0,24 mg/m<sup>3</sup>.

За двата пункта се отчита тенденция на задържане на постоянно ниско ниво на този замърсител, далеч от нормата за опазване на човешкото здраве от 10 mg/m<sup>3</sup>.

### **Озон O<sub>3</sub>**

Нивата на озон се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС "Меден Рудник", АИС "Долно Езерово" и АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

В петте пункта през 2022 г. не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението (ППН – 240 µg/m<sup>3</sup>) и прага за информиране на населението (ПИН) – 180 µg/m<sup>3</sup>. Не са регистрирани осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма (120 µg/m<sup>3</sup>) за опазване на човешкото здраве

### **Бензен**

Съгласно Наредба № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух качеството на атмосферния въздух по показател бензен се оценя чрез средногодишна норма от  $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ .

Нивата на бензен се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС “Меден Рудник”, АИС “Долно Езерово” и АИС “Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

В АИС “Долно Езерово” регистрираната средногодишна стойност на бензена е  $1,01 \mu\text{g}/\text{m}^3$  при средногодишна норма (СГН –  $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ).

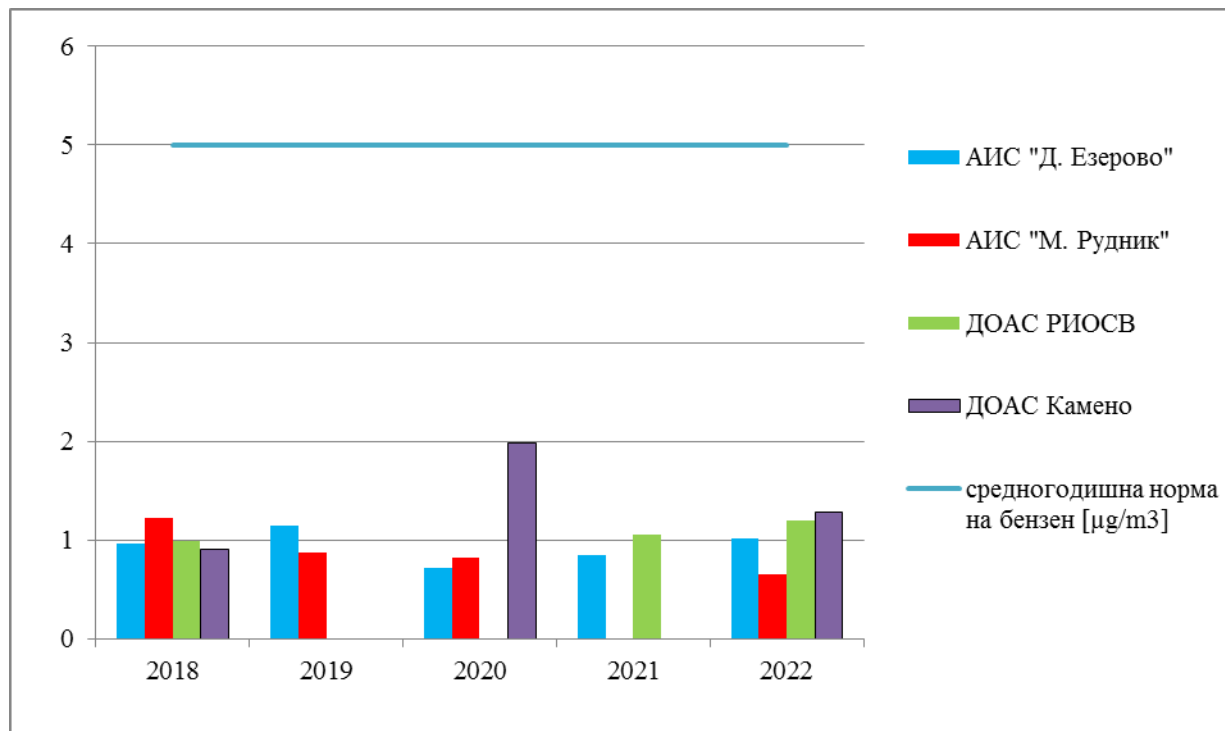
Пункта за мониторинг АИС „Меден Рудник“ отчита средногодишна концентрация  $0,65 \mu\text{g}/\text{m}^3$ .

ДОАС РИОСВ регистрира средногодишна стойност на бензена е  $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ .

ДОАС Камено отчита средногодишна концентрация  $1,28 \mu\text{g}/\text{m}^3$ .

Средногодишната концентрация отчетена от АИС „Несебър“ е  $0,00 \mu\text{g}/\text{m}^3$ .

**Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с бензен в  $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$  за пунктовете: АИС “Долно Езерово”, АИС “Меден Рудник”, ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2018 г. до 2022 г.**



От представената графика се вижда, че средногодишната концентрация на бензен в пунктовете за мониторинг е далеч под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве.

### Сяроводород $H_2S$

Нивата на сяроводород се следят в автоматичните измервателни станции в кв.Долно Езерово и в ж.к.“Меден Рудник”.

Съгласно *Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места* пределно допустимата средноденонощна концентрация на замърсителя е  $0,003 \text{ mg/m}^3$ , максимално еднократната пределно допустима концентрация е  $0,005 \text{ mg/m}^3$ .

Данните получавани от анализаторите за сероводород в АИС в НСМОС се приемат за достоверни само при стойности над  $0,015 \text{ mg/m}^3$ , т.е .3 пъти над максимално еднократната пределно допустима концентрация и 5 пъти над пределно допустимата средноденонощна концентрация.

През 2022 г. в АИС“Долно Езерово“ не са регистрирани превишения на максимално еднократната концентрация. Няма регистрирани превишения на средноденонощната норма.

В АИС ”Меден Рудник” са регистрирани 29 стойности, превишаващи максимално еднократната пределно допустима концентрация от  $0,015 \text{ mg/m}^3$ . Не е превишена допустимата средноденонощната концентрация.

### Общи въглеродороди

Нивата на общите въглеродороди се следят само в АИС “Долно Езерово”, поради близостта на пункта до „Лукойл Нефтохим Бургас” АД. В екологичното законодателство няма определена норма за съдържание на въглеродороди в атмосферния въздух.

### Стирен

Показателят се измерва чрез работещи в непрекъснат режим пунктове ДОАС – РИОСВ и ДОАС, намиращ се в гр.Камено.

И в двата пункта не се отчитат превишения на ПДК максимално еднократна –  $5 \text{ }\mu\text{g/m}^3$  и ПДК среднодневна –  $3 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ .

### Пара- и орто- ксилен

Орто-ксилен се измерва от ДОАС РИОСВ, пара-ксилен се измерва от АИС „Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

Не са регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна –  $200 \text{ }\mu\text{g/m}^3$  и ПДК среднодневна –  $100 \text{ }\mu\text{g/m}^3$  на орто-ксилен и пара-ксилен.

### Толуен

Замърсителят толуен се следи в АИС „Несебър”, пунктовете ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено. Няма регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна –  $500 \text{ }\mu\text{g/m}^3$  и ПДК среднодневна –  $250 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ .

### **Тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ)**

Периодични измервания на нивата на тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ) се извършват в пункт АИС „Несебър“. В пункт ДОАС РИОСВ се измерват Ni и ПАВ.

Средногодишните концентрации на арсен, кадмий, никел и бензо(а)пирен са под целевите норми за съдържанието им в атмосферния въздух, съгласно *Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух*.

Средногодишните концентрации на олово са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, съгласно *Наредба №12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух*.

През 2022 г. мобилната автоматична станция (МАС) към община Бургас е провела измервания в 6 точки на територията на гр. Бургас – централна градска част и кварталите на града. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, сероводород, бензен, стирен, ФПЧ<sub>10</sub> и ФПЧ<sub>2,5</sub>. Резултатите от измерванията са както следва:

- През м. януари МАС следи КАВ на кръгово кръстовище „Трапезица“;
- В периода февруари-април МАС е позиционирана в кв.Долно Езерово, кръстовище на ул. „Г. Дълбошки“ и ул. „Алабин“;
- В периода май-юни и ноември-декември измервания са извършвани кръстовището на ул. "Фердинандова"/ бул. "Ив. Вазов"/ бул. "Мария Луиза";
- През м. юли мобилната станция е извършила измервания в района на Морска гара;
- През м. август МАС е разположена в кв. Лозово, ул. „Роза“;
- В периода септември-октомври МАС измерва качеството на атмосферния въздух в к-с „Лазур“, бл.1.

Резултатите от имисионния контрол, проведен с МАС на община Бургас показват, че през 2022 г. не са регистрирани превишения на нормите и пределно допустимите концентрации на контролираните показатели, включително ФПЧ<sub>10</sub>.

***Резултатите от имисионните измервания в трите постоянни пункта на територията на Община Бургас, част от НСМОС и данните от Мобилната автоматична станция показват, че през 2022 година няма превишение на установените норми за КАВ по показатели - серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид, озон, бензен, сяроводород, стирен, пара- и орто- ксилен, толуен, тежки метали (олово, кадмий, никел, арсен ), полиароматни въглеводороди и фини прахови частици (ФПЧ<sub>10</sub>).***

През 2022 г. мобилна имисионна станция на ИАОС – РЛ Стара Загора е извършила измервания на качеството на атмосферния въздух в гр. Средец, община Средец и в гр. Ахелой, община Поморие. Измерват се основните показатели: серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, въглероден оксид, озон и ФПЧ<sub>10</sub>, както и допълнителни показатели: амоняк, сероводород, метанови и неметанови въглеводороди. Допълнителните показатели са измервани само в гр. Ахелой.

Измерванията в гр. Ахелой са във връзка с жалба и петиция от жители на гр. Ахелой за остри, задушливи миризми, генерирани от дейността на свинекомплекс „Карас“, пречиствателна станция за отпадъчни води „Равда-Слънчев бряг-Несебър“ и тласкател, разположен на ул. „Рила“ и ул. „Черно море“, гр. Ахелой. Резултатите от измерванията показват, че няма замърсяване на атмосферния въздух от дейността на обектите предмет на жалбата.

Резултатите от измерванията в община Средец показват, че статистическият 90,4 перцентил, изчислен на база измерените средноденонощни концентрации на  $\text{ФПЧ}_{10}$ , превишава среднодневната норма от  $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ , определена в Таблица 2 към Приложение №1 от Наредба №12. Предвид нарушената норма за качество на атмосферния въздух по показател  $\text{ФПЧ}_{10}$ , РИОСВ – Бургас е уведомила Община Средец за необходимостта от предприемане на мерки съгласно чл. 27 ЗЧАВ. По останалите показатели не се отчита замърсяване на атмосферния въздух.

### **Източници на емисии на територията на РИОСВ**

#### **• Големи горивни източници**

Горивни инсталации с номинална топлинна мощност над 50 MW, използващи като горива въглеводороден горивен газ и природен газ са следните инсталации в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД:

- „Атмосферна дестилация 4“
- „Атмосферна и вакуумна дестилация 1“
- „Водородна, секция 71“ пещ Н-7101
- „Горивна инсталация за производство на топлинна енергия (ТЕЦ)“.

На посочените инсталации се извършват собствени непрекъснати измервания. Ежегодно във връзка с докладване на годишните количества на серен диоксид, азотни оксиди и прах, емитирани от ГГИ, съгласно чл.72 §3 и §4 и чл.35 от Директива 2010/75 се представя информация за количеството енергия, консумирано през годината.

На територията на РИОСВ–Бургас не се експлоатират големи горивни инсталации (ГГИ) на твърдо гориво и/или биомаса, както и ГГИ, ползващи дерогация съгласно чл.18 от *Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата емисиите от големи горивни инсталации.*

#### **• Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници**

Контролът на промишлените обекти с организирани източници на емисии в атмосферния въздух и горивните инсталации с топлинна мощност над 0,5 MW се осъществява съгласно изискванията на *Наредба № 1 от 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии и Наредбата за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации;*

През 2022 г. е извършен контрол на общо **81** горивни и производствени неподвижни източници. От тях:

- 75 бр. в обхвата на *Наредба № 1 от 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии;*

- 6 бр. в обхвата на *Наредбата за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации с издадени удостоверения за регистрация по чл. 9 г. ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух .*

През 2022 е издадено едно удостоверение за регистрация на средни горивни инсталации в съответствие с изискванията на чл. 9г., ал. 9 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух* на

котел за производство на пара на дестилерия за преработка на етерично маслени култури на „Сити пласт 2003“ ЕООД.

Издадено е 1 бр. Удостоверение за актуално състояние на котел за производство на пара към перилен комбинат на „Интертур“ ЕООД.

Съгласно годишен график за контролни емисионни измервания утвърден от Министъра на околната среда и водите, през 2022 г. са извършени контролни измервания на 9 бр. обекта (39 пробоотборни точки).

През 2022 са оценени 199 бр. доклади (550 изпускащи устройства, включително газови кладенци към депа за отпадъци.) и протоколи от извършени собствени периодични измервания (СПИ). Извършените анализи на резултатите от проведените СПИ показват спазване на нормите на допустими емисии посочени в съответните нормативни актове и/ или комплексни разрешителни.

Утвърдени са 21 броя схеми на пробоотборни точки за измерване на емисиите от неподвижни източници.

Представени и утвърдени са месечни доклади по Приложение В и годишни доклада от собствени непрекъснати измервания (СНИ) по образец Г от *Инструкция № 1 от 3.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници*, както следва:

- 14 бр. месечни доклади на 2 бр. инсталации в „Кроношпан България“ ЕООД;
- 144 бр. месечни доклади и 12 бр. годишни доклади на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“.

**• Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини**

В изпълнение изискванията на Наредба № 16 От 12 Август 1999 г. за ограничаване на емисиите от ЛОС при съхранение, товарене и разтоварване и превоз на бензини (Наредба № 16) през 2022 г. са извършени проверки на 31 бр. бензиностанции и един терминал за съхранение на бензини. Дадено е 1 бр. предписание за заверяване на дневници състоянието на системите отговарящи на Етап II за УБП. През отчетния период са заверени 2 броя дневника.

През 2022 г. са извършени собствени периодични измервания на емисиите на летливи органични съединения и бензен изпускани в атмосферния въздух от Инсталация за регенерация на бензиновите пари (ВРУ) към ПТ „Росенец“ на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД. Резултатите от измерването показват спазване на съответните норми за допустими емисии.

**• Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители**

През 2022 г. са извършени общо 16 бр. проверки на обекти използващи летливи органични съединения в разтворители в дейността си. През отчетния период е дадено едно предписание, което е изпълнено в срок.

В РИОСВ – Бургас 12 бр. оператори на инсталации от обхвата на Наредба № 7 от 21.10.2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (Наредба №7) и използващи разтворители над праговата стойност за консумация на разтворител (ПСКР), включително ателиета за химическо чистене а представили Планове за управление на разтворителите (ПУР). Не са констатирани нарушения на нормите за

организиран, нормите за неорганизиран и нормите за общи емисии от Наредба № 7. Издадени са 12 броя решения за утвърждаване на ПУР.

През отчетния период са издадени 2 бр. удостоверения за вписване на промяна в обстоятелствата, съгласно чл. 30 л от Закона за чистотата на атмосферния въздух на „Сидоренко Фудтех“ ЕООД и „Аско“ ООД.

Издадени са 2 бр. заповеди за заличаване от регистъра по чл. 30л, ал.1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух на „Никика-90“ ООД и „ЦДМ“ ЕООД, поради преустановяване на дейност.

• **Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители**

През 2022 г. са извършени 40 броя проверки на лица от обхвата на Наредбата, като търговци на едро и дребно, оператори за нанасяне на покрития върху моторни превозни средства, оператори извършващи дейност от обхвата на Наредба № 7 с използване на бои, лакове и авторепаратурни продукти и непревишаващи съответните долни прагови стойности за консумация на разтворители (ПСКР), фирми за производство на мебели.

• **Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой**

В изпълнение изискванията на чл. 17 на Закона за чистотата на атмосферния въздух през 2022 г. са извършени общо 117 проверки на продукти и/или оборудване съдържащи вещества, които нарушават озоновия слой или флуорсъдържащи парникови газове. От тях 101 бр. оператори на стационарно хладилно и климатично оборудване, 4 бр. дистрибутори на флуорирани парникови газове и 12 бр. ползватели (сервизни фирми, включително и на климатични системи на моторни превозни средства) на фреони. Извършени са проверки на 5 оператори с климатично и хладилно оборудване съдържащо озоноразрушаващи вещества. Не се констатиран несъответствия.

Ежеседмично е извършвано следене на интернет сайтове за реклама на хладилни агенти като на тримесечие е изготвяна обобщена справка. Не е констатирано публикуване на реклами за разпространение/продаване на флуорсъдържащи парникови газове, в нарушение на Регламент 517/2014 и и Регламент 1005/2009 г.

За отчетния период са дадени общо 75 бр. предписания, които са изпълнени в посочения срок.

През 2022 год. са издадени общо 14 бр. становища за внос по приложение № 3 към чл. 8 (1) от Инstrukция за взаимодействие между Министерството на околната среда и водите и Агенция „Митници“ и относно стоков контрол за установяване на състоянието на отнетите и изоставени в полза на държавата стоки, съдържащи ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеродороди.

• **Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове**

РИОСВ-Бургас осъществява контрол на 6 броя оператори с издадени разрешителни за емисии на парникови газове :

- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД;
- „Кроношпан България“ ЕООД;
- „Топлофикация Бургас“ ЕАД;
- „Промет стийл“ АД;
- „СМА Минерал Бургас Вар“ ЕООД;



- „Керамика Бургас“ АД.

При проверките е констатирано, че операторите провеждат мониторинг на емисиите на парникови газове в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 601/2012 г. и одобрените Планове за мониторинг. Изготвят се и представят в ИАОС годишни доклади за емисиите, отделени от инсталациите през предходната година. Докладите са верифицирани. През отчетната година от ИАОС-София е издадено РЕПГ на „Топлификация - Бургас“ АД, поради промяна в работата на инсталацията, свързана с увеличаване капацитета на горивна инсталация от 74,85MW на 80,15 MW, свързана с подмяна на съществуващ газобутален дивигател с нов.

### **Контролирани обекти с източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух по общини**

#### **Община Айтос**

Общината разработила и изпълнява „Програма за качество на атмосферния въздух за периода 2021-2028 г., приета с Решение на Общински съвет – Айтос № 503 от 22.12.2022 г.

На контрол по спазване законодателството по атмосферен въздух подлежат 23 обекти с производствени и обслужващи дейности, предимно в сферата на преработваща и хранително-вкусовата промишленост. На 6 броя обекти с неподвижни източници на емисии подлежат на собствени периодични (СПИ) и контролни измервания. Извършените през 2022 г. СПИ на емисиите на вредни вещества от операторите „Мурад 61“ ЕООД. Горивните инсталации на територията на община Айтос използват като гориво биомаса и природен газ.

#### **Община Бургас**

Обектите с производствени дейности на територията на общината са 129. От тях с повече от два източника на емисии са „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, „Топлофикация Бургас“ АД, „Кроношпан България“ ЕООД, „Трансвагон“ АД.

На собствени непрекъснати измервания подлежат 12 инсталации в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и 2 бр. инсталации в „Кроношпан България“ ЕООД.

През 2022 г. са извършени на 30 бр. неподвижни източници на емисии в 5 обекта контролни измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух съгласно утвърден график. Общо 32 оператора с неподвижни източници на емисии са извършили СПИ на емисиите на вредни вещества от горивни и производствени инсталации. Резултатите от измерванията показват спазване на НДЕ на контролираните замърсители.

На интернет страницата на РИОСВ – Бургас на адрес: <http://riosvbs.com/home/menu/1255> е публикувана карта на обектите с източници на емисии в гр. Бургас.

#### **Община Камено**

На територията на общината контролираните обекти с производствена дейност са 15. Обекти с източници на емисии са „Гами Трейд“ ООД

#### **Община Карнобат**

В община Карнобат общия брой контролирани промишлени обекти е 25, като 8 от тях подлежат на контролни или СПИ измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух. През 2022 г. са проведени контролни измервания на 5 източника на

„ВИН.С.Индустрийс“ ООД. Резултатите показват спазване на съответните норми за допустими емисии посочени

Операторите извършили СПИ на емисиите на вредни вещества през 2022 г. са „Топаз Мел“ ООД „Мелница Карнобат“ АД, „Карнобатплод“ ООД. Не са констатирани наднормени емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

### **Община Малко Търново**

На територията на общината обект с производствена дейност и източник на емисии е е инсталация за производство на пелети, стопанисвана от „Пи Джей Енержи“ ООД. През 2022 г. дружеството е извършило СПИ, при което не са констатирани наднормени емисии.

Останалите 10 обекти на територията на общината са в сферата на обслужващите дейности, мандра, бензиностанции.

### **Община Несебър**

Общият брой на обектите с производствена дейност на територията на общината е 33. По-голяма част от тях са хладилни складове за съхранение на хранителни продукти, обекти за преработка на риба и рибни продукти, хотелски комплекси със сезонен режим на работа, бетонови възли. Някой от хотелските комплекси използват като горивни инсталации котли за топла вода с мощност над 0,5 MWките комплекси, работещи с гориво природен газ.

През 2022 г. РИОСВ–Бургас е провел контролни измервания на предприятие за производство на пелети на „Комфортстрой 2009“ ООД. Резултатите от измерванията показват спазване на съответните НДЕ.

На територията на община Несебър има регистрирана една средногоривна инсталация- котел за производства на пара към перилен комбинат на „Интертур“ООД.

### **Община Поморие**

Голям брой от обектите на територията на общината са със сезонен режим на работа и извършват дейности по преработка на риба, производство на вин, търговия, хотелски комплекси.

Действащи обекти с източници на емисии на територията на общината са Черноморско злато“ АД – производство на вина и високоалкохолни напитки и „ЗТВ“ АД - производство на графитни четки и контактни тела, „Инвестстрой“ ЕООД - дестилерия за производство на етерични масла с. Гълъбец.

В изпълнение на утвърден годишен график за измерване с Мобилна автомагична станция за качество на атмосферния въздух през 2022 г. Регионална лаборатория – Стара Загора е извършила измервания в гр. Ахелой в продължение на 51 денонощия. Статистическия 90,4 перцентил, изчислен на база измерени средноденонощни концентрации е 55116 и превишава среднодневната норма от 50  $\mu\text{g}/\text{m}^3$ . Предвид превишената норма за качество на атмосферния въздух по показател ФПЧ10 на основание чл. 27, ал.1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух община Средец има задължение да изготви програма за намаляване нивата на ФПЧ.

### **Община Приморско**

На територията на общината действащи обекти с производствена дейност са 4. Останалите обекти са хотелски комплекси и търговски обекти. Към обект за производство на млечни продукти в с. Веселие „Комплектстрой“ ЕООД работи горивна инсталация с мощност 1,6 MW с гориво природен газ. Резултатите от извършените през 2022 г. СПИ по показатели серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид показват спазване на съответните НДЕ.

### **Община Руен**

Обектите с производствена дейност в община Руен са 13. Обекти с източници на емисии са „СМА Минерал Бургас вар“ ЕООД, с. Добромир за производство на негасена вар, „Ипар“ ЕООД и „Експорт ойл“ ООД за производство на етерични масла, цех за дървопреработка на „Милвест“ ООД. Горивните инсталации към дестилериите за производство на етерични масла работят с течно гориво.

Останалите функциониращи обекти са обекти за производството на млечни продукти, шивашки цехове, с горивни инсталации с номинална входяща топлинна мощност под 0,5 MW неподлежащи на СПИ и/или контролни измервания.

### **Община Созопол**

Общият брой на обектите подлежащи на контрол е 39, като четири от тях са обекти с производствена дейност, главно бетонови възли. Останалата част от обектите извършват дейности свързани с търговия, хотелиерство, преработка и съхранение на риба и рибни продукти.

### **Община Средец**

Обектите с производствена дейност на територията на общината са 16 на брой. На 6 броя от обектите се извършват измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух.

В изпълнение на утвърден годишен график за измерване с Мобилна автомагична станция за качество на атмосферния въздух през 2022 г. Регионална лаборатория – Стара Загора е извършила измервания в гр. Средец в продължение на 51 денонощия. с мобилна автоматична станция на РЛ. Не са констатирани наднормени концентрации по контролираните замърсители амоняк, фини прахови частици, азотни оксиди, серен диоксид, въглероден оксид, озон, въглеводороди, сероводород.

### **Община Сунгурларе**

Общият брой на контролираните обекти с производствена дейност е 12 броя. Действащите промишлени обекти подлежащи на СПИ и/или контролни измервания са: „Винекс Славянци“ АД – производство на вина и спиртни напитки, „Леястом“ ЕООД-леярна, „Ависпал –БГ“ ЕООД – месододобивно и месопреработвателно предприятие и производство на преработен животински протеин. В горивните инсталации се използва природен газ и течно гориво.

През 2022 г. са извършени контролни измервания на емисиите на серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид изпускани в атмосферния въздух от два броя парни котли към „Винекс Славянци“ АД. Резултатите показват спазване на съответните НДЕ.

### **Община Царево**

На територията на общината няма горивни инсталации с номинална топлинна мощност над 0,5 MW. Общият брой на обектите с производствена дейност е 6, като два от тях „Пасат България“ АД и СД „Стъклопласт Димов, Димова Сие“ подлежат на контролни и/или СПИ измервания по показател общи въглеводороди.

### **Замърсяване от автомобилния транспорт**

За замърсяването на въздуха в гр. Бургас не малък дял се пада на автомобилния трафик. Той е един от основните източници на замърсяване на атмосферния въздух, главно с ФПЧ<sub>10</sub>.

В района на ЦГЧ, с увеличаване на трафика през летния сезон, най-висок относителен дял има транспорта при формирането на максималните СДК, което определя необходимостта от поддържане чистотата на пътната и уличната мрежа, предприемане на допълнителни мерки, като въвеждане на зони с ниски емисии и др. Община Бургас изпълнява пакет от мерки, които имат пряк ефект върху намаляване генерирането на емисии на замърсители от автомобилния транспорт:

През 2022 г. завърши изпълнението на проект по ОПОС, приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, по процедурата за „Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух“. Изпълнени са всички заложи дейности по проекта, като 56 бр. електрически автобуси се движат по съответните линии на обществения транспорт на гр. Бургас.

В рамките на проекта за надграждане и модернизация на Мобилната станция за КАВ, новозакупеният автомобил за нуждите на станцията, е със сертификат Еуро 6D.

По Инвестиционната програма за климата чрез НДЕФ Община Бургас е закупила и доставила:

- 2 броя лекотоварни електрически автомобили за ОП „Общински имоти“ и ОП „Транспорт“, категория L7;
- 2 броя електро-автомобили – за контролните звена Еко-инспекторат и „Обществен ред“;
- лекотоварен електрически автомобил за нуждите на „Домашен социален патронаж“
- електро-бус за сезонни (през лятото) маршрутни курсове като градски транспорт по крайбрежната алея от Северен плаж към лугата, до паркинга преди кв. Сарафово;
- сезонна (през лятото) маршрутна линия с електро-бусчета – Моста – Морска гара; със соларни панели на покривите;
- малокалибрен електромобил за инспектори УКОРС – за контрол в Морската градина;
- 2 броя електро-мотопеди за контролната дейност на еко-инспектората;
- 16 броя електро- велосипеди от системата за обществен вело-транспорт.

До момента са изградени 20 броя зарядни станции за електро-автомобили по сключения Меморандум между Община Бургас и Eldrive за изграждане на публична мрежа от 50 броя зарядни станции в Бургас, разположени на 8 локации. Допълнително се предвижда отреждането на 10 бр. общински терени за изграждане на нови 10 бр. зарядни станции от частен инвеститор.

Община Бургас прилага политика по освобождаване от данък МПС за всички електро-автомобили, мотопеди и мотоциклети, както и същите да паркират безплатно в рамките на „синя и зелена зона“ в Бургас

Към края на 2022 г. е изпълнен цялостния път и всички съоръжения към него на т.нар. Северен обход, включващ изграждане на трасе с дължина 4,7 км, което да изведе транзитния трафик от Варна и продължаващ по АМ „Тракия“ към София или посока Юг, от центъра на Бургас. Отворена за движение е отсечката Сарафово-Бургас, предстои въвеждането в експлоатация до лятото на 2023 г.

Изготвено пред-инвестиционно обследване за избор на трасе за пътна връзка от о.т.209 по плана за ж.к. „Меден Рудник“, гр. Бургас до Републикански път I-9 „ГКПП Дуранкулак-Бургас-ГКПП Малко Търново“, т.нар. обход на к-с „Меден Рудник“. Изготвен е и ПУП-ПП за утвърждаване на трасето. Стартирала процедура по реда на Глава шеста от ЗООС, разработена е необходимата информация за преценяване необходимостта от извършване на Екологична оценка на плана. Издадено решение на директора на РИОСВ – Бургас за изготвяне на Доклад за екологична оценка.

По Капиталова програма на общината е извършена реконструкция и рехабилитация на улична и пътна мрежа, вкл. и изграждане на нови и обслужващи улици. Извършвани са дейностите за обновяване на градската среда, както и изпълняваните проекти по Програма „Моят град, моят квартал, моята улица“:

През 2022 г. възложено и проведено орто-фото заснемане на Бургас, вкл. извършен анализ на данните и резултатите за зелените площи и зелената система на града. Общото количество зелени площи на гр. Бургас възлизат на 12 897 416,1 кв.м., което представлява 32,9% от общата площ на Бургас. Разпределението по жилищни комплекси е неравномерно, най-високо е за „Зорница“, „Изгрев“, „Лазур“, „Славейков“ и „М. Рудник“ (37-50%), а за ЦГЧ, Възраждане и „Бр. Миладинови“ е относително по-ниско (4-20%). На човек от населението се падат 41,5 кв.м. зелени площи, като в Бургас има общо 157 111 дървета.

През м. май стартираха дейностите за обновяване на Парк „Света Троица“, срещу УМБАЛ. Проектът предвижда запазване на съществуващите елементи на парка, но и много нови подобрения – зони за игри на открито за деца; обособени места за хоби дейности; свободна игра и разходка на домашни любимци; ежедневен спорт, джогинг, колхозене; екстремни игри и въжен парк; пикник зони и места за спокоен отдих; зона тип Амфитеатър със сцена на открито. Възстановен е районът в близост до плувния комплекс „Парк Арена ОЗК“ – възстановени пешеходни алеи, обособен детски кът, внесено е допълнително озеленяване.

Изготвен е проект за изграждане на Зелен парк – Градски остров, който ще се реализира на мястото до общинския Паркинг „Гурко“. Предвижда зона за отдих, пространство за детски игри, интересна паркова мебел, много зеленина – ще бъдат внесени нови дървета, храсти и цветя, ще бъде изградена и „зелена стена“. За „Градския остров“ ще бъдат използвани само естествени природни материали.

Завърши първият етап от благоустрояването на зоната край „Битака“ в к-с „М. Рудник“ – създаден обществен парк; изградена алейна мрежа с осветление и видеонаблюдение; обособени са детски кът и фитнес на открито; поставена нова паркова мебел; засадени са близо 500 бр. декоративни храсти и 76 бр. широколистни и иглолистни фиданки.

Към системата за обществен транспорт „Вело Бургас“ са изградени 14 велостанции и са на разположение 120 велосипеда по системата рент-а-байк. Системата разполага и с 16 бр. електрически велосипеди и 26 колонки за паркиране на тези велосипеди. Към момента изградената мрежа от вело-алеи до жилищните комплекси и квартали на Бургас е с обща дължина 62 км.

### **3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас.**

През 2022 г. превишаване на установените норми за КАВ не се отчитат, включително нормите за замърсяването с фини прахови частици в районите контролирани от петте пункта за мониторинг са спазени.

Дните с превишение на средноденоношната норма от  $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$  и в петте пункта за мониторинг на територията на община Бургас и община Несебър се регистрират главно през зимния период на годината, като за района на кв. Долно Езерово те са 100%.

Във връзка с нарушеното качество на атмосферния въздух по показател  $\text{ФПЧ}_{10}$  в кв. Долно Езерово през предходните години, Община Бургас изпълнява мерки (краткосрочни и дългосрочни) за намаляване нивата на замърсителя и достигане на утвърдените норми заложи в „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас за периода 2021 – 2027 г.“ по чл.27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*.

Община Несебър също изпълнява мерките за намаляване на замърсяването с ФПЧ<sub>10</sub> заложи в „Програма за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми за вредни вещества“ с период на действие 2018-2022 г., в резултат на които през последните 5 години нормите на показателя са спазени.

## II.2. ВОДИ

---

### 1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ГОДИНАТА:

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхваща част от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с център гр. Варна и Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околна среда и води в границите на териториалният им обхват:

- провежда мониторинга на отпадъчните води;
- поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
- контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
  - контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
  - поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Основни приоритети и цели при извършване на контролната дейност през 2022 г. са:

- контрол на обекти, формиращи отпадъчни води, в т.ч. на: канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, с приоритет на канализационни системи, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества или които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро;
- контрол на производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, с оглед прекратяване на заустванията в повърхностни води в срок до 2000 год. и в изпълнение на *Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета установяваща рамката за действията на Общността в областта на политиката за водите* ;
- контрол на производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от *Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване*, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж., съгласно чл. 16, ал. 8 от *Наредба № 6 за емисионни норми за*

*допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти* такива, в отпадъчните си води;

- контрол на обекти, потенциални замърсители на водите на Черно море и приоритетно в зоните за къпане – в активния туристически сезон;
- контрол на обекти с Разрешителни за заустване по отношение на чл. 26 от *Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване* и на чл. 19 от *Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти*, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти;
- други обекти, определени на база на системната оценка на риска и такива, за които са постъпили жалби и сигнали през 2022 год.

С реализацията на тези приоритети и цели се постига по - ефективно използване, опазване и възстановяване на водните ресурси и намаляване на негативното въздействие от замърсяването им върху качеството на живот и здравето на населението.

Водите на територията на страната са: повърхностни води, подземни, включително минералните води, вътрешните морски води и териториалното море, водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

## **2. ОПАЗВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА РИОСВ-БУРГАС ПРЕЗ 2022 Г.**

### **2.1 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЧЕРНОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ВАРНА**

#### **2.1.1. Пунктове за наблюдение – реки, езера и язовири**

Повърхностните води в Черноморски басейнов район в териториалния обхват на РИОСВ-Бургас включват 73 пункта в реки и 16 пункта в езера и язовири, попадащи в следните речни басейни:

- Мандренски реки;
- Южнобургаски реки;
- река Велека;
- река Резовска;
- част от река Камчия.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните води е изготвена на база резултати от мониторинг, проведен в периода януари - декември 2022 г., съгласно Заповеди №№ РД-602/09.06.2021 г. и РД-479/09.06.2022 г. на Министъра на околната среда и водите.

#### **2.1.2. Оценката на състоянието по физико-химични елементи за качество (ФХЕК)**

Извършва се съгласно класификационната система регламентирана с Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. Същата включва следните ФХЕК: разтворен кислород, БПК<sub>5</sub>, амониев, нитритен, нитратен и общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

Информацията за пунктовете за наблюдение, изследваните ФХЕК и определеното състояние за 2021 г. и 2022 г., е обобщена в приложената **Таблица 1**.

### **2.1.3. Специфични замърсители**

Не са регистрирани превишения на стандартите за качество на околната среда (СКОС) за изследваните през годината специфични замърсители, посочени в Наредба № Н-4/ за характеризирание на повърхностните води.

### **2.1.4. Приоритетни вещества**

Не са регистрирани превишения на стандартите за качество на околната среда (СКОС) за изследваните през годината приоритетни вещества, посочени в Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

#### ***Изводи:***

Констатираното влошаване на състоянието по ФХЕК. В някои водни тела е обусловено от замърсяване с азотни и фосфорни съединения от дифузни източници (земеделски практики) и от населени места с недобре функциониращи или неизградени ПСОВ.

## **2.2. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ПЛОВДИВ**

### **2.2.1. Характеристика и мониторинг на повърхностните води**

На територията на РИОСВ- Бургас попадат едно повърхностно водно тяло от категория „Реки”, тип R5. Полупланински реки и три водни тела от категория „Реки”, тип R13 Малки и средни равнинни реки.

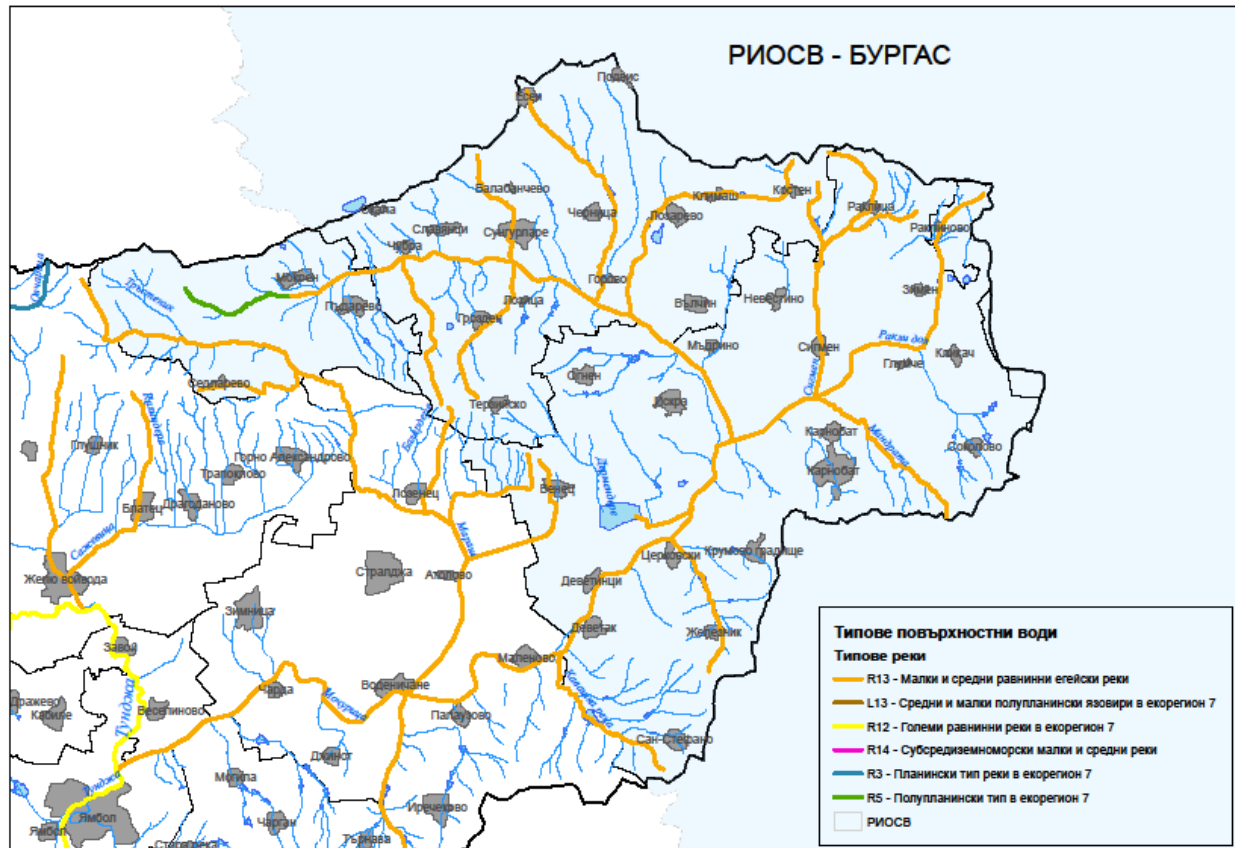
- BG3TU600R069 „Река Мочурица от извори до с. Мокрен”
- BG3TU600R068 „Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен”
- BG3TU600R062 „Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие”
- BG3TU800R065 „Река Мараш” (попада много малка част от водното тяло).

Като водни тела от категория „Езера” са определени водни обекти с площ над 500 ха – яз.Цанко Церковски.

- BG3TU600L023 „Язовир Цанко Церковски” се отнася към тип L17 Малки и средни равнинни язовир

*Карта №2-1 Типология категория “РЕКИ” във водосбора на р.Мочурица*





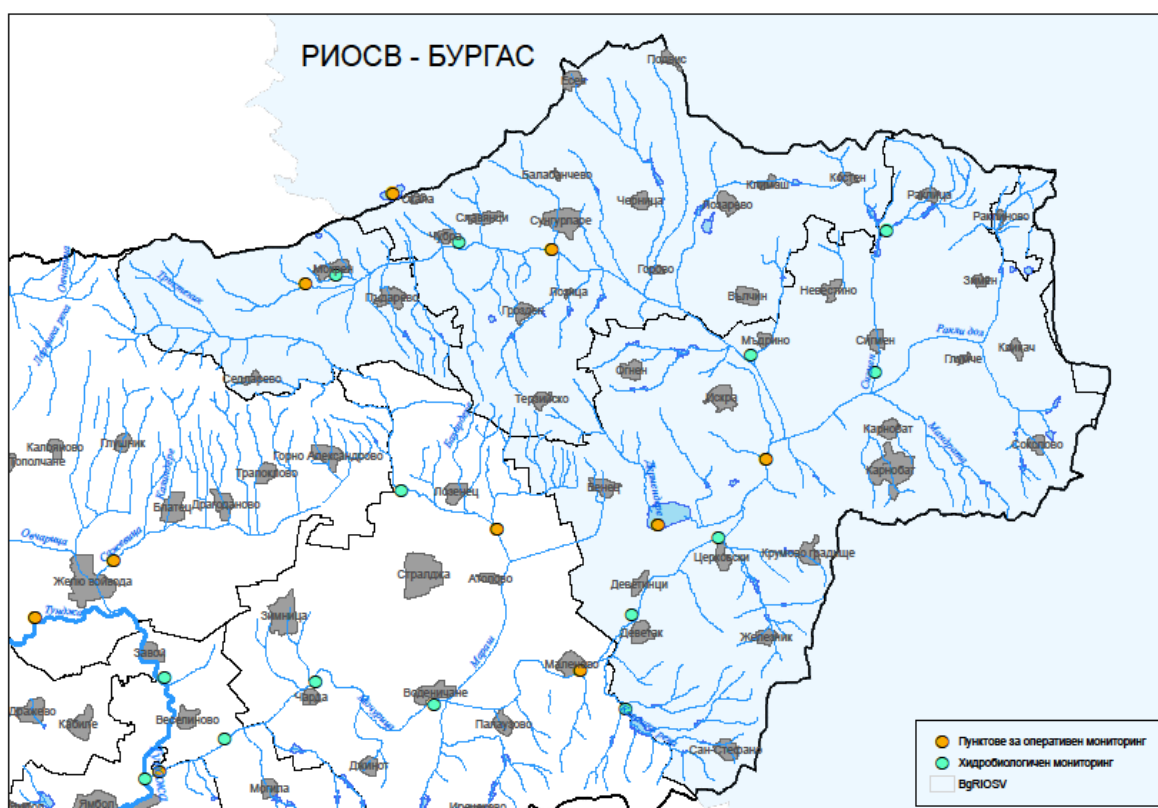
## 2.2.2. Пунктове за мониторинг

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р. Мочурица на територията на РИОСВ- Бургас включва 9 пункта за мониторинг, в които се провежда мониторинг по биологични елементи за качество, като през 2022 г. в два пункта се извършва и анализ на физико-химични елементи за качество (река Мочурица след гр. Карнобат и яз. Цанко Церковски- стена).

| № | Код мониторингов пункт | Код на водното тяло | Пункт                                          |
|---|------------------------|---------------------|------------------------------------------------|
| 1 | BG3TU00699MS2105       | BG3TU600R069        | Река Мочурица след полигон Ново село           |
| 2 | BG3TU00699MS0123       | BG3TU600R069        | Река Мочурица с.Мокрен                         |
| 3 | BG3TU00697MS2109       | BG3TU600R068        | Река Мочурица с.Чубра                          |
| 4 | BG3TU00697MS1109       | BG3TU600R068        | Река Мочурица гр.Сунгурларе, мост за с.Грозден |

|   |                  |              |                                                             |
|---|------------------|--------------|-------------------------------------------------------------|
| 5 | BG3TU00067MS0109 | BG3TU600R068 | Река Мочурица с.Мъдрино                                     |
| 6 | BG3TU00659MS0108 | BG3TU600R062 | Река Мочурица гр. Карнобат мост на 8 км по пътя за с. Венец |
| 7 | BG3TU00653MS0107 | BG3TU600R062 | Река Мочурица с.Церковски                                   |
| 8 | BG3TU00653MS0106 | BG3TU600R062 | Река Мочурица с.Деветак                                     |
| 9 | BG3TU00656MS0110 | BG3TU600L023 | Язовир Цанко Церковски                                      |

Карта № 2-2 Мрежа за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица



### 2.2.3. Показатели за мониторинг на водите

- Биологични елементи за качество

Хидробиологичният мониторинг на повърхностните води се провежда в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД- 479/09.06.2022 г. Заповедта предвижда провеждането на хидробиологичен мониторинг на повърхностни води от категориите река и езеро/язовир.

Хидробиологичният мониторинг, който се извършва за макробезгръбначни в реки е по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва

наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон и хлорофил А (язовири), фитобентос, макрофити и риби.

- **Физико-химични елементи за качество**

Физико - химичният мониторинг се извършва по 19 показателя за екологично състояние /основни и специфични/, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните физико-химични показатели се извършва от Регионална лаборатория- Бургас към ИАОС.

#### **2.2.4. Основни физико-химични показатели**

- **I група** – активна реакция /рН/, температура, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК<sub>5</sub>, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати (като фосфор).

- **II група** – азот общ, фосфор общ (като фосфор), нитрати, калциево-карбонатна твърдост.

##### **Специфични вещества**

- **Метали и металоиди** – цинк, мед, желязо, манган, арсен алуминий и хром общ.

**Приоритетни вещества**- алахлор, антрацен, бромирани дифенилетири, диурон, изопротурон, олово, живак, хлорпирифос-етил, флуорантен, нафтаден, нонилфеноли, полициклически ароматни въглеводороди, тербутрин, хлоралкани, фталати, трибутил- калаени съединения.

### **Определяне на химично и екологично състояние/потенциал на повърхностните води**

#### **1. Химично състояние**

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на **Директива 2013/39/ЕС**, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. За извършване на достоверна оценка е необходимо минималната честотата на анализ да бъде 12 пъти в годната (1 път месечно) за всички приоритетни вещества.

През 2022 г. оценката на химичното състояние е извършена въз основа на разработена „Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води“. Методиката за оценка на състоянието на повърхностните води в България е разработена съгласно изискванията на **Директива 2013/39/ЕС** и отразява препоръките на **Technical Guidance for implementing Environmental Quality Standards (EQS) for metals (2019)**. Методиката за оценка на състоянието е реализирана с помощта на шаблон в MS Office, приложение Excel. За изчисляване на бионаличните концентрации на Ni и Pb се използва методът на биотичната лиганда BIO-MET (<https://bio-met.net/>).

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела е използван „Национален подход за групиране на повърхностните водни тела в периода на ПУРБ, предназначен за провеждане на мониторинг и оценка на състоянието на водните тела“. Под

групиране се разбира обединяване на повърхностни водни тела по определени критерии и пренасяне на оценката за елементите за качество от едно водно тяло към други водни тела, като са спазени избрани критерии. Групирането на повърхностните водни тела цели максимално използване на информацията чрез екстраполация на резултатите от мониторинга от наблюдавани към ненаблюдавани водни тела, принадлежащи към едни и същи групи.

През 2022 г. повърхностните водни тела на територията на РИОСВ-Бургас са определени в добро химично състояние в матрица «Води» и в лошо химично състояние в матрица «Биота». Изместващи показатели в матрица «Биота» са бромирани дифенилетири и живак

## 2.Екологично състояние/потенциал

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

| Екологично състояние |       |         |      |            |
|----------------------|-------|---------|------|------------|
| отлично              | добро | умерено | лошо | много лошо |

През 2022 г. оценката на екологичното състояние/потенциал е извършена въз основа на разработения „Общ подход за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела в България“.

В Таблица № 2-1 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/ потенциал и химично състояние във водосбора на р.Мочурица

През 2022 г. не се наблюдава подобряване на екологичното състояние на повърхностните водни тела на територията на РИОСВ- Бургас, попадащи в „Източнобеломорски район“ за басейново управление.

*Таблица № 2-1 Екологично състояние/потенциал и химично състояние на водните тела във водосбора на р. Мочурица през 2022 г.*

| Име на водно тяло             | Код на водно тяло | Екологично състояние/потенциал |                           |                                  | Химично състояние Матрица Води | Химично състояние Матрица Биота |
|-------------------------------|-------------------|--------------------------------|---------------------------|----------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|
|                               |                   | Биологични показатели          | Физико-химични показатели | Екологично състояние / потенциал |                                |                                 |
| Река Мочурица от извори до с. | BG3TU600R069      | Умерено                        | Умерено ЕС                | Умерено                          | Добро, групира                 | Лошо, групира                   |

|                                                          |                  |                                             |                                                  |                 |                                             |                                            |
|----------------------------------------------------------|------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------|
| Мокрен                                                   |                  |                                             | БПК <sub>5</sub> , Робщ                          |                 | но<br>BG3TU6<br>00R062                      | но<br>BG3TU6<br>00R062                     |
| Река Мочурица<br>от с. Мокрен до<br>р.Сигмен             | BG3TU600R0<br>68 | Много лош<br>ЕП<br>Макрозообес<br>нтос Риб  | Умерен ЕП<br>Нобщ                                | Много<br>лош ЕП | Добро,<br>групира<br>но<br>BG3TU6<br>00R062 | Лошо,<br>групира<br>но<br>BG3TU6<br>00R062 |
| Река Мочурица<br>след вливане на<br>р.Сигмен до<br>устие | BG3TU600R0<br>62 | Лош ЕП<br>Макрозообес<br>нтос<br>Фитобентос | Умерен ЕП<br>БПК <sub>5</sub> ,<br>Нобщ,<br>Робщ | Лош ЕП          | Добро                                       | Лошо,<br>PBDE,<br>Mercury                  |
| Река Мараш                                               | BG3TU800R0<br>65 | Умерено<br>Макрозообес<br>нтос              | Добро                                            | Умерено         | Добро,<br>групира<br>но<br>BG3TU6<br>00R062 | Лошо,<br>групира<br>но<br>BG3TU6<br>00R062 |
| Язовир Цанко<br>Церковски                                | BG3TU600L0<br>23 | Лош ЕП<br>Фитопланкт<br>он                  | Умерен ЕП<br>Нобщ,<br>Робщ                       | Лош ЕП          | Неизвест<br>но                              | Неизвест<br>но                             |

**Река Мочурица от гр. Карнобат до устие** - от проведения мониторинг през 2022 г. в пункт „Река Мочурица след гр. Карнобат“ се констатира отклонение от стандартите за качество за добро състояние по следните физико-химични показатели: електропроводимост, амониев азот, нитратен азот, нитритен азот, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. За р.Мочурица е характерно силното органично замърсяване от непречистени битови отпадъчни и промишлени води. Най-силно замърсяване се наблюдава в участъка след гр.Карнобат, поради вливането на непречистени отпадъчни води от градската канализационна мрежа.

Като основни индустриални емитери на р.Мочурица могат да се посочат следните обекти:

- „СИС Индустрийс“ ООД- Промислен комплекс в с.Венец-предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вино. Пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват в открит канал, вливащ се в р.Мочурица.
- „ВИН.С. Индустрийс“ ООД с.Церковски- на площадката работят спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в дренажен канал на яз.Церковски, заустващ в р.Мочурица.
- „Винекс Славянци“ АД- цех Сунгурларе в гр.Сунгурларе- зауства производствени отпадъчни води след утаечна система в безименно дере, вливащо се в р.Мочурица
- „Винекс Славянци“ АД- цех Лозарево в с.Лозарево- зауства пречистени в ЛПСОВ смесен поток битово-фекални и производствени отпадъчни води в канавка, вливаща се в яз.Петковец.

- „Винекс Славянци” АД- цех Славянци в с.Славянци- зауства битово-фекални и производствени отпадъчни води след утаечна система в канавка в р.Мочурица.
- „Птицекланица Чубра” с.Чубра- месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо. Отпадените води след ЛПСОВ се заустват в дере, вливаща се в р.Мочурица.

*В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на Министъра на околната среда и водите за констатираните превишения за посочените показатели в подземни/повърхностни води I път на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” на посочения линк [https://earbd.bg/SPRAVKI\\_ZA\\_PREVISHENIYA-c761](https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVISHENIYA-c761).*

### **3.ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ**

#### **3.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДЧР– ВАРНА**

Информация за пунктовете за мониторинг на подземни води, съдържаща местоположение на мониторинговите пунктове, стойности на изследваните показатели през 2022 г., данни за състоянието на водните тела и наднормено замърсяване в обхвата на област Бургас е представена в Таблица № 2.

#### **3.2. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДИБР - ПЛОВДИВ**

##### **3.2.1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.**

На територията на РИОСВ-Бургас са разположени 4 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях).

Трябва да изтъкнем, че в регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

##### **През 2022 г. е изпълнен оперативен мониторинг.**

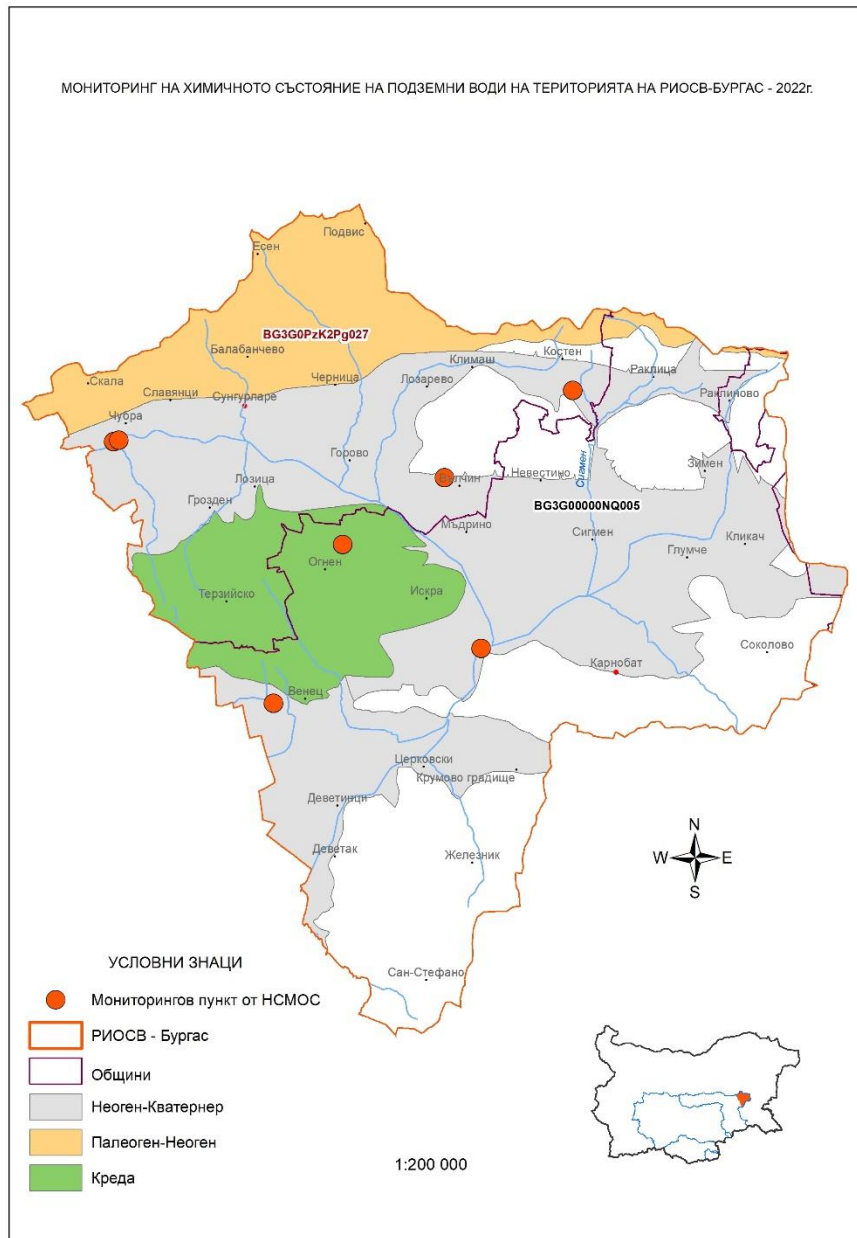
Националната мрежа за оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Бургас през 2022 год. включва 7 хидрогеоложки пункта за мониторинг (отразени на долу представената карта):

1. BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат
2. BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с.Чубра, общ. Сунгурларе
3. BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе

4. BG3G000prQhMP127 - Извор "Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе
5. BG3G00000N2MP138 - Извор "Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе
6. BG3G000000QMP135 – ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат
7. BG3G00000K2MP136 - ПС - ПБВ - Извор "Чортлен" + Сондаж, с. Огнен, общ. Карнобат

Карнобат

**Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземни води на територията на РИОСВ-Бургас – 2022год.**



### 3.2.2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела (ПВТ).



Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски басейн”. Пробите са анализирани в ИАОС – основно в Регионална лаборатория – Бургас и единични проби в Регионална лаборатория – Благоевград. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране, както следва:

1. **I група - основни физико-химични показатели** - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, натрий, флуориди – анализират се отделни показатели във всички цитирани по-горе пунктовете за подземни води - сезонно (четири пъти в годината).
2. **II група - допълнителни физико-химични показатели** – манган, фосфати – анализират се двата показателя или само манган в част от мониторингови пунктове - сезонно (четири пъти в годината).
3. **III група – метали и металоиди** – цинк, обща алфа-активност, обща бета-активност, естествен уран, радий 226 – анализират се отделни показатели в ограничен брой мониторингови пункта веднъж годишно през трето тримесечие, а показателите с отклонение от стандарт - сезонно (четири пъти в годината).
4. **IV група - органични вещества** – алдрин, атразин, DDT/DDD/DDE, пропазин, хептахлор, пендиметалин, хлорпирифос-етил, тербутилазин и металахлор – предвидено е еднократно през годината да се извършва анализ на тези показатели в мониторингови пунктове при с. Вълчин (Извор "Синора"), с. Костен Извор ("Софрониева чешма") и с. Венец (ПС "Венец" - Извор).

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (ДВ, бр. 87 от 2007г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2022г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Във връзка с това, трябва да отбележим, че:

1. Изпълнението на Заповед РД-602/09.06.2021г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за период 01.06.21 г. - 31.05.2022г.
2. Изпълнението на Заповед РД-479/09.06.2022г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за период 01.06.22 г. - 31.12.2022г.
3. В оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения мониторинг за период 01.01.2022г. – 31.12.2022 г.
4. В оценка на химичното състояние на ПВТ по показател нитрати са използвани данни и от изпълнения мониторинг по Директива 91/676/ЕИО (Нитратна директива).

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или



ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатите от извършената оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас през 2022г. са представени в следващата таблица:

| № по ред | код на ПВТ     | Наименование                                                            | Тест:<br>Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)                                                                                        | Тест:<br>Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (добро/лошо) | Обща оценка на химичното състояние на ПВТ | Вещества или показатели на замърсяване |
|----------|----------------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------|
| 1        | BG3G00000NQ005 | Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина | лошо                                                                                                                                                   | лошо                                                                                                             | лошо                                      | Нитрати - 53,02 mg/l                   |
| 2        | BG3G00000NQ015 | Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област        | лошо                                                                                                                                                   | лошо                                                                                                             | лошо                                      | Нитрати - 71,56 mg/l                   |
| 3        | BG3G0PzK2Pg027 | Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен                                  | Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Бургас | Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ-Бургас         | лошо                                      | Нитрати - 85 mg/l                      |
| 4        | BG3G00000K2031 | Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска                                | добро                                                                                                                                                  | добро                                                                                                            | добро                                     |                                        |

|  |  |      |  |  |  |
|--|--|------|--|--|--|
|  |  | зона |  |  |  |
|--|--|------|--|--|--|

**Забележка:** Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател Нитрати съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2022г.

Засегнати части от ПВТ за 2022г., в които са разположени водовземни съоръжения за ПБВ:

| Код на зоната за защита на питейни води | Водовземно съоръжение/система |                            | Замърсяващо вещество |                                  |                            |                   |          |
|-----------------------------------------|-------------------------------|----------------------------|----------------------|----------------------------------|----------------------------|-------------------|----------|
|                                         | Код на мониторингов пункт     | Име на мониторинго в пункт | Показател            | Средна стойност за периода, мг/л | Стандарт за качество, мг/л | Базово ниво, мг/л | ПС, мг/л |
| BG3DGW00000NQ005                        | BG3G000000QMP014              | Карнобат, Кладенец Лепков  | Нитрати              | 99,12                            | 50,00                      | 71,40             | 38,54    |
| BG3DGW00000NQ015                        | BG3G000000QMP135              | Венец, "Венец" Извор - ПС  | Нитрати              | 71,56                            | 50,00                      | 66,19             | 39,36    |

#### Характеристика на подземните водните тела в лошо химично състояние

##### Подземно водно тяло BG3G00000NQ005 /Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина /

На територията на ПВТ са разположени 5 мониторингови пункта:

- BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат
- BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с. Чубра, общ. Сунгурларе
- BG3G000prQhMP127 - Извор "Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе
- BG3G00000N2MP138 - Извор "Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе
- BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2022год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрации на РС (релевантна стойност) над стандарт за показател нитрати - 53,02 mg/l (стандарт - 50 mg/l).

Влошено е качеството на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване – повишен е стандарта за качество на питейните води за показателя нитрати в МП при:

- гр. Карнобат, Кладенец Лепков – средноаритметична стойност - 99,12 mg/l.

Състоянието е лошо, защото: площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрациите на показателя на замърсяване е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишна концентрация за нитрати над стандарт за качество на питейни води се наблюдават при гр. Карнобат, Кладенец Лепков – 99,12 mg/l. Състоянието е лошо.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ005 на територията на РИОСВ-Бургас през 2022г. е „лошо” - показател на замърсяване е нитрати.

В сравнение с 2021г.: общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000NQ005 на територията на РИОСВ-Бургас.

#### **Подземно водно тяло BG3G00000NQ015 /Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралжанска област/**

Химичното състояние на ПВТ на територията РИОСВ-Бургас се наблюдава в един мониторингов пункт - BG3G000000QMP135 ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2022год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрация на РС (релевантна стойност) над стандарт за показателя нитрати - 71,56 mg/l (стандарт - 50 mg/l).

Влошено е качеството на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване – повишен е стандарта за качество на питейните води за показателя нитрати в МП при:

- с. Венец, ПС “Венец” – Извор – средноаритметична стойност - 71,56 mg/l.

Състоянието е лошо, защото: площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрациите на показателя на замърсяване е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишна концентрация за нитрати над стандарт за качество на питейни води се наблюдават при с. Венец, ПС “Венец” – Извор – 71,56 mg/l. Състоянието е лошо.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ-Бургас през 2022г. е „лошо” - показател с отклонение е нитрати.

В сравнение с 2021г.: Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ - Бургас е „лошо” - показател с отклонение е нитрати.

#### **Подземно водно тяло BG3G0PzK2Pg027 /Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен/**

В района на РИОСВ-Бургас се разполага малка част от това ПВТ, в която няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

Общата оценка определя „лошо“ химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател нитрати съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район“ за 2022г.

#### **4. КРАТКА ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЕКТИТЕ, ИЗТОЧНИЦИ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ:**

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас са изградени **24 (двадесет и четири)** бр. селищни канализационни системи с изградени ПСОВ. От тях:

**-1 (един)** брой Канализационна система на с. Кръстина, община Камено има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване, които не функционират и отпадъчните води от канализационната мрежа се заустват непречистени във водния обект, без изискването се разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

**-1 (един)** брой Канализационна система на Лесопарк Росенец, зона Хижи – етап 1 е въведена в експлоатация, но поради липса на присъединени потребители - в технологична експлоатация от м.февруари 2023 г.;

**- 22 (двадесет и два) бр.** функционират и подлежат на контрол от РИОСВ два пъти годишно. От тях:

**- 17 (седемнадесет) бр.** са с изградени всички стъпала на пречистване на постъпващите отпадъчни води, вкл. със съоръжения за отстраняване на биогенни елементи (азот и фосфор) – ПСОВ „Бургас“, ПСОВ „Меден рудник“, ПСОВ „Китен-Приморско“, ПСОВ „Царево“, ПСОВ „Обзор – Бяла“, ПСОВ „Веселие“, ПСОВ „Поморие“, ПСОВ „Равда - Слънчев бряг - Несебър“, ПСОВ „Созопол-Черноморец - Равадиново“, ПСОВ „Люляково“, ПСОВ на агломерация „Бургас-Ветрен“, ПСОВ „Маринка“, ПСОВ „Средец“, ПСОВ „Манолич“, ПСОВ „Горно Езерово“, ПСОВ „Айтос“, ЛПСОВ на Лесопарк Росенец, зона Хижи – етап II:

**Канализационна система на гр. Бургас** – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи - азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в езеро „Вая“.

**Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за първично (механично), вторично (биологично) и третично пречистване – за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, за товар 49 хил. е.ж. Пречистените отпадъчни води от ж. к. „Меден рудник“ се заустват в източната част на езеро Мандра.

**Канализационна система на кв. „Горно Езерово“, гр. Бургас** - заустваща в коригирано дере, вливащо се в Бургаско езеро;

**Канализационна система „Ветрен-Минерални бани-Банево, кв. Рудник. кв. Черно море“, гр. Бургас** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично, физикохимично и биологично пречистване и с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, с капацитет 16 784 е.ж.

**Канализационна система на гр. Царево** - в ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от гр. Царево, къмпинг "Арапя", в.с. "Оазис" и къмпинг „Нестинарка“.

Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие на р. Черна), вливаща се на около 1000 м от мястото ѝ на заустване в Черно море.

**Канализационна система на гр. Обзор - гр. Бяла, общ. Несебър** - ПСОВ осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор, Община Несебър и гр. Бяла, Община Бяла и е с капацитет 40 000 е. ж. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница, на 2,5 км преди вливането ѝ в Черно море.

**Канализационна система на гр. Поморие** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово на гр. Бургас, с проектен капацитет Qср.дн – 133 л/с. Пречистените води се заустват дълбоководно в Черно море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”, извън район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

**Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър”** - отпадъчните води от с. Равда, к. к. “Слънчев бряг” и гр. Несебър и гр. Ахелой постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ в землището на с. Ахелой, общ. Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват напорно, тръбно, дълбоководно в Черно море, северно от гр. Ахелой, в зона за санитарна охрана на крайбрежните морски води.

**Канализационна система на „Созопол-Черноморец- Равадиново“** – отпадъчните води от канализационната система на гр. Созопол, гр. Черноморец и с. Равадиново се пречистват в ПСОВ – Созопол. Отпадъчните води се заустват напорно, дълбоководно след ПСОВ в крайбрежните морски води на Созополски залив на Черно море.

**Канализационна система на с. Веселие, Община Приморско** отпадъчните води от канализационната система на с. Веселие се пречистват в ПСОВ. Има изградени съоръжения и за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в дере, вливащо се в р. Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо.

**Канализационна система на с. Люляково, Община Руен** - изградени са и съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Смесения поток битово – фекални и дъждовни води, след ПСОВ, се заустват в дере, приток на река Луда Камчия.

**Канализационна система с ПСОВ на с. Маринка, общ.Бургас** - Отпадъчните води се пречистват механично и биологично, осигурено е третично пречистване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Маринка, общ. Бургас.

**Канализационна система на гр. Средец**, – за канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените води се заустват в река Малката река, вливаща се в река Средецка.

**Канализационна система на с. Манолч, Община Сунгурларе** – отпадъчните води от канализационната система, след ПСОВ с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, се заустват в сухо дере, вливащо се в опашката на яз. Камчия.

**Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско** - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. През 2020 г. е реализиран проект за разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ „Китен–Приморско“, в т. ч. за изграждане на съоръжения за отстраняване на биогенни елементи: азот и фосфор, от пречистените отпадъчни води. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1300 м преди устието на реката в Черно море.

**Канализационна система на гр. Айтос** – През 2020 г. е завършено изграждането на ГПСОВ на гр. Айтос. Пречистените води се заустват във воден обект река Айтоска.

**Канализационна система на Лесопарк „Росенец“, зона „Хижи“, град Бургас – етап II**

Изградената ЛПСОВ 2 е с капацитет 1500 е.ж. (механично и пълно биологично пречистване). Пречистват се постъпващите отпадъчни води от КПС 2 и КПС 3 на Канализационната мрежа на Лесопарк „Росенец“. Заустването на пречистените битово-фекални отпадъчни води е в сухо дере, вливащо се в Черно море - Южен бургаски залив.

**5 (пет) броя са без съоръжения за отстраняване на биогенни елементи - ПСОВ „Лозенец“, ПСОВ „Елените“, ПСОВ „Заберново“, ПСОВ „Пирне“ и ПСОВ „Равна гора“:**

**Канализационна система на с. Лозенец, Община Царево** – В ПСОВ отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. „Лозенец“ постъпват за механично и биологично пречистване. Буферния /задържателен/ резервоар на вход ПСОВ задържа отпадъчните води, които идват към пречиствателната станция през най-натоварените часове на денонощието и ги отпуска за пречистване, когато притокът на вода спадне. Това не позволява непречистени води да се вливат в морето. Пречистените отпадъчни води, след пречиствателните съоръжения, се отвеждат посредством колектор на 800 м. в посока югозапад и се заустват в дере в местността „Хаджи Яне“, на 50м от преливника на микроязовир. Дължината на дерето от мястото на заустване до бреговата ивица е 1500 метра.

**ПСОВ „Елените“** - приема за пречистване отпадъчните води от гр. Св.Влас, в.с. „Елените“ и хотелски комплекси в района. Схемата включва механично и биологично пречистване. Капацитетът ѝ е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приема количествата отпадъчни води от района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Отпадъчните води на изход от ПСОВ се заустват в Черно море, северно от гр. Свети Влас. Във връзка с констатирани нарушения на екологичното законодателство, през 2018г. е ограничен достъпа на оператора до пречиствателното съоръжение.

**Канализационна система на с. Пирне, общ. Айтос** – изградена през 2015 год. по проект „Изграждане на модулно пречиствателно съоръжение за отпадъчни води и канализационна система в село Пирне, община Айтос. Пречистените води се заустват в северно дере, приток на р. Айтоска.

**Канализационна система на с. Заберново, Община Малко Търново** – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с пречиствателни съоръжения за пречист ване на битово - фекални отпадъчни води с товар 170 е.ж. Пречистените отпадъчни се заустват в дере, вливащо се в река Заберска.

**Канализационна система на с. Равна гора, община Созопол** – отпадъчните води след ПСОВ се заустват в дере имот № 000075, приток на река Мехмедженска.

За пречистване на отпадъчните води от с. Граматиково и с. Бръшлян, община Малко Търново са изградени и функционират **5 (пет) броя** пречиствателни съоръжения тип „септични ями“.

**Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян** – Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в сухо дере от водосбора на река Раздол, поречие на река Велека.

**Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) –3, (СЯ) - 6, (СЯ) – 7 -с. Граматиково** - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека.

**Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково** - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Бучовски дол, поречие на река Велека.

В обхвата на РИОСВ-Бургас има **8 (осем)** населени места с изградени канализационни мрежи без ПСОВ - гр. Ахтопол, с. Варвара, с. Синеморец, гр. Карнобат, гр. Каблешково, гр. Камено, гр. Малко Търново, кв. „Крайморие“ на гр. Бургас. Формираните отпадъчни води от тези населени места се заустват непречистени във водни обекти, в т.ч. в Черно море, което създава предпоставка за влошаване на екологичното им състояние:

**Канализационна система на гр. Каблешково, Община Поморие** - няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води се заустват непречистени, посредством Главен канализационен колектор I и Главен канализационен колектор II, във водни обекти: дерета.

**Канализационна система на гр. Камено** - Няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води от гр. Камено с брой жители около 5393 към настоящият момент се заустват непречистени в старото корито на р. Айтоска.

**Канализационна система на с. Синеморец, Община Царево** - Отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Черно море, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. Изграден е експериментален пречиствателен модул, но не е пуснат в експлоатация. Сепента на изграденост на канализационната мрежа на селото е около 60%.

**Канализационна система на с. Варвара, община Царево** – Изградената пречиствателна станция за отпадъчните води от канализационната система - експериментален пречиствателен модул, не е въведен в експлоатация и не функционира. Отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Аязменско дере, вливащо се в Черно море.

**Канализационна система на гр. Ахтопол, Община Царево** - непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града.

**Канализационна система на гр. Карнобат** - Предвидено е изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24 100 екв.ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Към настоящия момент изграждането на ПСОВ не е започнало. Отпадъчните води се заустват без пречистване в р. Мочурица.

**Канализационна система на гр. Малко Търново** - Отпадъчните води към настоящият момент се заустват в преливник, изграден на ул. „Александър Стамболийски“, западно от пресечката на ул. „Янко Карагяуров“, точка с географски координати: N 41°, 59', 04,70"; E 27°, 31', 28,4" и в преливник, изграден на ул. „Александър Стамболийски“, в близост до пресечката на ул. „Възраждане“, точка с географски координати: N 41°, 59', 07,40"; E 27°, 31', 29,7". Селищната канализационна система е без изградена ПСОВ.

**Канализационна система на кв. Крайморие, гр. Бургас** - Отпадъчните води се заустват непречистени в Черно море, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

На територията, контролирана от инспекцията има изградени **7 (седем)** броя локални пречиствателни станции за пречистване на отпадъчни води на хотелски и жилищни комплекси за сезонно ползване:

- канализационна система на хотелски комплекс “Парадайз бийч” на „Парадайз бийч“ ЕАД, гр. Свети Влас;

- канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс“ на „Хелт енд спа Холидейс“ ЕООД, гр. Свети Влас;
- канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина“ на „Идън Девелъпментс“, гр. Свети Влас;
- канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море“, землище на с. Лозенец на „ИФ Фаворит“ ЕООД;
- канализационна система на „Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите „Аркутино“ и „Алепу“, землище на град Созопол, на "ГБС Инвест" ЕАД;
- канализационна система на вилно селище „Лилиите“, м. Аркутино на „Комплектстрой“ ЕООД;
- канализационна система на в.с. „Дюни“, землище на гр. Созопол.

В много от населените места под 2000 е. ж. канализационната мрежа не е изградена или е изградена частично и отпадъчните води се отвеждат във водоплътни изгребни ями.

## **5. Стопански субекти, източници на отпадъчни води по поречия:**

### **I. РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ**

#### **Поречие Севернобургаски реки**

1. Канализационна система на гр. Обзор – гр. Бяла, общ. Несебър
2. Канализационна система на гр. Каблешково, общ. Поморие
3. Канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс“, гр. Свети Влас
4. Канализационна система на гр. Айтос
5. Канализационна система на кв. Ветрен, Минерални бани и кв. Банево
6. Канализационна система на кв. Горно Езерово, гр. Бургас
7. "М. ИНВЕСТ БГ" ООД, гр. Пловдив - консервна фабрика в с. Гълъбец, общ. Поморие-след възникнал пожар на територията му, обектът е преустановил дейност през м.04.2022 г.
8. „Завод за технически въглен“ АД гр. Бургас - Производствена база в гр. Каблешково
9. "Лагуна" ООД - цех за производство на боза в гр. Каблешково
10. „Хелиос Милк“ ЕООД – гр. Айтос
11. „Андела“ АД гр. Бургас – хвостохранилище „Горно Езерово“
12. „Завод за строителни конструкции (ЗСК) Лозово“ АД гр. Бургас
13. Канализационна система на гр. Бургас, общ. Бургас
14. „Винарско имение Санта Сара“ АД, с. Горица
15. "ИПАР-2015" ООД - инсталация за преработка на тревни суровини
16. "Ай Ти Агро" ЕООД - Канализационна система за преработка и консервиране на плодове

#### **Поречие Река Айтоска**

1. Канализационна система на гр. Камено
2. Канализационна система на с. Пирне



### **Поречие Река Чукарска**

1. Канализационна система на с. Кръстина, общ. Камено

## **II. РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ**

### **Поречие Мандренски реки**

1. Канализационна система на кв. Меден Рудник, гр. Бургас
2. Канализационна система на ПСО Карнобат
3. “Промет стиил” АД гр. Бургас - завод за производство на стоманени профили
4. “Строителни материали” АД – Флотационна фабрика “Върли бряг”изтекло Разрешително за заустване през м.10 2022 г.
5. “Лукойл Нефтохим Бургас” АД – основна площадка
- 6.“Алупласт-ЖТГ” ЕООД,- канализационна система на цех за производство на алуминиеви профили
- 7.Виктория Агро – пункт за производство на алкохол в с. Русокастро

### **Поречие Река Средецка**

1. Канализационна система на гр. Средец

## **III. РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ**

### **Поречие река Ропотамо**

1. Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол

### **Поречие река Дяволска**

1. „Приморско клуб” ЕАД, Летателна площадка гр. Приморско

### **Поречие Южнобургаски реки**

1. Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско
2. Канализационна система на с. Веселие, общ. Приморско
3. Канализационна система на гр. Царево, общ. Царево
4. Канализационна система на с. Лозенец, общ. Царево
5. Канализационна система на с. Маринка, Община Бургас
6. “ИФ ФАВОРИТ” ООД, Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море”, земл. с. Лозенец, общ. Царево
7. “Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, Канализационна система на Петролен терминал (ПТ) Росенец

8. “Дюни” АД – Канализационна система на хотелски комплекси „Пеликан”, „Марина” и „Панорама”, в.с. „Дюни” в землището на гр. Созопол
9. Канализационна система на Лесопарл «Росенец». Зона «Хижи», гр. Бургас–етап I
10. Канализационна система на Лесопарл „Росенец”. Зона „Хижи”, гр. Бургас – етап II

#### **IV. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА**

##### **Поречие река Велека**

1. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян
2. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 3, с. Граматиково
3. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 6, с. Граматиково
4. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 7, с. Граматиково
5. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково
6. Канализационна система на с. Заберново, общ. Малко Търново
7. Канализационна система на гр. Малко Търново

#### **V. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ**

##### **Поречие Река Камчия**

1. Канализационна система на с. Манолитч, общ. Сунгурларе, обл. Бургас
2. “Млечна промишленост Маноя” ООД – канализационна система на млекопреработвателно предприятие “Китка”, с. Шиварово, общ. Руен???

##### **Поречие Река Луда Камчия**

1. Канализационна система на с. Люляково, общ. Руен, обл. Бургас

#### **VI. КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ**

1. ПСОВ “Елените”, гр. Свети Влас
2. Канализационна система на хотелски комплекс "Парадайз бийч", гр. Св. Влас, общ. Несебър
3. Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър”
4. Канализационна система на гр. Поморие, общ. Поморие, обл. Бургас
5. Канализационна система на гр. Созопол-Черноморец-Равадиново, община Созопол
6. Канализационна система на с. Синеморец, община Царево
7. Канализационна система на с. Варвара, община Царево
8. Канализационна система на гр. Ахтопол, община Царево
9. Канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина“ на „Идън Девелъпментс“ АД
10. Канализация и ЛПСОВ на “Жилищна група на нос Хумата“ на “ГБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите “Аркутино” и “Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас
11. Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище “Лилиите” в местност “Аркутино”, землище на гр. Созопол, “Комплектстрой” ЕООД, гр. Бургас“

## 12. Канализационна мрежа на кв. Крайморие

### VII. РЕЧЕН БАСЕЙН НА РЕКА ТУНДЖА

#### Поречие река Тунджа

1. “Винекс Славянци” АД, с. Славянци
2. “Винекс Славянци” АД, гр. Сунгурларе
3. “Винекс Славянци” АД, с. Лозарево
4. “СИС Индустрийс” ООД - Промислен комплекс в с. Венец
5. “ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски
6. “Птицекланица Чубра” с. Чубра на „Ависпал“ ООД
7. “Агровин” ООД – Винарна Шато Сунгурларе, гр. Сунгурларе
8. „Лукойл България” ЕООД, ПСБ Карнобат
9. Канализационна система на гр. Карнобат
10. Ренвал ЕООД, "Винарна", Шато Зеланос, с. Славянци, община Сунгурларе

### 6. СЪСТОЯНИЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ /ДИГИ, ЯЗОВИРНИ СТЕНИ И Т.Н./

#### За 2022 г. констатираното състояние на язовирите е следното:

##### 6.1. „Напоителни системи” ЕАД – клон Бургас

„Напоителни системи” ЕАД – клон Бургас експлоатира и поддържа седем язовира частна държавна собственост, включени в активите на дружеството.

**Язовир „Трояново”** – частна държавна собственост, намира се в землището на с.Трояново и с. Вратица, община Камено. Водните маси се използват за напояване на трайни насаждения – череши. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Чакърлийка.

**Язовир „Крушево”** - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, с. Черково, с. Екз. Антимово, община Карнобат. Използва се за отдаване под наем на фирма „Фишинг груп - 09” ООД за рибопроизводство. Водните маси се използват за напояване. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р.Калнушка.

**Язовир „Барган”** - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Детелина, с. Крушево, община Карнобат. Водните маси се използват за допълнително пълнене на яз. Крушево и за напояване. Отдаден е под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно, с изключение на преливника. Преливникът е необлицован и в по-голямата си част е изровен при наводненията през 2014-2015 г. Технически годен е в началото, около 30 м от преливния ръб.. Необходимо е да се възстанови цялата изровена част с цел запазване на язовира. От язовира се подава

необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Барганска.

**Язовир „Детелина”** - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина и с. Козаре, община Карнобат. Водните маси се използват за пълнене на яз. Крушево (чрез яз. Барган). Отдаден е под наем на фирма „Фишком” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Мочурица.

**Язовир „Церковски”** - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Венец и с. Церковски, община Карнобат. Използва се за напояване на трайни насаждения – лозя и отдаване под наем на фирма „Фишком” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Мочурица.

**Язовир „Скала 1”** - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Отдаден е под наем на фирма „Диаманта” ЕООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно.

**Язовир „Скала 2”** - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за пълнене на яз. Скала 1. Техническото състояние на язовира е изправно.

### **II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ**

---

#### **1. Обобщена информация за територията на РИОСВ – Бургас**

Почвената покривка е един от най-важните компоненти на природната среда. Тя е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс с продуктивна, буферна и филтрираща способност. Притежава най-важното свойство – плодородие – способност да удовлетворява изискванията на растенията от вода и хранителни вещества. Благодарение на плодородието си почвата е основно средство за производство в земеделието.

Нарушените терени на територията на РИОСВ – Бургас са предимно от добивната дейност на кариери и рудници, насипища и депа за отпадъци и хвостохранилища.

Бургаска област се характеризира с преходно-континентален климат в северозападната си част, с преходно-средиземноморски в южната и с черноморско влияние в източната си част. Характерните за него бризи не позволяват развитието на болести по лозята (мани) и в тази връзка третиранията с продукти за растителна защита са по-малко.

Почвите на Бургаска област са заети от чернозем-смулници и канелено-горски почви. Те са подходящи за отглеждането на зърнено-житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите, южни части на Стара планина.

#### **2. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост**

Разработването на находищата на подземни богатства на територията на РИОСВ – Бургас се извършва по открит начин, което води до нарушаване на терените. При кариерите за добив на скални материали рекултивацията се осъществява след пълното изземване на полезното изкопаемо, поради което рекултивационните работи по време на експлоатацията са само частични. При кариерите за добив на пясък има възможност да се извършва и поетапна рекултивация. Тя се изразява в запълване на отработените пространства с материали от откривката, предимно глини.

Новите нарушените терени са свързани предимно с разработването на следните находища:

2. находища за добив на пясък: „Новоселци - 3” в землище с. Константиново, община Камено, „Инджекойско блато” в землище гр. Несебър, община Несебър, „Кариерата“, землище на с. Полски извор, община Камено

3. находища за добив на скална маса: находище „Грудово“, землище на гр. Средец, находище „Добромир“, землище с. Добромир, община Руен, находище „Порой“, община Поморие, кариера „Българово“ находища „Върли бряг“ и „Горно езерово“, община Бургас, кариери Айтос и Карнобат, находище „Футула“, община Карнобат, находище „Браница“, община Камено.

- находища за добив на глина: „Соката“, кв. Сарафово, община Бургас.

Минни отпадъци са предимно от добива и първичната преработка на подземното богатства, която се извършва от трошачно-сортировъчни, а в отделни случаи и трошачно-мийно-сортировъчни инсталации. Пространството, предназначено за събиране или депониране на минни отпадъци, било в твърда или течна фаза, в разтвор или суспензия се нарича съоръжение за минни отпадъци. На територията на РИОСВ – Бургас това са насипищата, утайниците и хвостохранилищата. Минни отпадъци са мека откривка (незамърсени почви), твърда откривка 9 грусирани скални маси) и инертни отпадъци.

**Откривката** представлява слоя от естествено залесена почва (мека) или грусирана скала върху находището, които се изземват, за да се получи достъп до него (твърда). При първичната преработка на строителните материали се формира **инертен отпадък**, който не претърпява във времето значителни физични, химични или биологични промени, не се разтваря, не се излужва, не гори и не реагира по друг физичен или химичен начин, не биодegradира или при контакт с друго вещество не оказва върху него отрицателно въздействие, в резултат на което не съществува вероятност то да предизвика замърсяване на околната среда или да навреди на човешкото здраве.

Управлението на минните отпадъци, съгласно Директива 2006/21/ЕО, въведена в българското законодателство през 2008 в Закона за подземните богатства (част първа, глава осма) се извършва посредством планове за управление за съоръжения от категория „Б” или разрешително, включващо утвърден план за управление за съоръжения от категория „А”. Съоръженията от клас „А” са тези, които в резултат на непредвидени обстоятелства или лошо управление могат да станат причина за голяма авария и/или съдържат опасни отпадъци или опасни вещества/препарати над определен праг. Съоръженията от категория „Б” са всички останали съоръжения за минни отпадъци. Съгласно последните изменения на ЗПБ (ДВ. бр. 100/2010 г. и изм.) разрешителното за управление на минните отпадъци съхранявани в съоръжения от категория „А” се издава от министъра на енергетиката, а планът за управление на съоръженията от категория „Б” се одобрява енергетиката или от упълномощено от него лице.

Всички съоръжения за минни отпадъци на територията на РИОСВ – Бургас са от категория „Б”.

При извършените проверки на обекти с изпълнена рекултивация на нарушени терени е констатирано следното:

В изпълнение на предписанията на МОСВ за провеждане на мониторинг на хвостохранилище „Малко Търново 2“, на което е извършена техническа рекултивация и изградена фотоволтаична централа, се извършва освен почвен мониторинг и мониторинг на стената на хвостохранилището. Резултатите от измерванията на котите и реперите са представени в РИОСВ-Бургас. Анализите показват, че няма съществени разлики в отчетените стойности за котите, което доказва стабилността на съоръжението.

При извършена проверка на хвостохранилище „Върли бряг“ е установено, че няма видими нарушения (слягания и пропадания) по терена. Налични са пиезометрите и реперите от контролно измервателната система (КИС). Мониторинга се извършва от „Строителни материали АД“. През настоящата година дружеството е представило резултатите от мониторинга за 2021г. Заключение за техническото състояние на обекта е, че хвостохранилище „Върли бряг“ е в добро техническо състояние, с работеща КИС и отводнителни съоръжения, притежава устойчивост съгласно нормативните изисквания, не застрашава водоприемника язовир Мандра, както и другите компоненти на околната среда.

При извършените през 2022 г. броя проверки относно състоянието на хвостохранилище „Росен“ 1,2,3 и 4, експерти на РИОСВ-Бургас се констатира следното:

1. Хвостохранилище „Росен“ 1 има пропадане на северната стена на хвостохранилището.

2. Хвостохранилище „Росен“ 2 – установените в предходни проверки пропадания в тялото (двете ями) на хвостохранилището са увеличили размерите си вследствие климатичното влияние и повърхностните води. Пропаданията не са обезопасени и представляват опасност за хора и животни.

3. Западната канавка, улавяща повърхностните води от хвостохранилища „Росен“ 2 и 3 е силно компрометирана. На места бетонът е разрушен и обрушен до степен да пречат водния поток. По посока черпателния резервоар канавката е силно обрасла с растителност и е със затруднена проводимост. Южната канавка е оградена с ограда и достъпът до нея е ограничен. Същата е запълнена с листа и сухи клони.

4. Хвостохранилище „Росен“ 4 е визуално в добро състояние. Не се установиха пропадания по тялото и стените му.

Гореописаните нарушения са без промяна, с изключение на хвостохранилище „Росен 3“, където се извършват дейности заложи в работен проект „Мониторинг и поддръжка на хвостохранилище „Росен 3“. Проектът е за период от 3 години, като първите няколко месеца ще се извършват възстановителни дейности, които включват:

- Възстановяване на дренажната канавка
- Изграждане на дренажен канал
- Изграждане на резервоар и помпена станция
- Възстановяване на бетоновата облицовка в отбивния канал отвеждащ водите до

безименото дере

- Поставянето на табели забраняващи пашата на селскостопански животни

След приключване на възстановителните дейности ще започнат дейностите по мониторинг и поддръжка.

Продължава рекултивацията на кариера „Узунджата“, която е на етап запълване със строителни отпадъци. При проверката е установено, че се спазва изготвения и съгласуван проект за рекултивация.

При проверката на находище „Дебелт”, което е в терен собственост на „Строителни материали“ АД е установено, че не се извършват добивни и рекултивационни дейности. Концесионният договор на дружеството е прекратен през м. ноември 2016г. Стабилизиращи и обезводняващи утайки се вземат от ПСОВ на ВИК ЕАД-Бургаси и се депонират в кариерното гнездо, съгласно договор между „Строителни материали“ АД и фирма „Финтрейд“ ООД

Планови проверки са извършени и във връзка с опазването и екологосъобразното използване на земните недра по отношение състоянието на компонент „Почви” при извършване на дейностите по концесии за добив. Не са допуснати замърсявания на почвите при извършване на добивните работи и управлението на минните отпадъци. Няма констатирани нарушения на земните недра и земната повърхност извън концесионните площи.

С междуправителствени комисии през 2022г. е приета техническата рекултивация на депата за неопасни отпадъци в Община Малко Търново, с. Граматиково и с. Звездец и депо Братово, Община Бургас.

### **3. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди).**

На територията на РИОСВ-Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве. Контейнерите тип „Б-Б кубове”, в които са съхраняват пестицидите са разположени на осем площадки. Те се намират в следните общини: Карнобат – до Претоварна станция гр. Карнобат, Айтос – с. Караново, Средец – с. Росеново, Приморско – с. Ясна поляна, Руен – на депото за неопасни отпадъци с. Руен, Поморие – с. Бата, Бургас – Претоварна станция на депо за неопасни отпадъци, гр. Бургас, Сунгурларе – с. Черница. Информация за броя на Б-Б кубовете и количеството на съхраняваните в тях излезли от употреба препарати е представена в таблица:

| <b>Община</b> | <b>Землище</b> | <b>Б-Б кубове, брой</b> | <b>Количество, кг</b> |
|---------------|----------------|-------------------------|-----------------------|
| Айтос         | с. Караново    | 14                      | 56000                 |
| Бургас        | гр. Бургас     | 52                      | 208000                |
| Карнобат      | гр. Карнобат   | 27                      | 108000                |
| Поморие       | с. Бата        | 10                      | 40000                 |
| Приморско     | с. Ясна поляна | 8                       | 32000                 |
| Руен          | с. Руен        | 21                      | 84000                 |
| Средец        | с. Росеново    | 40                      | 160000                |
| Сунгурларе    | с. Черница     | 11                      | 44000                 |

При проведения контрол за състоянието на складовете и Б-Б кубовете (мониторинг III ниво – локални почвени замърсявания) през текущата година се заложиха проверки на три склада за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и площадки с разположени контейнери тип „Б-Б куб“, попадащи в териториалния обхват на инспекцията.

Извършени са планови проверки на осем площадки, на които са разположени 183 бр. контейнери тип „Б-Б куб” за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита в следните общини: Бургас (Претоварна станция – Капчето), Карнобат (депо за ТБО, до Претоварна станция Карнобат), Айтос (с. Караново), Сунгурларе (с. Черница), Средец (с. Росеново), Приморско (с. Ясна поляна), Руен (депо за ТБО Руен), Бата (с. Бата). Общо 31 бр. Б-Б куба от общини Несебър и Созопол са изнесени от територията на Бургаска област.

В плана за контролната дейност на РИОСВ-Бургас за 2022 г. са заложили проверки на складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и площадки с разположени контейнери тип „Б-Б куб“, попадащи в териториалния обхват на инспекцията.

До 30.11.2022 г. експерти на РИОСВ-Бургас извършиха проверки на горепосочените обекти.

Периодично от общинските администрации на общините, в които има разположени складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и Б-Б кубове е подавана информация за състоянието им.

Състоянието на Б-Б кубовете и складовете, отразено в съставените по време на проверките констативни протоколи и получената информация от Общините е следното:

1. Община Айтос: Констатациите са следните: Б-Б куб № Б-92-А корозирали планки и ръждиви петна по стените; Хидроизолацията върху Б-Б кубовете се е запретила и не ги покрива изцяло; Установена е суха тревиста растителност около Б-Б кубовете. Направените предписания за отстраняване на нередностите са изпълнени в срок.

2. Община Поморие: Нередностите се изразяват в избледнели и нечетливи номера на Б-Б кубовете и знаците за опасност. Издадените от РИОСВ-Бургас предписания за отстраняване на повредите са изпълнени.

3. Община Средец: Установени са избледнели и нечетливи знаци за опасност на всички кубове. Има корозирали планки на Б-Б кубове с №№ Г-86-И и Г-60-С. Дадените предписания на община Средец са изпълнени.

4. Община Руен : Установените нередности се изразяват ръждиви петна по стените и корозирали планки на Б-Б кубове с №№ С-66-С; С-67-С; С-73-С-78-С. По стените на кубове С-66-С и С-78-С са установени мазни петна. Знаците за опасност и номерата на Б-Б кубовете се нуждаят от освежаване. Дадените в тази връзка предписания са изпълнени.

5. Община Бургас: През настоящата година Общината е водила кореспонденция с „Балбок инженеринг“ АД във връзка с установеното отдаване на площадката /нестабилната основа/ и евентуалното пренареждане на Б-Б кубовете с цел стабилизиране на горните редове, но до този момент не е постигнато споразумение за изпълнението му. **Проблемът не е решен.**

6. Община Сунгурларе: Нередностите са ръждявали планки и ръждиви петна по стените на три от Б-Б кубове с №№ Е-70-И, Е-67-И и Г-46-Г. Установено е обрушване и подкожушване на стената на Б-Б куб № Г-76-И. Нарушена е част от хидроизолацията. Извършено е гаранционно обслужване от поддържащата фирма. Дадените предписания са изпълнени.

Всички констатираните нарушения през 2022г. са отстранени от "Балбок Инженеринг" АД. В останалите общини Б-Б кубовете са в добро състояние. Пространствата около Б-Б кубовете са чисти.

На територията на РИОСВ-Бургас има един централен склад за излезли от употреба пестициди находящ се в с. Бата, община Поморие. В него се съхраняват 600 кг. негодни за употреба ПРЗ. Складът е с ограничен достъп, физическа охрана и видеонаблюдение. При направената проверка нередности не са открити.

През 2020г. съгласно заповед РД-627/30.07.2020 на Министъра на околната среда и водите, РИОСВ-Бургас организира съвместни проверки с представител на Басейнова дирекция Черноморски район гр. Варна и представител на ОДБХ гр. Бургас. Установените „нови“ складове с негодни за употреба ПРЗ бяха проверени от експерти на инспекцията през настоящата година както следва:

1. В склада на "Дакар 2000" ЕООД, по установените в предходни проверки 3 бр. бутилки с метилбромид са започнали негативни процеси изразяващи се в корозия и язви на метала.



Дадени са предписания бутилките да се положат върху дървени скари в склада с цел забавяне на корозията. Предписанията са изпълнени. По данни на управителя на "Дакар 2000" ЕООД, същият многократно е правил опити да предаде бутилките на фирма притежаваща разрешително по чл. 35 от ЗУО (включително и „Балбок инженеринг“ АД), но е получавал категоричен отказ. Проблемът не е решен.

2. Установените в предходни проверки агрохимични отпадъци с код 020108\* в склад на "Апогей 91" ЕООД са предадени на „Балбок инженеринг“ АД съгласно договор № 00-1661-Р-2021 от 24.02.2022г.

#### **4. Ерозия на почвите**

В Бургаски регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване.

Ерозията на почвата е един от най-интензивните и широко разпространени деградационни процеси. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с наклон над 6°. Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12% от обработваемите площи. Иригационна ерозия почти не се забелязва. Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой и води до намаляване на почвеното плодородие. През 2021 г. не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които да се изпълняват на контролираната от РИОСВ-Бургас територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерството на земеделието, храните и горите.

#### **5. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди**

През 2022 г. мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от мрежата на I ниво се проведе на десет пункта, попадащи на територията на седем общини. От всеки пункт е извършено пробонабиране за пълен набор от показатели. Почвеното изпитване се извършва от Регионална изпитателна лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-10 см. и 0-40 см. за необработваемите и 0-20 см. и 20-40 см. за обработваемите почви в три повторения. Наблюдават се следните показатели: активна реакция на почвата (pH), биогенни елемент - общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 броя тежки метали и металоиди – мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак. Оценка и анализ на получените резултати по почвен мониторинг I-ро ниво се извършат от отдел „МБРГЕП“ в ИАОС в срок до 1 месец от постъпването на данните от информационната система съгласно утвърдената програма за 2022 г.

През 2022г. Регионална лаборатория – Бургас е изпълнила утвърдените програми за почвен мониторинг от Изпълнителния директор на ИАОС.

#### **6. Замърсяване на почвите с нефтопродукти.**

На 06.08.2022г. в инспекцията е получен сигнал от тел. 112 за пробив на нефтопровод и образуван разлив в района на с. Козаре. Експерти на инспекцията и представител на Регионална

лаборатория-Бургас извършват извънредна проверка на място. Установява се замърсяване на 130 кв.м. земна повърхност с дизелово гориво вследствие на разлив от магистрален тръбопровод за дизелово гориво, собственост на „Лукойл България“ ЕООД, находящ се в нива в землището на с. Козаре, община Карнобат, област Бургас. Вzeti са осем почвени проби – шест от замърсения земен участък и две фонове от РЛ – Бургас.

От предоставения в инспекцията протокол за изпитване на нефтопродукти в почви на Регионална лаборатория – Бургас, се вижда, че анализиранияте почвени извадки от замърсения земен участък не отговарят на нормите, посочени в Наредба № 3 от 01.08.2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ. бр.71 от 12.08.2008 г.)

Нарушен е чл. 69 ал. 1 от Закона за опазване на околната среда във връзка с Приложение № 2 т. IV от Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите.

Направено е Предложение по чл. 69а, ал. 1, т. 4 от ЗООС до Директора на РИОСВ-Бургас за налагане на еднократна санкция на „Лукойл България“ ЕООД, за замърсяване на земна повърхност с нефтопродукти в размер на 439171.20 лв.7.

## **7. Засоляване и вкисляване на почвите**

По почвен мониторинг II-ро ниво – засоляване и вкисляване на почвите през 2022г. са заложиени за наблюдение 6 пункта: в с. Ново Паничарево кв. Рудник, с. Каменар, с. Вресово гр. Ахтопол и с. Подвис. Изпитването на почвените проби е готово и протоколите с резултатите са внесени в РИОСВ-Бургас. От всички пунктове са взети почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. Анализирани са киселинността на почвите (рН в KCL), съдържанието на обменни йони  $H^+$ ,  $Al^{3+}$ ,  $Mn^{2+}$ ,  $Ca^{2+}$ ,  $Mg^{2+}$  и степен на наситеност на почвите бази ( $V_z$ ).

Съгласно утвърдените програми за 2022 г. оценката и анализа на получените резултати се извършва от отдел „МБРГЕП“ към ИАОС в срок до 1 месец от постъпването на данните от информационната система.

Във връзка с изпълнение на програмата за почвен мониторинг III-то ниво – локални почвени замърсявания – 2022г. към ИАОС, през м. декември 2022г. в ИАОС е предоставена актуална информация за състоянието на складовете за съхранение на негодни и излезли от употреба продукти за растителна защита (ПРЗ) (регистри) на територията на област Бургас.

От представените анализи на почвите при изпълнение на заложените в комплексните разрешителни планове за мониторинг на почвите не са констатирани отклонения, които да показват замърсяване и увреждане на почвата. По показател тежки метали не са установени стойности, превишаващи МДК. При извършените планови проверки във връзка с Комплексни разрешителни на обектите не е констатирано замърсяване вследствие течове от резервоари, варели, тръбопроводи и др.

Дадени са становища на 9 бр. ГДОС във връзка с изпълнение на условията по мониторинг на почви в Комплексните разрешителни на "Свинокомплекс Зимен" АД, с. Зимен, Община Карнобат; „Свинокомплекс Крумово Градище“ АД, с. Крумово Градище, Община Карнобат; Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново, Община Созопол; „Регионално предприятие за управление на отпадъците, обслужващо общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе“, с. Братово, Община Бургас; „Вин. С. Индустрийс“ ООД, с. Венец, община Карнобат, община Малко Търново; „Топлофикация – Бургас“ ЕАД, Община Бургас, гр. Бургас; „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, Община Бургас, гр. Бургас; „Кроношпан“ АД, Община Бургас, гр. Бургас; „Керамика Бургас“ АД, Община Бургас, гр. Бургас

От извършените през 2022 г. проверки на животновъдни обекти е констатирано, че торовия отпад се съхранява, съгласно изискванията на добрите земеделски практики. т.е. в съоръжения, с водонепропусклива основа и стени, недопускащи изтичания, които биха довели до замърсяване на почвите. Оползотворяването на торовия отпад се извършва чрез торене на собствени земеделски земи, взети под аренда или се предоставят за торене на земи на други собственици.

## II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Опазването на защитените територии и биологичното разнообразие е регламентирано със Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за лечебните растения, Закона за защита на животните, Закона за генномодифицираните организми, Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча. Българското законодателство е напълно синхронизирано с Европейското законодателство.

Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

- защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", в които могат да участват защитени територии;
- защитени територии, които не попадат в защитените зони;

За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за защитените територии.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

### 1. Защитени територии

Законът за защитените територии е приет от Народното събрание през месец ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.



Природна забележителност „Грите братя“

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел

съхраняване на естествените екосистеми.

Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол върху дейностите на ползвателите и собствениците на гори, земи и водни площи в защитените територии.

Общият брой на защитените територии в страната е 1040. От тях на територията на РИОСВ-Бургас има 102 защитени територии, от които 6 резервата (Р), 3 поддържани резервата(ПР) и част от поддържан резерват “Калфата”, попадащ основно в територията на РИОСВ-Варна, 1 природен парк (ПП), 56 защитени местности (ЗМ) и 35 природни забележителности (ПЗ).

Защитените територии представляват 16,14% от териториалния обхват на РИОСВ-Бургас, при среден процент за страната 5%.

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас се намират и някои защитени обекти с международно значение:

- един от четирите за България **биосферни парка** - „Узунбуджак“, обявявен през 1977 г. от Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН и разширен през 2017 г. на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, в изпълнение на съвременните изисквания на Сивилската стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново
- 5 от единадесетте за България влажни зони с международно значение по Рамсарската конвенция – Комплекс Поморие, Атанасовско езеро, Бургаско езеро, Защитена местност „Пода“ и залива Форос, Комплекс Ропотамо.

Списък на защитените територии, както и информация за най-важните защитени територии с национално и международно значение в обхвата на контрол на РИОСВ-Бургас са дадени в Приложение към доклада. Подробна информация (наименование на защитената територия, заповед за обявяване, ДВ, местоположение – землище, община, област и режим на опазване) може да бъде намерена на електронните страници на РИОСВ-Бургас и МОСВ в раздел Природа.

Съгласно Закона за защитените територии организацията за охрана на защитените територии, изключителна държавна собственост е в правомощията на Министерството на околната среда и водите. РИОСВ-Бургас организира и осъществява охрана на резерватите и поддържаните резевати.



Поддържан резерват „Вельов вир“

За всички резервати и поддържани резервати има изработени и утвърдени Планове за управление. За изпълнение на заложените в плановете за управление дейности ежегодно РИОСВ-Бургас изготвя План за дейности в защитените територии – изключителна държавна собственост. През 2022 г. в рамките на плана са извършени дейности на научна основа за подобряване и опазване на популациите на бялата и жълта водни лилии и др. консервационно значими видове растения в поддържан резерват „Вельов вир“. Възстановени са информационни табели и противопожарни табла в резерватите. Финансирани са дейности, свързани с кампании по опазване на околната среда.

През изминалата година е обявена една морска защитена територия – защитена местност „Залив Кора̀л“, в землището на с. Лозенец, общ. Царево. Целта ѝ е опазване на местообитание на китоподобни (морска свиня, афала и обикновен делфин), както и на карагьозови и есетрови риби.

Инспекцията поддържа и обслужва два посетителски центъра – ПЦ „Ропотамо“ и Укритие за наблюдение на птици към ПР „Атанасовско езеро“. По предварителна заявка експерти на инспекцията изнасят образователни беседи. През 2022 г. двата центъра са посетени от 2913 човека, изнесени са образователни беседи на организирани групи посетители, включително и придружаването им от експерти по маршрутните пътеки в резервати „Ропотамо“ и „Атанасовско езеро“.

През 2022 г. при извършения контрол в защитените територии не е установено настъпила промяна в находищата и обектите, цел на опазване в тях. Дадени са предписания за обозначаване на границите и подходите към ЗТ с информационни табели, които са изпълнени. Установените нарушения са основно в ЗТ по Черноморското крайбрежие и са свързани с нерегламентирано навлизане и паркиране на автомобили, обособяване на нерегламентирани временни паркинги, нерегламентирано изграждане на огради.

## 2. Биоразнообразие



## 2.1. Обща информация

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство на Република България и опазването му е приоритет на всички компетентни институции.

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхващаща южната част на Черноморското крайбрежие и неговите влажни зони, Странджа планина и част от Котленска планина, се отличава с богато и уникално биоразнообразие, със съхранени и опазени множество застрашени, защитени, реликтни и ендемични растителни и животински видове и техните генетични ресурси.

Големият брой влажни зони с международно значение (пет от общо единадесет за територията на цялата страна) осигурява благоприятна среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетни птици. Тук се намира най-богатото на птици място в България - Атанасовско езеро. От 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна в района му са регистрирани около 333. Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като къдроглав пеликан, малък корморан, червеногуша гъска, малка белочела гъска, тънноклюн свирец, белоока потапница и др. Езерото е едно от малкото места в България, където се размножава гривестата рибарка, малката черноглава чайка и дебелоклюната рибарка. На територията му гнезди преобладаващата част от българската популация на саблеклюна и на морския дъждосвирец. С голямо разнообразие на представителите на птичия свят се характеризират и останалите влажни зони – местността „Пода”, Комплекс Ропотамо, Поморийско езеро и Бургаско езеро.

През последните години се наблюдава увеличаване популацията на розовото фламинго на територията на Атанасовско езеро и Поморийско езеро, което е в резултат на подобряване условията на пребиваване.

По източното крайбрежие на Черно море минава вторият по големина прелетен път на птиците от Европа към Африка „Виа Понтика“. Всяка пролет и есен над района прелитат хиляди щъркели, грабливи птици, пеликани.

С голямо флористично и фаунистично богатство се отличава и територията на Странджа планина. Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата влажност е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*).



Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в Странджа определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). В природен парк „Странджа“ се срещат около 1670 вида висши растения (над 44% от видовото богатство в страната). Български ендемити са йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovi*), странджанското сапунче (*Saponaria strandjensis*), търиловото великденче (*Veronica turrilliana*). Изключително рядък за странджанските гори е тисът (*Taxus baccata*). Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджанския дъб, пирена, калуната, колхидски джел, понтийското бясно дърво, червената пираканта, кавказка иглика, багрилна звъника, тракийски ранилист.

Терциерни реликти, срещащи се на територията на Странджа са странджански дъб, лавровишня, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, странджанска боровинка, кавказка иглика, дива мушмула и др.

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е и един от най-богатите на животински видове в страната. Тук се срещат 32 вида земноводни и влечуги, сред които са вдлъбнатоцел смок, змиегушер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагъоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е и птичето богатство на Странджа, 261 вида, от тях гнездящи 124. Срещат се черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в Странджа са 54 вида, сред които златка, пъстър пор, видра, невестулка, вълк, чакал, лисица и др.

По Южното Черноморие се намират и две от малкото за нашата страна находища на интересния защитен вид – жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*), който цъфти с красиви яркожълти цветове. Находищата са в защитена местност „Устието на река Велека“, землище на село Синеморец и в поддържан резерват „Вельов вир“ край град Приморско. Другите находища на вида са край реките Марица и Струма, където има стоящи и бавнотечащи сладки води.



Жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*)

Интерес представлява и единственото за територията на България естествено находище на българския ендемит бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*), известно сред населението като айтоски генгер. Този своеобразен и изключително интересен растителен вид е разпространен в България само върху характерните със своята обезлесеност, скален състав и сухост планински възвишения на изток и запад от град Айтос. Територията е обявена за природна забележителност през 1972 г. Растенията са силно разклонени в горната си част и с почти плоска повърхност, напомнящи миниатюрни акации от африканските савани. В сравнение с големите си туфи, цветчетата на астрагалуса са съвсем дребни и почти незабележими сред влакнестите листа и бодли.



Бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*)

По крайбрежните пясъци и дюни в местността „Каваците“ край гр. Созопол, в резерват „Ропотамо“ и поддържан резерват „Пясъчната лилия“ се наблюдават находища с висока плътност на защитения растителен вид пясъчна лилия (*Pancratium maritimum*).





Пясъчната лилия е многогодишно луковично растение. Цъфти юли-август с големи бели цветове, плодоноси октомври. Има висока семенна продуктивност, но възобновяването по семенен път е ограничено. Поради изключителната си красота и приятен аромат пясъчната лилия е наричана още Царицата на цветята или Морски нарцис.

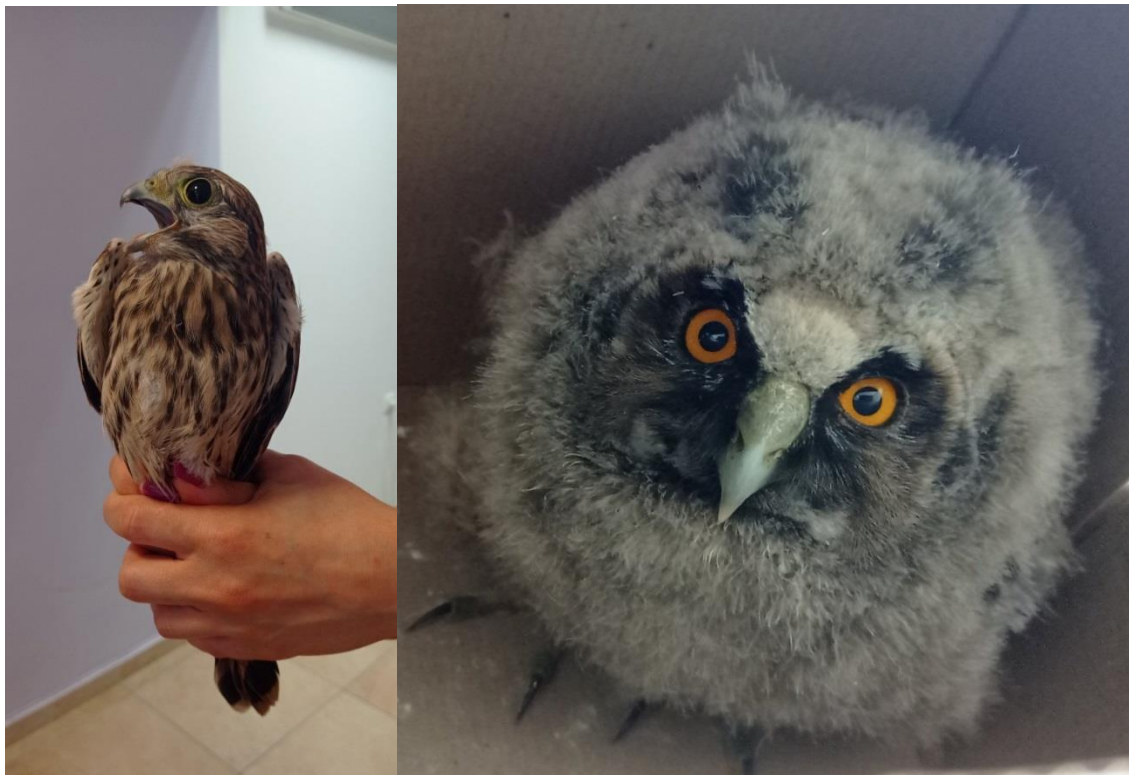
## *2.2. Защитени животински видове*

За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3.

При постъпване на сигнали за намерени животински екземпляри в безпомощно състояние, ранени или мъртви, в зависимост от състоянието на екземпляра и по преценка на регионалния орган: се пуска на свобода в подходящ район; се изпраща за лечение или отглеждане в спасителен център, ветеринарна клиника или зоологическа градина; се предоставя на научна организация или природонаучен музей за попълване на учебни сбирки; се оставя на мястото, където е намерен или убит.

През 2022 г. са настанени 91 бедстващи екземпляра от защитени видове в ветеринарен кабинет и/или Спасителния център за диви животни - Стара Загора, а в Център за рехабилитация и размножаване на сухоземни костенурки в с. Баня са настанени 101 екземпляра.





### 2.3. Видове под режим на опазване и на регулирано ползване

От растенията под режим на опазване и регулирано ползване, за територията на РИОСВ-Бургас, най-използваният вид е блатното кокиче (*Leucojum aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич „Нивалин“.



Блатното кокиче (*Leucojum aestivum*)



Находище, ЗМ „Калината“, Община Несебър



За региона на РИОСВ-Бургас със Заповед №РД-521 от 2003 г. на Министъра на околната среда и водите са определени пет находища, от които е възможен добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди:

- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Блатото“, община Созопол;
- защитена територия ЗМ „Калината“, община Несебър;
- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Чаирите“, община Поморие;
- находище в землището на с. Присад, община Созопол;
- находище в землището на с. Лозенец, община Царево.

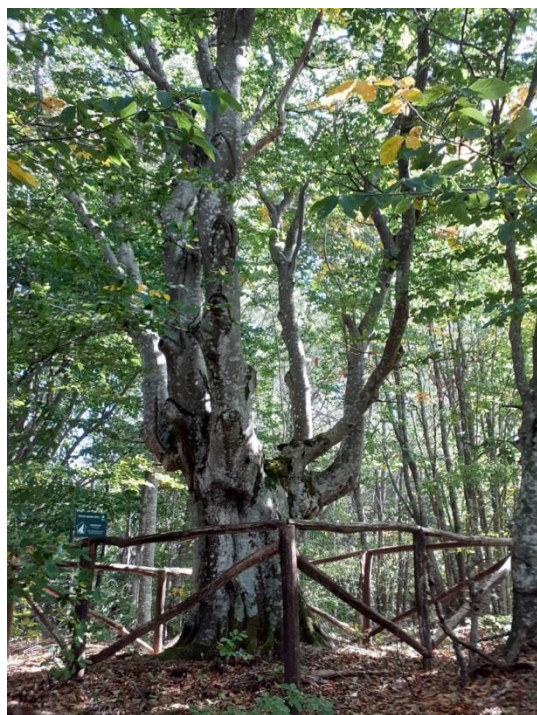
Добивът на блатно кокиче от находищата се извършва при доказано добро състояние на находището. За целта комисия от експерти определя състоянието на находищата и допустимите количества за добив, които се отразяват в ежегодна заповед на министъра на околната среда и водите.

През 2022 г. не е обнародвана заповед на Министъра на околната среда и водите за добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди. За същата година няма постъпили заявления в РИОСВ-Бургас с искане за ползване на листо-стъблена маса от вида.

#### *2.4. Лечебни растения*

Районът, контролиран от РИОСВ-Бургас е с възможности за стопанско събиране и обработване на лечебни растения, включени в приложението на Закона за лечебните растения. В инспекцията са регистрирани 13 билкозаготвителни пункта и складове за съхранение на лечебни растения, като през текущата година един пункт е преустановил дейността си в края на годината. През 2022 г. не са заявявани и добивани лечебни растения, които са под специален режим на опазване и ползване по реда на чл. 10 от ЗЛР. В резултат на извършваните регулярни проверки на билкозаготвителите през последните години се наблюдава тенденция към намаляване на нерегламентираното ползване на лечебните растения.

#### *2.5. Защитени вековни дървета*



В края на 2022 г. на територията на РИОСВ-Бургас има защитени 48 броя вековни дървета, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие. През годината 6 бр. дървета преминаха процедура по обявяване и се очаква заповед на министъра на околната среда и водите за обявяването им.

Списък/регистър на вековните дървета може да бъде намерен на страницата на РИОСВ-Бургас в раздел Регистри.

Източен бук (*Fagus orientalis*) в природен парк „Странджа“

## 2.6. Защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“

Изграждането на защитените зони (НАТУРА 2000 местата) в Р България е регламентирано в Закона за биологичното разнообразие. Натура 2000 е общеевропейска екологична мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Определени са два типа защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици;
- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Всички защитени зони за опазване на дивите птици са с издадени заповеди за обявяване. През 2022 г. са издадени и обнародвани в Държавен вестник заповедите за обявяване на повечето от защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, намиращи се на територията на РИОСВ-Бургас. Само 2 от защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (BG0001007 „Странджа“ и BG0000143 „Караагач“) към момента все още нямат заповед за обявяване.

Списък/регистър на защитени зони на територията на РИОСВ Бургас е даден в приложение към доклада.

Министерството на околната среда и водите е изготвило публично достъпна Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, която може да бъде намерена на следният електронен адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/> и която дава пълна информация за всяка защитена зона.

## 2.7. Общо състояние на горския фонд и проведените мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите

Голяма част от биологичното разнообразие е съсредоточена в горските територии ползването и опазването на които е регламентирано със Закона за горите (ЗГ) и Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД), прилагани от Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ).

Регионална дирекция по горите (РДГ) – Бургас към Изпълнителната агенция по горите при МЗХГ контролира изпълнението на ЗГ и упражнява общ надзор и методическо ръководство върху дейността на всички органи и лица, на които са възложени задължения по него, както и контрол по изпълнение на дейностите в горските територии, собственост на държавата, физически, юридически лица и общини на територията на РДГ.

Територията на РИОСВ-Бургас попада в обхвата на „Югоизточно държавно предприятие“ ДП - Сливен (ЮИДП-Сливен) към МЗХГ, което стопанисва държавните горски територии в пет административни области – Бургас, Сливен, Стара Загора, Хасково и Ямбол. На територията на област Бургас попадат 12 териториални поделения (ТП) на ЮИДП-Сливен, от които 3 държавни ловни стопанства (ДЛС) и 9 държавни горски стопанства (ДГС).

Следващата информация е предоставена със съдействието на РДГ-Бургас и ЮИДП-Сливен.

**СПРАВКА**

за площите на горските територии - държавна собственост попадащи в обхвата на РДГ Бургас

| №<br>п<br>о<br>р<br>е<br>д | ТП<br>ДГС/ДЛС          |                  |                                    |                                              |                                                |                                                           |                                                                   |                                                |                                |                                                          |                                                                               |                                                                              |                                                           |
|----------------------------|------------------------|------------------|------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|--------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                            |                        | към 31.12.2022г. |                                    |                                              |                                                |                                                           |                                                                   |                                                |                                |                                                          |                                                                               |                                                                              |                                                           |
|                            |                        | Обща<br>площ     | в<br>т.ч.<br>гор<br>и в<br>СС<br>Ф | Площ<br>на<br>ДГТ<br>без<br>гори<br>в<br>ССФ | в т.ч.<br>площ<br>на<br>иглоли<br>стни<br>гори | в т.ч. площ<br>на<br>широкол.<br>Високостъ<br>блени. гори | в т.ч.<br>площ на<br>издънко<br>вите<br>гори за<br>превръ<br>щане | в т.ч.<br>площ на<br>нискостъ<br>блени<br>гори | в т.ч.<br>залес<br>ена<br>площ | в т.ч<br>залесена<br>площ на<br>иглолист<br>ните<br>гори | в т.ч<br>залесена<br>площ на<br>широколис<br>тните<br>високостъб<br>лени гори | в т.ч<br>залесена<br>площ на<br>издънко<br>вите<br>гори за<br>превръ<br>щане | в т.ч<br>залесена<br>площ на<br>нискостъ<br>блени<br>гори |
| 1                          | ЦАРЕВО                 | 28198,0          | 18,0                               | 28180,0                                      | 1775,0                                         | 2205                                                      | 22987                                                             | 1212                                           | 26430,0                        | 1699,0                                                   | 2180                                                                          | 21821                                                                        | 730                                                       |
| 2                          | КОСТИ                  | 9964,0           | 0,0                                | 9964,0                                       | 783,0                                          | 7632                                                      | 1544                                                              | 5                                              | 9745,0                         | 769,0                                                    | 7461                                                                          | 1510                                                                         | 5                                                         |
| 3                          | МАЛКО<br>ТЪРНОВО       | 18322,0          | 31,0                               | 18291,0                                      | 1931,0                                         | 9628                                                      | 4937                                                              | 1795                                           | 17606,0                        | 1909,0                                                   | 9353                                                                          | 4696                                                                         | 1648                                                      |
| 4                          | НОВО<br>ПАНИЧАР<br>ЕВО | 7372,0           | 556,0                              | 6816,0                                       | 388,0                                          | 4327                                                      | 2058                                                              | 43                                             | 6591,0                         | 374,0                                                    | 4210                                                                          | 1966                                                                         | 41                                                        |
| 5                          | СРЕДЕЦ                 | 19178,0          | 91,0                               | 19087,0                                      | 2285,0                                         | 3782                                                      | 11855                                                             | 1165                                           | 17201,0                        | 2099,0                                                   | 3500                                                                          | 10567                                                                        | 1035                                                      |
| 6                          | БУРГАС                 | 11599,0          |                                    | 11599,0                                      | 1715,0                                         | 1196                                                      | 7792                                                              | 896                                            | 10506,0                        | 1598,0                                                   | 1067                                                                          | 7075                                                                         | 766                                                       |
| 7                          | АЙТОС                  | 41760,0          | 78,0                               | 41682,0                                      | 4867,0                                         | 10141                                                     | 21004                                                             | 5670                                           | 38668,0                        | 4413,0                                                   | 9793                                                                          | 19772                                                                        | 4690                                                      |
| 8                          | КАРНОБА<br>Т           | 19773,6          | 129,0                              | 19644,6                                      | 4139,0                                         | 5556                                                      | 7248                                                              | 2669                                           | 18364,0                        | 3896,0                                                   | 5351                                                                          | 6808                                                                         | 2309                                                      |
| 9                          | ЗВЕЗДЕЦ                | 18896,0          | 262,0                              | 18634,0                                      | 575,0                                          | 12179                                                     | 4720                                                              | 1160                                           | 17717,0                        | 559,0                                                    | 11731                                                                         | 4517                                                                         | 910                                                       |

|                       |                 |                      |                    |                      |                |                |                |                |                      |                |                |                |                |
|-----------------------|-----------------|----------------------|--------------------|----------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| 1<br>0                | РОПОТАМ<br>О    | 5226,<br>0           | 1,0                | 5225,<br>0           | 47,0           | 324            | 4768           | 87             | 4777,<br>0           | 46,0           | 313            | 4347           | 71             |
| 1<br>1                | ГРАМАТИ<br>КОВО | 20081<br>,0          | 2,0                | 20079<br>,0          | 353,0          | 17631          | 1817           | 280            | 19627<br>,0          | 347,0          | 17297          | 1785           | 198            |
| 1<br>2                | НЕСЕБЪР         | 18809<br>,0          | 17,0               | 18792<br>,0          | 1517,0         | 8332           | 7179           | 1764           | 17771<br>,0          | 1429,0         | 8078           | 6738           | 1526           |
| <b>ЮИДП ДП-СЛИВЕН</b> |                 | <b>21917<br/>8,6</b> | <b>118<br/>5,0</b> | <b>21799<br/>3,6</b> | <b>20375,0</b> | <b>82933,0</b> | <b>97909,0</b> | <b>16746,0</b> | <b>20500<br/>3,0</b> | <b>19138,0</b> | <b>80334,0</b> | <b>91602,0</b> | <b>13929,0</b> |

### СПРАВКА

за извършена почвоподготовка и залесена площ в държавни горски територии през 2022 г. в ТП към ЮИДП Сливен в обхвата на РДГ Бургас

| № | ДГС/ДЛС        | почвоподготовка,<br>ха | залесяване,<br>ха |
|---|----------------|------------------------|-------------------|
| 1 | ДГС Айтос      | 4,9                    | 8,2               |
| 2 | ДГС Средец     | 19,7                   | 19,7              |
| 3 | ДГС М. Търново | 2,4                    | 2,4               |
| 4 | ДГС Карнобат   | 2                      | 2                 |
| 5 | ДГС Звездец    | 2                      | 1,1               |
| 6 | ДГС Царево     | 0,5                    | 0,5               |
|   | <b>ОБЩО</b>    | <b>31,5</b>            | <b>33,9</b>       |

### СПРАВКА

за произведените и инвентаризирани семенищни фиданки през 2022 г. в държавни горски разсадници на териториални поделения към ЮИДП Сливен в обхвата на РДГ Бургас

| № | ДГС/ДЛС     |               |                  |               |             |               |
|---|-------------|---------------|------------------|---------------|-------------|---------------|
|   |             | цер           | източен<br>горун | червен<br>дъб | ср.<br>липа | ОБЩО          |
| 1 | ДГС Айтос   | 235772        | 30416            | 101708        | 3754        | 371650        |
| 2 | ДГС Бургас  | 56100         |                  |               |             | 56100         |
| 4 | ДГС Царево  | 23430         |                  |               |             | 23430         |
| 5 | ДГС Средец  | 57251         |                  |               |             | 57251         |
|   | <b>ОБЩО</b> | <b>372553</b> | <b>30416</b>     | <b>101708</b> | <b>3754</b> | <b>508431</b> |

**СПРАВКА**

за събраните и добити семена в района на ЮИДП Сливен през 2022г.

| № по ред     | Дървесен вид   | Всичко кг | в това число по ДГС/ДЛС |             |            |            |
|--------------|----------------|-----------|-------------------------|-------------|------------|------------|
|              |                |           | ДГС Айтос               | ДЛС Несебър | ДГС Средец | ДГС Бургас |
| ИГЛОЛИСТНИ   |                |           |                         |             |            |            |
| 1            | чб шишарки     |           |                         |             |            |            |
|              | чб семена      |           |                         |             |            |            |
| ШИРОКОЛИСТНИ |                |           |                         |             |            |            |
| 1            | акация         | 0         |                         |             |            |            |
| 4            | благун         | 0         |                         |             |            |            |
| 5            | дъб зимен      | 0         |                         |             |            |            |
| 6            | дъб космат     | 3 650     | 3200                    | 450         |            |            |
| 7            | дъб летен      | 510       |                         |             | 510        |            |
| 8            | дъб цер        | 3 880     | 620                     |             | 3000       | 260        |
| 9            | дъб червен     | 300       | 300                     |             |            |            |
| 11           | липа ср.       | 25        | 25                      |             |            |            |
| 12           | махалебка      | 0         |                         |             |            |            |
| 13           | явор обикновен | 0         |                         |             |            |            |
|              | Общо шир.      | 8 365     | 4145                    | 450         | 3510       | 260        |

**СПРАВКА**

за проведените лесозащитни мероприятия през 2022 г. в ТП към ЮИДП Сливен в обхвата на РДГ Бургас

| № | ДГС/ДЛС | биологична<br>борба, ха | наземна химична<br>борба, ха | механична борба, ха |
|---|---------|-------------------------|------------------------------|---------------------|
|---|---------|-------------------------|------------------------------|---------------------|

|   |               |          |          |          |
|---|---------------|----------|----------|----------|
| 1 | ДГС<br>Бургас |          | 1        |          |
|   | <b>ОБЩО</b>   | <b>0</b> | <b>1</b> | <b>0</b> |

### Лесозащита.

Отчетът за проведените лесозащитни мероприятия през 2022 г. е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл.65., ал.1, т. 1 и 2, от Наредба № 9/05.12.2019 г. и писмо № ЛЗС 01-021/05.01.2023 г. на Лесозащитна станция – гр. Варна.

През 2022 г. здравословното състояние на горите в РДГ Бургас беше сравнително добро.

| Класификация на<br>повредата,<br><br>вид вредител, болест или<br>повреда | Проведени мероприятия -<br>дка |                   |                | Необходими мероприятия<br>- дка |                |                |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-------------------|----------------|---------------------------------|----------------|----------------|
|                                                                          | 2021<br>г.<br>дка              | 2022<br>г.<br>дка | Разлика<br>дка | 2022 г.<br>дка                  | 2023 г.<br>дка | Разлика<br>дка |
| <b>1</b>                                                                 | <b>2</b>                       | <b>3</b>          | <b>4</b>       | <b>5</b>                        | <b>6</b>       | <b>7</b>       |
| <b>I. НАСЕКОМНИ<br/>ВРЕДИТЕЛИ ПО ИГЛОЛИ<br/>–СТНИТЕ ВИДОВЕ</b>           | 394                            | 181               | -213           | 174                             | 67             | -107           |
| <b>1</b>                                                                 | <b>2</b>                       | <b>3</b>          | <b>4</b>       | <b>5</b>                        | <b>6</b>       | <b>7</b>       |
| <b>II. БОЛЕСТИ ПО<br/>ИГЛОЛИСТНИТЕ<br/>ВИДОВЕ</b>                        | 2 329                          | 3 143             | +814           | 8 539                           | 2907           | -5632          |
| <b>III. НАСЕКОМНИ<br/>ВРЕДИТЕЛИ ПО<br/>ШИРОКО-<br/>ЛИСТНИ ВИДОВЕ</b>     | 40<br>737                      | 0                 | -40 737        |                                 |                | 0              |
| <b>IV. БОЛЕСТИ ПО<br/>ШИРОКОЛИСТНИТЕ<br/>ВИДОВЕ</b>                      | 2 514                          | 893               | -1 621         | 220                             | 1235           | +1015          |
| <b>V. АБИОТИЧНИ<br/>ПОВРЕДИ</b>                                          | 252                            | 104               | -152           | 120                             |                | -120           |
| <b>VI. ГОРСКИ ПОЖАРИ</b>                                                 | 22                             | 646               | +624           | 54                              | 133            | +79            |
| <b>VII. ПОВРЕДИ В ГОРСКИ<br/>РАЗСАДНИЦИ</b>                              | 82                             | 2                 | -80            |                                 | 130            | +130           |
| <b>IX. ПОВРЕДИ ОТ ДИВЕЧ</b>                                              |                                |                   |                |                                 | 138            |                |
| <b>РДГ гр. Бургас</b>                                                    | <b>46 330</b>                  | <b>4 969</b>      | <b>-41 361</b> | <b>9 106</b>                    | <b>4 610</b>   | <b>-4 496</b>  |

Видно от Таблица №1 през 2022 г. са проведени мероприятия върху 4 969 дка, което е с 41 361 дка по-малко в сравнение с 2021 г. Санитарни сечи са проведени върху 4 219 дка, което с 1 103 дка по-малко в сравнение с предходната година. С 476 дка са повече проведените принудителни сечи през 2022 г., като причината е по-големия брой пожари – 40 бр на площ 7 108 дка при 14 бр. пожари на площ 778 дка през 2021 г.



Данни за проведените лесозащитни мероприятия през 2022 г. по вид собственост на горите и по вид борба са представени в Таблица № 2:

| ВИД БОРБА                        | Държавни<br>горски<br>територии,<br>дка | Общински<br>горски<br>територии,<br>дка | Частни<br>горски<br>територии,<br>дка | Общо,<br>дка    |
|----------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------|-----------------|
| БИОЛОГИЧНА БОРБА                 | 0                                       | 0                                       |                                       | 0               |
| НАЗЕМНА ХИМИЧНА БОРБА            | 10                                      |                                         |                                       | 10              |
| МЕХАНИЧНА БОРБА                  | 0                                       |                                         |                                       | 0               |
| САНИТАРНИ И<br>ПРИНУДИТЕЛНИ СЕЧИ | 3 671,3                                 | 1 242                                   | 55,81                                 | 4 969,11        |
| <b>ОБЩО:</b>                     | <b>3 681,3</b>                          | <b>1 242</b>                            | <b>55,81</b>                          | <b>4 979,11</b> |

**Биологична борба** не е провеждана през 2022 г.

**Наземна химична борба** е проведена срещу плевели в ДГС Бургас (10 дка). Използван е препаратът Наса ТАФ. Ефект от мероприятието 100 %.

**Механична борба** не е отчетена, въпреки че се провежда срещу сляпо куче в района на ДГС Айтос в горски разсадник „Извора“ върху 25 дка. Нападението от сляпо куче ежегодно намалява производството на фиданки, но не се предприемат ефективни действия.

**Повреди от абиотични фактори** са установени върху 104 дка, в т.ч. ДГС Малко Търново (20 дка снеголом - иглолистни), ДГС Карнобат (80 дка снеголом и снеговал – иглолистни), ДГС Средец (4 дка снеголом – широколистни).

**Повреди от пожари** има регистрирани в района на ДГС Средец на площ от 222 дка и на територията на ОП „ОГ“, ГР. Средец върху 424 дка.

**Санитарни и принудителни сечи** са проведени върху площ от 4 969 дка (292 дка по ГСП), от които в ГТ държавна собственост 3 671 дка, в ГТ общинска собственост – 1 242 дка, в ГТ частна собственост – 56 дка. Срещу корояди е проведена борба върху 182 дка в ДГС Айтос, Карнобат ДГС Средец и. община Приморско. През 2022 г. засегнатите площи от болести по иглолистните и широколистните видове са 4 036 дка, предимно съхнене на бора, дъба и бряста.

**Обследване на съхнещи култури и насаждения.** През 2022 г. РДГ Бургас съвместно с ЛЗС Варна и представители на ТП ДГС/ДЛС и Общини извърши обследвания на съхнещи култури и насаждения засегнати от биотични фактори горски територии на ТП „ДГС Бургас“, ТП „ДГС Карнобат“, ТП „ДГС Средец“, ТП „ДГС Малко Търново“, ТП „ДЛС Ропотамо“, ТП „ДГС Царево“, ТП „ДЛС Несебър“, Община Руен, ОП „ОГСС“ - гр. Поморие, ОП „УОГСГС“ - гр. Несебър, Дирекция „УСОГ“ гр. Приморско. След теренни проверки са издадени 12 бр. протоколи.

През 2022 г. са извършени контролни проверки на 10 % от проведените лесопатологични обследвания в района на РДГ Бургас по Наредба № 9 от 5 декември 2019 г. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди на територията на: ТП „ДГС Айтос“, ТП „ДГС Бургас“, ТП „ДЛС Ропотамо“, ТП „ДГС Ново Паничарево“, ОГ „ОГОз“-гр. Созопол, ТП „ДГС Средец“, ТП „ДЛС Граматиково“, ТП „ДГС Звездец“, ТП „ДГС Малко Търново“, ТП „ДГС Царево“, ТП „ДГС Кости“, ТП „ДГС Карнобат“, „УОГТ“ – гр. Сунгурларе, ОП „ОГСС“-гр. Поморие, ОП „УОГСГС“ гр. Несебър, ТП „ДЛС Несебър“, за което са издадени са 16 бр. протоколи. Извършени са обследвания за обезлистване от листогризеши вредители – гъботворка, педомерки, листозавивачки, ръждива борова листна оса, борова процессионка и наблюдения за процеса на съхнене в иглолистните култури.

Във връзка с лесопатологичния мониторинг за контрол на числеността на популацията на неприятелите и степента на разпространение на заболявания ЛЗС Варна извърши обследвания в 33 броя стационарни обекти : 4 - за съхнене на черен бор; 21 - за гъботворка; 2 - за съхнене на благун; 1 - съхнене на бял бор; 3 – съхнене на източен горун; 1 – златозадка; 1 – ръждива борова листна оса.

За установяване здравословното състояние на посадъчния материал са извършени проверки в горските разсадници на ТП „ДГС Айтос“, ТП „ДГС Бургас“, ТП „ДГС Царево“, ТП „ДГС Средец“ и са издадени 4 бр. удостоверения за фитосанитарното състояние на 619 232 броя фиданки преди използването им за залесяване.

Данните от **лесопатологичното обследване** за нападение от вредители, болести и други повреди през 2022 г. и необходимите лесозащитни мероприятия през 2023 г. в горски територии показват, че в информационната система на ИАГ (system.iag.bg) са регистрирани **369 бр. ЛПО**, в т.ч.:

- насекомни вредители по иглолистни видове – 14 бр.;
- болести по иглолистни видове – 97 бр.;
- насекомни вредители по широколистните видове – 208 бр. , в т.ч. Дъбова коритуха (*Corythucha arcuata* Say, 1832) 208 бр.;
- абиотични повреди по иглолистните видове – 2 бр.;
- абиотични повреди по широколистни видове – 1 бр.;
- горски пожари – 14 бр.;
- повреди в горски разсадници – 3 бр.
- повреди от дивеч, гризачи, птици и домашни животни – 7 бр.

Най-много сигнали са подадени за дъбовата коритуха, следвана от съхнене на бора, и повреди от пожари.

През последните години се наблюдава повсеместно разпространение на инвазивния вид **дъбова коритуха**, която Проведеният лесопатологичен мониторинг през 2022 г. установи, че общо нападнатата площ е 21 667 дка, сравнително по-малко от посочената площ през 2021 г. – 34 705 дка. Проведеният мониторинг установи разпространение на вредителя дъбова коритуха във фаза: „яйце“, „ларва“ и „възрастна“. Най-силно е нападението по листата на цера, по-слабо по благуна, източния горун и странджанския дъб. Вредителят се среща повсеместно в Странджа планина и в Източна Стара планина. Лесопатологичното обследване показва, че повредите от вредителя варират между 10% и 90 %, за което са подадени сигнални листа от съответните стопанства. Съгласно изискванията по националния „FSC“ стандарт по горска сертификация и специалните режими на управление в зони по „Натура 2000“ не е възможна химична борба с инвазивния вид.

След проведената биологична борба с ентомопатогенната гъба – *Entomophaga maimaiga* през март 2021 г. от Института за гората – БАН няма регистрирано нападение от **гъботворка**.

При другите характерни за региона листогризеци вредители, като **педомерки**, **листозавивачки**, **златозадка** обследването показва, че са в допустимия санитарен минимум.

Наблюдава се тенденция за увеличаващо се **съхнене на черния и белия бор** в чисти иглолистни гори и в широколистни насаждения с участие на иглолистни видове, намиращи се на малка надморска височина. Констатирано е разпространение на несъвършенната гъба *Sphaeropsis sapinea* в района на дейност на ДГС Айтос, ДГС Царево, ДГС Карнобат, ДЛС Несебър, ДЛС Граматиково, ДГС Средец, ДГС Малко Търново, ДГС Бургас, както и в общинските горски територии на гр. Приморско, Поморие и Бургас. Съхнене на дугласката е регистрирано в ДГС Малко Търново.

На площ от 1 142 дка е предвидено да се проведат санитарни сечи поради **съхнене на дъба и цера** (ДГС Малко Търново, ДГС Царево, ДЛС Граматиково, ДЛС Ропотамо, Община Несебър и Община Поморие), съхнене по бряста (Бургас – частни гори).

Регистрирани са два сигнални листа за **повреди в горски разсадници**, плевелна и нежелана растителност в горски разсадник „Росенец“, собственост на ТП „ДГС Бургас“ и в горски разсадник „Извора“ на ТП „ДГС Айтос“. Предвижда се 70 дка от площите да се третират с разрешените препарати (хербациди) срещу плевели, за което се изготвя и одобрява технологичен план. Ще продължи наблюдението върху вкоренилища и вегетативни фиданки в контейнери в оранжерията, като при поява на вредители ще се предприемат необходимите мерки.

За осъществяване на лесопатологичен мониторинг върху разпространението и степента на нападение от педомерки (Geometridae), през есента на 2022 г. са заложени лепливи пояси в района на 12 ДГС/ДЛС и 4 общини на територията на РДГ Бургас. Получените сведения показват, че степента на нападение от педомерки за всички наблюдавани обекти е слаба. За установяване плътността на популацията на дъбовите листозавивачки (Tortricidae), в съответствие с биологията на зелената дъбова листозавивачка (*Tortrix viridana* L.), през м. януари са взети клонки от моделни дървета в района на 12 ДГС/ДЛС и 8 общини на територията на РДГ Бургас

### **Защита на горските територии от пожари.**

1. За периода от 01.01.2022 год. до 31.12.2022 год. на територията на РДГ Бургас стопанисвана от ЮИДП гр. Сливен са възникнали 31 пожара. Опожарени са общо 7561 дка в горска територия. По-голяма част от пожарите са нисови. Причината за възникналите пожарите е небрежност при боравенето с огън на открито. Разпределението на пожарите по поделения е следното:

| <b>Разпределение на пожарите по ДГС/ДЛС</b> |                   |           |             |              |             |
|---------------------------------------------|-------------------|-----------|-------------|--------------|-------------|
| No                                          | ДГС/ДЛС           | Брой      | площ (дка)  | върхов (дка) | низов (дка) |
| 1                                           | ДГС Айтос         | 8         | 95          | 0            | 95          |
| 2                                           | ДГС Бургас        | 3         | 478         | 0            | 478         |
| 3                                           | ДГС Звездец       | 4         | 616         | 0            | 616         |
| 4                                           | ДГС Карнобат      | 3         | 2070        | 0            | 2070        |
| 5                                           | ДГС Кости         | 0         | 0           | 0            | 0           |
| 6                                           | ДГС Малко Търново | 1         | 550         | 0            | 550         |
| 7                                           | ДГС Н. Паничарево | 0         | 0           | 0            | 0           |
| 8                                           | ДГС Средец        | 3         | 1934        | 181          | 1753        |
| 9                                           | ДГС Царево        | 3         | 800         | 0            | 800         |
| 10                                          | ДЛС Граматиково   | 1         | 735         | 0            | 735         |
| 11                                          | ДЛС Несебър       | 4         | 263         | 0            | 263         |
| 12                                          | ДЛС Ропотамо      | 1         | 20          | 0            | 20          |
| <b>общо</b>                                 | <b>РДГ Бургас</b> | <b>31</b> | <b>7561</b> | <b>181</b>   | <b>7380</b> |

2. През 2022 година бяха изготвени и съгласувани със РСПБЗН и одобрени от РДГ годишни оперативни планове за защита на горските територии – държавна собственост и оперативни планове за гасене на горски пожари на територията на ЮИДП Сливен.

Организацията по опазването на горите от горски пожари на територията на ЮИДП Сливен в Териториалните поделения, включва следното:

- Ежемесечно се издава Заповед за дежурства на служители и МПС, през пожароопасния сезон.
- Издадена е заповед за сформирание на специализирани групи за разузнаване и координация при потушаване на горски пожари.
- Съставена е схема за оповестяване на горски пожари – оперативен дежурен, оперативно ръководство.
- Събиране на декларации от граждани, посещаващи ГТ – пастири, туристи, работници ЛКД, работници дърводобив и фирми.
- Представяне списъци на участници в групите за гасене на пожари от населени места – кметства.
- Изградени са специализирани групи в които са включени служители на териториалните поделения. Повечето служители са снабдени със специализирани облекла.
- С фирмите извършващи ползване на дървесина в горските територии са сключени договори за участие и използване на техника за предотвратяване на пожарите.
- В административните сгради на ДГС и ДЛС са изградени депа с осигурени необходими инструменти за участие в потушаване на пожари / БМТ, кирки, лопати, тупалки, брадви, мотики, железни гребла, съдове за питейна вода, ел. фенери /.
- Изпратени са писма до обществени организации и фирми имащи отношение към горските територии – за инструктиране на хората пребиваващи и работещи на територията на ДГТ :
  - фирмите, извършващи дейности в ГТ
  - туристически дружества
  - пътна служба
  - ЕВН
- ЛРС на територията на ДГС/ДЛС и председателите на ловните дружинки на територията на ДГС/ДЛС
- кметствата от общините

През 2022 год. във връзка с противопожарното устройство на горите бяха изпълнени следните мероприятия в ЮИДП Сливен:

| № | ТП ДГС/ДЛС   | Лесокултурни прегради   |                           |                        |                          |
|---|--------------|-------------------------|---------------------------|------------------------|--------------------------|
|   |              | разчет<br>натура<br>км. | разчет<br>стойност<br>лв. | отчет<br>натура<br>км. | отчет<br>стойност<br>лв. |
| 1 | ДГС Айтос    | 10.9                    | 4033                      | 10.9                   | 4033                     |
| 2 | ДГС Бургас   | 28                      | 0                         | 28                     | 0                        |
| 3 | ДГС Звездец  | 13                      | 4160                      | 13                     | 4160                     |
| 4 | ДГС Карнобат | 10                      | 3499                      | 10                     | 3499                     |

|             |                   |               |              |               |              |
|-------------|-------------------|---------------|--------------|---------------|--------------|
| 5           | ДГС Кости         | 8             | 2768         | 8             | 2768         |
| 6           | ДГС Малко Търново | 21.1          | 7266         | 21.1          | 7265         |
| 7           | ДГС Н. Паничарево | 22.7          | 8013         | 22.7          | 8013         |
| 8           | ДГС Средец        | 0             | 0            | 0             | 0            |
| 9           | ДГС Царево        | 19.72         | 4600         | 19.72         | 4600         |
| 10          | ДЛС Граматиково   | 11.3          | 4992         | 11.3          | 4992         |
| 11          | ДЛС Несебър       | 2             | 1005         | 2             | 1005         |
| 12          | ДЛС Ропотамо      | 0             | 0            | 0             | 0            |
| <b>общо</b> | <b>РДГ Бургас</b> | <b>146.72</b> | <b>40336</b> | <b>146.72</b> | <b>40336</b> |

| №           | ТП ДГС/ДЛС        | Минерализовани ивици    |                           |                        |                          |
|-------------|-------------------|-------------------------|---------------------------|------------------------|--------------------------|
|             |                   | разчет<br>натура<br>км. | разчет<br>стойност<br>лв. | отчет<br>натура<br>км. | отчет<br>стойност<br>лв. |
| 1           | ДГС Айтос         | 24.4                    | 9046                      | 2.4                    | 9046                     |
| 2           | ДГС Бургас        | 20.6                    | 6300                      | 20.6                   | 6300                     |
| 3           | ДГС Звездец       | 10                      | 3200                      | 10                     | 3200                     |
| 4           | ДГС Карнобат      | 1.0                     | 1024                      | 1000                   | 1024                     |
| 5           | ДГС Кости         | 3.5                     | 1058                      | 3.5                    | 1058                     |
| 6           | ДГС Малко Търново | 12.1                    | 4186                      | 12.1                   | 4186                     |
| 7           | ДГС Н. Паничарево | 8.6                     | 3036                      | 8.6                    | 3036                     |
| 8           | ДГС Средец        | 55                      | 23100                     | 55                     | 23100                    |
| 9           | ДГС Царево        | 31.4                    | 4790                      | 31.4                   | 4790                     |
| 10          | ДЛС Граматиково   | 24.2                    | 6307                      | 24.2                   | 6307                     |
| 11          | ДЛС Несебър       | 4                       | 4009                      | 4                      | 4009                     |
| 12          | ДЛС Ропотамо      | 9                       | 12000                     | 9                      | 12000                    |
| <b>общо</b> | <b>РДГ Бургас</b> | <b>203.8</b>            | <b>78056</b>              | <b>203.8</b>           | <b>78056</b>             |

ЮИДП Сливен разполага с 19 оборудвани противопожарни автомобили, които при възникване на пожари в горски територии са изпращани в помощ на противопожарните служби за потушаване на огъня в трудно достъпни терени и за защита на населените места. В потушаването на пожарите участваха всички дежурни служители на териториалните поделения, служители на централното управление и мобилните екипи.

3. Благодарение на информацията подавана от националния телефон за спешни случаи 112, и своевременното реагиране на служители на ЮИДП, РС "ПБЗН" и местното население, в много от случаите запалванията и пожарите са потушавани преди да навлязат в горска територия, а когато са засегнати горски територии са потушавани преди да се разраснат и нанесат значителни щети.

С цел предотвратяване на възникване на горски пожари възникващи от пасищните комплекси е целесъобразно да се разпорежи при почистването им с техника да осигуряват водоноска и екип за гасене на пожари. Почистването да се извършва извън пожароопасния сезон.

### Дейности по опазване на горските територии от нарушения.

1. През 2022 год. от служители на териториалните поделения на ЮИДП и от мобилните екипи към централното управление на територията на РДГ Бургас са извършени 18 163 броя проверки по контрола и опазването на горските територии. Проверени са 4 302 обекта за добив на дървесина, 5 748 превозни средства, 6 580 ловци и 1 536 физически лица.

| ДГС/ДЛС           | /брой/<br>проверки | обекти за<br>добив на<br>дървесина | превозни<br>средства<br>/брой/ | ловци<br>/брой/ | физически<br>лица<br>/брой/ |
|-------------------|--------------------|------------------------------------|--------------------------------|-----------------|-----------------------------|
| ДГС Айтос         | 3259               | 962                                | 694                            | 1184            | 419                         |
| ДГС Бургас        | 727                | 44                                 | 317                            | 361             | 5                           |
| ДГС Звездец       | 2936               | 670                                | 988                            | 300             | 978                         |
| ДГС Карнобат      | 782                | 367                                | 0                              | 413             | 2                           |
| ДГС Кости         | 361                | 95                                 | 38                             | 228             | 0                           |
| ДГС Малко Търново | 1003               | 386                                | 472                            | 145             | 0                           |
| ДГС Н. Паничарево | 2327               | 738                                | 946                            | 643             | 0                           |
| ДГС Средец        | 1304               | 77                                 | 194                            | 912             | 121                         |
| ДГС Царево        | 1327               | 183                                | 1029                           | 115             | 0                           |
| ДЛС Граматиково   | 1258               | 653                                | 605                            | 0               | 0                           |
| ДЛС Несебър       | 2373               | 67                                 | 298                            | 2008            | 0                           |
| ДЛС Ропотамо      | 506                | 60                                 | 164                            | 271             | 11                          |
| <b>РДГ Бургас</b> | <b>18163</b>       | <b>4302</b>                        | <b>5748</b>                    | <b>6580</b>     | <b>1536</b>                 |

За извършване на дейностите по охрана на горите са назначени към ЦУ на ЮИДП 9 мобилни контролни екипа с 22 служители, от които 2 мобилни екипа с 6 служители в района на дейност на РДГ Бургас.

2. Длъжностните лица в ЮИДП Сливен, на които със заповед е възложено опазването на горско-стопански/охранителни участъци в териториалния обхват на дейност на РДГ Бургас са 156 на брой, разпределени по ТП както следва:

| Длъжностни лица по ДГС/ДЛС |                   |      |
|----------------------------|-------------------|------|
| №                          | ДГС/ДЛС           | брой |
| 1                          | ДГС Айтос         | 27   |
| 2                          | ДГС Бургас        | 13   |
| 3                          | ДГС Звездец       | 9    |
| 4                          | ДГС Карнобат      | 19   |
| 5                          | ДГС Кости         | 9    |
| 6                          | ДГС Малко Търново | 11   |

|             |                   |            |
|-------------|-------------------|------------|
| 7           | ДГС Н. Паничарево | 7          |
| 8           | ДГС Средец        | 20         |
| 9           | ДГС Царево        | 14         |
| 10          | ДЛС Граматиково   | 9          |
| 11          | ДЛС Несебър       | 13         |
| 12          | ДЛС Ропотамо      | 5          |
| <b>Общо</b> | <b>РДГ Бургас</b> | <b>156</b> |

3. През 2022 г. от служителите на ЮИДП Сливен на територията на РДГ Бургас са съставени АУАН 310 броя: в т.ч. 301 броя акта по Закона за горите; 9 акта по ЗЛОД. Съставени са 191 броя констативни протоколи - предимно за сеч на дървесина без КГМ и позволено за сеч от неизвестен извършител. За част от констатираните неразкрити нарушения са сезирани Районна прокуратура и МВР за издирване на извършителя и търсене на наказателна отговорност.

4. Отсечената дървесина по разкрити и неразкрити нарушения е в размер 56.54 куб.м.

5. Задържаните материали и вещи по съставени актове и КП, са:

- дърва за горене- 561.4 пр.куб.м.
- недървесни горски продукти – 2.16 кг.
- коне - 6 бр.
- каруци – 10 бр.
- БМТ - 11 бр
- МПС – 3 бр.

6. През 2022 год. са наложени 11 броя дисциплинарни наказания – 8 „забележка” и 3 броя наказания „предупреждение за уволнение” на служители имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горите.

7. Взаимодействие с други институции.

Проведени са срещи с представители на РПУ, РС”ПБЗН”. Проведени са срещи и с някои кметове на населени места, където има концентрация на нарушения, за оказване на съдействие при откриване на нарушителите. ДГС/ДЛС получава съдействие от служителите на МВР при акции по опазване на горите и дивеча.

При подаден сигнал от страна на ДГС/ДЛС винаги са се отзовавали служителите от РПУ: при залавяне на нарушители, проверка на превозни средства, проверки по спазване на ЗЛОД, както и съдействие за откриване регистрационни номера на превозни средства. В тази връзка от страна на РУ „Полиция“ се изготвя ежемесечен график за съвместни проверки на територията на ЮИДП Сливен.

8. На територията на РДГ Бургас стопанисвана от ЮИДП ДП, концентрация на нарушения има на места с компактно население от малцинствата.

Проблемите, свързани с опазването на горските територии са най-вече с ромското население. Във всяко село има ромска махала и събирането им на големи групи затруднява извършването и завършването на проверки. Основна част от нарушенията се извършват нощем, което допълнително затруднява предотвратяването и разкриването на нарушения в горските територии.

9. За повишаване ефективността на работата по опазване на горските територии е извършено следното:

Създадени са и действат 9 мобилни екипа за охрана на горите към централно управление на ЮИДП Сливен, които предотвратяват голяма част от нарушенията, и повишиха ефективността по контрола и охрана на горите. Ефективността на работата им се определя от факта, че извършват проверки по утвърдени графици на територията на цялото ЮИДП Сливен, като не са подчинени на местното ръководство на териториалните поделения. В състава им са включени служители с опит и качества в контрола и охраната на горите.

## 10. Приоритетни мерки и задачи:

- Ефективна дейност в опазването на горите и ограничаване на нарушенията в горските територии;
- Завишаване на взаимодействието с МВР в т.ч. Жандармерия в съвместните акции по опазването на горите.
- Създаване на организация по ТП за предоставяне на МН начини за снабдяване с дърва за огрев, в т.ч. събиране на остатъци от сечта на преференциални цени.
- Опазване на горите от пожари, създаване на добра организация за ефективна и бърза реакция при пожар. Закупуване на противопожарни облека и лични предпазни средства за дооборудване на специализираните групи по ТП
- Постоянен и прецизен контрол върху дейностите по ЛКМ, дърводобива, транспортиране на дървесина в горските територии държавна собственост.
- Материално и техническо осигуряване на личния състав за извършване на дейностите по охрана на горите.
- Повишаване квалификацията на служителите във връзка с новостите в нормативната и справочна база в горите.

## Данни от пролетна таксация на дивеча

**ДГС АЙТОС**

| о:           | Дивеч               | Допустим<br>запас | Запас | Полово<br>съотношение<br>М:Ж | Мъжки    |                  |       |                      |       |      | Женски   |       |      |
|--------------|---------------------|-------------------|-------|------------------------------|----------|------------------|-------|----------------------|-------|------|----------|-------|------|
|              |                     |                   |       |                              | Приплоди | Едно-<br>годишни | Млади | Средно-<br>възрастни | Зрели | Общо | Приплоди | Зрели | Общо |
| Едър дивеч   |                     |                   |       |                              |          |                  |       |                      |       |      |          |       |      |
| 1.           | Благороден<br>елен  | 140               | 77    | 1:1.0                        | 4        | 13               | 10    | 7                    | 4     | 38   | 15       | 24    | 39   |
| 2.           | Елен<br>лопатар     | 214               | 85    | 1:0.9                        |          | 18               | 13    | 8                    | 6     | 45   | 15       | 25    | 40   |
| 3.           | Сърна               | 1665              | 707   | 1:0.8                        | 9        | 37               | 129   | 135                  | 82    | 392  | 60       | 255   | 315  |
| 4.           | Дива свиня          | 363               | 460   | 1:0.7                        | 10       | 53               | 85    | 71                   | 44    | 263  | 43       | 154   | 197  |
| 5.           | Муфлон              | 158               | 69    | 1:1.0                        |          | 10               | 10    | 8                    | 6     | 34   | 10       | 25    | 35   |
| Дребен дивеч |                     |                   |       |                              |          |                  |       |                      |       |      |          |       |      |
| 6.           | Заек                | 4963              | 4900  |                              |          |                  |       |                      |       |      |          |       |      |
| 7.           | Фазан               | 4                 | 350   |                              |          |                  |       |                      |       |      |          |       |      |
| 8.           | Яребица             | 3116              | 3803  |                              |          |                  |       |                      |       |      |          |       |      |
| 9.           | Тракийски<br>кеклик |                   | 342   |                              |          |                  |       |                      |       |      |          |       |      |
| Хищници      |                     |                   |       |                              |          |                  |       |                      |       |      |          |       |      |











[illegible]

## ДГС МАЛКО ТЪРНОВО

[illegible]



[illegible]

**ДГС ЦАРЕВО**

| о:           | Дивеч           | Допустим<br>запас | Запас | Полово<br>съотношение<br>М:Ж | Мъжки    |              |       |                  |       |      | Женски   |       |      |
|--------------|-----------------|-------------------|-------|------------------------------|----------|--------------|-------|------------------|-------|------|----------|-------|------|
|              |                 |                   |       |                              | Приплоди | Едно-годишни | Млади | Средно-възрастни | Зрели | Общо | Приплоди | Зрели | Общо |
| Едър дивеч   |                 |                   |       |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 1.           | Благороден елен | 519               | 359   | 1:1.0                        |          | 33           | 46    | 38               | 59    | 176  | 76       | 107   | 183  |
| 2.           | Елен лопатар    | 26                | 39    | 1:1.3                        |          | 4            | 5     | 4                | 4     | 17   | 7        | 15    | 22   |
| 3.           | Сърна           | 1896              | 852   | 1:0.9                        |          | 54           | 120   | 108              | 155   | 437  | 172      | 243   | 415  |
| 4.           | Дива свиня      | 602               | 133   | 1:0.8                        |          | 4            | 24    | 17               | 29    | 74   | 23       | 36    | 59   |
| Дребен дивеч |                 |                   |       |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 5.           | Заяк            | 2014              | 679   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 6.           | Фазан           | 232               | 233   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 7.           | Яребица         |                   | 20    |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| Хищници      |                 |                   |       |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 8.           | Вълк            |                   | 51    |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 9.           | Чакал           |                   | 673   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 10.          | Лисица          |                   | 264   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 11.          | Дива котка      |                   | 108   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 12.          | Бялка           |                   | 42    |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 13.          | Язовец          |                   | 243   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 14.          | Черен пор       |                   | 19    |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 15.          | Скитащи кучета  |                   | 75    |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 16.          | Скитащи котки   |                   | 24    |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 17.          | Сврака          |                   | 653   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 18.          | Сива врана      |                   | 383   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 19.          | Посевна врана   |                   | 432   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |
| 20.          | Чавка           |                   | 335   |                              |          |              |       |                  |       |      |          |       |      |

**ДЛС ГРАМАТИКОВО**



| No<br>:         | Дивеч               | Допуст<br>им<br>запас | Запа<br>с | Полово<br>съотношен<br>ие<br>М:Ж | Мъжки        |                      |           |                          |           |          | Женски       |           |          |
|-----------------|---------------------|-----------------------|-----------|----------------------------------|--------------|----------------------|-----------|--------------------------|-----------|----------|--------------|-----------|----------|
|                 |                     |                       |           |                                  | Припло<br>ди | Едно-<br>годиш<br>ни | Млад<br>и | Средно-<br>възраст<br>ни | Зрел<br>и | Общ<br>о | Припло<br>ди | Зрел<br>и | Общ<br>о |
| Едър дивеч      |                     |                       |           |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 1.              | Благород<br>ен елен | 597                   | 338       | 1:0.7                            |              | 43                   | 60        | 60                       | 35        | 198      | 53           | 87        | 140      |
| 2.              | Елен<br>лопатар     | 66                    | 60        | 1:1.2                            |              | 4                    | 8         | 10                       | 5         | 27       | 3            | 30        | 33       |
| 3.              | Сърна               | 1581                  | 482       | 1:0.7                            |              | 46                   | 98        | 78                       | 58        | 280      | 80           | 122       | 202      |
| 4.              | Дива<br>свиня       | 693                   | 222       | 1:0.7                            |              | 32                   | 42        | 38                       | 21        | 133      | 40           | 49        | 89       |
| 5.              | Муфлон              | 44                    | 23        | 1:1.3                            |              | 1                    | 2         | 3                        | 4         | 10       | 1            | 12        | 13       |
| Дребен дивеч    |                     |                       |           |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 6.              | Заек                | 796                   | 315       |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| Хищници         |                     |                       |           |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 7.              | Вълк                |                       | 41        |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 8.              | Чакал               |                       | 197       |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 9.              | Лисица              |                       | 125       |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 10.             | Дива<br>котка       |                       | 91        |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 11.             | Бялка               |                       | 98        |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 12.             | Язовец              |                       | 166       |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 13.             | Скитащи<br>кучета   |                       | 22        |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| 14.             | Скитащи<br>котки    |                       | 2         |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |
| time: 0.05 sec. |                     |                       |           |                                  |              |                      |           |                          |           |          |              |           |          |

### ДЛС НЕСЕБЪР

| No<br>:    | Дивеч               | Допуст<br>им<br>запас | Запа<br>с  | Полово<br>съотношен<br>ие<br>М:Ж | Мъжки        |                      |           |                          |           |            | Женски       |           |            |
|------------|---------------------|-----------------------|------------|----------------------------------|--------------|----------------------|-----------|--------------------------|-----------|------------|--------------|-----------|------------|
|            |                     |                       |            |                                  | Припло<br>ди | Едно-<br>годиш<br>ни | Млад<br>и | Средно-<br>възраст<br>ни | Зрел<br>и | Общ<br>о   | Припло<br>ди | Зрел<br>и | Общ<br>о   |
| Едър дивеч |                     |                       |            |                                  |              |                      |           |                          |           |            |              |           |            |
| 1.         | Благород<br>ен елен | 395                   | <b>444</b> | 1:1.8                            | 24           | 31                   | 35        | 49                       | 22        | <b>161</b> | 70           | 213       | <b>283</b> |
| 2.         | Елен<br>лопатар     | 46                    | <b>53</b>  | 1:2.3                            | 3            | 3                    | 2         | 4                        | 4         | <b>16</b>  | 2            | 35        | <b>37</b>  |



|              |                 |      |     |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
|--------------|-----------------|------|-----|-------|--|----|----|----|----|-----|-----|-----|-----|
| 1.           | Благороден елен | 505  | 373 | 1:2.5 |  | 26 | 29 | 30 | 23 | 108 | 104 | 161 | 265 |
| 2.           | Елен лопатар    | 677  | 409 | 1:1.7 |  | 48 | 46 | 35 | 24 | 153 | 84  | 172 | 256 |
| 3.           | Сърна           | 148  | 71  | 1:1   |  | 7  | 9  | 8  | 12 | 36  | 14  | 21  | 35  |
| 4.           | Дива свиня      | 321  | 67  | 1:1.3 |  | 5  | 11 | 8  | 5  | 29  | 24  | 14  | 38  |
| 5.           | Муфлон          | 146  | 118 | 1:2.1 |  | 10 | 12 | 10 | 6  | 38  | 35  | 45  | 80  |
| Дребен дивеч |                 |      |     |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
| 6.           | Заск            | 1275 | 82  |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
| Хищници      |                 |      |     |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
| 7.           | Вълк            |      | 4   |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
| 8.           | Чакал           |      | 119 |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
| 9.           | Лисица          |      | 2   |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
| 10.          | Дива котка      |      | 4   |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |
| 11.          | Язовец          |      | 12  |       |  |    |    |    |    |     |     |     |     |

#### Опазване на горските територии от нарушения.

През 2022 г. от служители на РДГ, гр. Бургас са извършени общо 22443 бр. проверки по горското законодателство. Проверени са 820 бр. обекти за складиране, преработка и търговия с дървесина и недървесни горски продукти (НГП), 3296 бр. обекти за добив на дървесина, 9844 бр. моторни превозни средства (МПС), 1883 бр. ловци, 1674 бр. риболовци и 3536 бр. други физически лица. Извършени са проверки на 496 бр. насаждения и имоти по план-извлечения за промяна вида на сечта и горскостопански програми, 8 бр. горски култури, разсадници, отглеждане на млади насаждения без материален добив и подпомагане на естественото възобновяване, 289 бр. ловностопански дейности и 597 други проверки и дейности.

#### Основни проблеми при контрола и опазване на горските територии. Оценка за дейността на подразделенията и структурите, имащи отношение по стопанисването и опазването на горските територии.

Основен проблем за извършване на качествен контрол и опазване на горските територии се явява ограничени човешки ресурс от професионално подготвени кадри, обезпечени с необходимото техническо оборудване и отговарящи адекватно със своя потенциал за противопоставяне на незаконното ползване на дървесина, дивеч и други недървесни горски продукти. Съществено условие за качеството в работата на тези горски служители е да бъдат ангажирани и включвани в останалия спектър от мероприятия на дирекцията, както и да получават мотивиращо заплащане за полагания труд. Съществен мигрантски поток – затрудняват се дейностите в горите, множество изхвърлени битови отпадъци, палежи в горски територии и прогонване на дивеча. Друг проблем при контрола и опазването на горските територии се явява остарелия и амортизиран автопарк, който трудно се поддържа и сравнително бавно се обновява. Недостатъчен е контролът върху дейността на регистрираните лесовъди, упражняващи частна практика. Те от своя страна избягват да съставят актове за нарушения и не

изпълняват стриктно дадените им по закон правомощия по опазване на горските територии. Собствениците на горски имоти проявяват незаинтересованост за опазването им. Събираемостта на сумите по влезли в сила наказателни постановления е много ниска, което създава чувство за безнаказаност в нарушителите.

Приблизителна оценка за дейността на поделенията и структурите по отношение на отговорното стопанисване и опазване на горските територии биха дали броя на санкциониранияте нарушения, извършени в тях.

13. Извършени проверки на територията на други РДГ и резултатите от тях.

13.1 Извършена съвместна проверка на екипи от РДГ Бургас и екипи на РДГ Сливен и ИАГ София на ТП „ДГС Котел“ – проверки по действащи сечища със съставени предписания.

13.2 Извършена проверка на територията на РДГ Варна – в района на Провадия – проверка на обекти за добив и чл. 206 от ЗГ със съставени предписания.

13.3 Извършена проверка на територията на РДГ Сливен – в района на ТП „ДЛС Тополовград“, ТП „ДГС Котел“ със съставени предписания.

14. Взаимодействие с други институции.

През 2022 г. горските инспектори при РДГ Бургас са извършили общо 441 бр. съвместни проверки със следните институции.

14.1 Областна дирекция на МВР Бургас - 367 проверки, както следва:

Обекти по чл. 206 от ЗГ – 25 бр.

Превозни средства – 214 бр.

Ловци – 128 бр.

Описаните съвместни проверки са включени към броя на проверките на горските инспектори.

14.2 Областна управа – 27 проверки.

14.3 ДПП „Странджа“ – 3 проверки.

14.4 РДГ Сливен – 2 проверки.

14.5 Инспекция по труда – 4 проверки.

14.6 Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - 38 бр.

### **Анализ на разкритите нарушения:**

Съгласно регистъра на актовете през 2022 година в териториалния обхват на РДГ - Бургас са съставени 812 броя актове за установяване на административни нарушения както следва:

#### **По ЗГ – 660 броя, от които:**

- за добив – 269 броя;
- за транспорт – 110 броя;
- за преработка – 0 броя;
- за разпореждане – 59 броя;
- за строителство – 0 броя;
- за пожари – 0 броя;
- странични ползвания- 32 броя;
- други по ЗГ – 190 броя.

#### **Наредби и заповеди във връзка с ЗГ - 105 броя;**

По ЗЛОД - 8 броя;

По ЗРА – 39 броя;

По ЗБР- 0 броя;

#### **Брой на нарушенията по собственост на ГТ**

Констатираните нарушения в ДГТ -360 бр., в ОГТ- 55 бр., гори на ЮЛ и ФЛ –6 броя, извън ГТ/транспортране по РПМ, съхраняване, обекти по чл. 206 ЗГ/ - 391 броя.

**Брой на нарушенията по актосъставители:**

- горски инспектори при РДГ Бургас – 450 бр. АУАН;
- други служители на РДГ Бургас – 15 бр. АУАН;
- служители при ТП „ДГС/ДЛС” – 302 бр. АУАН;
- служители при ЮИДП ДП – 31 бр. АУАН;
- лицензирани лесовъди – 14 бр. АУАН;
- служители на МВР – 0 бр. АУАН;
- служители на други РДГ – 0 бр. АУАН;

Брой на актовете съставени на служители от ТП „ДГС,ДЛС”, общини, лица на лесъводска практика по чл. 235 ЗГ – 6 броя.

Брой на актовете, съставени за нарушение на Реламент /ЕС/ № 995/2010 – 0 броя.

Брой на актовете съставени за неизпълнение на противопожарните мероприятия – 0 броя.

Брой на актовете, съставени за неспазване на правилата на пожарна безопасност – 0 броя.

**Движение на актовете преписки.**

Изпратени преписки в прокуратурата – 24 броя. Десет преписки са върнати за административно-наказателно производство. За останалите 14 преписки РДГ Бургас не разполага с информация за издадени присъди и за движението по преписките.

Движение на обжалваните преписки - По 5 преписки се водят дела, които не са приключили. 1- НП е отменено от съда, видоизменени - 1 НП, потвърдени - 1 НП.

За 2022 г. са издадени 792 НП и споразумения, от които 735 броя НП и 57 броя споразумения, от тях влезлите в сила наказателни постановления и споразумения са 591.

Има 2 преписки прекратени от Директора на РДГ Бургас на основание чл. 54 от ЗАНН, поради допуснати съществени процесуални нарушения при съставянето на актовете.

**Събираемост на сумите по влезли в сила наказателни постановления.**

По издадените 792 броя НП и споразумения са начислени глоби в размер на 109 090 лева, имуществени санкции – 7 400 лева, обезщетения начислени по сметка на ЮИДП Сливен - 12 079.92 лева, или общо начислени суми в размер на 128 569.92 лева. По влезлите в сила 591 НП и споразумения общо наложени глоби и имуществени санкции са в размер на 93 170 лв., а събраните суми са 29 420 лева или 31.58 % събираемост.

През 2022 г. по сметка на РДГ Бургас са постъпили плащания по влезли в сила НП от текуща и предходни години в размер на 54 300 лв.

**Брой задържани вещи и предмети, и приходи от продажбата им на търгове.**

През 2022 година са проведени 4 търга с тайно наддаване за продажба на вещи отнети в полза на държавата и задържани с актове за установяване на административни нарушения и констативни протоколи животни - средство за нарушение и дървесина предмет на нарушение по Закона за горите. На проведените търгове са продадени следните вещи: коне – 9 броя, каруци – 13 броя, моторни триони – 22 броя, амуниция- 5 броя, брадви – 2 броя, дърва за огрев – 479.1 пр.м3 и 147.85 пл.м3. Приходите от продадените вещи са в размер на 49 368.70 лева.

**Участие в проекти и програми на ЕС.**

През 2022 г. РДГ Бургас успешно завърши строителството и доставката на оборудването по проект „Изграждане на Интегрирана система за ранно откриване на пожари на територията на

РДГ Бургас, насочен към предотвратяване или намаляване до минимум на щетите по горите от горски пожари в района на действие на РДГ Бургас, чрез изграждане на Интегрирана система за ранно откриване на пожари. Изградената Интегрирана система ще се състои от три автоматични наблюдателни станции (АНС), разположени в имоти държавни горски територии, в землищата на населени места на три общини от област Бургас. Всяка АНС представлява високотехнологичен наблюдателен комплекс, разположен върху метални конструкции и включва функционално свързани електронни съоръжения и компоненти, обединени в единна система за наблюдение, охрана, мониторинг, анализ, комуникация и ранно известяване за възникнали пожари. АНС работят в единна комуникационна система и подават сигнал в контролен център в РДГ – Бургас. Контролният център представлява комплекс от специализиран хардуер, софтуер, средства за визуализация и телекомуникация за осъществяване на отдалечено наблюдение и контрол на охраняваната територия.

#### **Прилагане на Регламент (ЕС) № 995/2010 г.**

Друг приоритет на дирекцията е контрола по прилагане на изискванията на **Регламент 995 от 2010 г на ЕС**. Този регламент е свързан със законния произход на дървесината и продукти от дървесина, в рамките на Европейския Съюз. Общо са извършени 68 бр. проверки, в т. ч. 31 бр. проверки на собственици на гори или с гори предоставени им за управление, продаващи дървесина в България от временен склад за първи път; 5 бр. проверки на оператори, които са вносители на дървесина и дървесни продукти, включени в обхвата на регламента и 32 бр. търговци - физическо или юридическо лице, което в процеса на търговска дейност продава или купува на вътрешния пазар дървен материал или изделия от дървен материал, които вече са пуснати на вътрешния пазар.

#### **Сертификация на горите – FSC.**

Сертификацията е още един утвърден по света начин да се повиши контролът в горските територии и да се подобри природо-съобразното ползване на горите. Редовно е участието на експерти в ежегодните сертификационни одити на сертифицираните поделения на територията на РДГ – Бургас.

### **III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ**

#### **III.1. ОТПАДЪЦИ**

---

Управлението на отпадъците се осъществява в съответствие със законодателството на Европейската общност и националното законодателство: Закон за опазване на околната среда (ЗООС), Закон за управление на отпадъците (ЗУО) и наредбите към него, националните планови и стратегически документи – Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г

Съвременната концепция за управление на отпадъците е насочена към ресурсна ефективност, насочена към предотвратяване на образуването на отпадъци, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването чрез рециклиране, регенериране или друг процес на извличане на вторични суровини, обезвреждане и безопасно съхраняване на отпадъците, увеличаване на отговорността на производителите, стимулиране на инвестиции в сектора в рамките на наличните финансови инструменти. В контекста на Европейската комисия за отпадъци и развитие на кръгова икономика, линейният икономически модел от типа „вземи, произведи и изхвърли“ вече не съответства на нуждите на съвременното общество и на ограничения характер на природните ресурси. Съгласно възприетата йерархия на отпадъците се

дава приоритет на предотвратяването на отпадъците, следвано от подготовката за повторно използване, рециклирането, възстановяването и накрая изхвърлянето, като най-нежелана опция.

## **1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането и изпълнението на общинските програми за управление на отпадъците (ПУО) и общинските наредби**

### **Програми за управление на отпадъците**

Съгласно чл. 52 от ЗУО, общините разработват и изпълняват Програма за управление на отпадъците /ПУО/ за периода на действие на Националния план за управление на отпадъците /НПУО/ и Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци, като включват в нея необходимите мерки за изпълнение на задълженията, произтичащи от ЗУО. С Програмите се цели намаляване на вредното въздействие върху околната среда и здравето на населението, максимално ефективно използване на ресурсите, създаване на условия за устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването на отпадъци.

Както и в доклада за предходната година и в настоящия ще се посочи изпълнението на ПУО от 13-те общини намиращи се в териториалния обхват на контрол на РИОСВ Бургас – Средец, Бургас, Камено, Созопол, Приморско, Царево, Малко Търново, Поморие, Несебър, Руен, Сунгурларе, Айтос, Карнобат за програмния период 2015-2020 г., тъй като за следващия програмен период 2021 – 2028 г. ПУО се изготвиха и приеха в края на 2022 г. Всичките 13 общини от териториалния обхват на контрол от РИОСВ-Бургас имат разработени нови ПУО, но за 12 от тях е издадено положително становище по преценка необходимостта от екологична оценка от РИОСВ-Бургас и са приети с Решение от съответния общински съвет. Все още не е приета ПУО на община Малко Търново. Общинските Програми за управление на отпадъците за периода 2021-2027 г. са разработени в съответствие с утвърдените със Заповед на Министъра на околната среда и водите Методически указания за разработване на общински и методически указания за разработване на регионални програми за управление на отпадъците за периода 2021-2027 г. Ежегодно общините изготвяха отчети за изпълнението на ПУО, които представяха на ОС, като екземпляр от отчетите е изпращан в РИОСВ-Бургас. Във всяка една от разработените подпрограми на ПУО, са включени мерки в планове за действие за достигане на общата и стратегическите цели, които в една или друга степен са изпълнени от различните Общини за периода на действието и.

На територията на РИОСВ-Бургас функционират 3 броя Регионални системи за управление на отпадъците: Регион Бургас – включваща общините Бургас, Камено, Средец, Поморие, Несебър, Руен, Поморие, Айтос, Карнобат, Сунгурларе; Регион Созопол-включващ общините Созопол, Царево, Приморско; Регион Малко Търново-включващ община Малко Търново. Регионалните депа са съответно РДНО-Братово-Запад, РДНО-Созопол и РДНО-Малко Търново. Депата са в нормална експлоатация с издадени Комплексни разрешителни.

На РДНО Братово – запад отпадъците се депонират след предварително третиране на сепариращата инсталация разположена на депото. Капацитетът на изградената първа клетка на депото е на изчерпване и в момента обезвреждането се извършва във 2 клетка, която е пусната в експлоатация. Всички участници в регионалното сдружение участваха със средства за изграждането на клетката. ПС-Карнобат и ПС-Несебър са в нормална експлоатация, като на тях се извършва третиране и на строителни и биоразградими отпадъци. Компостиращата инсталация на РДНО Братово-запад е в експлоатация. На нея постъпват „зелените“ отпадъци от обществените паркове, гробища, крайпътни насаждения и се произвежда чист компост.

На РДНО-Созопол се изгради инсталация по проект „Изграждане на енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВЕИ чрез автоматизирана сепарационна инсталация за неопасни отпадъци в РДНО-Созопол“, чието въвеждане в експлоатация предстои. При експлоатацията на обекта се очаква да се намалят значително отпадъците, предназначени за обезвреждане чрез депониране.

На РДНИО Малко Търново отпадъците се депонират след предварително третиране на сепарираща инсталация.

На ПС – Несебър се изгради сепарираща инсталация, която се обслужва от „Екобулсорт“ ЕАД и „Иммо инвест интернационал“ ЕООД, с предназначение сепариране на битовите отпадъци от общини Несебър и Поморие и отпадъците от системите за РСОО и РСБО на общини Несебър и Поморие.

Изгради се и е функциониращ общински център за разделно събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци в община Созопол, реализиран по проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци от домакинства“ от ПУДООС, съвместно с община Созопол, финансиран по „Българо-швейцарска програма сътрудничество. Центърът е създаден да обслужва населението от Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общини Созопол, Приморско и Царево. Центърът все още обслужва само населението на община Созопол, тъй като общини Приморско и Царево не са направили необходимата организация за обслужване и на тяхното население. При извършените проверки е установено, че центърът функционира нормално, спазват се поставените условия в издаденото разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъците. Не са установени нарушения.

В община Поморие се обособи и функционира общинска площадка по третиране на отпадъци от бита, в т. ч. НУБА и ИУЕЕО в изпълнение на изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО. В изпълнение на изискванията на последния в Община Айтос също се обособи площадка за предаване на едрогабаритни отпадъци от домакинствата с площ 1403 кв. м. В община Бургас се реализира инвестиционно намерение за управление на едрогабаритните отпадъци от бита /нов живот за старите мебели/. Създаде се демонстрационен център за ремонт на мебели и подготовката им за повторна употреба.

В по-голямата част от общините са изградени ефективни системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. На територията на РИОСВ-Бургас е въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на 100 %. Дейностите се извършват по график. Съдовете се подменят и допълват ежегодно.

Като надграждане на системите за управление на отпадъците в Общини Бургас, Несебър и Созопол започна изграждането на подземни контейнери за разделно събиране на отпадъци и битови отпадъци с инсталирани системи за видеонаблюдение.

Община Бургас реализира проект „Доставка на Мобилни центрове за разделно събиране на отпадъци от домакинствата с електронно отчитане на предадените количества“ Извършва се разделно събиране на отпадъци от метал, стъкло, хартия, пластмаса, ИУЕЕО, опасни отпадъци от бита, акумулатори и батерии, луминисцентни лампи, лекарства с изтекъл срок, тексилни отпадъци, пържилна мазнина, флакони със сгъстени газове, тонер касети. Поставени са 24 броя мобилни центъра. Доставен е 1 брой мобилен център и в Община Айтос.

Изпълнява се проект „Изграждане на анаеробна инсталация и разделно събиране на биоразградими отпадъци на територията на регион Бургас“ по ОП „Околна среда 2014-2020“, подкрепен от ЕФРР и собствено финансиране от общините участнички – Бургас, Несебър, Поморие.



Във всички общини /без община Руен/ са въведени системи за РСОО и РСБО. Работи се по увеличаване на ефективността на тези системи.

Във всички общини са сключени договори за събиране и предаване на МРО. Провеждат се кампании за предаване на отпадъците.

В резултат на предприетите мерки се наблюдава и се очаква в по-голяма степен намаляване на депонираните количества битови отпадъци, както и биоразградими отпадъци.

По подпрограмата от ПУО с мерки за закриване и рекултивация на депата с преустановена експлоатация на територията, контролирана от РИОСВ-Бургас са рекултивирани следните депа за неопасни отпадъци: Китен, Созопол, Ахтопол, Средец, Несебър, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Руен, Малко Търново, Обзор, Бургас, Каменар, Звездец, Граматиково. Остава да се рекултивира само депо за неопасни отпадъци Камено.

По подпрограма с мерки за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради. По тази подпрограма не са изпълнени редица мерки от плановете за действие. Община Созопол има проект и терен за площадка за третиране на строителни отпадъци, но по редица причини не може да осъществи намерението си. Община Бургас не е закупила заложената мобилна инсталация. В тръжните документи за строителство и ремонти на общински обекти, строителство на пътища е поставено изискване за влагане в строежите на рециклирани строителни материали. В тръжните документи за реконструкция и основен ремонт и на други строежи от техническата инфраструктура е поставено изискване за влагане в строежите на рециклирани строителни материали. В тръжните документи за строителство е поставено изискване за оползотворяването на строителни отпадъци в обратни насипи. Част от общините имат намерение за закупуване на мобилни инсталации за строителни отпадъци, като полученият от тях материал да се влага за запълване на нарушени терени и пътища, имайки предвид възможностите които дава ЗИД на ЗУО в тази насока.

По подпрограма за повишаване на административния капацитет и управлението на информацията за отпадъците всичките 13 общини са изготвили изискващата се по чл. 22 Наредба. Наредбите са публикувани на интернет страниците на общините, както и самите ПУО. Подобрява се капацитетът на служителите, занимаващи се с администриране и контрол на управление на отпадъците.

По подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците. Ежегодно се провеждат тематични кампании за почистване и кампании за разделно събиране на рециклируеми отпадъци. На интернет страницата на общините се публикува актуална информация за отпадъците и управлението им. На страниците на общините е поместена информация по чл. 19, ал. 3, т. 14 от ЗУО-поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон.

През отчетната година по искане на МОСВ е подавана информация относно изготвянето на новите ПУО във всяка една община, както и предложения по изпратения проект на Стратегия и План за действие за преход към кръгова та икономика на Република България за периода 2022 – 2027 год.

### ***Битови отпадъци***

Държавната политика по управление на отпадъците е насочена към устойчиви от екологична и икономическа гледна точка технологии, при които от битовите отпадъци да се отделя всичко, което може да се оползотвори и рециклира, за да се превърне в енергия, в суровина за индустрията, в тор за растенията, а в новоизградените регионални депа да се депонират минимални количества отпадък.

Управлението на битовите отпадъци е в компетенциите на местните власти и включва дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, третиране, в т. ч. рециклиране и оползотворяване. Битови отпадъци са „отпадъци от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“. За осигуряването на дългосрочни решения за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. 250 бр. населени места в региона, контролиран от РИОСВ-Бургас са с въведени системи за събиране и транспортиране на битовите отпадъци, което представлява 100 % обхванато население. Дейностите се извършват по график. Съдовете се подменят и допълват ежегодно.

През 2022 г. в експлоатация са били 3 регионални депа за неопасни отпадъци и 4 претоварни станции, а именно:

- за регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец - регионално депо за неопасни отпадъци Братово-запад и претоварни станции - Бургас (Капчето), Карнобат и Несебър.

- за регион Малко Търново (община Малко Търново) - регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново;

- за регион Созопол, обхващащ общините Созопол, Приморско и Царево – регионално депо за неопасни отпадъци Созопол и претоварна станция Китен.

### **Прилагане на чл. 60 и чл. 64 от ЗУО**

През годината са освободени част от натрупаните средства от отчисления по чл. 64 и обезпечения по чл. 60 от ЗУО на следните общини:

#### **Община Созопол**

- 317060 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване подземни контейнери за отпадъци;

#### **Община Сунгурларе**

- 76 417,75 лв. от резервните средства по чл. 60 от ЗО за биологична рекултивация на Депо за неопасни отпадъци Сунгурларе;

#### **Община Поморие**

- 203 400 лв. от средствата по чл. 64 от ЗУО за закупуване на автовишка;
- 358 800 лв. от средствата по чл. 64 от ЗУО за закупуване на малогабаритни моточистачки;
- 91 920 лв. от средствата по чл. 64 от ЗУО за закупуване на мобилна дробилка за дървесина;
- 150672,76 лв. от резервните средства по чл. 60 от ЗУО за финансиране на биологичната рекултивация на обект „Рекултивация на общинско депо за битови отпадъци в землището на с. Каменар“;

#### **Община Карнобат**

- 266 916 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за проект за сепарираща инсталация;
- 19 380,10 лв. – по чл. 60 за финансиране на биологичната рекултивация за текущата година на общинско депо за неопасни отпадъци на територията на община Карнобат;
- 10 805,36 лв. – по чл. 60 за финансиране на биологичната рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци на територията на община Карнобат;

**община Камено**

- 42 170,40 лв – по чл. 64 за финансиране закупуването на вендинг машина за отпадъци от опаковки;

**община Бургас**

- 2 174 037,83 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за разплащане с „Нелсен чистота“ ЕООД;

- 484 512 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на колесен багер с издигаща се кабина;

- 69 736,72 лв. – по чл. 60 за финансиране на биологичната рекултивация на общинско депо за неопасни отпадъци Братово;

**община Несебър**

- Издадено мотивирано решение за намаляване на таксата по чл. 64 от ЗУО с 50 % на община Несебър за 2023 г.

- 116 131,20 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на подземни контейнери;

- 393 600 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на фалрично ново полуремарке-сметосъбираща надстройка с пресован 50 куб. м.;

- Издадено мотивирано решение за намаляване на таксата по чл. 64 от ЗУО с 50 % на община Несебър за 2022 г.

- 631830,16 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за анаеробна инсталация;

**община Средец**

- 160 9210 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на сметосъбиращ автомобил;

- 83 904 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на контейнери на община Средец;

**община Царево**

- 70 000 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на съдове за разделно събиране на отпадъци;

**Нерегламентирани замърсявания с отпадъци**

През 2022 г. с писма РИОСВ-Бургас даде предписания на кметовете на 13-те общини със срок за изпълнение, да организират почистването на нерегламентираните замърсявания и предприемат мерки за предотвратяване замърсяването с отпадъци. Със същите писма се дадоха предписания в същия срок за изпълнение да се съобрази почистването и с изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 3, т. 12 и т. 15 от ЗУО. С писмо от Директора на Областно пътно управление-Бургас се изиска в срок да предприеме незабавни действия по изпълнение на изискванията на чл. 12, т. 1 и т. 2 от ЗУО. Проверки се извършиха през във всички населени места и землищата им на 13-те общини, общинската пътна мрежа, републиканската пътна мрежа, реки и прилежащи територии. На кметовете на населените места, в които се констатираха нерегламентирани замърсявания се съставиха АУАН: Община Карнобат – Кмет на Община Карнобат; Община

Сунгурларе – кмет на гр. Сунгурларе; Община Средец – Кмет на община Средец; За всички съставени АУАН са издадени НП.

Експертите от отдел „УООП“ взеха участие в кампанията „Да изчистим България“, като координатор бе експерт от отдела. Извърши се почистване по поречието на р. Средецка и плаж „Корал“.

Подготвена беше информация по депутатски питання за: нерегламентирано замърсяване на община Средец и изграждането на 2 зона, клетка 1 на ДННО Малко Търново. Относно замърсяванията в гр. Средец се изпратиха писма до Министерство на отбраната.

С писма до кметовете на общини Созопол и Сунгурларе, на кметство Черноморец и кметски наместник с. Дъбовица, община Сунгурларе се направиха препоръки и дадоха предписания по управление на отпадъците в тези населени места.

Експерти от отдел „УООП“ въз основа на уведомление от община Средец извърши проверки на територията и, по-точно в горските територии, където беше констатирано на много места нерегламентирано изхвърляне на отпадъци от преминаващите през страната ни нелегални мигранти. След извършените проверки РИОСВ-Бургас уведоми областния управител и поиска от общините, находящи се на територията на Странджа – Малко Търново, Царево и Средец да дадат информация за замърсените терени и предложения за решаване на проблема. След обобщаване на информацията РИОСВ писмено уведоми областния управител и зам. Министър от МОСВ за сериозността на проблема, даде предложения които евентуално да послужат при предприемането на мерки за решаване на проблема и изиска държавата да се намеси финансово за ефективно почистване и справяне с мигрантските отпадъци.

### ***Строителни отпадъци***

На територията контролирана от РИОСВ-Бургас обезвреждане на строителните отпадъци се извършва на територията на община Царево-депото за инертни отпадъци в местност „Яручката“ и община Приморско- стара кариера в местността „Узунджата“, където в рамките на проекта за рекултивация постъпват строителните отпадъци от община Приморско. В експлоатация са и следните съоръжения за третиране на строителни отпадъци - мобилните роторни трошачки на претоварните станции Карнобат и Несебър и на лицата притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за инсталациите за третиране на отпадъци, собственост на „Евробилд“ ЕООД, „КООП строй“ ЕООД, „Ростер“ ЕООД, „Автоматистали Черно море“ и „Андезит“ АД.

От възложителите на строително-монтажни работи на основание чл.11, ал.10 от ЗУО в РИОСВ-Бургас постъпват документи по изпълнение на ПУСО.

По искане на МОСВ беше изпратена информация в МОСВ относно третирането на строителните отпадъци на територията на РИОСВ-Бургас.

**Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми**

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горецитираните задължения индивидуално или

чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват упоменатите задължения, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

Осъществен е контрол на заложен в плана за контролната дейност обекти, явяващи се лица пускани на вътрешен пазар продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци.

През 2022 г. РИОСВ-Бургас извърши контролни проверки по потоци на площадките за съхранение и третиране на отпадъци от опаковки, ИУГ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, както следва:

- първо тримесечие- проверки на площадките за събиране, съхраняване и третиране на отпадъци от опаковки и ИУГ, както и на подизпълнителите на организациите за ООп и ИУГ, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са 28 бр. на обекти в които се третират ИУГ – 2 броя на подизпълнители, 3 бр. за регенерат на гуми, пунктове за смяна и продажба на гуми – 14 броя и 9 броя площадки за съхранение и предварително третиране на ИУГ. По отпадъчен поток отпадъци от опаковки, пластмаси и хартия и картон са осъществени 39 фирми на юридически лица, подизпълнители на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и лица, извършващи дейности по събиране, съхраняване, предварително третиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. Министър на околната среда и водите;

- второ тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУМПС и на подизпълнителите на организациите за ИУМПС, лица пускани на пазара опаковани стоки, членуващи в ООп, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 30 броя проверки, като 4 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 26 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване и предварително третиране на ИУМПС. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. Министър на околната среда и водите;

- трето тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУЕЕО и на подизпълнителите на организациите за ИУЕЕО, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 32 броя проверки, като 3 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 29 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване и предварително третиране на ИУЕЕО. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. Министър на околната среда и водите;

- четвърто тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и на подизпълнителите на организациите за НУБА и отработени масла, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 37 броя проверки за НУБА, като 2 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 35 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване на НУБА. По поток отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на лица извършващи дейности по съхраняване на отработени масла са извършени общо 10 проверки. За констатациите, изводите и препоръките по време на проверките е изготвен доклад до Зам. Министъра на околната среда и водите.

Освен гореупоменатите Доклади РИОСВ-Бургас е представяла в МОСВ информация относно: наличие и функциониране на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки; подизпълнители на организации по оползотворяване „Евро импекс-Бургас“ ЕООД и „Арт проект“ ЕООД; лица, оператори на площадки за отпадъци, подизпълнители на организации за отпадъци от опаковки и ИУГ; системите за РСОО; фирми „Партнерс“ ЕООД и „Ес Ер Те“

ЕООД, лица, оператори на площадки за отпадъци, подизпълнителина ООп и ИУГ- „Диана“ ООД, „Еко Варна“ ЕАД, „Медина мед“ ООД;

През 2022 г. регулярно са извършвани проверки на системите за разделно събиране на отпадъци. Състоянието по общини на системите за РСОО, РСБО и МРО през 2022 г. е следното:

- ***Отпадъци от опаковки и полимерни торбички***

В Общините Бургас, Несебър, Айтос, Карнобат, Поморие, Камено, Средец, Приморско, Царево, Созопол са изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и РСБО. В Община Руен са предприети стъпки за реализиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Общините Руен, Сунгурларе и Малко Търново включват населени места с население по-малко от 5000 жители, но въпреки това общини Малко Търново и Сунгурларе са изградила 9 броя площадки с по 3 бр. контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки и от бита.

Масово разпространени отпадъци са отпадъците, които се образуват след употреба на продукти от различни източници и поради своите характеристики изискват специално управление. Към тях се отнасят отпадъците от опаковки и полимерни торбички, негодните за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), излезлите от употреба гуми (ИУГ), отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (ОМОН).

Изградени са 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата в гр. Бургас. Мобилните центрове се обслужват от ОП „Чистота еко“. На 39 места на територията на гр. Бургас са изградени подземни контейнери – по 4 броя, 2 броя от които са за разделно събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло и по 2 броя – 1 от които е за разделно събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло. подземните контейнери се обслужват от „Нелсен Чистота“ ЕООД.

В гр. Несебър са изградени подземни контейнери за отпадъци на местата от плана за разполагане на съдове за РСОО. Изградени са 10 площадки, от които 6 площадки от по 3 подземни контейнера и 4 площадки от по 4 подземни контейнера за отпадъци, като единия подземен контейнер е за хартия и картон, пластмаса и метал, другия е за стъкло и един или два броя – за смесени битови отпадъци.

Кметство Обзор е предприело самостоятелни стъпки относно системите за разделно събиране на РСОО и РСБО. Определени са 3 броя площадки – 1бр. с 4 броя подземни контейнера, като 2 броя за смесени битови отпадъци и 2 броя с 2 броя подземни контейнери, като 1 брой е за смесени битови отпадъци.

- ***Негодни за употреба батерии и акумулатори***

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на портативни батерии има поставени съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии от населението съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на НУБА или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО.

**В Община Айтос** чрез подизпълнител „Еко Варна“ ЕАД са поставени пластмасови съдове за негодни за употреба портативни батерии в 7 точки в гр. Айтос и 16 точки в кметствата на другите населени места. Годишно се провеждат до 2 кампании. През 2022 г. при проведена кампания на 18.10. е събран отпадък с код 16 06 04 – 0,001г.

**В Община Бургас** са поставени специализирани съдове за разделно събиране на портативни батерии в училища, кметства, административни сгради, магазини и др. До края на

м. октомври 2022 г. е събран и предаден от общински обекти отпадък с код 16 06 04 – 0,840 т., от физически и юридически лица – 5,819 т. и други батерии – 0,470 т.

**В Община Несебър** са разположени съдове за негодни за употреба портативни батерии в 32 бр. общински административни сгради – детски градини, училища, кметства на територията на община Несебър. Съдовете се обслужват един път годишно в периода от 01.11 до 15.12. Общината организира кампанийно предаване на НУБА два пъти годишно. През 2022 г. по време на кампаниите, проведени на 18.05. и 20.10 са събрани 0,034 т. НУБА.

**В Община Средец:** Община Средец са поставени са съдове за събиране на портативни батерии в гр. Средец в обществени сгради – училища, детски градини, читалища и в с. Дебелт – кметството. Предават се по заявка на общината, обикновено два пъти годишно.

**Община Созопол:** В община Созопол е реализиран център за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Провеждани са кампании за разделно събиране на МРО и последващото им предаване на центъра. Раздадени са флаери и е публикувана информация на интернет страницата на община Созопол.

На територията на общината има два мобилни центъра и един стационарен за разделно събиране на опасни отпадъци от населението. От мобилните центрове на територията на общината отпадъците се събират от населението по график и се предават на площадка за съхраняване на опасни отпадъци на Община Созопол, притежаваща разрешение № 02-ДО-518-01/18.02.2020 г., находяща се в община Созопол, землище гр. Черноморец, мина Росен. Съдове за разделно събиране на портативни батерии са разположени в обществени сгради – община, кметства, училища и детски градини. От началото на 2022 г. няма предаване на НУБА.

**Община Поморие:** Община Поморие е сключила договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 07.12.2021 год. за предаване и транспортиране на разделно събрани отпадъци от ИУЕЕО, НУБА, ИЕУМПС, ИУГ и ОМОН до площадка на дружеството в гр. Каблешково, общ. Поморие. „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД притежава разрешение за дейности по третиране на отпадъци № 02-ДО-435-05/09.08.2018 г. В договора фигурират временни площадки за разделно събиране на МРО – гр. Каблешково, гр. Ахелой и гр. Поморие. Отпадъците се събират кампанийно. Датите за организиране на временните площадки в населените места допълнително се уточняват и обявяват. На проведените кампании през 2022 г. – 12.04. и 29.10. няма събрани и предадени количества НУБА. Поставени са съдове за събиране на портативни батерии от домакинствата на обществени места, училища, учредения и др.

Община Поморие има издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от директора на РИОСВ – Бургас № 02-ДО-514-00/04.12.2018 г. за площадка с местонахождение: обл. Бургас, общ. Поморие, гр. Поморие, ПИ с идентификатор 57491.505.5 по КККР на гр. Поморие. В обекта се приемат разделно събрани отпадъци от домакинствата и ще се съхраняват до предаването им въз основа на договор на лица, притежаващи съответните разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО.

**В Община Приморско** са поставени 12 броя съдове за разделно събиране на портативни НУБА в общински и административни сгради на територията на общината. През 2022 няма събран и предаден отпадък.

**В Община Карнобат** са поставени са съдове за събиране на портативни батерии в сградата на община Карнобат, селските кметства, училища, детски градини, магазини, бензиностанции и др. През 2022 г. не е предаван отпадък.

**В Община Сунгурларе** са поставени съдове за разделно събиране на портативни НУБА. Поставени са 63 броя съдове за събиране на портативни НУБА в 63 точки на територията на общината. Поставени са съдове за събиране на портативни НУБА в детски градини, училища, кметства, административните сгради, читалища и 2 броя търговски обекта в населените места на

територията на община Сунгурларе. Събират се веднъж годишно съгласно договора. През 2022 г. общината е предала 0,010 т. отпадък с код 16 01 04 на „Скрап Металс С. М.“ въз основа на договор.

**В Община Царево** са поставени 15 броя съдове за разделно събиране на портативни НУБА във всички кметства, в читалища и в сградата на община Царево. Предаването на НУБА се извършва чрез заявка на общината при напълване на съдовете. През 2022 г. не са провеждани кампании, няма предавани количества отпадъци.

**В Община Камено** са поставени са предоставени от организацията пластмасови съдове за събиране на батерии и акумулатори в сградата на Община Камено, в сградите на всички кметства и училища. През 2022 г. не е предаван отпадък.

**В Община Малко Търново** са поставени 11 бр. съдове за разделно събиране на НУБА. През 2022 г. не е предаван отпадък.

**В Община Руен** са поставени съдове за разделно събиране на портативни батерии са поставени на 51 места в общината – община, всички кметства, училища, детски градини и др. През 2022 г. не са организирани кампании за предаване на НУБА.

- ***Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване***

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на електрическо и електронно оборудване има възможност за обратно приемане в търговските обекти на ИУЕЕО, образувано в бита съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на ИУЕЕО или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУЕЕО или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО. В по-голямата част от контролираните общини отпадъците от ИУЕЕО се събират кампанийно. В някои общини, като Община Бургас – отпадъците се събират по предварителна заявка на гражданите, в други – определени са площадки на които отпадъците могат да се предоставят. През 2022 г. са проведени кампании за събиране на ИУЕЕО в община Несебър – 2 бр. и по 1 бр. в общини Сунгурларе и Айтос.

- ***Излезли от употреба моторни превозни средства***

Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУМПС или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

- ***Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти***

В общинските наредби по управление на отпадъците е конкретизиран начина за предаването на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти от граждани и фирми на територията на общините. Някои от Общините са сключили договори с организации по оползотворяване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО – Айтос, Средец, Созопол, Поморие, Карнобат, Сунгурларе, Царево, Камено, Малко Търново. През 2022 г. не са провеждани кампании.

- ***Излезли от употреба гуми***

Всичките 13 бр. общини на територията на РИОСВ-Бургас имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУГ или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.



### **Производствени отпадъци**

През 2022 г. са извършени проверки по изпълнение условията на комплексно разрешително /КР/ на: “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, “Топлофикация – Бургас” ЕАД, гр. Бургас, “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас, “Свинокомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище, “Свинокомплекс Зимен” АД, с. Зимен, „СМА Минерал Бургас вар” ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир, РДНО-Бургас, Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново, “Кроношпан България” ЕООД, „Промет стийл“ АД, РДНО Созопол, „В. И. Н. С. Индъстрийс“ ЕООД. Дадени са становища по ГДОС на гореупоменатите обекти и по представените заявления за изменение и допълнение на КР.

През 2022 г. експерти по управление на отпадъците са взели участие във всички заложи в годишния план за контролна дейност комплексни проверки на фирми с експерти от други отдели. През 2022 г. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци като се извършиха проверки в 20 бр. лечебни и здравни заведения. При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране въз основа на договор само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци. През отчетната година продължи извършването на класификация на генерираните отпадъци от лечебни и здравни заведения, вкл. медицински кабинети на училища, детски градини, социални домове. Същите извършиха регистрация в НИСО и водят отчетност в системата. Проверките заложи в плана за контролната дейност са извършени.

На територията на РИОСВ-Бургас функционират автоклавни инсталации за предварително третиране на опасни болнични отпадъци- отпадъци с код 18 01 03 с оператори “Еко Инвест БГ Сервиз” ЕООД, „УМБАЛ Бургас“ АД и автоклавна инсталация със шредер и автоклавна инсталация с оператор „Зонар“ ООД. Биологичните отпадъци, лекарствата с изтекъл срок и др. отпадъци се извозват за изгаряне в инсинератор. Своевременно се изнасяха от мястото на образуване и транспортираха до инсинераторите в София и Девня COVID-отпадъците. На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас не са констатирани случаи на нерегламентирано третиране на опасни болнични отпадъци, в т. ч. COVID-отпадъци.

На територията на РИОСВ-Бургас дейности по събиране и транспортиране на болнични отпадъци извършват фирмите „Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД, "Рамус медикъл" ЕООД, "Хоспитал" АД, и „СМДЛ Лина“ ЕООД. Екологосъобразното управление на болничните отпадъците е постигнато, чрез прекратяване на незаконното им приемане, доставка и обработка. През 2022 г. на територията контролирана от РИОСВ-Бургас не е установено нерегламентирано третиране на болнични отпадъци.

Извършени са проверки за третирането на отпадъците от пречиствателни станции за отпадъчни води през 2022 г. на следните обекти: ПСОВ Поморие, ПСОВ Айтос, ПСОВ Бургас, ПСОВ Созопол.бр. Отпадъците от проверените ПСОВ са класифицирани според изискванията на Наредба № 2 за класификация на отпадъците. Направено е основно охарактеризиране на отпадъците с код 19 08 01, 19 08 02 и 19 08 05 През 2022 г. част от утайките на ПСОВ, експлоатирани от „В и К“ ЕАД- Бургас са предадени за рекултивация на кариера „Дебелт“, експлоатирана от „Строителни материали“ АД. По инициатива на РИОСВ-Бургас се проведе работна среща с фирмите, имащи отношение към рекултивацията на кариера „Дебелт“ – „В и К“ ЕАД-Бургас, „Финтрейд инженеринг“ ЕООД и „Строителни материали“ АД. Проблемът с утайките от ПСОВ продължава да съществува пред общините на чиято територия са изградени и експлоатиращото дружество „В и К“ ЕАД- Бургас. Изпратена е информация по искане на

МОСВ относно употребата на утайки от ПСОВ в земеделието в контролирания от РИОСВ-Бургас регион.

Във връзка с писмо на МОСВ за нерегламентирано изгаряне на отпадъци – отработени масла, ИУГ, стари мебели, дограми, текстилни отпадъци, употребявани дрехи и др. продължи засиления контрол и през 2022 г. върху обекти обработващи дървесина, автосервиси, пунктове за ИУГ и др.

През 2022 г. се извършиха 98 броя проверки на заведения по Закона за туризма на територията на всички контролирани 13 общини, 65 бр. проверки на наематели и концесионери на морски плажове на територията на общини Несебър, Поморие, Бургас, Созопол, Приморско, Царево и 11 бр. мидени ферми във връзка с прилагането на Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда. Дадени са указания по прилагането на Наредбата. Представители на отдел „УООП“ взеха участие в кръгла маса „Бургас без пластмаси“, организирана от Общин Бургас на остров „Света Анастасия“.

Извършиха се проверки на 16 бр. автосервиси и 6 бр. обекти с предмет на дейност дървообработка и производство на мебели.

Утвърдени са 601 бр. работни листове за класификация на отпадъците на 272 фирми. През цялата отчетна година служебно се въвеждаха работни листи за класификация на отпадъците в НИСО.

Издадени са 8 бр. становища на 6 фирми относно документи за основно охарактеризиране на отпадъците – „СБЗ“ АД-Бургас за 16 03 06, „ТСМ 2017“ – Бургас за 16 01 99, „Бургаспътстрой-2006“ ЕООД-бургас за 15 02 03, „Метал инвест груп“ ЕООД –Бургас за 16 01 99, „Балкани 18“ ЕООД-Бургас за 16 01 99, „Авточасти Енчеви“ ЕООД-Бургас за 16 01 99, „Инкофудс“ ООД-логистична база Бургас за 16 03 06, „Евро импекс-Бургас“ ЕООД-гр. Каблешково за 04 02 22 не е съгласуван представения доклад от основно охарактеризиране.

Във връзка с преустановяване образуването на отпадъци са прекратени работни листове за класификация на отпадъците на 34 броя фирми.

Дадени са становища и са съгласувани 10 бр. планове за приемане и обработване на отпадъци от корабоплавателна дейност – пристанищен терминал „Трансстрой Бургас“, част от Пристанище за обществен транспорт Бургас, Пристанище за обществен транспорт с регионално значение – Южен кей „Л“ – Бургас, Яхтено пристанище „Братя Диневи“ – Несебър, Яхтено пристанище „марина Несебър“, Яхтено пристанище „Китен“, Пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Царево“, Пристанище за обществен транспорт „Ахтопол“, с обособена зона за рибарски кораби, Рибарско пристанище „Мичурин“, Яхтено пристанище – НВБ-Несебър, „Порт България Уест“- Бургас.

През 2022 г. са изготвени 8 бр. съгласувателни писма до Морска администрация във връзка с експлоатационната годност на пристанищата. Извършени са 7 бр. проверки на пристанища. Дадено е становище в МОСВ относно Проект на Решение на МС за одобряване на Закон за ратифициране на международната конвенция от Хон Конг за безопасно и екологосъобразно разкомплектоване на кораби и информация по чл. 21 от Регламент /ЕС/ № 1257/2013 относно рециклирането на кораби.

Предоставяни са на граждани и други институции, в т.ч. и на МОСВ писма, становища и информация във връзка с управлението на отпадъците.

През цялата отчетна година се работеше по прилагане на НИСО, която бе в тестови режим. Все още във връзка с нейното прилагане и обслужване има редица неясноти.

### **Съоръжения за третиране на отпадъците**

През 2022 г. са извършени проверки на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци на територията на регионалната инспекция. Проконтролирано е изпълнението на условията посочени в разрешенията и регистрационните документи, както и при издаването на нови, необходими за функционирането им.

|    | <b>Лице оператор на съоръжението, площадката където е разположено съоръжението/инсталацията за третиране на отпадъци</b>         | <b>Вид на съоръжението/инсталацията</b>                                                                                                                                                                  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | 2                                                                                                                                | 3                                                                                                                                                                                                        |
| 1. | „Стандарт инвест груп“ ЕООД, гр. Несебър, к. к. „Слънчев бряг-запад“ – сгради с идентификатори 51500.508.202.2 и 51500.508.202.4 | 3 броя вертикални хидравлични преси                                                                                                                                                                      |
| 2. | "ПЧМВ" АД - част от терминал за насипни товари на Пристанище Бургас                                                              | НСОМ "Русалка" - вм. 130 куб. м. НС 23 и 25 - вм. 16 куб. м.- НЦ"Antipolution4 - вм. 263 куб. м.                                                                                                         |
| 3. | "Леястом" ЕООД - гр. Сунгурларе, Индустриална зона, парцел V, кв. 10, Пл. № 941                                                  | Индукционна ел. печ ПИ 630, мощност 400 kW, капацитет 0,3 т/час.<br>Индукционна печ с мощност 750 kW;<br>Камера за дробометна обработка;<br>Комплексен участък за производство на пясъчни леярски сърца; |
| 4. | „Рибекс трейдинг“ ООД-ПЗ „Север“ ПИ 07079.603.153                                                                                | Трошачна машина – 5 т/час                                                                                                                                                                                |
| 5. | "Фулда България Трейдинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Лозово, база СОМАТ                                                              | Технологична линия за производство на регенерат "Марангони" - 200 - 300 гуми/месечно                                                                                                                     |
| 6. | "Еко Варна" ЕАД - гр. Бургас, кв. "Победа", ПИ 07079.661.1                                                                       | 1. Система за евакуиране на течни отпадъци-30автомобила/ден;<br>2. Машина за демонтиране на джанти - 40 гуми/час; 3. Вертикална преса - 10 т/ден                                                         |
| 7. | Металс Варна“ ЕООД, ул. „Одрин“, № 3                                                                                             | Мобилна шредерна инсалация ARJES-VZ-960-DK                                                                                                                                                               |

|     |                                                                                                                                                                               |                                                                                                                    |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8.  | "Алси" ЕООД - гр. Бургас , ЮПЗ, ул. "Комлушка низина" 1, 07079.662.9520; Пристанище за обществен транспорт с регионално значение "Бургаски корабостроителници " - Южен кей Л. | 1. Стапели за разкомплектоване на кораби                                                                           |
| 9.  | "Ники – Тел Рисайклинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Долно Езерово, м-т "Помпена станция"                                                                                           | Електрическа вертикална преса - 8 - 10 бали/ден                                                                    |
| 10. | „Чистота“ ЕООД, - гр. Бургас, м-ст „Капчето“                                                                                                                                  | Претоварна станция – хидравлични преси 2 бр.+1, бункерконтейнери 5+6 бр. ,контролен пулт                           |
| 11. | „Партнерс“ ООД-ПТ „Бургас Запад“, част от ПИ 07079..618.21                                                                                                                    | Инсталация за пречистване на отпадъчни води от корабоплавателна дейност                                            |
| 12. | "Стоян строй" ООД, гр. Несебър, м- "Инджекьойско блато", ПИ 51500.57.45, кв. 57                                                                                               | Вертикална преса - 1 т/ден                                                                                         |
| 13. | "Пасат България" АД, гр. Царево, ПЗ                                                                                                                                           | 1. Дробилна машина - 100 кг/час;<br>2. Регенерираща машина за ацетон - 16 л/6 ч.                                   |
| 14. | „Метал инвест груп“ ЕООД, гр. Бургас, ЮПЗ                                                                                                                                     | Балировачна преса – 1т/ден за РЕТ, 3 т/ден ХК и 1 т/ден метални опаковки                                           |
| 15. | „Еко Инвест БГ“ ЕООД, СПЗ Бургас                                                                                                                                              | Автоклавна инсталация - 60 кг/час                                                                                  |
| 16. | „СТАН 3020“ ЕООД, гр. Бургас, кв. „Долно Езерово“                                                                                                                             | Система за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО IRIS-МЕС, произход Италия; Мобилно устройство – цепачка за кабели. |
| 17. | „Крис 1311“ ЕООД, гр. Айтос, Стопански двор                                                                                                                                   | Барабанна сушилня с автоматизирана горелка;<br>Чукова дробилна машина;                                             |
| 18. | Община Несебър, м-т „Мерата“, ПИ 61056.21.2                                                                                                                                   | Претоварна станция<br>Мобилна роторна трошачка-225 т/ч                                                             |
| 19. | Община Карнобат, имот № 000011                                                                                                                                                | Претоварна станция-48 т/час<br>Мобилна роторна трошачка-10 т/час                                                   |

|     |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                     |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 20. | „Емко-Г” ЕООД - с. Крушевец, община Созопол, м-т „Зигрите”, пл. № 001073                                                                                                                               | 1. Инсталация за производство на екобрикети - 150 кг/час;<br>2. Дробилна машина;<br>3. Котел за производство на пара - 2 т/час;                     |
| 21. | „ЕПП Ойл” ЕООД, гр. Карнобат, ПЗ                                                                                                                                                                       | 1. Инсталация за предварително третиране на нефтосъдържащи отпадъци<br>2. Хидравлични преси за МФ-2 бр.                                             |
| 22. | „Дива еко“ ЕООД, гр. Бургас, СПЗ                                                                                                                                                                       | Пречиствателно съоръжение „Чистко“-3 т/час-Инсталация за предварително третиране на нефтосъдържащи отпадъци                                         |
| 23. | „Принсхорн“ ЕООД- гр. Бургас                                                                                                                                                                           | 3 бр. балиращи преси                                                                                                                                |
| 24. | „Евробилд” ООД, землище гр. Созопол, м-т „Соленки”, имот 000304                                                                                                                                        | 1.Мобилна челюстна ТСИ - 80 т/час, 150 т/час;<br>2. Пулвери затор;<br>3. Хидравлични чукове и ножици;                                               |
| 25. | „Евро Импекс Бургас” ООД, гр. Каблешково, ПЗ, УПИ IV - 1123, кв. 90                                                                                                                                    | 1. Полуавтоматична хоризонтална преса - 0,5 т/ч ; 2. Вертикална преса "Пресона" - 6 т/ч.; 3. Сортираща инсталация с 12 бр. работни места - 10 т/ч.\ |
| 26. | „Алси” ЕООД, гр. Бургас, ПЗ Юг, част от ПИ 07079.662.9520, Пристанище за обществен транспорт с регионална значение "Бургаски корабостроителници - Южен кей - Л"                                        | 1. Центрофужен сепаратор "Алфа лавал"<br>2. Гравитачен трюмен сепаратор                                                                             |
| 27. | "Анастасия" ЕООД, гр. Бургас, сервиз за регенерат на гуми и автосервизна дейност, площадка с местона -хождение гр. Бургас, ПЗ Юг-Запад, ПИ с идент. № 07079.663.43, кв.5, парцел II, с площ 1000 кв.м. | Технологична линия за производство на ре-генерат на гуми за тежкотоварни автомо -били на немската фирма "KRAIBURG".                                 |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 28. | ЕТ "Бета Комерсиал", площадка с. Дюлево, община Средец, местност до "Село", имот № 057026 по КВС за третиране на полимерни отпадъци                                                                                                                  | Линия за рециклиране на полимерни отпадъци, включваща: миксер – агломератор и екструдер и мелница, ваната за изплакване и центрофуга.                                                                                                                                                                          |
| 29. | "Металс Варна" ЕООД, гр. Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. "Одрин" № 3, парцел № 182, планосни - мачен № 07079.605.57                                                                                                                                  | Хидравлична преса за балиране с капацитет 2 т/час                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 30. | "Камекс Комерс" ЕООД, община Камено, гр. Камено, ПИ № 007056, местност «Дере Арас» с площ 4244 кв.м.                                                                                                                                                 | Мобилно съоръжение за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО - IRIS MEC; Приспособление за демонтаж на джанти;                                                                                                                                                                                                   |
| 31. | "Металика комерс" ЕООД, гр.Бургас, община Бургас, ул. «Крайезерна» № 121, УПИ XXVII - 447, кв. 52 с площ 6020 кв.м. /имот с идентификатор № 07079 .605.194 – стар идентифи -катор № 447, квартал 52, парцел 27/ по плана на Промислена зона «Север». | За уплътняване и балиране на отпадъци от цветни метали се използва хоризонтална хидравлична преса с капацитет 5 т/час.; За кабели и ИУГ - мобилна електрическа машина с гранулятор Smpact 220 ZT и капацитет 300-500 кг/час; При третиране на ИУЕЕО и ИУМПС -специализирано устройство за изсмукване на флуиди |
| 32. | "Еколенд сървиз" ЕООД гр.Бургас, община Бургас, поземлен имот с идентификатор 07079. 605.301, Промислена зона, ж.п. гара Бургас разпределителна - товарна.                                                                                           | Мобилна балираща преса тип „Колмар” с капацитет 8 т/час.; ИУЕЕО - отделяне на хладилния агент и маслото се извършва на отделни етапи с цел предотвратяване на смесването им, чрез специализирано устройство за изсмукване на флуиди от хладилна техника – модел CR600.                                         |

|     |                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 33. | "Чикън груп" ООД, м. "Оникилика" - 10-ти километър (пътя Бургас – София), гр. Бургас, Общ. Бургас                                      | Вертикална балираща преса - 1 бр.; 1,5 т/г.                                                                                                                                                                                                       |
| 34  | "Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045007 | Миксер – 3 бр.-80,130,500 кг/час; мелници – 4 бр.-60-220 кг/час; Шредер-мелница-300 кг/час; Перална инсталация-3бр; Екструдерни линии;                                                                                                            |
| 35. | "СИС Индустрийс" ООД, гр. София - площадка № 1, с. Венец, общ. Карнобат - производство и бутилиране на високоалкохолни напитки и вино  | Вертикална балираща преса - 1 бр.                                                                                                                                                                                                                 |
| 36. | "Арт проект - БГ" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ "Юг", ПИ № 07079.662.21 - площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки             | Технологична линия за предварително третиране на пластмасови отпадъци, включваща дебелиране на бали от PET бутилки, сепариране на етикетите, мокро смилане, измиване на млянката, центрофугиране, изсушаване Роторни мелници – 2 бр.- 500 кг/час. |
| 37. | "Скай Инвест" ООД - гр. Бургас, ПЗ "Победа, ПИ № 07079.663.628                                                                         | Хидравлична автоматизирана балираща машина с лентов транспортър-50 т/денонощие                                                                                                                                                                    |
| 38. | „Екобулсорт“ ЕАД, с. Равда, ПСО-Несебър                                                                                                | Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час                                                                                                                                                             |
| 39. | „Велделесоцентър“ ООД, гр. Бургас                                                                                                      | Котел за изгаряне на дървесни отпадъци MR 600                                                                                                                                                                                                     |

|     |                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 40. | „Про васте плюс“ АД – община Созопол , регионално депо за неопасни отпадъци Созопол                                      | Линия за рециклиране на пластмасови отпадъци                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 41. | „Елкабел“ ЕООД, гр. Бургас, ул. „Одрин“                                                                                  | Инсталация за кабелен отпадък „ЛОТО-Фурокава“                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 42. | „Нелсен чистота“ ЕООД-гр. Бургас, ПС „Капчето“                                                                           | Хидравлично съоръжение – хидравлична преса – 1 бр., Бункери 2+1 броя;                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 43. | „Зонар“ ЕООД, с. Съдиево община Айтос, м-т „Азмака“                                                                      | Автоклавна инсталация със шредер – 10 т/г.<br>Автоклав- стерилизатор АВ-С /АС-4608, 90 т/Год.                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 44. | „РОСТЕР“ ООД, гр. Камено, община Камено, област Бургас, Производствен терен № 000348                                     | мобилна роторна трошачка Nordberg LT 1110S – верижна, самоходна, задвижвана от дизелов двигател<br>Балираща машина -7,5-8,5 т/час<br>Мобилна роторна трошачка LT 121 3S<br>Инсталация за обработка на смесени метали -4,5 т/час                                                                                                                                |
| 45. | „БИГС“ ООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. „Одрин“, № 130                                             | „Студено регенериране“ на гуми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 46. | „Еко гарб“ ЕООД – община Созопол , регионално депо за неопасни отпадъци Созопол                                          | Шредер – 3,96 т/час<br>Сепарираща инсталация за битови отпадъци и отпадъци от системи за PCOO<br>Линия за сепариране и измиване на PET<br>Линия затретиране на стъкло<br>Преса за балиране – 3 т/час<br>Инсталация за шредирене, смилане и изсушаване на 19 12 10 – първичен шредер, трошачка, сушилен барабан<br>Инсталация за термично третиране на отпадъци |
| 47. | ЧИСТОТА И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ ОП гр. Китен, община Приморско, област Бургас, УПИ № 000153                                        | бункер модел WP750.75-42-50 и компактор Werner Weber модел WP700.70-4000 116245<br>1) сепарираща инсталация - модел ESMOS;<br>2) преса за балиране - модел HSM 860                                                                                                                                                                                             |
| 48. | ТЕРМОПЛАСТ АД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ПИ с идентификатор 07079.2.464, (номер по предходен план 023040, | 1) 2 бр. Мелници тип F – 3B O SY – производство Китай;<br>2) екструдер – гранулятор – модел ЕСМОС „ШР – 90 мм” – производство България; 3)                                                                                                                                                                                                                     |



|     |                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | бивш УПИ XIV-40, масив 23) по плана на местност „Оникилика”, 10-ти км, землище гр. Бургас, община Бургас, база „Термопласт”        | екструдер за производство на фолио -модел PP – 100B – производство Китай.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 49. | МЕТАЛ РЕСПЕКТ 1 ЕООД гр. Карнобат, община Карнобат, област Бургас, Промислена зона «Север», УПИ Х, кв. 15, с обща площ 4883 кв. м. | хидравлична вертикална преса                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 50. | БИ АЙ ПИ ООД Промислена зона „Юг” /под бетонов възел „Понс”/ на гр. Бургас, върху площ от 5 дка                                    | шприц машини, 12 броя гранулатори и смесител                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 53. | БОЗУКИ-БОЖИДАР МИРЧЕВ ЕТ с. Свобода, област Бургас, община Камено, УПИ №000038 и №000039, по плана за земеразделяне на гр. Камено  | 1) мобилна дробилна машина марка „Timberwolf”; 2) съоръжение за компост;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 54. | „Екипмар“ ЕООД, гр. Бургас                                                                                                         | Съоръжение за третиране на аерозолни флакони;<br>Машина за третиране на дървести и пластмасови отпадъци – шредер, транспортна лента с магнитен сепаратор, мелачка, преса.                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 55. | „Иммо инвест интернационал“ ЕООД, с. Равда, ПСО-Несебър                                                                            | Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 56. | „Велес пласт“ ООД, гр. Средец, м-т „Янев мост“, ПИ 17974.45.8                                                                      | Инсталация за рециклиране на пластмаси – миксер, шредер мелница, миксер агломератор, екструдер гранулятор                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 57. | „БЕКО Интернешънъл ООД с. Ябълчево, община Руен, област Бургас, м-т «Дос келеме», имот с номер 200010 върху площ от 909 кв. м.     | хидравлична вертикална преса                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 58. | „АНДЕЗИТ” ООД землище на с. Черни връх, част от ПИ № 000014 с площ 64,65 дка.                                                      | Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, |

|     |                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                          | площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпращаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Hyundai 290;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 59. | „АНДЕЗИТ” ООД землище на гр. Българово, част от ПИ № 000089 с площ 32,73 дка.                                            | Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпращаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Caterpillar CAT 325 DLN; |
| 60. | „КОП СТРОЙ” ЕООД в местност „Чешме тарла”, землище на с. Равда, община Несебър, област Бургас на площ от 900 кв. м.      | Електрическа мобилна челюстна трошачно – сортировъчна инсталация; Допълнително оборудване: хидравличен чук и пулверизатор;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 61. | „Винекс Славянци “ АД, гр. Сунгурларе                                                                                    | вертикална балираща преса-350 кг/час                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 62. | „Винекс Славянци“ АД, гр. Сунгурларе                                                                                     | вертикална балираща преса-350 кг/час                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 63. | Винекс Славянци“ АД, с. Лозарево                                                                                         | вертикална балираща преса-350 кг/час                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 64. | "Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки | Миксер – 3 бр.-120-400 кг/час; Мелница – 200 кг/час; Екструдерни линии;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|     |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                  |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | имот № 045001                                                                                                                        |                                                                                                                                                  |
| 65. | "Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ, м-ст "Стаматова чешма" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 000185 | Миксер – 2 бр.-400 кг/час; Мелница – 800 кг/час; Шредер мелници -3 бр.                                                                           |
| 66. | „Алфа Био проджект“ ЕООД, гр. Поморие                                                                                                | Сепарираща инсталация<br>Преси за балиране                                                                                                       |
| 67. | „АЛУПЛАСТ ЖТГ“ ЕООД гр. Бургас, община Бургас, област Бургас, Южна промишлена зона, № 20, УПИ № V – 20 с площ 1600 кв. м.            | 1) 2 бр. мелници за едра млянка; 2) 2 бр. мелници за ситна млянка; 3) 15 бр. екструдерни линии;                                                  |
| 68. | "Борела" ЕООД, площадка с. Ж.К. Меден рудник                                                                                         | Дробилна машина и компостиращо съоръжение за зелени отпадъци                                                                                     |
| 69. | „УМБАЛ Бургас“ АД, гр. Бургас, ул. „Стефан Стамболов“, № 73                                                                          | Автоклавна инсталация Vaculab PL 9612-1 HR „Special“                                                                                             |
| 70. | „Строителни материали“ АД, гр. Бургас, м.с. „Върли бряг“                                                                             | Хвостохранилище                                                                                                                                  |
| 71. | „Делта индъстри“ АД, гр. Созопол, кв. „Мисаря“, № 67800.3.334                                                                        | Машина модел Runi SK 120 за раздробяване на отпадъци и уплътняване до блокчета                                                                   |
| 72. | „Пъчков“ ООД, с. Дебелт, община Средец, сграда с идентификатор 20273.1217.1                                                          | Инсталация за обработка на капсули от кафемашини.                                                                                                |
| 73. | Община Айтос, част от УПИ VI, кв. 264                                                                                                | 10 куб. м. контейнер за едрогабаритни отпадъци                                                                                                   |
| 74. | „Променергомонтаж“ АД – Бургаска област-13 бр. общини.                                                                               | Траншеен валяк Waskerc радиоуправление. Трошачна инсталация – 300 т/час, дробилка, хидравлични ножици и чукове, колесни багери и верижни багери. |
| 75. | „Бургаска корабостроителница“ АД-ЮПЗ, ПИ 07079.662.9521 – УПИ XV                                                                     | Стапел № 2, 15 тонни кранове.                                                                                                                    |
| 76. | „Топ метал комерс“ ЕООД, гр. Бургас, кв. „Долно Езерово“, ПИ № 07079.827.49                                                          | Система за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО –IRIS-MEC                                                                                        |

|     |                                                 |                                                                                               |
|-----|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 77. | „Трахити 2020“ ЕООД, гр. Несебър, ПИ 51500.65.3 | ТМСИ с роторна трошачка -200 т/ч., челюстна трошачка до 70 т/час, хидравлични чукове и ножици |
|-----|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|

#### • Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци

Издадени са **4 бр.** Разрешения за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **11 бр.** Разрешения за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на **1 бр.** разрешение, направен е отказ за издаване на разрешение на **4 бр.** фирми и е отнето разрешението на **1** фирма – общо **21 бр.**

Прекратена е процедурата за издаване на разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци със Заповед на Директора на **1 бр.** заявление.

Издадени са **5 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **4 броя** регистрационни документа за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, направен е отказ за издаване на РД на **3 бр.** фирми – общо **12 бр.**

Издадени са общо **60 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, от които нови **16 бр., 38 бр.** регистрационни документа за изм. и доп., **2 бр.** отказ за издаване на регистрационен документ и прекратяване на **4 бр.** регистрационни документа.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на издадените разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци по ЗУО на хартиен и електронен носител. Издадените разрешения и РД са въведени в НИСО.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на хартиен и електронен носител на банковите гаранции по чл. 69, ал. 2 от ЗУО, съгласно вътрешните правила за получаване, регистриране, уведомяване, съхраняване, осчетоводяване, предявяване и освобождаване на банковите гаранции. Съгласно Заповед № РД-318/04.04.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, ежесечно в срок до 2-ро число на текущия месец в МОСВ се предоставят копия на внесените през предходния месец банкови гаранции.

#### • Контрол на търговци и брокери на отпадъци

Осемнадесет от вписаните, към 31.12.2021г., във водения от изпълнителния директор на ИАОС, публичен регистър по чл. 45, ал. 1, т. 6 от ЗУО лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци и със съдебна регистрация на територията контролирана от РИОСВ – Бургас са включени в Плана за контролната дейност за 2022г. Осъществен е контрол над всички лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци и включени в Плана за контролната дейност за 2022г. - "Евротрейдър" ЕООД, „Дариян“ ЕООД, „Глобал металс“ ЕООД, „Бут бет“ ЕООД, „Европласт Бургас“ ЕООД, „Феникс Рисайкъл“ ЕООД, „КСМ 2021“ ЕООД, „Хигия консулт“ ЕООД, „Скай инс“ ЕООД, „Премиум агро“ ЕООД, "Ферос скрап експорт" ЕООД, „Екошром“ ЕООД, „Метал про инвест“ ЕООД, „Айзберг 001“ ЕООД, „Суифт Сий Сървисис“ ЕООД, „Би метал“ ЕООД, „Кану метал“ ЕООД и „Ирбис пласт“ ЕООД. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ – Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци със съдебна регистрация на територията контролирана от РИОСВ – Бургас.

• **Контрол, свързан с изискванията на регламент 1013/2006 относно превози на отпадъците по трансграничен превоз на отпадъци**

През отчетната година е осъществен контрол над „Велес пласт“ ЕООД /90 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за опалзотворяване на отпадъци от пластмаси, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци, ЕТ „Бета комерсиал – Страшимир Йорданов“ /4 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за опалзотворяване на отпадъци от пластмаси, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци и „Ростер“ ООД /20 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за оползотворяване на отпадъци от метали. До края на 2022 г. не са установени нарушения по Регламента на тези фирми.

През 2022 г. при поискване от страна на Митница Бургас са давани становища относно пластмасови флейки от Нигерия. и др. Експерти от отдел „УООП“ участваха в онлайн обучение по Регламент ЕО 1013/2006.

**2. Постигнати резултати. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/ сигнали.**

През отчетната 2022 г. на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас по отношение екологосъобразното управление на отпадъците са постигнати следните положителни резултати:

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. В нормална експлоатация са регионалните депа за неопасни отпадъци. Извършени са проверки по поставените условия в КР.

- Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания. Извършени регулярни проверки за състоянието на депата.

- Освен депо за неопасни отпадъци Камено, всички останали депа от териториалния обхват на контрол на РИОСВ-Бургас са рекултивирани – Средец, Братово /Бургас/, Созопол, Китен, Ахтопол, Каменар /Поморие/, Несебър, Обзор, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Руен, Малко Търново, Звездец и Граматиково.

- В редовна експлоатация са Претоварните станции за отпадъци Карнобат, Несебър, Бургас. При извършените проверки не се установиха неспазвания на поставените в издадените разрешения условия на ПСО-Карнобат и Несебър;

- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини /без Руен/. Съгласно изискванията на ЗУО, общини Малко Търново и Сунгурларе не са задължени за изграждане на системи за разделно събиране на отпадъци, но са определили 9 броя площадки с по 3 контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки и битови отпадъци, които се обслужват и през 2022 г.

- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях в резултат от засиления контрол от страна на експертите на РИОСВ-Бургас и общинските администрации.

- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;

- В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата и 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки.;

- Изградени и функциониращи подземни контейнери на територията на общини Бургас, Несебър, Созопол.

- Въведена в експлоатация и работеща сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД и „Иммо инвест интернационал“ ЕООД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.

- Нормална експлоатация на общински център за събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци само за община Созопол. Общини Царево и Приморско все още не ;

- Екологосъобразно третиране на опасните отпадъци от лечебните и здравните заведения и отпадъците от COVID-19 епидемията.

- Спазване на поставените условия в издадените Разрешения и РД за третиране на отпадъци.

- **Сигнали и жалби:**

Извършени са проверки на място по всички постъпили сигнали и жалби. Проверките са извършвани в присъствието на представители на кметствата и общините на чиито територии са замърсяванията, понякога и в присъствието на подавателите на сигналите и жалбите. При установяване на собствениците на замърсените терени са давани предписания с определени срокове за почистването им. На част от основателните сигнали и жалби е извършван и последващ контрол. Част от сигналите и жалбите са препращани по компетентност до общини и други институции, като е изисквано информиране на РИОСВ относно резултатите от извършваните проверки. Най-често получаваните сигнали и жалби през 2022 г. са за нерегламентирано замърсяване на терени с отпадъци, нерегламентирано изгаряне на отпадъци, извършване на нерегламентирани дейности с ИУМПС, ИУГ, автосервизна дейност.

## **III.2. ШУМ**

---

Шумът е един от факторите, които оказват негативно въздействие върху околната среда и може да бъде причина за здравословни проблеми.

Всяка област на човешката дейност е свързана с излъчване на шум. Основните източници на шум в околната среда са транспортните и промишлени дейности. Транспортния, в т.ч. и авиационният шум е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии.

Оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, от промишлените инсталации и съоразения както и от локални източници се осъществяват в съответствие със Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС).

### **1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда**

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда, министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоразенията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по Приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда.

По фактор шум РИОСВ – Бургас осъществява контрол на приблизително 190 броя промишлени обекти, включително и 12 броя с издадени комплексни разрешителни, съгласно Приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда.

През 2022 г. са планирани и извършени общо 27 броя проверки, от които 17 бр. на източници съгласно „Планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда“ и 10 бр. комплексни проверки със Заповед на Директора на РИОСВ-Бургас. По време на текущия контрол е дадено едно предписание, което е изпълнено в срок.

Съгласно одобрен график от ИАОС-София са извършени са **9 бр.** контролни измервания на нивата на шум от промишлени източници. При извършените планови контролни измервания не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шум по границите на промишлените източници и в местата на въздействие.

Във връзка с постъпили сигнали от граждани през 2022 г. са извършени 4 бр. извънредни проверки на 2 бр. промишлени източници, с контролни измервания на нива на шум.

Констатирани са превишения на граничните стойности на нивата на шум в две точки в мястото на въздействие от дейността на кариера Банево експлоатирана от „Благоустройствени строежи“ ЕООД, за което е съставен е АУАН и издадено Наказателно постановление. Обектът е включен в График за контролни измервания през 2023 г.

## **2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).**

В изпълнение изискванията на националното (ЗЗШОС) и европейско законодателство Община Бургас има разработени и одобрени **Стратегическа карта за шум /СКШ/ в околната среда на агломерация Бургас и План за действие към СКШ.**

Целта на програмните документи е чрез изпълнение на заложените конкретни мерки и проекти в Плана за действие да се постигне ограничаване и намаляване на шумовото натоварване. Конкретни мерки и дейности са разписани за локализиране зони и райони, при които превишаването на стойностите на нивата на шум може да вредно въздействие. Крайната цел е създаване на здравословни условия на живот на населението на Бургас и опазване на околната среда от шум, чрез прилагането на интегриран подход и мерки за неговото предотвратяване или намаляване.

Стратегическата карта за шум в околната среда на агломерация Бургас (актуализация) е одобрена от Общински съвет Бургас с Решение по т. 2 от Протокол № 31 от 26.09.2017 г.

Съгласно разпоредбите на чл. 4, ал. 5 на ЗЗШОС и на Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда, Стратегическите карти за шума се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на всеки следващ 5-годишен период от датата на одобряването им. В тази връзка през месец януари 2022 г. е сключен договор с изпълнител „Спектри“ ЕООД за разработване на проект за Актуализация на СКШ.

Актуализираният План за действие към СКШ е одобрен от Общински съвет Бургас с Решение по т. 3 от Протокол № 48 от 25.09.2018 г. Съгласно изискванията на чл. 6, ал.3 на ЗЗШОС Плановите за действие се преразглеждат и при необходимост се актуализират и одобряват най-малко веднъж на всеки 5 години от датата на одобряването им. Впредвид разпоредбата на Параграф 4, ал. 3 от *Предходните и заключителни разпоредби на ЗЗШОС* последващата актуализация на Плана за действие към СКШ на Бургас предстои да се извърши в срок до 18.07.2024 г.

Действащите стратегически документи са публични и налични в интернет на официалната страница на Община Бургас, Раздел „Околна среда“, Програми и Планове.

## **3. Информация за провеждан мониторинг на транспортен шум**

Оценката на шумовото замърсяване в околната среда на Община Бургас се извършва посредством **три общински станции за непрекъснат мониторинг** на шума, разположени на сградата на ЦАУ „Освобождение“, ЦАУ „Зора“ и офиса на Дирекция „Околна среда“, ул. „Шейново“ № 24.

Летище Бургас, стопанисвано от „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Менджмънт“ АД поддържа **четири станции за регистриране на шумовите нива**, излъчвани в околната среда от въздухоплавателните средства, разположени на сгради общинска собственост.

Чрез софтуерно решение данните на измерените интегрални нива на шум се визуализират на Интернет страницата на общината [www.burgas.bg](http://www.burgas.bg), Раздел „Околна среда“.

Въз основа на обобщените данни от измерванията на транспортен шум в контролните пунктове на гр. Бургас през 2022 г., РЗИ – Бургас представя следните изводи:

- Резултатите от оценка на нивата на шум, в съответствие с граничните стойности, определени в Наредба № 6/26.06.2006 г., в границите на здравните норми е шумът в 30% от пунктовете - 11 броя. През 2022 г. допустимите шумови нива са превишени в 26 пункта - 70% от общия брой контролирани пунктове, което води до извода, че шумовия фон на гр. Бургас е променлив, без съществени промени в общата тенденция;

- Шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик са 9-16 пункта над нормата, с тенденция към леко завишаване през 2022 г., без промяна в сравнение с предходната;

- Шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт и авиационен шум запазват тенденцията да са в нормата, без съществени промени от миналата година.

От характеристиките на всички пунктове за пробонабиране е видно, че основни източници на шум продължават да бъдат:

- ✓ изключително натоварения транспортен трафик на автомобили;
- ✓ недостатъчно обходни пътища за транзитно-преминаващи транспортни средства извън града;
- ✓ минимално разстояние между сградите и пътните платна;
- ✓ недостатъчното екраниране на транспортния шум;
- ✓ шумът от увеселителни заведения, особено през летния туристически сезон.

От измерените през 2022 г. нива на шум е видно, че шумовото натоварване на гр. Бургас е често над допустимите стойности и може да причини неблагоприятни ефекти върху човешкото здраве.

#### **4 Мерки – реализирани и такива в процес на реализация за намаляване на нивата на шум в околната среда до допустимите норми:**

- Дейности за намаляване на въздействието на шум от авиационен трафик - с цел намаляване авиационния шум над Бургас от 2 май 2013 г е въведено изменение в организацията на въздушното пространство в района на Летище Бургас, т.е направена е промяна на траекториите на трасетата на излитане, кацане и прелитане на граждански самолети, опериращи на Летище Бургас; прелитане над града се допуска само при неблагоприятна компонента на вятъра на пистата, което по статистика предполага над 75% от полетите да „избягват“ жилищната територия, респективно тя да не бъде наднормено ошумявана;

- Обект „Изграждане на Шумозащитна стена между Летище Бургас и кв. Сарафово, гр. Бургас” – в края 2021 г. приключи реализирането на втория етап от проекта. Изградени са 770



метра от шумозащитната преграда, разположена успоредно до пътната връзка Бургас – Сарафово и още 518 метра стена с височина 4 метра, разположена над кръговото движение при пътния възел към кв. Сарафово. Целта на съоръжението е да противодейства на транспортния шум от излитащи и приземяващи се самолети, както и от автомобилния поток, преминаващ по околновръстния път I-9 Бургас-Варна;

- В Наредбата за опазване на обществения ред на територията на Община Бургас са включени текстове, които забраняват извършването на дейности, причиняващи шум над допустимите норми съгласно действащото законодателство в страната - забранено е извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради и в близост до тях между 14,00–16,00 часа и между 22,00–08,00 часа; забранява се и поставяне на външни озвучителни уредби извън туристическите и увеселителни обекти. Контролът по изпълнение на разпоредбите се извършва от инспектори „Обществен ред и сигурност“ и инспектори от отдел ООС. През 2022 г. в Община Бургас, по данни на Дирекция УКОРС и Дирекция „Околна среда“, са постъпили 102 броя жалби на граждани за извършване на строителни дейности, както и дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради, причиняващи шум над допустимите норми. Извършват се проверки, включително и съвместни с органите на МВР, като за изминалата година са съставени общо 119 бр. АУАН;

- Транзитният трафик към Южното Черноморие вече е изведен изцяло от вътрешността на Бургас, от средата на 2017 г. чрез Пътен възел „Запад“ и реконструкцията на четириленовата улица „Крайезерна“, както и връзката с виадукта над ул. „Одрин“ и ж.п. линията към Товарна гара;

- Строителството на проекта т.нар. „Северен обход“ на Бургас, който предвижда нова пътна връзка – пътен възел на две нива, между главния път I-6 София-Бургас и път I-9 Бургас-Варна, стартира на 21 януари 2021 г. – изграждане на трасе с дължина 4,7 км, което да изведе транзитния трафик от Варна към АМ „Тракия“ за София, също възможност и за посока Юг от центъра на Бургас. Предстои въвеждане в експлоатация до лятото на 2023 г.;

- В рамките на финализирания проект „Интегриран градски транспорт“ на Бургас бе променена изцяло транспортната схема на града, както и цялостно обновяване на подвижния състав за обществен транспорт; обособяване на Bus ленти за движение на 2 бързи автобусни линии, които свързват к-с „Меден рудник“ с комплексите „Изгрев“ и „Славейков“; Център за контрол на трафика; мрежа от велосипедни алеи; обновяване на Автобусните терминали М. Рудник, Славейков и Изгрев; изграждане на Централна автобусна спирка на ул. „Сан Стефано“; Мултимодален Транспортен Терминал на мястото на съществуващата Автогара Юг, както и Междуградски Автобусен Терминал и Зона за паркиране на мястото на съществуващото депо на „Бургасбус“; Реконструкция в тип кръгово кръстовище „Трапезица“ и два броя свързани пешеходни надлези (пасарелки); Два броя пешеходни надлези над кръговото кръстовище до хотел „Мираж“; електронна билетна система; както и система за автоматично позициониране на автобусите и система за информация на пътниците в реално време;

- Община Бургас насърчава използването на алтернативни видове транспорт, които да облекчат трафика в градската територия и да намалят шумовото натоварване на средата – изградена и постоянно разширяваща се система от велосипедни алеи и велопаркинги, както и зони за пешеходно движение. Налице е изключителен интерес към действащата система за обществен транспорт „Вело Бургас“ – към момента са изградени 14 велостанции и са на разположение 120 велосипеда по системата рент-а-байк. Системата разполага и с 16 бр. електрически велосипеди и 26 колонки за паркиране на тези велосипеди. Насърчаването на гражданите за използване на велосипеди се осъществява и чрез прилаганите мерки за разширяване на изгражданата мрежа от велоалеи (с дължина 62 км), обвързването им със

спирките на градския транспорт; изграждане на автоматичната система за поръчка чрез абонаментни електронни карти, SMS и ПОС.;

- Основен ангажимент на Община Бургас със сериозен социално-икономически и екологичен ефект е изграждането на нова и поддръжка на съществуващата пътна инфраструктура. През 2022 г. на територията на общината общо извършените СМР възлизат на близо 10,63 млн. лв., като това включва както преасфалтиране на улици в гр. Бургас и съставните селища, така и извършените текущи ремонти и поддържане на улици, пътни и тротоарни настилки.;

- Община Бургас поетапно подменя автомобилния си парк с електрически и хибридни автомобили, които са с ниски шумови характеристики (електрическите автомобили са практически безшумни). Към края на 2022 г. са налични и бяха закупени 2 броя лекотоварни електрически автомобили за ОП „Общински имоти“ и ОП „Транспорт“; 2 броя електрически автомобили на контролните звена на общината; електро-бус за сезонни маршрутни курсове, както и 2 бр. малокалибрен електрически автомобил за контролни дейности в Морската градина;

- По разработената Програма за енергийна ефективност с набелязани мерки за подмяна на остарялата дограма на училища, детски градини и обществени сгради с PVC, с което освен ефект по отношение икономии за отопление се постига и шумоизолиращ ефект; Община Бургас изпълни поставената цел: 100% детските ясли, градини и училищата да бъдат обновени чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност.

## **5. Анализ на дейността на РЗИ-Бургас през 2021 г. на територията на Бургаска област относно контрола върху шума в околната среда, причинен от локални източници на шум**

Регионална здравна инспекция (РЗИ) -Бургас контролира шума, причинен от локални източници на шум - търговски обекти, увеселителни заведения, сервиси за услуги и др., разположени на урбанизирана територия.

За 2022 г. са постъпили в РЗИ-Бургас общо 34 броя жалби, като за всяка жалба е извършена проверка от страна на РЗИ-Бургас.

Резултатите от проведените проверки по жалби могат да се обобщят по следния начин:

- неоснователни – 31 бр.;
- основателни – 3 бр.;
- пренасочени – 7 бр.;
- решени – 26 бр.

## **РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ**

---

### **1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност**

**1.1.** Данни от стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност, разположена на площад “Трапезица”, в Бекерели за куб.м (Bq.m<sup>-3</sup>):

| №  | Извадка     | Специфична<br>обемна<br>активност на Pb-<br>210<br>(Bq.m <sup>-3</sup> ) | Специфична<br>обемна<br>активност на Be-<br>7<br>(Bq.m <sup>-3</sup> ) |
|----|-------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| 1  | 2           | 3                                                                        | 4                                                                      |
| 1  | Филтър № 1  | 3,99.10 <sup>-4</sup>                                                    | 2,36.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 2  | Филтър № 2  | 3,0.10 <sup>-4</sup>                                                     | 0,78.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 3  | Филтър № 3  | 6,87.10 <sup>-4</sup>                                                    | 1,52.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 4  | Филтър № 4  | 3,87.10 <sup>-4</sup>                                                    | 2,67.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 5  | Филтър № 5  | 4,84.10 <sup>-4</sup>                                                    | 3,33.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 6  | Филтър № 6  | 2,9.10 <sup>-4</sup>                                                     | 2,97.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 7  | Филтър № 7  | 2,6.10 <sup>-4</sup>                                                     | 1,64.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 8  | Филтър № 8  | 3,16.10 <sup>-4</sup>                                                    | 1,77.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 9  | Филтър № 9  | <1,34.10 <sup>-4*</sup>                                                  | 2,90.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 10 | Филтър № 10 | 5,0.10 <sup>-4</sup>                                                     | 3,14.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 11 | Филтър № 11 | <1,92.10 <sup>-4*</sup>                                                  | 3,31.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 12 | Филтър № 12 | 3,4.10 <sup>-4</sup>                                                     | 3,40.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 13 | Филтър № 13 | 3,46.10 <sup>-4</sup>                                                    | 4,67.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 14 | Филтър № 14 | 6,34.10 <sup>-4</sup>                                                    | 4,77.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 15 | Филтър № 15 | 9,95.10 <sup>-4</sup>                                                    | 5,64.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 16 | Филтър № 16 | 1,5.10 <sup>-3</sup>                                                     | 6,54.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 17 | Филтър № 17 | <1,47.10 <sup>-4*</sup>                                                  | 2,16.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 18 | Филтър № 18 | 4,65.10 <sup>-4</sup>                                                    | 2,43.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 19 | Филтър № 19 | 2,83.10 <sup>-4</sup>                                                    | 2,13.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 20 | Филтър № 20 | 6,8.10 <sup>-4</sup>                                                     | 2,14.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 21 | Филтър № 21 | 7,86.10 <sup>-4</sup>                                                    | 2,01.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 22 | Филтър № 22 | <1,67.10 <sup>-4*</sup>                                                  | 1,24.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 23 | Филтър № 23 | 8,3.10 <sup>-4</sup>                                                     | 3,45.10 <sup>-3</sup>                                                  |
| 24 | Филтър № 24 | 1,47.10 <sup>-3</sup>                                                    | 4,50.10 <sup>-3</sup>                                                  |

Забележка: Обемната специфична активност на Pb-210, отбелязана в таблицата със знак (\*), е по-малка от детектуемата за метода стойност.

Стойностите на Олово-210 (<sup>210</sup>Pb) и Берилий-7 (<sup>7</sup>Be) варират в зависимост от метеорологичните условия и сезон.

Нормата за съдържание на Be-7 във въздух е 1,9.10<sup>6</sup> mBq.m<sup>-3</sup>, а на Pb-210 във въздух е 22,0 mBq.m<sup>-3</sup> съгласно Таблица № 4 Приложение № 2 към чл.18, ал.6 на Наредбата за основни норми за радиационна защита (ДВ бр.16/20.02.2018 г., изм и доп. ДВ бр.110/29.12.2020).

Обемната специфична активност на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40 във всичките пробонабрани и анализирани за годината броя филтри е по-малка от границите на количествено определяне на метода.

**1.2. Данни от извършване на радиационен мониторинг на радиационен гама фон, атмосферни отлагания и морска вода от отдел „Радиационен контрол“ към Дирекция "Обществено здраве" при РЗИ-Бургас за 2022 г.**

| Месец     | Радиационен гама фон | Атмосферни отлагания    |               |              |                 | Морска вода            |                     |                |
|-----------|----------------------|-------------------------|---------------|--------------|-----------------|------------------------|---------------------|----------------|
| 2022 г.   | $\mu\text{Sv/h}$     | Обща $\beta$ активно ст | Цезий- Cs 137 | Цезий Cs 134 | Берили й ВЕ-7   | Обща $\beta$ активност | Цезий - Cs 137      | Цезий - Cs 134 |
|           |                      | mBq/m ден               | mBq/m ден     | mBq/m ден    | mBq/m ден       | Bq/l                   | Bq/l                | Bq/l           |
| януари    | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| февруари  | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| март      | 0,14 – 0,16          | 0,10 $\pm$ 0,01         | <0,01         | <0,01        | 0,18 $\pm$ 0,01 | –                      | –                   | –              |
| април     | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| май       | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | 0,0084 $\pm$ 0,003– | –              |
| юни       | 0,14 – 0,16          | 0,28 $\pm$ 0,01         | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| юли       | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| август    | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| септември | 0,14 – 0,16          | 0,19 $\pm$ 0,02         | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| октомври  | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| ноември   | 0,14 – 0,16          | –                       | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |
| декември  | 0,14 – 0,16          | 0,15 $\pm$ 0,01         | –             | –            | –               | –                      | –                   | –              |

**2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми**

**2.1** Данни от гама-спектрометрични анализи на извадки от необработваеми почви от пунктовете на НСМОС, опробвани и анализирани в РЛ-Бургас (принадлежащи към територията на РИОСВ – Бургас).

В следващите таблици са представени в интервал (от ÷ до) обобщените резултати за специфичната обемна активност на естествени гама-емитиращи радионуклиди, както и на техногенния Cs-137 (цезий-137) в Бекерели/кг (Bq/kg) и стойности на естествения гама-фон (МЕД) в микроСиверти/час ( $\mu\text{Sv/h}$ ):

- за необработваеми почви:

| <sup>238</sup> U<br>от – до<br>(Bq/kg)      | <sup>226</sup> Ra<br>от – до<br>(Bq/kg)   | <sup>232</sup> Th<br>от – до<br>(Bq/kg)      | <sup>40</sup> K<br>от – до<br>(Bq/kg)                                | <sup>210</sup> Pb<br>от – до<br>(Bq/kg)                             | <sup>137</sup> Cs<br>от – до<br>(Bq/kg)                              | MED<br>от – до<br>(μSv/h) |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| <b>9</b> (Несебър) ÷<br><b>51</b> (Звездец) | <b>10</b> (Несебър) ÷<br><b>58</b> (Атия) | <b>10</b> (Несебър) ÷<br><b>70</b> (Звездец) | <b>460</b> (Средец) ÷<br><b>856</b> (Бургас<br>вход Слънчев<br>бряг) | <b>23</b> (Обзор) ÷<br><b>194</b> (Ахтопол),<br><b>169</b> (Мокрен) | <b>0,78</b> (Обзор)<br>÷<br><b>73,7</b> (Ямбол<br>вход<br>от Елхово) | <b>0,09 ÷ 0,18</b>        |

- за необработваеми почви от района на обекти потенциални замърсители:

| <sup>238</sup> U<br>от – до<br>(Bq/kg)                                                                                    | <sup>226</sup> Ra<br>от – до<br>(Bq/kg)                                                                              | <sup>232</sup> Th<br>от – до<br>(Bq/kg)                                                                  | <sup>40</sup> K<br>от – до<br>(Bq/kg)                                                                | <sup>210</sup> Pb<br>от – до<br>(Bq/kg)                                                                                              | <sup>137</sup> Cs<br>от – до<br>(Bq/kg)                                                                 | MED<br>от – до<br>(μSv/h) |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| <b>17-19</b> (район<br>к-<br>ра”Новоселци<br>и”, к-ра<br>”Галата КТ”) ÷<br><b>492</b> (БММ<br>хвостохранилище<br>„Росен”) | <b>23-26</b> (район<br>к-<br>ра”Новоселци<br>”, к-ра “Галата<br>КТ” ÷ <b>470</b><br>(БММ хвостохранилище<br>„Росен”) | <b>20</b> (район к-<br>ра”Новоселци<br>”, к-ра<br>”Галата КТ”) ÷<br><b>79</b> (к-ра<br>”Черноморец”<br>) | <b>546</b> (район к-<br>ра”Новоселци<br>” ÷ <b>1656</b> (к-ра<br>”Българово”,<br>к-ра<br>”Горчивка”) | <b>21</b> (район на<br>к-<br>ра”Новоселци<br>”) ÷ <b>214</b> (БММ<br>р-к „Росен”),<br><b>174</b> (БММ<br>хвостохранилище<br>„Росен”) | <b>0,3-0,7</b> (к-ри<br>”Новоселци”,<br>”Българово”,<br>”Банево” ÷<br><b>18,1</b> (к-ра<br>„Горчив-ка”) | <b>0,10 ÷ 0,20</b>        |

- за плажовете на Несебър, Синеморец и Черноморец:

| <sup>238</sup> U<br>от – до<br>(Bq/kg)                           | <sup>226</sup> Ra<br>от – до<br>(Bq/kg)                      | <sup>232</sup> Th<br>от – до<br>(Bq/kg)                      | <sup>40</sup> K<br>от – до<br>(Bq/kg)                                | <sup>210</sup> Pb<br>от – до<br>(Bq/kg)                                        | <sup>137</sup> Cs<br>от – до<br>(Bq/kg) | MED<br>от – до<br>(μSv/h)                 |
|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------|
| <b>6</b> (плаж Несе-<br>бър) ÷ <b>22</b><br>(плаж<br>Черноморец) | <b>7</b> (плаж<br>Небър) ÷ <b>26</b><br>(плаж<br>Черноморец) | <b>6</b> (плаж<br>Небър) ÷ <b>18</b><br>(плаж<br>Черноморец) | <b>324</b> (плаж<br>Синеморец) ÷<br><b>1437</b> (плаж<br>Черноморец) | <b>8-9</b> (плаж<br>Сине-морец,<br>есебър) ÷ <b>24</b><br>(плаж<br>Черноморец) | <b>1,4 ÷ 2,5</b><br>(за трите<br>плажа) | <b>0,09 ÷ 0,16</b><br>(за трите<br>плажа) |

- за плажа на з. “Вромос”:

| <sup>238</sup> U<br>от – до<br>(Bq/kg)                              | <sup>226</sup> Ra<br>от – до<br>(Bq/kg)                         | <sup>232</sup> Th<br>от – до<br>(Bq/kg) | <sup>40</sup> K<br>от – до<br>(Bq/kg)                                              | <sup>210</sup> Pb<br>от – до<br>(Bq/kg)                                                 | <sup>137</sup> Cs<br>от – до<br>(Bq/kg) | MED<br>от – до<br>(μSv/h)                                  |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Пункт<br>„Контр. точка<br>на плажа”:<br><b>304</b> (III<br>трим.) ÷ | Пункт<br>„Контр. точка<br>на плажа”:<br><b>287</b> (II трим.) ÷ | <b>18 ÷ 20</b><br>за двата<br>пункта    | Пункт<br>„Контр. точка<br>на плажа”:<br><b>833</b> (I трим.) ÷<br><b>1061</b> (III | Пункт<br>„Контр. точка<br>на плажа”:<br><b>225</b> (III трим.) ÷<br><b>248-250</b> (I и | <b>5,2 ÷ 6,9</b><br>за двата<br>пункта  | Пункт „Контр.<br>точка на<br>плажа”:<br><b>0,22 ÷ 0,27</b> |

|                                                                           |                                                                           |  |                                                                        |                                                                        |  |                                         |
|---------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------|
| <b>435</b> (I трим.)                                                      | <b>379</b> (III трим.)                                                    |  | трим.)                                                                 | IVтрим.)                                                               |  |                                         |
| Пункт<br>„Прибой”<br><b>205</b> (II трим.)<br>÷<br><b>377</b> (III трим.) | Пункт<br>„Прибой”<br><b>203</b> (II трим.)<br>÷<br><b>294</b> (III трим.) |  | Пункт<br>„Прибой”<br><b>970</b> (III трим.)÷<br><b>1273</b> (IV трим.) | Пункт<br>„Прибой”<br><b>183</b> (IV трим.) ÷<br><b>233</b> (III трим.) |  | Пункт<br>„Прибой”<br><b>0,15 ÷ 0,18</b> |

- за седименти:

|                                                       |                                                       |                                                       |                                                         |                                                       |                                             |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <sup>238</sup> U                                      | <sup>226</sup> Ra                                     | <sup>232</sup> Th                                     | <sup>40</sup> K                                         | <sup>210</sup> Pb                                     | <sup>137</sup> Cs                           |
| от – до<br>(Bq/kg)                                    | от – до<br>(Bq/kg)                                    | от – до<br>(Bq/kg)                                    | от – до<br>(Bq/kg)                                      | от – до<br>(Bq/kg)                                    | от – до<br>(Bq/kg)                          |
| <b>22</b> (р.<br>Ропотамо) ÷<br><b>32</b> (р. Тунджа) | <b>29</b> (р.<br>Ропотамо) ÷<br><b>36</b> (р. Тунджа) | <b>28</b> (р.<br>Ропотамо) ÷<br><b>41</b> (р. Тунджа) | <b>526</b> (р.<br>Ропотамо) ÷<br><b>645</b> (р. Тунджа) | <b>18</b> (р.<br>Ропотамо) ÷<br><b>33</b> (р. Тунджа) | <b>1,03-1,09</b><br>(за двата<br>седимента) |

Измерените стойности на специфичната активност в пробите от двата пункта: „Контролна точка на плажа” и „Пункт прибой” скален материал от з. „Вромос” през 2022 г. не се различават от „типичните” за плажната ивица на залива, замърсен в периода 1954-1977 г. от изхвърлен флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика „Росен” към Бургаски медни мини. Стойностите превишават няколкократно фоновите стойности на “чистите” плажове в района, а гама-фонът – около 2 пъти.

За използване на терени без ограничения, нормативно установената стойност за Ra-226 (радий-226) е 200 Bq/kg /Наредба №1/1999 г. за норми за целите на радиационна защита и безопасност при ликвидиране на последствията от урановата промишленост в република България/.

**2.2.** Водните проби от региона се изпращат за радиологичен анализ в Лабораторията за радиационни изпитвания (ЛРИ) в ИАОС-София с изключение на тези от Атанасовско езеро, Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и Черно море при залив “Вромос”, които се анализират в РЛ Бургас. Данните от ЛРИ при ИАОС за 2021г. са:

Данните от ЛРИ при ИАОС за 2022 г. са:

А. За обща бета-активност - норма: 0,5 Bq.l<sup>-1</sup> съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

| №  | ОБЕКТ                     | (Bq/l)    |
|----|---------------------------|-----------|
| 1. | Река Ропотамо при Веселие | 0,08±0,02 |

|    |                                  |           |
|----|----------------------------------|-----------|
| 2. | Язовир "Ясна поляна"             | 0,03±0,01 |
| 3. | Язовир "Камчия"                  | 0,04±0,01 |
| 4. | Езеро "Вая" - изток              | 0,50±0,10 |
| 5. | Езеро "Мандра" при Константиново | 0,07±0,02 |

Б. За обща алфа-активност - норма 0,2 Bq.l<sup>-1</sup> съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

| № | ОБЕКТ                            | (Bq/l)    |
|---|----------------------------------|-----------|
| 1 | Река Ропотамо при Веселие        | <0,04*    |
| 2 | Язовир "Ясна поляна"             | <0,04*    |
| 3 | Язовир "Камчия"                  | <0,04*    |
| 4 | Езеро "Вая" - изток              | 0,20±0,08 |
| 5 | Езеро "Мандра" при Константиново | 0,09±0,03 |

В. Морски/солени води:

| № | ОБЕКТ                      | Cs-137<br>(Bq/l) |
|---|----------------------------|------------------|
| 1 | Черно море при Черноморец  | 0,0081±0,0014    |
| 2 | Черно море при з. „Вромос“ | 0,0084±0,0030    |
| 3 | Черно море при Синеморец   | 0,0087±0,0015    |
| 4 | Черно море при Несебър     | <0,007           |
| 5 | Атанасовско езеро          | <0,062           |

*Забележка:* \* по-малко от границата на количественото определяне на метода.

За пунктове р. Велека при Синеморец, р. Резовска-устие и р. Тунджа при с. Крушаре извадките са в процес на изпитване.

Морските води са концентрирани от 9 l до 450 ml, а тази от Атанасовско езеро от 1 l до 450 ml.

Съгласно националното законодателство съдържанието на цезий във води не се нормира.

### 3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда

В обобщение, радиологичният мониторинг на РЛ Бургас на проби от атмосферен въздух, необработваеми почви, повърхностни води и скален материал през 2022 г. не отчита съществени отклонение от фоновите стойности на анализирани показатели в опробваните пунктове.

Изключение прави почвената проба от хвостохранилище „Росен“ - след външна намеса, изкопни работи за подмяна на канавки на хвостохранилището, резултатите от гама-спектрометричния анализ за уран и радий в пробата от пункта превишават неколkokратно стойностите, получени в периода 2001-2021 г.

### III.4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

#### 1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

В териториалния обхват на РИОСВ – Бургас на контрол по глава VII, раздел I на *Закона за опазване на околната среда* и *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси* подлежат обекти извършващи дейности, свързани с производство, употреба и съхранение на химични вещества и смеси, както и обекти, в които се съхраняват и/или употребяват опасни вещества от Приложение №3 на ЗООС.

Общият брой на предприятията класифицирани с нисък и висок рисков потенциал на територия на област Бургас са 12, разпределени съгласно извършена класификация по по чл.103, ал.2, съгласно критериите по Приложение №3 на ЗООС както следва:

1. Предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал:

- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Основна площадка;
- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Пристанищен Терминал Росенец;
- “БМФ ПОРТ БУРГАС“ ЕАД – Пристанищен Терминал „Бургас Изток – 2“, Площадка

Буферен склад за течни горива;

- “ЛУКОЙЛ – БЪЛГАРИЯ” ЕООД –Пласментно снабдителска база “КАРНОБАТ”;
- “АНДЕЛА” ООД – Склад за взривни материали - “Горно Езерово”;
- „Модулна инсталация за рециклиране на отработени катализатори чрез пиролиза”,

гр.Камено, област Бургас с оператор „Индустириал Процесинг груп”ООД, гр.Бургас.

2. Предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал:

- „Деспред”АД–гр.София-„Складова база Деспред”, кв.Долно Езерово, гр.Бургас;
- „Водоснабдяване и канализация”ЕАД- Бургас, Пречиствателна станция за питейни

води, с. Прилеп, общ.Сунгурларе;

- „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт”АД, Летище Бургас;
- „Топливо”АД, Пълначен завод за пропан-бутан, територия на „Лукойл Нефтохим Бургас”АД, общ.Камено;
- „Теком”АД-клон Бургас, кв.Черно море;
- „Топлофикация-Бургас”АД.

Описаните предприятия с висок и нисък рисков потенциал са изградени и функционират с изключение на „Модулна инсталация за рециклиране на отработени катализатори чрез пиролиза”, гр.Камено, област Бургас с оператор „Индустириал Процесинг груп”ООД, гр.Бургас. Същото е с потвърдена класификация от Директора на Изпълнителна агенция по околна среда – София. От директора на РИОСВ –Бургас е издадено Решение по оценка на въздействието върху околната среда, в което е потвърдено местоположението и безопасните разстояния в съответствие с чл.99б, ал.5 на ЗООС, но към настоящия момент не е започнало изграждането му.

Изпълнението на изискванията на Глава седма, Раздел I от ЗООС е свързано с прилагане на управленски и технически мерки за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества от Приложение №3 на ЗООС, предвидени от операторите на предприятия с висок и нисък рисков потенциал.

Контролът се осъществява чрез съвместни проверки на комисии, съставени от представители на РИОСВ, регионалните структури на МВР, РД“Пожарна безопасност и защита на населението”, ГД “Инспекция по труда“ и упълномощени представители на кметовете на общините, на чиито територии се намират СЕВЕЗО обекти.



Съгласно изискванията на чл.157б, ал.2, т.2, буква „б” на интернет страницата на РИОСВ – Бургас е публикувана информация за дата на последните проверки на обекти с нисък или висок рисков потенциал. за 2022 г.

Общият брой на задължените лица, обект на контролна дейност през 2022 г. по законодателството по химикали е 45, които съгласно задълженията си по нормативните актове в областта на управлението на химикалите се разпределят както следва,

- 45 броя задължени лица по Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH, като 6 от задължените лица са със статут регистрант на химично вещество (от тях 6 производителя, 2 вносители, 1 изключителен представител), а 42 от задължените лица са със статут по REACH потребители по веригата на доставки;

- 9 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент №1272/2008 (CLP) относно класифицирането, етиктирането и опаковането на химикали;

- 1 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент №648/2004 относно детергентите;

- 5 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители;

- 29 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

В резултат на извършения контрол през 2022 г. по отношение на химикалите се установи, че дружествата произвеждат, използват и съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с изискванията на екологичното законодателство по химикали и съгласно условията за безопасно съхранение на химикалите, посочени в информационните листи за безопасност. Съоръженията за съхранение на опасни химични вещества и смеси се поддържат в добро експлоатационно състояние. Операторите са изготвили в съответствие с утвърдения формат за документиране на оценката за безопасността на съхранение на химичните вещества и смеси и ги поддържат актуални. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение, съгласно чл.6 от Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси.

### **3. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове;**

Основните приоритети за контрол са изведени на основание извършване на системна оценка на опасностите в ПСНРП и ПСВРП по отношение управление на риска от големи аварии и проведен анализ на риска на контролираните обекти по химикали за въздействието им върху околната среда, като са отчетени съответните законови изисквания по:

- ✓ Изпълнение на изискванията на Глава седма, раздел I от ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (Директива 2012/18/ЕС (СЕВЕЗО)) – целеви групи: оператори на предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал контрол по отношение на:

- Прилагане от страна на операторите на подходящи мерки за безопасност, във връзка с различните дейности на предприятията за предотвратяване на големи аварии;
- Осигуряване на подходящи средства за ограничаване на големи аварии във и извън обектите;

- Осигуряване на достъп до информацията на обществеността за предприятията с нисък и висок рисков потенциал по отношение мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария;
- валидността на документацията на операторите, осигуряваща прилагането на изискванията на Глава седма, раздел I от ЗООС .

✓ Изпълнение на изискванията на Закона за защите от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, по отношение на:

- Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH - целеви групи: производители, вносители и потребители по веригата на доставки на химични вещества и смеси. Планирани са проверки за:

- Контрол на производители и вносители на дървени въглища и на производители на етерични масла за извършена регистрация по Регламента;

- Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност, класификация и етикетирание съгласно Регламент CLP и нотификация на ЕСНА за списъка за класификация и етикетирание на пуснати на пазара опасни химични вещества;

- контрол в рамките на Десетия координиран европейски проект (REF-10) на Форума относно Интегриран контрол на химикалите в продуктите. Извършване на задълбочена проверка за съответствието чрез лабораторен анализ на продукт по отношение съдържание на вещества включени в Приложение XVII на REACH;

- изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на химикали;

- контрол по Регламент 2019/1020 относно надзора на пазара по отношение, получени уведомления чрез системата за бърза намеса в съответствие с разпоредбите на чл.20 (RAPEX) и чрез Информационната и комуникационна система за надзор на пазара (ICSMS), целеви групи: задължени лица-потребители по веригата на доставки, които по смисъла на регламентите за управление на химикали съвпадат с краен ползвател (КП) и по-конкретно с професионален краен ползвател в процеса на неговите промишлени или професионални дейности.

- контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана с приоритет веществата с дата на забрана през 2021 г. Целеви групи: оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, §1, г) на REACH (чл. 56, §1, а)); потребители надолу по веригата, които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 66); оператори, които пускат на пазара вещество, за чиято употреба е издадено разрешение на непосредствен участник надолу по веригата на доставки (чл. 56, §1, д)) и производители, вносители, потребители надолу по веригата на вещества, предмет на разрешаване, които пускат на пазара или употребяват без издадено разрешение. На контрол подлежат условията към издадените разрешения за употреба.

- Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака – целеви групи: оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси). Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения;

- Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители – целеви групи: производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата (които използват УОЗ вещества, чиято употреба е разрешена в съответствие с граничните стойности, посочени в Приложения I и II на Регламент 2019/1021);

### 3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

#### 3.1 Управление на риска от големи аварии

Директива 2012/18/ЕС - Севезо III на Европейския парламент и на Съвета от 04 юли 2012 година относно контрола на опасностите от големи аварии има за цел предотвратяване на опасностите от големи аварии, свързани с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях както за хората, така и за околната среда.

Изискванията на Директивата са въведени в националното законодателство в глава седма, раздел I на ЗООС, където се определят общите разпоредби за предотвратяване на опасностите от големи аварии с опасни вещества от Приложение №3 към чл.103, ал.1 на ЗООС.

Съгласно критериите по Приложение №3 на ЗООС операторите на нови или действащи предприятия и/или съоръжения, в които се употребяват и/или се съхраняват опасни вещества от приложението, са ги класифицирали като предприятия и/или съоръжения с нисък (ПСНРП) или с висок рисков потенциал (ПСВРП).

През 2022 г. съгласно Годишния план за контролната дейност на комисиите по чл.157а, ал.2 от ЗООС, утвърден със заповед на министъра на околната среда и водите е осъществен контрол на 11 броя обекти (5 броя с висок рисков потенциал и 6 броя с нисък рисков потенциал):

- „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, Основна площадка, 8104 гр. Бургас с оператор „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, обект с ВРП;
- Пристанищен терминал „Росенец“ с оператор „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, обект с ВРП;
- Склад за взривни материали „Горно Езерово“ с оператор „Андела“ ООД, гр.Бургас, обект с ВРП;
- Пристанищен Терминал „Бургас Изток – 2“, Площадка Буферен склад за течни горива с оператор „БМФ ПОРТ БУРГАС“ ЕАД, обект с ВРП;
- Пласментно-снабдителска база гр.Карнобат, с оператор „Лукойл България“ ЕООД-София, обект с ВРП;
- „Складова база Деспред“, кв.Долно Езерово, гр.Бургас, с оператор „Деспред“ АД–гр.София, обект с НРП;
- „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД- Бургас, Пречиствателна станция за питейни води, с.Прилеп, общ.Сунгурларе, обект с НРП;
- „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“ АД, Летище Бургас, обект с НРП;
- „Топливо“ АД, Пълначен завод за пропан-бутан, територия на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, общ.Камено, обект с НРП;
- „Теком“ АД-клон Бургас, кв.Черно море, обект с НРП;
- „Топлофикация-Бургас“ АД, Гр. Бургас, п.к. 642, обект с НРП.

От извършения контрол комисията установи, че проверените оператори на ПСВРП и ПСНРП на територия на област Бургас изпълняват управленските, превантивните и техническите мерки за предотвратяването на големи аварии, прилагат ангажиментите си, декларирани в Политиката за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества по отношение на безопасната експлоатация на предприятията, спазват процедурите за периодична оценка ефективността и адекватността на системата за управление на мерките за безопасност. Ежегодно извършват обучение на персонала по отношение на безопасната експлоатация на съоръженията и вредностите на химичните вещества, с които се работи, актуализирали са годишните програми за обучение на служителите си във връзка с възможността от възникване на пандемични периоди. Актуализирани са правилата/инструкциите в случай на възникване на авария при работата на предприятието в извънредни условия като например намелен брой

служители поради пандемия. Извършват се изпитания на противопожарните и пеногасителните системи и съоръжения. В рамките на системата за коригиращ мониторинг операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии и/или нарушения на технологичния режим, установяване на причините за тяхното възникване и на коригиране на системата за управление на мерките за безопасност.

Операторите са поместили на своите уебстраници актуална информация на заинтересованата общественост относно аварийното планиране, като са предоставили необходимите мерките за сигурност и поведение при възникване на голяма авария в предприятие с нисък или висок рисков потенциал.

Спазват се нормативно определените срокове за преразглеждане на документите в ДБ, ДППГА и ВАП. Представенят се заключенията от извършените преразглеждания на документите от предприятията с висок и нисък рисков потенциал.

Кметовете на засегнатите общини, на чиито територии са разположени предприятия с висок рисков потенциал, са осигурили постоянен достъп на интернет страниците си на информация за обществеността в съответствие с чл.18, ал.6 от Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (Наредбата).

До настоящият момент няма възникнали аварии по смисъла на Приложение №5 на ЗООС на територия на област Бургас

По време на текущия контрол са дадени 4 броя предписания:

- Изграждане на локална система за оповестяване в съответствие с изискванията на чл.35, ал.3, т.5 ЗЗБ на 2 броя обекти съхраняващи взривни материали.

- Обезопасяване на складовете в съответствие с чл.16, ал.1, т.2а и чл.28, ал.1 от Наредба №7 за минималните изисквания за ЗБУТ.

- Окосяване на тревната растителност във връзка с изискванията на чл.16, ал.1 от Наредба №81213-647/2014 г.

- Представяне на копие на Доклад от преразглеждане на документите по чл.116е ЗООС. За 2022 г. няма съставени актове и издадени наказателни постановления.

Кметовете на общините Бургас, Камено и Карнобат, на чиято територия се намират предприятия с висок рисков потенциал са представили в РИОСВ – Бургас информация за проведени частични тренировки с всички предприятия с висок рисков потенциал. Съвместно с представители на Общинския съвет за сигурност е проверено взаимодействието между различните институции при възникване на аварии, ефективността на комуникация между операторите и дежурния на Общинския съвет за сигурност и аварийните служби, както и системата за оповестяване.

### 3.2 Химикали

През 2022 год. са извършени 42 проверки на 45 задължени лица по Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH. От задължените лица 6 са регистранти, от тях 6 производителя, 2 вносители, 1 изключителен представител и 42 потребители по веригата на доставки.

Приоритетно бяха извършени проверки на производители и вносители на дървени въглища и на дружества, производители на етерични масла, както и такива заявили инвестиционни намерения за производството им по отношение изпълнение на задълженията им по Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH и Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) във връзка с извършване на нотификация по чл.40 от регламента.

Извършени са 5 броя проверки на 5 дружества производители на лавандулово етерично масло. При проверките е установено, че към настоящия момент производителите на лавандулово масло, изпълнили задълженията си по REACH са две дружества-регистранти. Производителите на лавандулово и други етерични масла в количество под 1 тон/година са изпълнили задълженията си за нотификация по чл.40 от CLP.

Акцент в контролната дейност през периода бе извършване на проверки по Регламент 2019/1020 относно надзора на пазара по получени чрез Информационната и комуникационна система за надзор на пазара (ICSMS) уведомления от системата за бърза намеса в съответствие с разпоредбите на чл.20 (RAPEX). Целеви групи бяха задължени лица-потребители по веригата на доставки, които по смисъла на регламентите за управление на химикали съвпадат с краен ползвател (КП) и по-конкретно с професионален краен ползвател в процеса на неговите промишлени или професионални дейности. Проверките са разпределени както следва:

- по нотификации по RAPEX, чрез Информационната и комуникационна система за надзор на пазара (ICSMS) – 2 броя проверка на търговски обекти по отношение на артикули със сериозен риск от съдържание на фталати (вписване 50/51 от Приложение XVII на Регламент REACH) и Регламент 850/2004 относно устойчивите органични замърсители по отношение съдържание на късоверижни хлорирани парафини. При проверките не са установени стоки от получените нотификации в ICSMS.

- 2 броя проверка на задължени лица-потребители по веригата на доставки, които по смисъла на регламентите за управление на химикали съвпадат с краен ползвател (КП) и по-конкретно с професионален краен ползвател в процеса на неговите промишлени или професионални дейности –Автоцентър за продажба и ремонт на автомобили и автосервиз по отношение използването на бои в професионалната им дейност. При проверките не се установени несъответствия.

В рамките на провеждане на оперативната фаза на Десетия координиран европейски проект (REF-10) на Форума относно Интегриран контрол на химикалите в продуктите, е извършена задълбочена проверка за съответствието чрез лабораторен анализ на продукт (изделие за деца) за съдържание на фталати (вписване 51, 52 от Приложение XVII). От извършения анализ от акредитирана лаборатория е установено, че в продукта не се открива съдържание на фталати.

Във връзка с предстоящо влизане в сила на концентрационно ограничение за пускането на пазара и употребата на група вещества (Диизоцианати) в самостоятелен вид, като съставка на други вещества или смеси за промишлена и професионална употреба (вписване 74) от Регламент REACH са извършени 2 броя проверки. Установено е, че в два обекта се употребяват изоцианати, и дружествата са провели обучения на работещите в съответствие с т.5, а) от вписване 74 на Приложение № XVII на REACH.

Във връзка с проследяване изпълненията на дружествата, относно задълженията за актуализиране на регистрацията съгласно чл.22 от REACH са извършени документални проверки относно произведена и внесена продукция за периода 2022 и складови разписки за заприхождаване на готова продукция за същия период, както и От представената информация от дружествата регистранти не се установи нарушение на тонажните групи на регистрация.

При планирана проверка на изпълнение задълженията на дружество – регистрант по Регламент (ЕО) 1907/2006 през 2022 г. е акцентирано върху проследяване изпълнението задълженията му като производител на изолиран на площадката междинен продукт и прилагане на строго контролирани условия, определени в чл.18, параграф 4, букви а)-е) от регламента. При извършената проверка е установено съответствие на представената информация от регистрационното досие и прилаганите строго контролирани условия при производството и

употребата на междинния изолиран продукт обект на проверката. Мерките от досието, които касаят прилагане на строго контролираните условия през целия жизнен цикъл на веществото (при производството, съхранението, по време на ремонт на инсталацията за производството му, третиране на отпадъци и отпадъчни води, вземането на проби за окачествяване на продукта, емисии в атмосферата, емисии в работна среда и др.) се спазват.

И през 2022 г. продължи контрола по изпълнения на мерките, предвидени в сценариите на експозиция в разширените информационни листи за безопасност, изготвени от производителите на химичните вещества. При проверките не са констатирани несъответствия по отношение дали употребите са в рамките на условията на сценариите на експозиция и прилагане на мерките за управление на риска.

През периода по отношение изпълнение задълженията на операторите по Регламент (ЕО) №1907/2006 са дадени 6 броя предписания (представяне на ИЛБ – 4 броя, предоставяне на документи за произведени и/или внесени количества вещества за отчетния период-2 броя). Предписанията са изпълнение в срок.

Съгласно указанията за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент №684/2004 относно детергентите е извършена една проверка на обект за производство на почистващи препарати. При проверката е изисквана техническа документация, информационен лист за безопасност, удостоверяващо нивото на крайна биоразградимост на повърхностно-активното вещество, влизащо в състава на детергента. Не са установени несъответствия и нарушения на законодателството по детергенти.

Осъществен е контрол по Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ) като са извършени проверки на обекти за производство на изолационни плочи за строителството във връзка с потенциална употреба на забавител на горенето хексабромциклододекан и на дружества за съхранение и продажба на препарати за растителна защита, относно съдържание на хексахлорбензен в пусканите на пазара препарати, както и в търговски обект за спортни изделия по нотификация по системата RAPEX от ICSMS за потенциално съдържание на късоверижни хлорирани парафини. При извършения контрол не е установено използването на вещества от POPs Регламента.

През 2022 год. са извършени 29 бр. проверки за съответствието на дружествата с изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси. При извършения контрол е установено, че операторите изпълняват задълженията си по отношение съхранението на опасните химични вещества и смеси и прилагат общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение определени в чл.6 от Наредба. Поддържат се в наличност и се представят по време на проверките изготвените актуализирани оценки за безопасността на съхранението на химичните вещества и смеси. През текущия период не са установени несъответствия със законодателството, касаещо съхранението на опасните химични вещества и смеси.

#### **IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ**

##### **КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ (КР)**

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени предприятия. Използва се също и за регулиране на други видове дейности, като тези в съоръженията за третиране на отпадъци, големите горивни инсталации, интензивното животновъдство. При КПКЗ се използва едно

единствено разрешително за контрол на подземни и отпадъчни води, емисии във въздуха, управление на отпадъците, почви, шум и свързаните с тях аспекти. По този начин се дава възможност за минимизиране на въздействието върху околната среда на инсталацията като цяло. Комплексното разрешително (КР) е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на Глава седма от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС). Едно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и се експлоатират от един оператор.

За издаване на комплексно разрешително операторите на инсталации и/или съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение №4 на *Закона за опазване на околната среда*, подготвят и подават заявление в Изпълнителната агенция по околна среда. Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда е компетентният орган за издаване, отказ, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на разрешителните по чл. 117, ал. 1 и 2 на ЗООС. Експертите от РИОСВ–Бургас участват в процедурите по издаване, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на комплексните разрешителни.

На контролираната територия от РИОСВ–Бургас са издадени комплексни разрешителни на 13 оператори за експлоатация на 20 бр. инсталации/съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС : рафинерия; химически инсталации; горивни инсталации; инсталация за производство на кръгли, периодични и горещовалцувани профили; инсталация за производство на керамични изделия; инсталации за производство на вар; инсталации за отглеждане на свине; инсталация за производство на плочи от дървесни частици (ПДЧ) и на плочи от ориентирани дървесни частици (OSB); депа за опасни и неопасни отпадъци, инсталация за производство на етилов алкохол (спирт) и винен дестилат.

Операторите с издадени комплексни разрешителни са:

- „Промет стиил” ЕАД, гр. Бургас
- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас
- „Топлофикация – Бургас” АД, гр. Бургас
- „Керамика Бургас” АД, гр. Бургас
- Община Созопол – за експлоатация на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево” в землището на с. Равадиново, общ. Созопол
- „Свинокомплекс Крумово градище” АД, с. Крумово градище, общ. Карнобат
- „Свинокомплекс Зимен” АД, с. Зимен, общ. Карнобат
- Община Бургас – за експлоатация „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе”, с. Братово, общ. Камено
- Община Малко Търново – за експлоатация на „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за община Малко Търново”, гр. Малко Търново
- „СМА Минерал Бургас Вар” ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир, общ. Руен
- „Кроношпан България” ЕООД, гр. Бургас
- „ВИН.С.ИНДУСТРИЙС“ ООД, с. Церковски, общ. Карнобат
- „Бългериън Шугър Къмпани” ЕООД, гр. Камено

Една от инсталациите (*инсталация за производство на вар* с оператор „Бългериън шугър къмпани“ ЕООД) е изведена от експлоатация и след приключване на дейностите по предаване на наличните на площадката отпадъци, образувани от производствената дейност на оператора, ще се премине към прекратяване на КР.

Въздействието от дейността на инсталациите с издадени комплексни разрешителни върху околната среда се оценява чрез резултатите от извършените планови и извънпланови проверки, анализ на резултатите от провеждания постоянен или периодичен собствен мониторинг на емисии на замърсители във въздух и води, шумови въздействия и състояние на почвите, както и резултатите от извършения контролен мониторинг.

Притежателите на комплексни разрешителни осъществяват системно управление по околна среда, съобразено с изискванията на приложимите заключения за най-добри налични техники (НДНТ). Прилагането на най-добрите налични техники (НДНТ) се определя чрез оценка на: консумацията (количество и вид) на вода, енергия и основни суровини за производството на единица продукция; употребата на опасни вещества за производството на единица продукция; количеството и вида на вредните вещества, изпускани в атмосферния въздух (включително параметрите на изпускащите устройства), в отпадъчните води и водните обекти (включително точките на заустване); количеството и вида на производствените и/или опасните отпадъци, образувани при производствената дейност.

Операторите, на комплексни разрешителни на територията на РИОСВ-Бургас, прилагащи НДНТ са: „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, „Топлофикация – Бургас“ АД, „Керамика Бургас“ АД, „Свинекомплекс Крумово градище“ АД, „Свинекомплекс Зимен“ АД, „СМА Минерал Бургас ВАР“ ЕООД, „Кроношпан България“ ЕООД, „ВИН.С.ИНДУСТРИЙС“ ООД.

Контролът на комплексните разрешителни се осъществява съгласно Методика за реда и начина на контрол на комплексното разрешително, утвърдена със Заповед № РД–806 от 31.10.2006 г. на Министъра на околната среда и водите.

През отчетния период са осъществени планираните 12 броя проверки на оператори с издадени комплексни разрешителни. По време на извършените проверки на операторите е дадено 1 брой предписание, свързано със спазване на законодателството по комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването. Предписанието е изпълнено в посочения срок.

За констатирани нарушения по изпълнението на условията на комплексните разрешителни през 2022 г. са съставени са 5 бр. АУАН както следва:

- „Керамика Бургас“ АД за нарушение на чл. 123в, т.2 от *Закона за опазване на околната среда, във връзка с Условие 9.1. от КР*;
- „Керамика Бургас“ АД за нарушение на чл. 123в, т.3 от *Закона за опазване на околната среда*;
- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД – за неизпълнение на чл. 123в, т.2 от *Закона за опазване на околната среда, във връзка с Условие 9.6.1.3. от КР*;
- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, за неизпълнение на чл.123 в, т.2 от *Закона за опазване на околната среда, във връзка с Условие 8.3.1.3. от КР*;
- „ВИН.С ИНДУСТРИЙС“ ООД за нарушение на чл. 123в, т.2 от *Закона за опазване на околната среда, във връзка с Условие 10.4.2.1. от КР*

През 2022 г. всички оператори представиха в законовия срок *Годишни доклади по околната среда* (ГДОС) за изпълнение на дейностите, за които са предоставени комплексните разрешителни. Докладите се изготвят по образец, съгласно *„Методика за реда и начина за контрол на комплексни разрешителни и образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексното разрешително“*, утвърдена от министъра на околната среда и водите. Годишните доклади са проверени и изпратени по електронен път в Изпълнителната агенция по околна среда.

Операторите, извършващи дейности по приложение I на Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 г. за създаване на *Европейски Регистър*



за изпускането и преноса на замърсители (ЕРИПЗ) докладват данните за изпускането и преноса на замърсителите за предходната година в Национална информационна система за докладване. Докладите са проверени и потвърдени в системата в указания срок.

### **Екологична отговорност**

*Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети* определя екологичните щети и непосредствената заплаха за възникване на такива, както и правомощията на органите на изпълнителната власт, правата и задълженията на операторите. Екологични щети по смисъла на този закон са щетите върху защитените видове и природни местообитания, водите и водните тела, почвите.

*Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети* се прилага в случаите на непосредствена заплаха за възникване на екологични щети и/или на причинени екологични щети в резултат на извършване на дейности, определени в Приложение №1 към чл. 3, т. 1 на закона.

За определяне на превантивните и оздравителните мерки и минималния размер на разходите за тяхното изпълнение операторите изготвят Собствена оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и причинени екологични щети в съответствие с изискванията на *Наредба №1 от 29 октомври 2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.*

През отчетния период са осъществени *5 броя проверки* на оператори, извършващи дейности по Приложение №1 на ЗОПОЕЩ. По време на проверките са дадени 5 бр. предписания, свързани с необходимостта от изготвянето на собствена оценка, планиране и остойностяване на мерки за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети. Всички предписания са изпълнени в определените срокове и в съответствие с изискванията на нормативната уредба по отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

За отчетния период на контролираната от РИОСВ–Бургас територия не са установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или на причинени екологични щети по смисъла на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети

За поддържане на публичния регистър по чл.15 от *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети* в Министерството на околната среда и водите периодично се предоставя информация за издадените от директора на РИОСВ–Бургас разрешения и регистрационни документи, съгласно *Закона на управление на отпадъците.*

За отчетния период на контролираната от РИОСВ–Бургас територия не са установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или на причинени екологични щети по смисъла на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

### **Контрол по изпълнение на *Програмата за отстраняване на минали екологични щети* на „ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС” АД**

На територията, контролирана от РИОСВ – Бургас се изпълнява програма за отстраняване на минали екологични щети - *Програма за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация на „Нефтохим” АД, гр. Бургас (Програмата).*

Програмата за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация на „Нефтохим“ АД, гр. Бургас (Програмата) е одобрена с Решение по ОВОС 77-24/1999 г.

Програмата се изпълнява на основание изпълнително споразумение (ИС) от 20.01.2000 г. между Министъра на околната среда и водите, Министъра на финансите и Изпълнителния директор на Агенция за приватизация от една страна и „Лукойл Петрол“ АД и „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД.

С подписано допълнително споразумение № 4/11.11.2021 г. се променя крайният срок за изпълнение на Програмите за ликвидиране на минали екологични щети от 2020 г. на 2025 г.

През отчетния период са осъществени 12 броя проверки съгласно *Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на Програмите за отстраняване на минали екологични щети*, (утвърдени през м. януари 2011г. от министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол).

Изготвени са 12 бр. становища относно изпълнението на обектите от Програмата, които са предоставени на Министерството на околната среда и водите.

По време на проверките се констатира съответствие на извършените дейности от дружеството по Програмата за отстраняване на минали екологични щети по отношение на:

**Обект 1.2.** *„Подобно проучване състоянието на резервоарите за съхранение на нефтените утайки и други отпадъци. Изграждане на нови или реконструкция на съществуващи съоръжения (с вместимост 100 хил. м<sup>3</sup>) за временно съхранение на част от натрупаните до момента на приватизация нефтени утайки и други отпадъци, включително ликвидиране на нефтен шлам с обем до 200 хил. м<sup>3</sup>“*

## ОВОС, ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА И ОС

В съответствие с изискванията, регламентирани в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и специализираните /секторни/ закони през 2022 г. РИОСВ-Бургас е извършила превантивен, текущ и последващ контрол.

Постъпили са **3217 броя** уведомления за инвестиционни предложения и **297** уведомления за план/програма. Процедурите по реда на Глава шеста от ЗООС се извършват на най-ранен етап на изготвянето на плановете, програмите и инвестиционните предложения с цел на най-ранен етап да се определи степента на въздействие на инвестиционните предложения, плановете, програми и проекти върху околната среда и да се предвидят мерки за опазване здравето на населението и компонентите на околната среда.

Контролната дейност по Глава шеста от ЗООС се извършва по документи и чрез проверка на място.

Регламентираните процедури за съвместяване на оценката за съвместимост в рамките на действащите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), на ППП/ИП, които попадат в обхвата на ЗООС са извършени съгласно изискванията.

През отчетния период отдел „Превантивна дейност“ подготви, а директорът на РИОСВ-Бургас постанови:

- **188 броя** решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;
- **2 броя** решение по ОВОС с характер „Одобрява“;
- **71 броя** решения за прекратяване на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;

- **152 броя** Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка;
- **3 броя** становища по ЕО - с характер „съгласува“
- **7 броя** Решения за прекратяване на процедурата по реда на раздел II, глава Шеста от ЗООС

През 2022 г. са проведени 6 заседания на Експертния екологичен съвет към РИОСВ – Бургас.

В изпълнение на плана за контролна дейност на инспекцията, от отдел „Превантивна дейност“ са извършени 27 проверки на административни актове по ОВОС, 4 проверки на административни актове по ЕО. От тях 16 проверки са по изпълнение на условията, постановени в решенията по ОВОС и решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, 4 проверки по наблюдение и контрол по изпълнение на мерки и условия в становища по ЕО/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, 7 проверки относно правното действие на актовете, издадени по реда на глава VI от ЗООС. В резултат на извършената контролна дейност се констатира, че се изпълняват мерките и условията, поставени в постановените административни актове, предвид етапа на реализация на ИП/ПУП.

Идентифицираните проблеми при провеждане на процедурите по ОВОС и ЕО на територията на РИОСВ – Бургас са: • Засиленият инвеститорски интерес, обработването на голям брой преписки за инвестиционни предложения, планове и програми; • Недостатъчният наличен експертен състав, предвид обема на работа, създава предпоставка за забавяне при обработването на преписките. • Проблем се явява произнасянето в законоустановените срокове, предвид съотношението на експертния състав в отдела към броя входящи документи; • Големият брой преписки свързани с планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, за които се кандидатства за финансиране по различни програми. • Постъпването на жалби и възражения от физически и юридически лица, голяма част, от които са неоснователни спрямо екологичното законодателство, питания от народни представители.

През 2022 г. като самостоятелни процедури по оценка за съвместимостта на планове, програми и инвестиционни предложение със защитените зони по реда на чл. 31 от ЗБР, в случаите когато не подлежат на процедурите по ЗООС, отдел „Биологично разнообразие, защитени територии и зони“ подготви, а Директорът на РИОСВ-Бургас постанови:

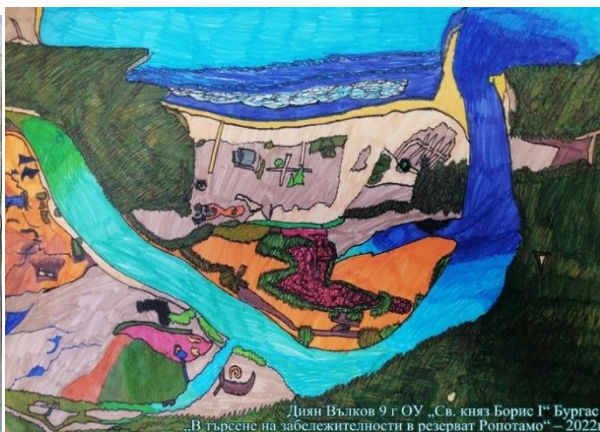
- 2939 писма, постановени по реда и при условията на чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС;
- 50 решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие на планове, програми, проекти и ИП върху защитени зони ;
- 5 решение за прекратяване на процедура по оценка за съвместимост (по Наредбата за ОС);
- 2 писма за оценка на качеството на доклад за степента на въздействие върху защитените зони;
- 345 становища по чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за ОС за планове/програми/инвестиционни, попадащи в обхвата на Глава Шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) в рамките на съвместна процедура.

## **ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА**

През 2022 година информационно-образователната дейност на РИОСВ-Бургас работи в посока популяризиране контролната дейност на инспекцията сред обществеността чрез регионалните медии и повишаване екологичната култура на подрастващите чрез образователни екоинициативи.

През 2022 г. са проведени 14 открити уроци с ученици от Бургас, Айтос, село Звездец, община Малко Търново. Изработени са 4 презентации с екологична насоченост и 1 клип. Проведени са 14 информационни кампании и 33 екоинициативи. Организиран са 5 конкурса за рисунки, 4 виртуални фотоизложби и 1 изложба на коелата из държавните институции. В тези дейности са участвали 2 000 деца и ученици от 60 училища и 120 детски градини от цяла България, Сърбия и Румъния. Актуална информация за работата на Регионалната екоинспекция присъства на адреса на сайта: [giosvbs.com](http://giosvbs.com), който през годината е посетен 63 634 пъти. В сайта се публикуват новини, данни за мониторинга на околната среда, решения, уведомления, становища, разрешения, регистрационни документи, отчети, доклади, регистри, планове и програми с предмета и целите на опазване на местата от националната екологична мрежа НАТУРА 2000 и др. Създадена е и Фейсбук страница на РИОСВ-Бургас, в която се публикува информация за предстоящи кампании. По време на екологични празници и инициативи, в страницата се създават и Фейсбук събития за подобра комуникация и обмен на информация между участниците.

**2-ри февруари – Световен ден на Влажните зони –** РИОСВ - Бургас организира конкурс за рисунка по повод Световния ден на влажните зони - 2 февруари. Надпреварата се проведе под надслов „В търсене на забележителности в резерват Ропотамо“.



**17 февруари – Засаждане на храсти в двора на ДГ „Звездица-Зорница“ -** РИОСВ-Бургас заедно с децата от група „Моряче“ в детска градина „Звездица-Зорница“ в град Бургас почистиха и засадиха 8 броя храсти от вида люляк в двора на учебното заведение. Храстите са дарени от Гората.бг в инициативата за засаждане на 3 милиона дървета в България до 2025 година



Учениците от I клас на ОБУ "Васил Левски", кв. Горно Езерово, гр. Бургас изработиха хранилки за птици, които закачиха по дърветата в училищния двор.



**18 март – Световен ден на рециклирането** – в инициативата взеха участие деца от детски градини в гр. Бургас, квартал Рудник, гр. Айтос, село Ярджиловци, общ. Перник с различни игри и изложба на рисунки и апликации, ни отправиха послания: "От нас зависи, всеки ден да бъде чист и светъл!", "Земята не се рециклира" Да покажеш на децата как да рециклират правилно е като да им предадеш щафетата за по-чисто и светло бъдеще."

 **22 март - Световен ден на водата** - РИОСВ – Бургас се включва в инициативата на ООН по случай „СВЕТОВНИЯ ДЕН НА ВОДАТА” - С детски градини, училища и доброволци отбелязахме Световният ден на водата под мотото: „Подземни води – да направим невидомото – видимо“. 8а клас при СУ „Елин Пелин“ в село Руен изработиха клип и фотоколаж на кът, посветен на водата с апел: „*Нейно Величество Водата е достатъчно щедра и търпелива към човечеството, затова нека и ние, хората, ѝ отдадем необходимото уважение и почит, защото водата – това е самият живот. Околната среда принадлежи на всички нас и отразява това, което ние вършим с нея и за нея!*“

Децата от група „Звездичка“ в ДГ „Калина Малина“ гр. Айтос рисуваха и сяха семенца. „Чрез опита "да засадим семенца" върху памук, разбраха, колко е важна водата за растенията, за да могат да пораснат“.



Малчуганите от група „Мечо Пух“ в ДГ „Морска звезда“, гр. Бургас с игри и забавления се включиха в Празника на водата, научиха откъде идва и къде отива водата, колко е нужна всеки ден и за какво се използва. „Смехораните“ от ДГ „Ран Босилек“ заявиха своята защита и изпратиха послание за всички хора *„да нестим и опазваме водите на нашата планета Земя“*. Валентина и Боян Дженатови нарисуваха, какво се крие под земята. Детска градина „Валентина Терешкова“ от село Ярджиловци, Перник ни изпратиха клип-послание за водата: *„Подземните води са скрито съкровище, което обогатява живота ни и са важна част за изменението на климата“*.

Поетесата Галина Койчева от Бургас ни изпрати своето послание:



**5 – 11 април – Седмица на гората с ДГ „Здравец“ в град Айтос** – Децата участваха в различни инициативи за отбелязване на празника – сяха семенца в Магическата градинка, рисуваха, почистиха двора от отпадъци в детското заведение, търсиха и се запознаха с обитателите в дворните пространства – различни насекоми.



**22 април – Международен ден на Земята – 4ти конкурс „Инвестирайте в нашата планета“**  
Успешно приключи конкурсът за детска рисунка на РИОСВ-Бургас и Читалище „Христо Ботев 1937“ към Община Бургас по повод Международния ден на Земята - 22 април, на тема: *„Инвестирайте в нашата планета“*.



**22 май – Ден на Биоразнообразието – Европейски ден на мрежата „Натура 2000“.**



**230 деца от бургас се включиха в карнавалното шествие „биоразнообразието е живот“ -** Карнавалното шествие по случай Деня на Натура 2000 и 30 години Програма LIFE на ЕС се организира от Българска фондация Биоразнообразие, Община Бургас и РИОСВ Бургас. Наградите в 6-те категории (най-ефектен костюм на диво растение, на диво животно, на характерно местообитание или екосистема; най-оригинален „зелен“ костюм – от рециклирани или употребявани материали; най-артистично дефилиране и за най-атрактивно учебно заведение).



**22 май – Ден на Биоразнообразието -** Подготвителна група „Пчеличка“ при ДГ „Пролет“ гр. Айтос се включиха в урок „Събираме разделно – пазим и обичаме природата!“. Героите на



Екопак - Пластиноядка, Хартинояд, Стъкленояд и Пазителят на природата, показаха на децата как да опазват природата като изхвърлят отпадъците на опаковките разделно.



**Отбелязахме Денят на околната среда** с почистване на отпадъците в резерват „Ропотамо“, община Приморско. В инициативата се включиха експерти от РИОСВ-Бургас, ученици и деца, представители от Народно читалище „Христо Ботев 1937“. По време на почистването, експерти „Биоразнообразие“ на бургаската екоинспекция запознаха участниците с местообитанията и видовете, предмет на защита в защитената територия.



С над 500 рисунки и приложни творби, приключи IV-ят национален конкурс „Моите приятели - котките и обичните ви животни“, организиран в партньорство с НЧ „Христо Ботев 1937“ по културна програма на Община Бургас, Рисувалня „Елфина“ и Онлайн-списание „Щъркел“ - София. В конкурса се включиха млади творци от България, Германия, Македония, Русия. Бяха отличени 111 творби от 37 градове и села от страната.

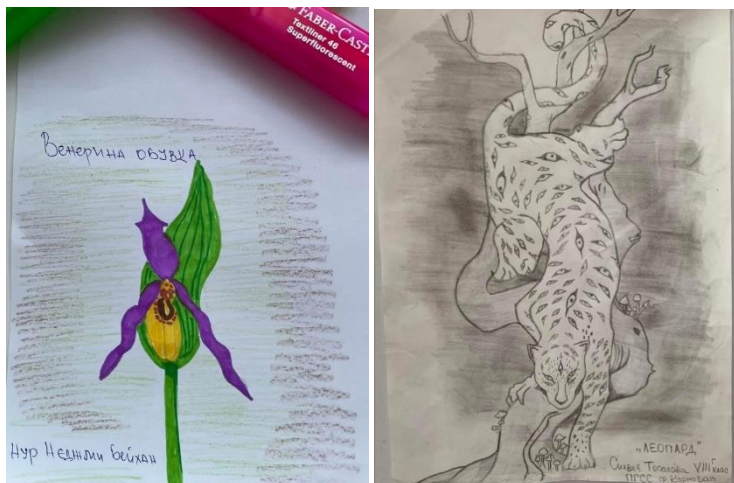


13 участника се включиха в **онлайн предизвикателството**, което отправихме във фейсбук. Стихотворение, снимка, рисунка и описание на видовете, включени в Червената книга на България получихме от Ахтопол, Бургас, Варна, Карнобат, Силистра, гр. Дулово, с. Мешица (Перник). 14 август – Панаир на солта и Рожден ден на ПР „АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО“ – Съвместна инициатива на LIFE проекта

„Лагуната на живо - Българска фондация Биоразнообразие, Черноморски солници АД, БДЗП и „Заедно 2011“, бяха представени различни разновидности на зелената сол – сушена под формата на чай с допълнително мента, смляна чиста, смляна със сол. С рисуване върху камъчета от морето, изработване на големи птици, оригами и гипсови фигурки на пеликан и фламинго, празникът завърши с разрязването на огромна торта със снимки от езерото по случай рождения



ден на резерват „Атанасовско езеро“ и с връчване на годишни награди за биоразнообразие и климат“



Темата на Световния ден на околната среда - 5 юни е "Само една планета" с тематичен фокус "Да живеем устойчиво в хармония с природата".

"Въпреки че отделните решения могат да изглеждат незначителни на фона на глобалните заплахи и тенденции, когато милиарди хора обединят усилията си в обща цел, можем да постигнем огромна промяна."

**Бан Ки-Мун, Генерален секретар на ООН**



**17 септември - "Да почистим България заедно"**



РИОСВ-Бургас съвместно с Регионална лаборатория - Бургас към Изпълнителна агенция по околна среда и води, Басейнова дирекция „Черноморски район“ – Варна - филиал Бургас и Община Средец се включиха в инициативата, като бяха почистени два участъка: район около река Средецка в община Средец и плаж „Корал“ в община Царево.



### **Европейска седмица на мобилността 16-22 септември 2022 г -**

Регионалната инспекция по околната среда и водите - Бургас отбеляза Европейската седмица на мобилността с деца от детски градини „Радост“ в град Бургас, „Ален мак“ в село Звездец, община Малко Търново и „Юрий Гагарин“ в гр. Малко Търново.



Съвместно с Пътна полиция Бургас, инспектор Хитами и читалище „Христо Ботев 1397“ – Бургас, бяха изнесени беседи за пътната безопасност и правилата за движение по пътищата. Детска градина „Валентина Терешкова“ в село Ярджиловци и град Батановци, „Райна княгиня“ - филиал Мешица, „Чуден свят“ в гр. Перник, ДГ „Слънчеви лъчи“ в град София и „Славейче“ в гр. Айтос отправиха послания към шофьорите „Пази детето на пътя. Спри, изчакай – нека всеки стигне“.





ДГ „Валентина Терешкова“ – с. Ярджиловци, общ. Перник

Отбелязахме Европейски дни на птиците 1-2 октомври с 4а клас - НБУ "Михаил Лъкатник" в поддържан резерват "Атанасовско езеро", гр. Бургас. разказахме на четвъртокласниците за птиците в Атанасовско езеро, добиването на сол по природосъобразен начин. Срещата завърши с наблюдение на розовото фламинго и обиколка по пътеката на Саблеклюна.



Деца от детска градина „Валентина Терешкова“ в село Ярджиловци, община Перник ни изпратиха своите инициативи – рисунки и колажи на птици, цветя от отпадъчни материали във формата на птици, изобретяване на хранилки и къщички за хранене.



Целта на Европейските дни на птиците се организират ежегодно от BirdLife International е да повиши осведомеността на широката общественост относно миграцията на птиците и опазването на световно застрашените видове и техните местообитания.

7-ми национален конкурс „Моята невероятна лятна ваканция“ – РИОСВ-Бургас в партньорство с Онлайн списание ”Щъркел”-София, НЧ „Христо Ботев 1937“ по културна програма на Община Бургас организираха 7ми национален конкурсът за детска рисунка и

приложно творчество „Моята невероятна лятна ваканция“. В надпреварата се включиха 433 участници от 5 до 18 години, разпределени в четири възрастови групи от цялата страна. Отличени са 74 ученици. Главен арбитър на конкурса за поредна година беше известният батик-искуствовед, художничката Златка Бобева.



Виктория Уручева - 17 г ЦПЛР Пловдив - 1 място



### 31 октомври - Международен ден на Черно море – Йоана Ройдева на 9 г от гр.

Стара Загора ни изпрати своята рисунка с призив за опазване на Черно море от отпадъците, които оставаме след себе си. "МОРЕТО Е НА ВСИЧКИ", с този апел, в деня на Черно море децата децата от група "Пчелички" напомниха, че всеки от нас може да помогне за опазването му – като не оставя боклук по плажа и не изхвърля безразборно найлонови торбички, не излива мазнини и опасни химикали в канализацията и пести водата.



➤ Децата от 1ва група в ОДЗ "Звезда-Зорница" в град Бургас с помощта на техният учител засадиха цветя в двора на детската градина. Дейностите по засаждане са свързани с опазване и грижа за природата. Засаждането не беше трудно и децата обещаха да полагат ежедневни грижи за своите нови „зелени приятели“, за да може да ги радват дълго време с красивите си цветове.



**11 декември – Международния ден на планините** - С децата от детска градина „Ален Мак“ в село Звездец и читалище „Христо Ботев 1937“ отбелязахме Деня на планината – 11 декември 2022 г. Изложба на детски творби за защитените територии и зони беше открита в детската градина и обиколи обществените институции. С инициативата закрихме и проекта на Министерството на околната среда и водите – „Младежи за околна среда“ на Народно читалище „Христо Ботев 1937“ – Бургас.

## V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

| Проекти/обекти с екологично предназначение                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                          |                     |                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------|--------------------|
| Наименование на проекта                                                             | Кратка характеристика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Източници на финансиране | Стойност на проекта | Етап на изпълнение |
| 1                                                                                   | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 3                        | 4                   | 5                  |
| „Малки стъпки към по-добра земя“, ДГ "Теменуга", гр. Ахелой                         | Изградени са кътове за игри и отдых. Монтирани са детски съоръжения: комплект маси с пейки и образователна къщичка. Закупени са тактилни дискове за занимания на открито, помощни учебни материали (енциклопедии, пъзели и книжки). Обособена е био-градинка, в която със закупените градински инструменти са засадени различни билки и цветя. По дърветата са монтирани къщички за птици и хотели за насекоми.                                                                                    | ПУДООС                   | 6 713.99            | изпълнен           |
| „Красива зелена среда за здрави и щастливи деца“, ДГ "Делгинче", гр. Ахтопол        | Изграден е еко-кът. Монтирани са детски съоръжения, пейки и пясъчник. Засадени са два броя широколистни дръвчета.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ПУДООС                   | 7 499.59            | изпълнен           |
| “Екологичен кът за занималня, игри и забавления”, ДГ "Юрий Гагарин", гр. М. Търново | Изградена е цветна алея от туи и едногодишни цветя. Алеята е оформена с декоративна ограда и бели камъчета. За подготовката на алеята са закупени различни градински инструменти, блажни бои и торби за смет. Изграден е кът за обучение и игри, оборудван с комплекти масичка, пейки и чадър. Закупени са образователни материали, микроскопи и табла на които се излагат детски рисунки и приложения. По стъблата на дърветата са монтирани къщички за птици. С цел популяризиране на проекта са | ПУДООС                   | 3 528.10            | изпълнен           |

|                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |               |                 |                 |
|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------|-----------------|
|                                                                           | монтирани информационна и указателни табели.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |                 |                 |
| <b>„Любимото зелено кътче“, ДГ "Калинка", гр. Бургас</b>                  | Изграден е еко-кът и е положена настилка от плочки и бордюри. Монтирани са масички с пънчета, градинска чешма, кашпи и къщичка за книги. Засадени са различни билки, храсти и дръвчета. Закупени са градински инструменти. Изградена е поливна система.                                                                                                                                                                                                  | <b>ПУДООС</b> | <b>7 488.57</b> | <b>изпълнен</b> |
| <b>„Природа-тя няма глас, но има нас“, ДГ "Райна Княгиня", гр. Бургас</b> | Изграден е кът със сензорна пътека за деца със специални потребности. Положени са маулчови кори, декоративни камъчета и пясък, с цел децата да се доближат по – близо до естествената среда. Закупено е специално покривало за съоръжението, за да бъде предпазено от външни влияния. Обособен е кът с амфитеатрални пейки тип сцена. Монтирано е детско съоръжение за игра с мостче и платформи. По дърветата са монтирани къщички и хранилки за птици. | <b>ПУДООС</b> | <b>7 496.00</b> | <b>изпълнен</b> |
| <b>„Обичам природата и аз участвам“, ДГ "Здравец, гр. Айтос</b>           | Изграден е еко-кът и е положена синтетична ударопоглътща настилка, а върху нея са монтирани детски съоръжения и кошчета за разделно събиране на отпадъци. Обособена е зона, в която са засадени различни билки и растения.                                                                                                                                                                                                                               | <b>ПУДООС</b> | <b>7 499.81</b> | <b>изпълнен</b> |

|                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                      |                        |                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------|------------------------|
| <p><b>„Обичам природата и аз участвам – Зелената занималня на ДГ „Пиноккио“, гр. Бургас</b></p>                                           | <p>Обособена е зелена занималня за ситуации на открито. Монтирани са детски съоръжения (дървено сметало и магазин), маси с пейки, дъска за писане, а по дърветата къщички за птици. Оформено е опитно поле в което са засяти семена на билки, зеленчуци и цветя. Засадени са овощни дръвчета. Монтирана е барака на градинаря, в която са поместени всички градински инструменти.</p>                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>ПУДООС</b></p> | <p><b>7 298.78</b></p> | <p><b>изпълнен</b></p> |
| <p><b>„Тайната градина“, СУ "Найден Геров", гр. Бургас</b></p>                                                                            | <p>Обособена е класна стая на открито и кът за работа с деца със специални образователни потребности. Монтирани са осем броя пейки, черна дъска с пергола и два броя кошчета за отпадъци, а по дърветата - къщички и хранилки за птици. С цел да се осигури естественото местообитание на насекомите са засадени и диви лози и е изграден хотел за насекоми. Оформени са две опитни полета в които се предвижда засаждането на билки и подправки. Засадени са 3 броя ябълкови дръвчета. Изградена е система за събиране на дъждовна вода, която в последствие ще бъде използвана за поливане на насажденията.</p> | <p><b>ПУДООС</b></p> | <p><b>7 461.00</b></p> | <p><b>изпълнен</b></p> |
| <p><b>„Обособяване на място за екологично образование на открито – Весела зелена градина“, СУ "Епископ К. Преславски", гр. Бургас</b></p> | <p>Монтирана е оранжерия с цел провеждане на часове във връзка с иновация в начален етап за отглеждане на микро растения. Закупени са различни инструменти за обработка на почвата (лопата, мотика, гребло, садило, кирка и лопати). В оранжерията са положени градински плочки и са монтирани стелажи за отглеждане на растенията. В двора на училището са монтирани и паркови пейки.</p>                                                                                                                                                                                                                        | <p><b>ПУДООС</b></p> | <p><b>7 500.00</b></p> | <p><b>изпълнен</b></p> |



|                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                      |                         |                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------|------------------------|
| <p><b>„Оборудване на кабинет по Природни науки“, ОУ Ал. Г.-Коджакафалията", гр. Бургас</b></p>       | <p>Закупена е мобилна лаборатория и екологични комплекти за всеки от компонентите на околната среда (вода, въздух, почва, човекът и средата в която живеем - основни показатели, климат и време), преса за хербарии, къща за растения и червеи, експериментален парник „зелена” къща, комплект възобновяема енергия, дигитален микроскоп, „живи“ картини. Оборудването се използва в часовете по Човекът и природата, Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, Физика и астрономия, и в клубната дейност на еко клуб „Капитан планета“ и „Климатът и аз“.</p> | <p><b>ПУДООС</b></p> | <p><b>7 464.00</b></p>  | <p><b>изпълнен</b></p> |
| <p><b>„Зелена класна стая под небето“, ОУ "Св. Княз Борис I", гр. Бургас</b></p>                     | <p>Обособена е класна стая на открито за провеждане на часове по природни и обществени науки и място за разговор с приятели след дълъг учебен ден. Монтирани са беседки със сенници и кошове за разделно събиране на отпадъци. Обособена е зона за опитно поле и са засадени различни билки и зеленчуци. Оформен е алпинеум и са засадени сукулентни и нискостеблени видове растения.</p>                                                                                                                                                                                                | <p><b>ПУДООС</b></p> | <p><b>6 596.78</b></p>  | <p><b>изпълнен</b></p> |
| <p><b>“Благоустрояване и озеленяване на зона за отдих в с. Заберново“, община Малко Търново”</b></p> | <p>Изградена е паркова среда. Монтирани са беседка, пейки с облегалки и кошчета за отпадъци.беседка, а за малките посетители – детска люлка. За улесняване достъпа до съоръженията е направена пътечка със стъпки от градински камъни. Цялото пространство е оградено с мрежа. Засадена е различна растителност, подходяща за района. Монтирана е информационна табела с цел популяризиране на проекта. Монтирано е соларно осветление.</p>                                                                                                                                              | <p><b>ПУДООС</b></p> | <p><b>13 168.00</b></p> | <p><b>изпълнен</b></p> |

|                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |                  |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------|-----------------|
| <b>“Обичам природата и аз участвам – Национална кампания за чиста околна среда- 2022“ в кв. 17 по ПУП на с. Константиново, община Камено”</b> | Изградена е паркова среда. Положена е ударопогълщаща настилка, а върху нея са монтирани детски съоръжения, паркови пейки и кошчета за отпадъци. Изграден е пясъчник за игра, а около него е направен дървен борд за сядане. Положени са бетонови бордюри, за оформяне на алеите. Засадена е различна растителност, подходяща за района. С цел популяризиране на проекта е монтирана информационна табела. Монтирано е и соларно осветление. | <b>ПУДООС</b> | <b>14 995.15</b> | <b>изпълнен</b> |
| <b>“Обичам природата и аз участвам”, с. Вълчин, община Сунгурларе</b>                                                                         | Обособена е зона за отдих и спорт. Закупени и монтирани са беседка, кошче за отпадъци, маса за тенис и съоръжения за спорт на открито. Обособен е терен за футбол, ограден с мрежа и са монтирани 2 бр. футболни врати                                                                                                                                                                                                                      | <b>ПУДООС</b> | <b>14 990.60</b> | <b>изпълнен</b> |
| <b>“Обновяване на съществуващ парк чрез изграждане на зона за отдих и спорт в село Добриново, община Карнобат</b>                             | Обособена е зона за отдих и спорт. Монтирани са детски съоръжения и фитнес уреди. Засадени са два броя декоративни дървета – бреза.                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>ПУДООС</b> | <b>15 000.00</b> | <b>изпълнен</b> |
| <b>“Изграждане на два детски къта на територията на Зоопарк, гр. Айтос”</b>                                                                   | На територията на зоопарк Айтос са изградени два еко къта. Монтирани са два броя детски съоръжения за игра. С цел популяризиране на проекта са монтирани два броя табели с информация за защитени видове по Конвенцията CITES и Натура 2000.                                                                                                                                                                                                | <b>ПУДООС</b> | <b>14 800.00</b> | <b>изпълнен</b> |
| <b>Благоустрояване на общински имот на територията на УПИ II, кв. 36 по плана на кв. Рудник, кв. Черно</b>                                    | Изградена е фитнес площадка на открито. Монтирани са уреди за тернировки и кошче за отпадъци.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>ПУДООС</b> | <b>14 902.25</b> | <b>изпълнен</b> |

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |               |                     |                                                      |
|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------|------------------------------------------------------|
| <b>Море</b>                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |               |                     |                                                      |
| <b>"Реконструкция водопроводна мрежа" с. Велика, община Царево</b> | <p>Водопроводът е изпълнен с тръби PE100 PN10. Полагането име изпълнено върху пясъчна подложка с дебелина 10 см, а обратното засипване до теме тръба е също с отсежки. Над теме тръба е положен пласт от несортиран трошен камък. Насипът до кота пътно легло също е изпълнен с несортиран трошен камък. Положена е детекторна лента. По водопроводната мрежа са монтирани ПХ 70/80 – 30 бр.; На всички начални или крайни точки на второстепенните клонове с главния клон са монтирани СК с охранителна гарнитура. – 12 бр; До всички имоти са изградени нови водопроводни отклонения с диаметър ф32мм. – 172 бр; Монтирани са ТСК – 172 бр; Изпълнени са 5 бр. шахта въздушник. По клоновете е възстановена настилка от трошен камък и асфалтобетон.</p> | <b>ПУДООС</b> | <b>1 271 549.40</b> | <b>изпълнен<br/>АКТ обр. 15 от<br/>13.06.2022 г.</b> |

|                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                      |                         |                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------|------------------------|
| <p><b>„Осигуряване на годишна помощ на Центъра за размножаване и рехабилитация на сухоземни костенурки, функциониращ към фондация „ГЕА ЧЕЛОНИА“, с. Баня“</b></p> | <p><i>Спасителна и рехабилитационна дейност:</i> осигурени са всички необходими средства за обслужване, лечение и рехабилитация на костенурки; храна, медикаменти, витамини, минерали, санитарни и превързочни материали, почистващи и дезинфекционни препарати; ветеринарно обслужване; материали и пособия за борба с вредители;</p> <p><i>Административна и управленска дейност:</i> средства за екип и счетоводна отчетност; режимни разходи; абонамент актуализиране и поддръжка; банкови такси; офис материали; работни дрехи и лични предпазни средства; транспортни и командировъчни разходи за прием и освобождаване на костенурки;</p> <p><i>Поддръжка на центъра:</i> материали, инструменти, уреди, резервни части и консумативи, използвани за поддръжка на вътрешни помещения за костенурки, места за яйцеснасяне, външни сектори и сгради, отоплителни уреди, материали за изграждане на нова волиера за костенурки, абонамент за охрана и печатни материали (брошури)</p> | <p><b>ПУДООС</b></p> | <p><b>59 990.00</b></p> | <p><b>изпълнен</b></p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------|------------------------|

## VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

---

Усилията на екипа на РИОСВ-Бургас са насочени към изпълнение на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда, стратегиите и приоритетите на МОСВ.

*Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух*

- Постигнат е нормативно допустимия брой дни за превишаване на средноденонощната норма от  $50\mu\text{g}/\text{m}^3$  за  $\text{ФПЧ}_{10}$  за една календарна година определена в *Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух* в АИС „Меден Рудник“, АИС „Несебър“ и ДОАС РИОСВ.

- От Общините Бургас и Несебър се изпълняват мерките заложи в Програмите за качество на атмосферния въздух.

- Извършен е мониторинг на постъпващите в атмосферния въздух емисии от обектите чрез контролни, собствени периодични и собствени непрекъснати измервания на операторите. Резултатите сочат спазване на нормите за допустими емисии заложи в нормативните актове.

*Постигане на по-добро състояние на повърхностните, подземните води и водите на Черноморското крайбрежие.*

- Извършен е системен емисионен контрол на заустване от обектите формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, както и технологичен контрол по експлоатацията на пречиствателните съоръжения. При извършения контрол на производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителните за заустване и издадените комплексни разрешителни.

*Екологосъобразно управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии с опасни химични вещества*

- Осъществен е контрол на задължените лица относно ангажиментите им по регистрация на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно *Регламент (ЕО) №1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*

- Извършен е контрол на обекти попадащи под изискванията на глава VII раздел първи от Закон за опазване на околната среда, съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите план на комисията по чл.157а на ЗООС. Операторите са предприели к организационни и технически мерки за управление на риска и предотвратяване на големи аварии. Дейностите в обектите се извършват при спазване на издадените решения в утвърдените доклади за политика за предотвратяване на големи аварии, докладите за безопасност и вътрешните аварийни планове.

*Опазване на биологичното разнообразие :*

- контрол по опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея, защитени редки и ендемични видове;

- контрол за опазване естествените находища на лечебните растения и предотвратяване

нерегламентираното ползване на техните ресурси;

- контрол на места за отглеждане и размножаване на видове, подлежащи на регистрация по CITES;
- актуализиране на състоянието на вековните дървета;
- изпълнение на поддържащи, възстановителни и мониторингови, дейности по плана за дейност в зъщитени територии изключителна държавна собственост;
- повишаване на информираността на посетителите в резерват „Ропотамо” и поддържан резерват „Атанасовско езеро”.
- запознаване на обществеността с природните дадености на ЗТ в териториалния обхват на РИОСВ Бургас.

#### *Екологосъобразното управление на отпадъците*

• Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания ;Оптимизиране на системите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;

• Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях;

- Почистване на речните легла и прилежащите им територии от отпадъци;
- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини; /без Руен – не е задължена по ЗУО/.

• В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки;

• В 27 точки са изградени подземни контейнерина територията на гр.Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата;

• Изградени са подземни контейнери в община Несебър и община Созопол;

• Община Поморие изгради площадка по чл. 19, ал.3, т. 11, а община Айтос постави мобилен център;

• Изградена сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.

- Управление на отпадъците от лечебни и здравни заведения;
- Екологосъобразно управление на болничните отпадъци;
- Приключена рекултивация на Депата за неопасни отпадъци /без депо Камено/.
- Действащ център за опасни отпадъци от бита на територията на община Созопол;
- Нормална експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци и ПСО;
- Спазване условията, поставени в издадените документи по чл. 35 от ЗУО;

#### *Основни проблеми, свързани с третирането на отпадъците:*

• Продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.

- Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интересът по отношение тяхното използване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени.
- Проблеми с третирането на строителните отпадъци;
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.
- Третирането на ИУГ.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

| ЗАКОНЪ  | ПРЕДПИСАНИЯ |                  |          | АУАН       |      | НИ-ГЛОБИЛНИ ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ |      | НИ-ГЛОБИ  |      | НИ-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ |            | СЪБРАНИ СУМИ |            | ПРЕДАДЕНИ НА НАП |           | СКЛЮЧЕНИ СПОРАЗУМЕНИЯ ПО ЧЛ. 58Г ОТ ЗАНИ |      | СЪБРАНИ СУМИ ОТ СПОРАЗУМЕНИЯ ПО ЧЛ. 58Г ОТ ЗАНИ |      | НЕВЪЗПЛАТЕНИ СПОРАЗУМЕНИЯ ПО ЧЛ. 58Г ОТ ЗАНИ |      | ОБЖАТВАНИ НИ-ГЛОБИ |      |           |      |                     |           | ОБЖАТВАНИ НИ-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ |               |          |            |          |                     |  |           |
|---------|-------------|------------------|----------|------------|------|---------------------------------|------|-----------|------|------------------------|------------|--------------|------------|------------------|-----------|------------------------------------------|------|-------------------------------------------------|------|----------------------------------------------|------|--------------------|------|-----------|------|---------------------|-----------|----------------------------------|---------------|----------|------------|----------|---------------------|--|-----------|
|         |             |                  |          |            |      |                                 |      |           |      |                        |            |              |            |                  |           |                                          |      |                                                 |      |                                              |      | ВЛЕЗЛИ В СИЛА      |      | ОТМЕНЕНИ  |      | В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА |           | ОБЩ БРОЙ                         | ВЛЕЗЛИ В СИЛА |          | ОТМЕНЕНИ   |          | В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА |  | ОБЩО БРОЙ |
|         | ОБЩ БРОЙ    | БРОЙ НЕИЗПЪЛНЕНИ | ОБЩ БРОЙ | ПРЕКРАТЕНИ | БРОЙ | СТОЙНОСТ                        | БРОЙ | СТОЙНОСТ  | БРОЙ | СТОЙНОСТ               | СТОЙНОСТ   | БРОЙ         | СТОЙНОСТ   | БРОЙ             | СТОЙНОСТ  | СТОЙНОСТ                                 | БРОЙ | СТОЙНОСТ                                        | БРОЙ | СТОЙНОСТ                                     | БРОЙ | СТОЙНОСТ           | БРОЙ | СТОЙНОСТ  | БРОЙ | СТОЙНОСТ            | БРОЙ      | СТОЙНОСТ                         | БРОЙ          | СТОЙНОСТ | БРОЙ       |          |                     |  |           |
| 1       | 2           | 3                | 4        | 5          | 6    | 7                               | 8    | 9         | 10   | 11                     | 12         | 13           | 14         | 15               | 16        | 17                                       | 18   | 19                                              | 20   | 21                                           | 22   | 23                 | 24   | 25        | 26   | 27                  | 28        | 29                               | 30            | 31       | 32         | 33       |                     |  |           |
| ЗООС    |             |                  | 25       | 2          | 16   | 101 000.00                      | 1    | 1 000.00  | 15   | 100 000.00             | 34 128.16  | 7            | 36 000.00  | 3                | 7 140.00  | 3 640.00                                 | 0    | 0.00                                            | 1    | 1 000.00                                     | 1    | 4 000.00           | 0    | 0.00      | 2    | 3                   | 17 000.00 | 1                                | 5 000.00      | 8        | 45 000.00  | 12       |                     |  |           |
| ЗЧАВ    |             |                  | 7        | 0          | 5    | 900.00                          | 0    | 0.00      | 5    | 900.00                 | 18 600.00  | 3            | 500.00     | 2                | 1 470.00  | 1 470.00                                 | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0.00      | 0                                | 0.00          | 0        | 0.00       | 0        |                     |  |           |
| ЗВ      |             |                  | 17       | 0          | 11   | 29 000.00                       | 0    | 0.00      | 11   | 29 000.00              | 74 864.72  | 11           | 33 000.00  | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 15                  | 41 000.00 | 1                                | 2 000.00      | 4        | 8 000.00   | 20       |                     |  |           |
| ЗУО     |             |                  | 13       | 1          | 11   | 116 400.00                      | 5    | 20 400.00 | 6    | 96 000.00              | 46 930.51  | 19           | 95 600.00  | 1                | 980.00    | 980.00                                   | 0    | 0.00                                            | 4    | 19 000.00                                    | 6    | 13 200.00          | 3    | 14 400.00 | 13   | 5                   | 33 000.00 | 9                                | 63 400.00     | 1        | 30 000.00  | 15       |                     |  |           |
| ЗБР     |             |                  | 19       | 5          | 18   | 7 000.00                        | 17   | 2 000.00  | 1    | 5 000.00               | 2 080.00   | 6            | 1 000.00   | 2                | 840.00    | 840.00                                   | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 1          | 5 000.00 | 1                   |  |           |
| ЗЛР     |             |                  | 0        | 0          | 0    | 0.00                            | 0    | 0.00      | 0    | 0.00                   | 0.00       | 10           | 1 000.00   | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 0          | 0.00     | 0                   |  |           |
| ЗЗТ     |             |                  | 43       | 1          | 34   | 39 100.00                       | 26   | 7 100.00  | 8    | 32 000.00              | 4 624.90   | 16           | 23 400.00  | 3                | 1 400.00  | 700.00                                   | 0    | 0.00                                            | 1    | 100.00                                       | 0    | 0.00               | 1    | 1 000.00  | 2    | 3                   | 5 000.00  | 0                                | 0.00          | 3        | 12 000.00  | 6        |                     |  |           |
| ЗОПОЕЩ  |             |                  | 0        | 0          | 0    | 0.00                            | 0    | 0.00      | 0    | 0.00                   | 0.00       | 0            | 0.00       | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 0          | 0.00     | 0                   |  |           |
| ЗЗВВХВС |             |                  | 0        | 0          | 0    | 0.00                            | 0    | 0.00      | 0    | 0.00                   | 0.00       | 0            | 0.00       | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 0          | 0.00     | 0                   |  |           |
| ЗЗНОС   |             |                  | 1        | 0          | 1    | 3 000.00                        | 0    | 0.00      | 1    | 3 000.00               | 6 500.00   | 1            | 500.00     | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 1             | 500.00   | 0          | 0.00     | 1                   |  |           |
| ЗЗЖ     |             |                  | 0        | 0          | 0    | 0.00                            | 0    | 0.00      | 0    | 0.00                   | 0.00       | 0            | 0.00       | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 0          | 0.00     | 0                   |  |           |
| ЗОНК    |             |                  | 0        | 0          | 0    | 0.00                            | 0    | 0.00      | 0    | 0.00                   | 0.00       | 0            | 0.00       | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 0          | 0.00     | 0                   |  |           |
| ЗП      |             |                  | 0        | 0          | 0    | 0.00                            | 0    | 0.00      | 0    | 0.00                   | 0.00       | 0            | 0.00       | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 0          | 0.00     | 0                   |  |           |
| ЗГМО    |             |                  | 0        | 0          | 0    | 0.00                            | 0    | 0.00      | 0    | 0.00                   | 0.00       | 0            | 0.00       | 0                | 0.00      | 0.00                                     | 0    | 0.00                                            | 0    | 0.00                                         | 0    | 0.00               | 0    | 0.00      | 0    | 0                   | 0         | 0.00                             | 0             | 0.00     | 0          | 0.00     | 0                   |  |           |
| ОБЩО    | 0           | 0                | 125      | 9          | 96   | 296 400.00                      | 49   | 30 500.00 | 47   | 265 900.00             | 187 728.29 | 73           | 191 000.00 | 11               | 11 830.00 | 7 630.00                                 | 0    | 0.00                                            | 6    | 20 100.00                                    | 7    | 17 200.00          | 4    | 15 400.00 | 17   | 26                  | 96 000.00 | 12                               | 70 900.00     | 17       | 100 000.00 | 55       |                     |  |           |

| ОБЩО ОБЖАТВАНИ НИ |            |          |           |                     |            |           |
|-------------------|------------|----------|-----------|---------------------|------------|-----------|
| ВЛЕЗЛИ В СИЛА     |            | ОТМЕНЕНИ |           | В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА |            | ОБЩО БРОЙ |
|                   |            |          |           |                     |            |           |
| БРОЙ              | СТОЙНОСТ   | БРОЙ     | СТОЙНОСТ  | БРОЙ                | СТОЙНОСТ   | БРОЙ      |
| 34                | 35         | 36       | 37        | 38                  | 39         | 40        |
| 4                 | 18 000.00  | 2        | 9 000.00  | 8                   | 45 000.00  | 14        |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 15                | 41 000.00  | 1        | 2 000.00  | 4                   | 8 000.00   | 20        |
| 9                 | 52 000.00  | 15       | 76 600.00 | 4                   | 44 400.00  | 28        |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 1                   | 5 000.00   | 1         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 4                 | 5 100.00   | 0        | 0.00      | 4                   | 13 000.00  | 8         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 0                 | 0.00       | 1        | 500.00    | 0                   | 0.00       | 1         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 0                 | 0.00       | 0        | 0.00      | 0                   | 0.00       | 0         |
| 32                | 116 100.00 | 19       | 88 100.00 | 21                  | 115 400.00 | 72        |



**С П И С Ъ К (Регистър)**  
**на защитените територии (ЗТ), обявени на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

| Категория                | Код на<br>ЗТ в ДР | Име на ЗТ                                      | Град/Село     | Име на<br>община | Област |
|--------------------------|-------------------|------------------------------------------------|---------------|------------------|--------|
| Природна забележителност | 161               | Айтоска кория                                  | Айтос         | Айтос            | Бургас |
| Поддържан резерват       | 33                | Атанасовско езеро                              | Бургас        | Бургас           | Бургас |
| Защитена местност        | 426               | Бакарлъка                                      | Равадиново    | Созопол          | Бургас |
| Защитена местност        | 448               | Батака-естествено находище на Странджански дъб | Близнак       | Малко Търново    | Бургас |
| Защитена местност        | 544               | Беглик Таш - Ропотамо                          | Созопол       | Созопол          | Бургас |
|                          |                   |                                                | Приморско     | Приморско        | Бургас |
| Защитена местност        | 117               | Белия камък                                    | Богданово     | Средец           | Бургас |
|                          |                   |                                                | Варовник      | Средец           | Бургас |
| Защитена местност        | 492               | Блатото Алепу                                  | Созопол       | Созопол          | Бургас |
| Защитена местност        | 86                | Босна                                          | Бяла вода     | Малко Търново    | Бургас |
| Защитена местност        | 503               | Бургаски солници                               | Бургас        | Бургас           | Бургас |
| Защитена местност        | 135               | Вая                                            | Бургас        | Бургас           | Бургас |
| Защитена местност        | 81                | Велека                                         | Стоилово      | Малко Търново    | Бургас |
|                          |                   |                                                | Звездец       | Малко Търново    | Бургас |
|                          |                   |                                                | Бръшлян       | Малко Търново    | Бургас |
| Поддържан резерват       | 22                | Вельов вир                                     | Приморско     | Приморско        | Бургас |
| Резерват                 | 36                | Витаново                                       | Малко Търново | Малко Търново    | Бургас |
|                          |                   |                                                | Бръшлян       | Малко Търново    | Бургас |

| Категория                | Код на ЗТ в ДР | Име на ЗТ                 | Град/Село      | Име на община | Област |
|--------------------------|----------------|---------------------------|----------------|---------------|--------|
| Природна забележителност | 516            | Водениците                | Извор          | Бургас        | Бургас |
| Природна забележителност | 291            | Големия камък             | Долно Ябълково | Средец        | Бургас |
| Защитена местност        | 509            | Горна Еленица             | Кости          | Царево        | Бургас |
|                          |                |                           | Българи        | Царево        | Бургас |
| Защитена местност        | 506            | Градев Средок             | Стоилово       | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                           | Малко Търново  | Малко Търново | Бургас |
| Природна забележителност | 146            | Доброванските гъби        | Бата           | Поморие       | Бургас |
| Защитена местност        | 97             | Докузак                   | Малко Търново  | Малко Търново | Бургас |
| Природна забележителност | 296            | Долмена в м. Лозински дол | Долно Ябълково | Средец        | Бургас |
| Природна забележителност | 295            | Долмена в м. Паша дере    | Горно Ябълково | Средец        | Бургас |
| Природна забележителност | 297            | Долмените в м. Влахов дол | Долно Ябълково | Средец        | Бургас |
| Защитена местност        | 467            | Дъбовете                  | Дюля           | Руен          | Бургас |
| Защитена местност        | 606            | Залив Корал               | Лозенец        | Царево        | Бургас |
| Защитена местност        | 113            | Иракли                    | Емона          | Несебър       | Бургас |
| Защитена местност        | 371            | Казаков вир               | Индже войвода  | Созопол       | Бургас |
| Защитена местност        | 19             | Калината                  | Тънково        | Несебър       | Бургас |
|                          |                |                           | Кошарица       | Несебър       | Бургас |
|                          |                |                           | Несебър        | Несебър       | Бургас |
| Поддържан резерват       | 28             | Калфата                   | Дюля           | Руен          | Бургас |
| Природна забележителност | 410            | Каменска бърчина          | Малко Търново  | Малко Търново | Бургас |

| Категория                | Код на ЗТ в ДР | Име на ЗТ                              | Град/Село     | Име на община | Област |
|--------------------------|----------------|----------------------------------------|---------------|---------------|--------|
| Защитена местност        | 7              | Колокита                               | Созопол       | Созопол       | Бургас |
| Защитена местност        | 128            | Корията - гора от летен дъб            | Равнец        | Бургас        | Бургас |
| Защитена местност        | 127            | Корията - гора от полски бряст         | Камено        | Камено        | Бургас |
| Природна забележителност | 241            | Корията-вековна дъбова брястова гора   | Гълъбец       | Поморие       | Бургас |
| Природна забележителност | 458            | Корията-вековна дъбова гора            | Везенково     | Сунгурларе    | Бургас |
| Природна забележителност | 123            | Костенурката                           | Снежа         | Руен          | Бургас |
| Защитена местност        | 90             | Кривинизово                            | Звездец       | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 77             | Кълката                                | Кости         | Царево        | Бургас |
| Защитена местност        | 89             | Марина река                            | Българи       | Царево        | Бургас |
| Природна забележителност | 144            | Маслен нос                             | Приморско     | Приморско     | Бургас |
| Защитена местност        | 510            | Мечите долове                          | Бръшлян       | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                                        | Малко Търново | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 114            | Моряне                                 | Звездец       | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 512            | Мурватска река                         | Росен         | Созопол       | Бургас |
|                          |                |                                        | Веселие       | Приморско     | Бургас |
| Природна забележителност | 398            | Наково кладенче                        | Ахтопол       | Царево        | Бургас |
| Защитена местност        | 9              | Находище на блатно кокиче в м. Блатото | Созопол       | Созопол       | Бургас |
|                          |                |                                        | Равадиново    | Созопол       | Бургас |
| Защитена местност        | 20             | Находище на блатно кокиче в м. Чаирите | Горица        | Поморие       | Бургас |
| Природна забележителност | 160            | Находище на бодливо сграбиче           | Айтос         | Айтос         | Бургас |

| Категория                | Код на ЗТ в ДР | Име на ЗТ                              | Град/Село     | Име на община | Област |
|--------------------------|----------------|----------------------------------------|---------------|---------------|--------|
| Защитена местност        | 156            | Находище на див божур                  | Росеново      | Средец        | Бургас |
| Защитена местност        | 440            | Находище на пирен в м. Дядо Вълчо      | Кости         | Царево        | Бургас |
| Природна забележителност | 124            | Находище на синя хвойна в м. Градището | Малко Търново | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 483            | Находище на Урумово лале в м. Лаликото | Терзийско     | Сунгурларе    | Бургас |
|                          |                |                                        | Венец         | Карнобат      | Бургас |
| Природна забележителност | 293            | Находище на черни боровинки            | Садово        | Сунгурларе    | Бургас |
| Защитена местност        | 87             | Невестин гроб                          | Факия         | Средец        | Бургас |
| Природна забележителност | 399            | Нос Агалина                            | Созопол       | Созопол       | Бургас |
| Природна забележителност | 247            | Нос Емине                              | Емона         | Несебър       | Бургас |
| Природна забележителност | 145            | Нос Червенка                           | Черноморец    | Созопол       | Бургас |
| Защитена местност        | 186            | Орлиците                               | Камчия        | Сунгурларе    | Бургас |
| Защитена местност        | 147            | Ортото                                 | Свети Влас    | Несебър       | Бургас |
|                          |                |                                        | Емона         | Несебър       | Бургас |
| Защитена местност        | 111            | Острови Св. Св. Иван и Петър           | Созопол       | Созопол       | Бургас |
| Защитена местност        | 96             | Парория                                | Калово        | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                                        | Заберново     | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 214            | Петрова нива                           | Стоилово      | Малко Търново | Бургас |
| Природна забележителност | 411            | Пещерата Еленина дупка                 | Бяла вода     | Малко Търново | Бургас |
| Природна забележителност | 288            | Пещерата Махарата в м. Сарпия          | Кости         | Царево        | Бургас |

| Категория                | Код на ЗТ в ДР | Име на ЗТ                                            | Град/Село | Име на община | Област |
|--------------------------|----------------|------------------------------------------------------|-----------|---------------|--------|
| Природна забележителност | 539            | Пещери и извори на р. Младежка                       | Младежко  | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                                                      | Близнак   | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 85             | Пладнището                                           | Вълчаново | Средец        | Бургас |
| Защитена местност        | 82             | Пода                                                 | Бургас    | Бургас        | Бургас |
| Защитена местност        | 144            | Поморийско езеро                                     | Поморие   | Поморие       | Бургас |
| Природна забележителност | 141            | Попова скала                                         | Велика    | Царево        | Бургас |
| Природна забележителност | 143            | Пробития камък                                       | Бероново  | Сунгурларе    | Бургас |
| Природна забележителност | 465            | Професора                                            | Снежа     | Руен          | Бургас |
|                          |                |                                                      | Добромир  | Руен          | Бургас |
| Защитена местност        | 145            | Пясъчна банка Кокетрайс                              | Несебър   | Несебър       | Бургас |
| Поддържан резерват       | 20             | Пясъчната лилия                                      | Созопол   | Созопол       | Бургас |
| Природна забележителност | 467            | Пясъчни дюни в района на ММЦ                         | Приморско | Приморско     | Бургас |
| Природна забележителност | 248            | Пясъчни дюни 5 броя – Несебър                        | Несебър   | Несебър       | Бургас |
| Природна забележителност | 470            | Пясъчни дюни в м. Алепу                              | Созопол   | Созопол       | Бургас |
| Природна забележителност | 471            | Пясъчни дюни в м. Бабата                             | Несебър   | Несебър       | Бургас |
| Природна забележителност | 468            | Пясъчни дюни в м. Каваците                           | Созопол   | Созопол       | Бургас |
| Природна забележителност | 466            | Пясъчни дюни между гр. Приморско и м. Перла          | Приморско | Приморско     | Бургас |
| Природна забележителност | 469            | Пясъчни дюни между къмпингите Златна рибка и Градина | Созопол   | Созопол       | Бургас |
| Защитена местност        | 120            | Раков дол                                            | Габър     | Созопол       | Бургас |

| Категория                | Код на ЗТ в ДР | Име на ЗТ       | Град/Село     | Име на община | Област |
|--------------------------|----------------|-----------------|---------------|---------------|--------|
| Резерват                 | 53             | Ропотамо        | Созопол       | Созопол       | Бургас |
|                          |                |                 | Приморско     | Приморско     | Бургас |
| Защитена местност        | 91             | Руденово        | Сливарово     | Малко Търново | Бургас |
| Природна забележителност | 122            | Свинската глава | Добромир      | Руен          | Бургас |
| Защитена местност        | 106            | Силистар        | Синеморец     | Царево        | Бургас |
|                          |                |                 | Резово        | Царево        | Бургас |
| Резерват                 | 1              | Силкосия        | Кости         | Царево        | Бургас |
|                          |                |                 | Българи       | Царево        | Бургас |
| Защитена местност        | 130            | Смриките        | Обзор         | Несебър       | Бургас |
| Резерват                 | 50             | Средока         | Малко Търново | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                 | Стоилово      | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 92             | Стамополу       | Приморско     | Приморско     | Бургас |
| Защитена местност        | 116            | Старият Соват   | Зидарово      | Созопол       | Бургас |
|                          |                |                 | Габър         | Созопол       | Бургас |
| Природен парк            | 7              | СТРАНДЖА        | Сливарово     | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                 | Визица        | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                 | Варвара       | Царево        | Бургас |
|                          |                |                 | Бяла вода     | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                 | Ахтопол       | Царево        | Бургас |
|                          |                |                 | Заберново     | Малко Търново | Бургас |
|                          |                |                 | Звездец       | Малко         | Бургас |

| Категория         | Код на ЗТ в ДР | Име на ЗТ             | Град/Село     | Име на община | Област |
|-------------------|----------------|-----------------------|---------------|---------------|--------|
|                   |                |                       |               | Търново       |        |
|                   |                |                       | Бръшлян       | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Бродилово     | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Българи       | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Велика        | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Изгрев        | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Калово        | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Близнак       | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Евренозово    | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Граматиково   | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Младежко      | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Царево        | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Кондолово     | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Кости         | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Малко Търново | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Стоилово      | Малко Търново | Бургас |
|                   |                |                       | Резово        | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Синеморец     | Царево        | Бургас |
| Защитена местност | 507            | Странджанска зеленика | Кости         | Царево        | Бургас |
|                   |                |                       | Сливарово     | Малко Търново | Бургас |

| Категория                | Код на ЗТ в ДР | Име на ЗТ                      | Град/Село     | Име на община | Област |
|--------------------------|----------------|--------------------------------|---------------|---------------|--------|
| Защитена местност        | 508            | Странджански дъбрави           | Кондолово     | Царево        | Бургас |
|                          |                |                                | Велика        | Царево        | Бургас |
| Резерват                 | 51             | Тисовица                       | Кондолово     | Царево        | Бургас |
| Природна забележителност | 162            | Скално образувание Трите братя | Айтос         | Айтос         | Бургас |
| Защитена местност        | 129            | Трите цера                     | Череша        | Руен          | Бургас |
| Защитена местност        | 115            | Тясна река                     | Вършило       | Созопол       | Бургас |
|                          |                |                                | Индже войвода | Созопол       | Бургас |
| Резерват                 | 15             | Узунбуджак                     | Сливарово     | Малко Търново | Бургас |
| Защитена местност        | 435            | Узунгерен                      | Твърдица      | Бургас        | Бургас |
|                          |                |                                | Бургас        | Бургас        | Бургас |
| Защитена местност        | 105            | Устието на р. Велека           | Синеморец     | Царево        | Бургас |
|                          |                |                                | Ахтопол       | Царево        | Бургас |
|                          |                |                                | Бродилово     | Царево        | Бургас |
| Защитена местност        | 84             | Устието на р. Изворска         | Твърдица      | Бургас        | Бургас |
|                          |                |                                | Димчево       | Бургас        | Бургас |
|                          |                |                                | Извор         | Бургас        | Бургас |
| Защитена местност        | 370            | Хисаря                         | Айтос         | Айтос         | Бургас |
| Защитена местност        | 124            | Ченгене скеле                  | Бургас        | Бургас        | Бургас |
|                          |                |                                | Маринка       | Бургас        | Бургас |
| Природна забележителност | 292            | Чифликова нива                 | Пчелин        | Сунгурларе    | Бургас |



**С П И С Ъ К (Регистър)  
на защитените зони (Натура 2000 места) на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

| Категория                                                                                         | Код на ЗЗ | Име на ЗЗ             | Попада в община                  | Област |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------|----------------------------------|--------|
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна                   | BG0000117 | "Котленска планина"   | Сунгурларе                       | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                                         | BG0002029 | "Котленска планина"   | Сунгурларе                       | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000270 | "Атанасовско езеро"   | Бургас                           | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000271 | "Мандра-Пода"         | Бургас, Камено, Созопол и Средец | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000242 | "Залив Ченгене Скеле" | Бургас                           | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000273 | "Бургаско езеро"      | Бургас                           | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                                         | BG0002077 | "Бакърлъка"           | Бургас, Приморско и Созопол      | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                                         | BG0002044 | "Камчийска планина"   | Несебър, Поморие и Руен          | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                                         | BG0002028 | "Комплекс Стралджа"   | Карнобат                         | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                                         | BG0002040 | "Странджа"            | Малко Търново и Царево           | Бургас |

| Категория                                                                       | Код на ЗЗ | Име на ЗЗ                     | Попада в община                    | Област |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------|------------------------------------|--------|
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                       | BG0002043 | "Емине"                       | Несебър и Поморие                  | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                       | BG0000152 | "Поморийско езеро"            | Поморие                            | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                       | BG0002041 | "Комплекс Ропотамо"           | Приморско и Созопол                | Бургас |
| Защитена зона за опазване на дивите птици                                       | BG0002066 | "Западна Странджа"            | Средец                             | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000119 | "Трите братя"                 | Айтос                              | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000151 | "Айтоска планина"             | Айтос, Бургас и Поморие            | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000393 | "Екокоридор Камчия-Емине"     | Айтос, Карнобат, Руен и Сунгурларе | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000133 | "Камчийска и Еменска планина" | Несебър, Поморие, Руен             | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000205 | "Стралджа"                    | Карнобат                           | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000196 | "Река Мочурица"               | Карнобат, Сунгурларе               | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000139 | "Луда Камчия"                 | Сунгурларе                         | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000136 | "Река Горна Луда Камчия"      | Сунгурларе и Котел                 | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0001007 | "Странджа"                    | Малко Търново и Царево             | Бургас |

| Категория                                                                       | Код на ЗЗ | Име на ЗЗ                     | Попада в община                            | Област |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------|--------------------------------------------|--------|
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0001004 | "Емине-Иракли"                | Несебър                                    | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000574 | "Ахелой-Равда-Несебър"        | Несебър и Поморие                          | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000620 | "Поморие"                     | Поморие                                    | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0001001 | "Ропотамо"                    | Приморско и Созопол                        | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000143 | "Караагач"                    | Приморско и Царево                         | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000208 | "Босна"                       | Малко Търново, Приморско, Созопол и Царево | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000137 | "Река Долна Луда Камчия"      | Руен и Сунгурларе                          | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000146 | "Плаж Градина – Златна рибка" | Созопол                                    | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000230 | "Факийска река"               | Созопол и Средец                           | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000513 | "Войнишки бакаджик"           | Средец                                     | Бургас |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000198 | "Средецка река"               | Средец                                     | Бургас |

| <b>Категория</b>                                                                | <b>Код на ЗЗ</b> | <b>Име на ЗЗ</b>          | <b>Попада<br/>община</b> <b>в</b> | <b>Област</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------------------|-----------------------------------|---------------|
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000219        | "Дервентски възвишения 2" | Средец                            | Бургас        |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0000149        | "Ришки проход"            | Сунгурларе                        | Бургас        |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0001502        | "Отманли"                 | Бургас                            | Бургас        |
| Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна | BG0001501        | "Емона"                   | акватория на<br>Черно море        | Бургас        |

## Информация

за най-важните защитени територии с национално и международно значение на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас:

### 1. Защитени територии с национално значение

#### 1.1. Резервати

##### *Ропотамо*



Резерват „Ропотамо” е разположен край устието на р. Ропотамо и се простира на площ от 1000.7 ха. Обявен е през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. През годините територията е сменяла статута си многократно. През 1962 г. Е обявен Народен парк „Ропотамо”, а през 1992 г. е възстановен като резерват.

Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни, лонгозни гори и крайморски блата.

В резервата са включени блато Аркутино, находището от морски пелин, Змийския остров и забележителни скални образувания – Лъвската глава, Веселата скала, фиорди и морски пещери, пясъчни дюни.

Резерват „Ропотамо” притежава уникално биологично разнообразие: 60% от сладководната ихтиофауна, 60% от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57% от видовете бозайници. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците „Виа Понтика”. Ропотамо е единственото находище в България на черновратата стрелушка. Изчезнали видове от бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.



В резервата са установени 936 животински вида, от които 143 таксона водни и 378 сухоземни безгръбначни животни, 52 вида риби, 32 вида земноводни и влечуги, 280 вида птици и 51 вида бозайници, от които 19 вида прилепи. От гръбначните животни са установени два балкански ендемите и четири реликтни вида.

В границите на резервата са установени 536 вида висши растения, което е около 17% от цялата флора на страната - 25 дървесни, 30 храстови, над 10 лианови растения, над 250 вида многогодишни и над 130 вида едногодишни треви. Тук могат да се



видят дъб, бряст, ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, бук, върба, хагерово лале, блатно кокиче, бяла и жълта водна лилия, пясъчна лилия.

От 2003 г. към резервата функционира посетителски информационен център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи и групи посетители. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия.

В резерват Ропотамо са маркирани 9 пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите, в това число и един воден маршрут – частта от р. Ропотамо от моста на пътя Бургас – Приморско до устието на реката. Влизането в резервата става само по маркираните пътеки.



### *Силкосия*

Силкосия е доайенът на резерватите в България. Обявен е през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 1022,6 ха. Резерватът е първата защитена територия в България.

Обявен е с цел опазване на широколистна смесена гора от дъб и източен бук и характерни само за Странджа планина растения. Наред с представителите

на средиземноморската флора тук се срещат евксински и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като странджанска зеленика, лъжник, странджанско бясно дърво, битински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

Посещенията в резервата с туристическа цел са разрешени само по маркираната туристическа пътека.

### *Узунбуджак*

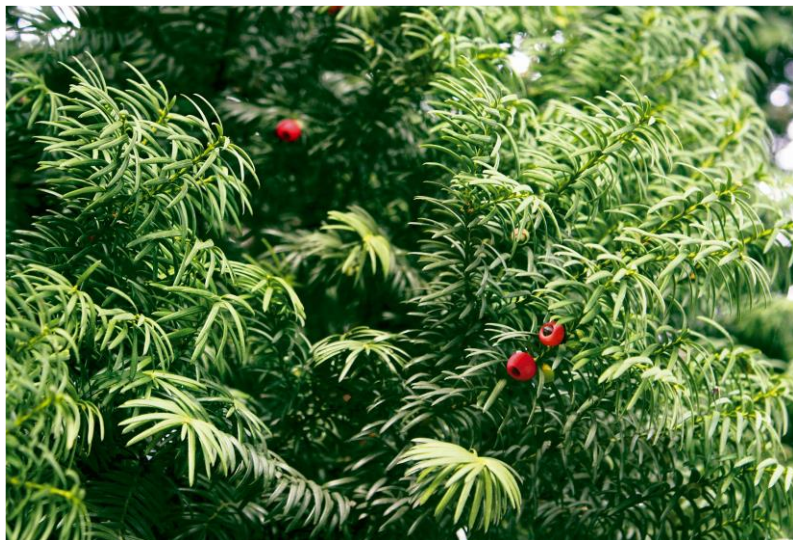
Обявен е през 1956 г. със заповед на Министерството на горите и горската промишленост. През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.





Намира се изцяло зад граничното съоръжение, на границата с Турция.

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии – по площ той е на шесто място в страната. В него се опазва значителна част от фитофонда на Северна Странджа, популации на голям брой консервационно значими видове и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция. Горските формации в резервата принадлежат към мезофитната широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, странджанско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др. Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.



### **Тисовица**

Резерватът е обявен през 1990 г. със заповед на Държавния комитет за опазване на околната среда. Разположен е в землището на с. Кондолово, община Царево. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 7577, 022 дка.

Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и странджанска зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България, включени в списъка на защитените растения за нашата страна. Находището е открито в буково насаждение със странджанска зеленика. Реката и резерватът са наименувани на този вид поради по-широкото му разпространение в миналото.

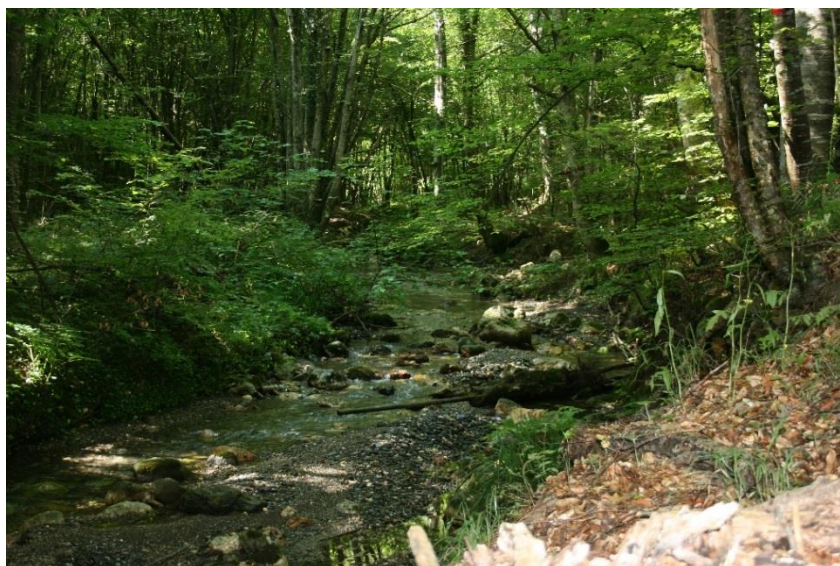
Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

### **Витаново**

Обявен е през 1981 г. със заповед на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха. През 1992 г. е разширен на 1112.4 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Резерват „Витаново“ е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина.

Територията на резервата обхваща най-представителните стари гори от източен бук и източен горун, цер, благун и обикновен габър, с характерен подлес от южноевксинска растителност – странджанско бясно дърво,





лавровишня, колхидски джел и странджанска боровинка.

В резервата се намират карстови извори и пещери, характерни за западната част на Северна Странджа, а най-известна е “Братановата пещера”.

Резерват „Витаново“ се намира в пограничната зона с Република Турция. Посещенията в резервата са допустими само по четирите маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

### ***Средока***

Обявен е през 1989 г. с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

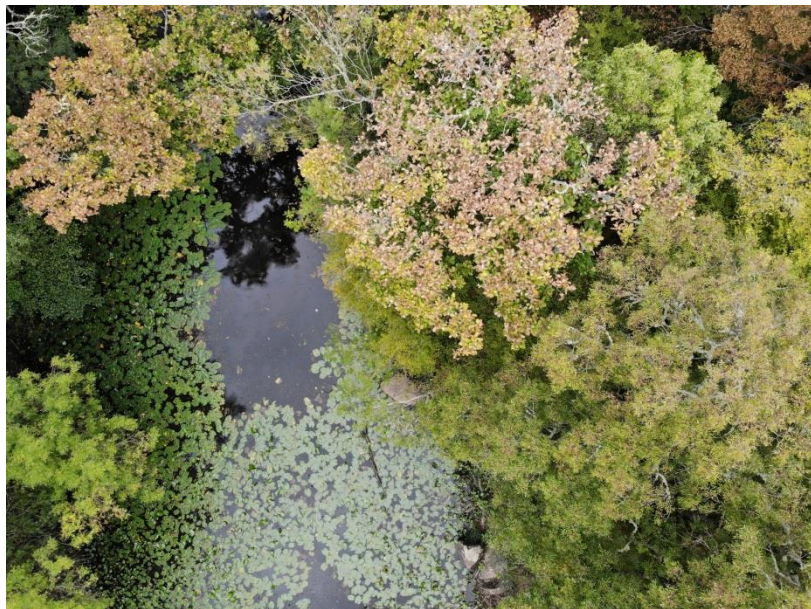
Намира се в землищата на гр. Малко Търново и на с. Стоилово.

Висока стойност има голямото находище от лавровишня, разположено в централната част на резервата и компактните групи от колхидски джел, отделни екземпляри от които достигат до 6 м височина и 10 см диаметър.

Посещенията в резервата са допустими само по три маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.



### **1.2. Поддържани резервати**



#### ***Вельов вир***

Обявен е като резерват през 1962 г. и прекатегоризиран в поддържан резерват през 1999 г. Намира се в близост до резерват „Ропотамо“ и разположен в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума в землището на гр. Приморско. Обявяването му е с цел опазване на крайречна лонгозна гора и находище на два вида водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphaea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в списъка на защитените растения в България. Площта на резервата е 13,6 ха.

Посещенията в резервата са допустими само по една маркирана пътека за посетители, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите.



## Атанасовско езеро

През 1980 г. северната част на Атанасовско езеро е обявена за резерват, а следващата година южната му част и териториите непосредствено до водното огледало са обявени за буферна зона към резервата. През 1999 г. резервата е прекатегоризиран в поддържан резерват, а през 2007 г. буферната зона е прекатегоризирана на ЗМ “Бургаски солници”.



Резерватът съвместява традиционен солодобив и опазване на биологичното разнообразие.

Атанасовско езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози и фотографи от страната и чужбина, тъй като това е най-богатото на птици място в България, а заедно с Босфора и Гибралтар, езерото е едно от най-известните места в Европа за

проследяване на миграцията. През пролетта и есента над територията му преминават над 240 хиляди щъркели, 60 хиляди грабливи птици, 30 хиляди пеликани. Атанасовско езеро е едно от местата в Европа с най-интензивна есенна миграция на къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*). В района на езерото са установени 333 вида птици (от общо 409 вида, срещани се на територията на цялата страна), които мигрират, зимуват или гнездят в резервата.

На територията му са установени повече от 397 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др.

Към езерото функционира Укритие за наблюдение на птици, където посетителите могат със специализирана техника – зрителни тръби и бинокли да наблюдават обитателите на езерото.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ-Бургас.

## Пясъчната лилия

Поддържан резерват “Пясъчната лилия” е най-малкият резерват в страната с площ само 0,6 дка. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 5,184 дка.

Обявен е през 1962 г. с цел опазване на едно от най-атрактивните растения, срещани се по българското Черноморие, наречено “царицата на цветята” – пясъчната лилия (*Pancratium maritimum*), включен в списъка на защитените растения в България. Разпространението му в страната е ограничено само по южното Черноморие. Растението цъфти през месец юли и август с големи бели цветове с приятен аромат.

Резерватната територия е в район със засилено антропогенно въздействие. Намира се южно от гр. Созопол



на територията на бившия къмпинг „Каваци“, което създава предпоставки за увреждането както на популацията на пясъчната лилия, така и на местообитанието като цяло.

По тази причина на територията на резервата няма пътеки за посетители, а местообитанието е оградено с ограда.

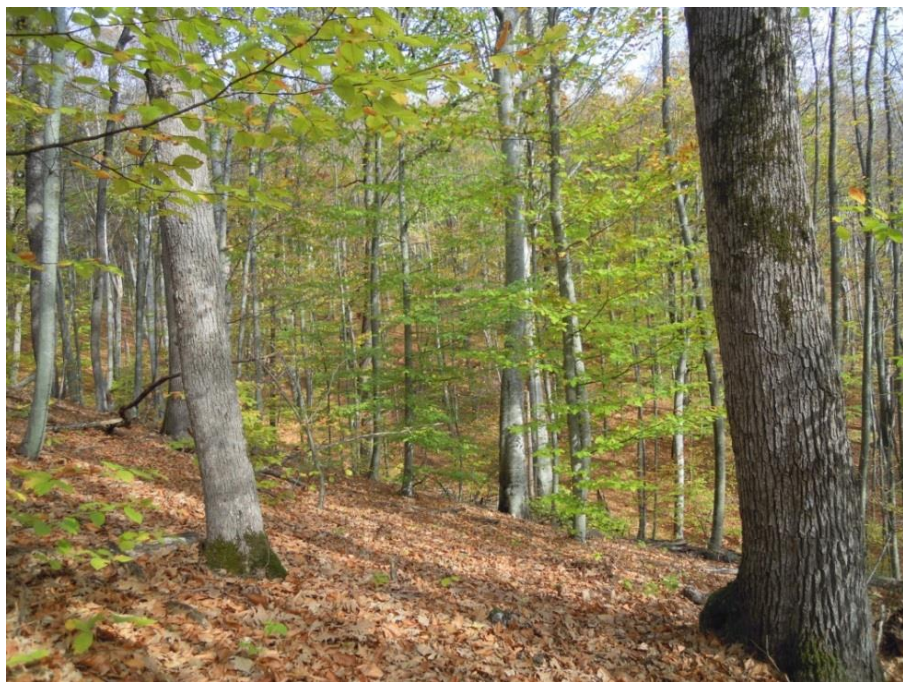
### 1.3. Природни паркове

#### **Странджа**

Природен парк "Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен е през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство.

Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.).

Близостта на парковата територия до континента Азия и до водните басейни на Черно, Мраморно и Средиземно море определят самобитността както по отношение на изключителното за Европа биологично разнообразие, така и в културно-исторически план. Странджа е специфична етнокултурна област със съхранени до днес уникални за страната традиции и обичаи, местен бит и говор. Богатството от паметници на културата от всички исторически епохи допълва специфичния дух на територията.



Горите покриват 80% от площта на Парка. Тук се намира най-големия съхранен широколистен горски комплекс на Европа. Това е единственото място на континента със запазени типичните за края на Тerciера гори на умерения климат с вечнозелен лавровиден подлес. Вековните гори са 30% от горите в защитената територия - три пъти повече от средното за страната. В естествените масиви от стари гори – най-ценните консервационно значими местообитания – често се срещат дървета от източен горун, благуи, източен бук и странджански дъб с диаметри от 1.5 – 2.0 м и възраст над 500 години.

Източната граница на парка опира до Черно море, част от защитената територия са чистите плажове и врязания, подобен на фиорди клифов бряг, представляващ открит музей на палеовулканската дейност.

В границите на Парка са обособени 5 природни резервата, 14 защитени местности и 8 природни забележителности. Цялата територия на Природен парк „Странджа“ е включена в международната екологична мрежа Натура 2000.

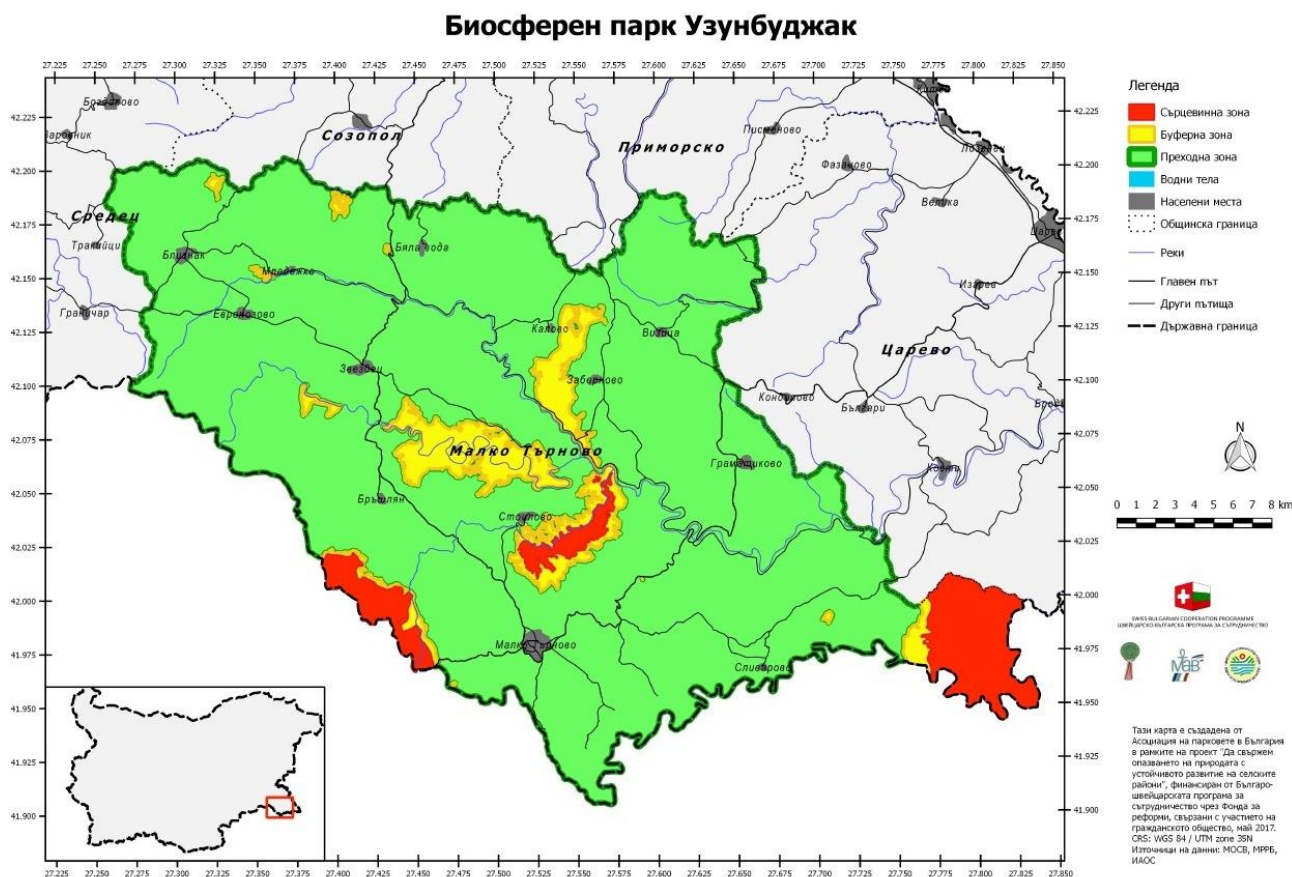
В рамките на проекта КОРИНЕ – Биотопи районът на Странджа се определя като приоритетен в екологичната мрежа на страната и една от най-важните консервационни територии в България. На национално ниво Паркът е защитената територия с най-голямо видово разнообразие във всички биологични групи.



## 2. Защитени територии с международно значение

### 2.1. Биосферни паркове

През 2017 г. Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН, одобри обявяването на биосферен парк „Узунбуджак“, заедно с още три номинирани територии в България – „Централен Балкан“, „Червената стена“ и „Сребърна“. Това стана на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, състояла се в Париж от 12 до 15 юни. С решението си Съветът потвърди, че четирите биосферни парка отговарят на изискванията и принципите на съвременната Севилска стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново. Биосферните паркове са инструмент за устойчиво развитие на регионите, основаващо се на чиста и съхранена природа и на производството и предлагането на сертифицирани местни продукти и регионални марки с висока добавена стойност. Членството към световната мрежа на биосферните резервати е международно признание за това, че съответната територия се управлява по целесъобразен и устойчив начин, съгласно националното законодателство и в съответствие с общоприетите принципи за добро управление. С покриването на съвременните изисквания на Севилската стратегия, Биосферен парк „Узунбуджак“ поема по нов път, към по-устойчиво управление съобразно природозащитата и нуждите на местното население.



### 2.3. Рамсарски места

България е сред първите страни присъединили се към Конвенцията за влажните зони с международно значение и по специално като местообитание на водолюбивы птици - *Рамсарска конвенция* (приета на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран). Това е първият международен договор, засягащ опазването на биологичното разнообразие. Целта е опазването и разумното ползване на влажните зони като местообитание на водолюбивы птици, отчитайки ги като международен ресурс. Днес тя е разширена към опазването на влажните зони във всички аспекти, като в нея се регламентират основните насоки за национални дейности и международно сътрудничество за опазване и разумно ползване на влажните зони и техните ресурси. Към настоящия момент 163 страни са приели Конвенцията, представени с повече от 2062 влажни зони в списъка на конвенцията за влажните зони с международно значение, с обща площ над 197 млн. ха. В България Конвенцията е подписана без задължение за ратификация в изпълнение на Решение на Министерски съвет №389 от 18 ноември 1974 г., в сила за страната от 24 януари 1976 г., изменена с Протокол, подписан в Париж на 3 декември 1982 г. и влязъл в сила за България на 27 февруари 1986 г. Политиката за опазването и устойчивото ползване на влажните зони се разработва от Министерство на околната среда и водите, което отговаря за прилагането на Рамсарската конвенция в България.

Мисията на Конвенцията е “опазване и широко ползване на всички влажни зони чрез местни, регионални и национални действия и международно сътрудничество, като принос към устойчивото развитие на Земята”.

Влажните зони са екосистеми, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения. Съгласно Конвенцията, влажните зони са: „блата, торфища, мочурища или открити водни площи, естествени или изкуствени, постоянни или временни, статични или течащи, сладки, бракични или солени, включително територии с морска вода, дълбочината на които при отлив не надхвърля шест метра”.

В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 11 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ-Бургас:

*Атанасовско езеро* – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

*Комплекс Поморие, който включва Поморийското езеро и устието на река Ахелой* – обявен за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

*Защитена местността Пода и залива Форос* – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

*Бургаско езеро* – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

*Комплекс Ропотамо, който включва Резерват Ропотамо, Поддържан резерват Вельов вир, защитените местности „Беглик Таи – Ропотамо“ и „Стамополу“, природните забележителности „Блатото Алепу“ и „Пясъчни дюни в м. Алепу“ и свързващите ги терени* – обявен за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.



## Доклад за състоянието на околната среда – регион Бургас